

༡༡། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་མཛད་
བའི་དབུ་མ་སྟོང་པོའི་མཆན་འགྲེལ་
བཞུགས་སོ། །

། ཅ །

ཅ་བ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད།
འགྲེལ་བ། མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷག

ཀུན་དབང་གསུང་འབྲས་ཞུ་སྤྱིག་ཁང་། ཆོས་ཀྱི་སློ་བྱོས་ཅོམ་སྤྱིག་ཁང་།

2016



THE DALAI LAMA

[illegible][illegible]

ଜଣେ ୨୫ ଡିଗ୍ରୀ ୩୦୭୫ ୫୭ ୨୨ ଜଣେ ୩୫ ୦୫



His Holiness
The Sakya Trizin
HEAD OF THE SAKYAPA ORDER
OF TIBETAN BUDDHISM



Dolma Phodrang
192 Rajpur Road,
P.O. Rajpur 248009
Dehra Dun U.K. INDIA
Tel: +91-133-2734081
Email: sakya@dolmaphodrang
@gmail.com

ཨོཾ། གཤམ་ལྷ་མེད་ཀླུ་མ་འཕེན་ལྷ་ལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གི་ཡོངས་
འཛིན། རང་ཅག་ཡོངས་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་བཀའ་འདིན་ཆུ་ལྷག་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་མཁན་
ཆེན་པོའི་བར་གཤེགས་པ་དག་དབང་ཀླན་དག་འདབང་ལྷག་དབང་བཅས་པའི་ཞལ་སྤྱན་གྱི་
འཛིག་ཆེན་ཀླན་ལ་སྟོམས་པའི་རྒྱུད་པའི་ཐུགས་བརྩེའི་བདག་ཉིད་ཅན། བཅོམ་ལྷན་
འདས་རྒྱལ་པ་སྤྱུ་མེད་ཀྱིས་མེགས་པ་དབང་ཐམས་ཅད་པའི་བསྐྱེད་པའི་མ་མེད་པ་འདི་ནི། ལྷན་
སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཐོན་པའི་བྱ་རྒྱུས་པ་ལ་འཇག་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཆེན་དཔ་སྤྱིར་དང་
དཔུང་གཉིན་དམ་པར་གཤེགས་ནས་དེ་ཉིད་ལི་གོར་འདྲི་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྟེན་པ་ཞིན་
འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བསྐྱེད་ནམས་ཀྱི་ཕྱུང་ལོན་ཅད་གཞུང་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་དཔལ་
མོས། ལའ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་ལྷན་ཞིང་། །འདི་བ་དང་ནི་ཉན་པ་དང་། རྟག་ཏུ་དཀ་མེས་ས་
ལྱེད་དང་། །གལ་ཏེ་དཀ་གོམས་ལྱེད་ན། རྟེན་བཅས་པ་རྟག་ཏུ་འཛོལ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
བསྐྱགས་པའི་ལུང་འགྲེལ་གྱི་རྩྭ་ཏུ་ཐུགས་ལ་བཅངས་ནས་ལ་མགོན་པོ་གང་གིས་ཤིག་མཐའ་
བར་གསུམ་དགེ་པའི་ཐུགས་ཅོམས་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉི་མའི་གཉིན་གྱི་
བཀའ་ལུང་གྱི་དང་ལྷེ་ཐུག་གི་དགོངས་དོན་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་འབྲེལ། རྒྱལ་
གདམས། ཆོས་འབྱུང་། རྟོགས་པ་ཆོད་སོགས་མང་ཏུ་བཞུགས་པ་རྣམས་པ་སྤྱོད་པའོ་སྤྱི་དང་།
སྟོམ་སྤྱོད་བཀའ་དག་ལ་ཆེད་ཏུ་དཔོགས། ད་ལས་ཆོད་མར་མཐུད་བྱ་ཆོས་ཀྱི་ཆོ་གས་ནས་
གསུང་འབྲས་ཐོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེདས་པའི་ཐོགས་པས་དཔར་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་དགའ་དགོ་
བས། རྒྱལ་པའི་བསྐྱེད་པ་ལོན་པོ་ཆེ་བ་གང་རྒྱུ་པ་ལས་གསུམ་གྱིས་ཐོགས་ཏུ་ས་ཀླན་ཏུ་དང་
མེད་རྒྱལ་པ་དང་། འཛོལ་ཀླན་ཏུ་དཔ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་ཆོས་བསམ་སྟོན་པས་རྒྱུད་རྒྱུངས་ནི་
སྤྱར་ཏུ་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་མེག་པའི་སྟོན་འདུན་བཅས། ཀུན་དམ་དཔལ་
ལྷན་པ་སྤྱིའི་ཆོས་བྱ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་པས་དར་རྒྱས་སྤྱིར་ནས། མ་ཐུ་ཆེ་འཛིན་བས། ལྷ་མོ་
༡༠༧། ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༥ དགའ་བ་ལ།



His Eminence
Ngor E-Wam
Sharchen Ludingpa



Ngor E-Wam Centre,
P.O. Manduwala
Via Premnagar,
Dehra Dun U.A. (India)
Ph : 0135-2684934, 2694813

ཅུལ། ཁེད་གསོལ། ཟིར་ ཙན་ཏར་ རོང་སར་ཚོས་ཀྱི་ཐོ་ཐོས་ནས། མཁན་
ཆེན་ཀྱན་དགའ་དབང་ལྷ་ག་གི་གསུང་ཚོས་གཞུང་གྲོང་མོགས་སྤར་བསྐྱན་མཛད་པ་
འདི། རྒྱ་མའི་མཛད་པ་ཆུན་མེད་པ་རྗེས་བྲན་དང་། མ་འོངས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཐོ་
ཐོས་ཀྱི་པ་རྒྱོ་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོང་རྒྱ་བཅས་གང་ཅིར་དགེ་མཚན་ཆུན་མེད་
པ་ལགས་ན། བྲན་རྣམས་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་གྲུས་འདུད་དང་། རྣམ་དཀར་
དགེ་པའི་འབྲས་བྱས་དམ་པའི་ཐག་མེད་བྱགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཤིང་།
བསྐྱན་དང་འགོ་བའི་གསོས་སྤྱན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒོན་གསོལ་བཅས།

འཕགས་ལུལ་ཨེ་ཤི་ཚོས་ལྷན་རོར་སྤྱི་ཁྱེད་པའི་མཁན་ཆུན་ལུ་བསྐྱན་པའི་ཉི་མས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥ དགེ་བར་སྤུལ།





DZONGSAR JAMYANG KHAYENTSE NORBU

༡༡། རྩོད་སར་ཁམས་བྱེད་བཤད་བྱེད་མཁན་རབས་དང་པོ་རྩོགས་ཆེན་མཁན་
 པོ་གཞན་དགའ་ནས་མཁན་བརྒྱད་གསེར་འི་ཐེང་བ་བསྟར་ཆགས་པ་འདིས་པོད་
 གངས་ཅན་ལྗོངས་ནས་ས་སྐྱ་བཀའ་བརྒྱད་ཉིད་མ་གཅོ་བོར་བྱས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་
 དེས་སྤྱ་མ་ཆད་པ་ལ་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དང་བྲགས་ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་མོགས་ཀྱི་
 བཤད་རྒྱུན་གྱི་དེགས་ནས་ས་ཅུང་ཐད་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་མི་ལྷ་བསྐྱབས་དང་སྐྱབ་
 བཞིན་པ་འདི་ནི་ཀུན་གྱིས་བསྟོན་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། མཁན་རབས་མང་དུ་བྱོན་
 པའི་ནང་ནས་རྒྱལ་བསྟན་སྐྱམ་ཐད་མར་མེ་ལྷ་བྱུར་བྱུར་པའི་སྐབས་འདིར་ཐུགས་
 བསྐྱེད་ཐུན་མེད་པ་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷག་གིས་དམ་པ་གོང་མའི་ནམ་
 ཐར་བསྐྱངས་ནས་རྒྱབས་ཆེན་བསྟན་པའི་བྱ་བ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་རྒྱབས་པོ་ཆེ་
 གནང་པའི་ལ་བྱལ་ཅོམ་གྱི་གས་གསུང་འབུམ་གྱི་དེས་པ་འདི་ནམས་གང་ཉིད་ཀྱི་
 ཞལ་ལྷོབ་ནམས་གྱིས་བསྐྱ་དུབ་བྱས་ནས་བར་བསྐྱན་བྱས་པ་འདིས་མ་ཐོངས་བ་ན་
 ཐོས་བསམ་ལ་དོན་གཉེར་ཡོད་པའི་གང་ཐག་ནམས་པ་ཕན་མོགས་དེས་པར་ཡོང་
 པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། རྩོད་སར་འཇམ་དབྱངས་མཆེན་བཅོ་ལྷན་བསྟན་ཅོམ་གྱི་
 རྒྱ་མཆོས། གྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༥ ཆེས་ ༢༩ བཟང་པོ་ལ།



༡༡། མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དང་འབྲེལ་བའི་སྡོད་གླིང་།

མཁན་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་དབང་ཀྱན་དགའ་དབང་ལྷག་མཆོག་ནི། སྤྱི་
ལོ་༡༩༡༡རབ་བྱུང་བཙོ་ལྔའི་རབ་གནས་ལྷགས་བྱ་ལོར། བསིལ་ལྷན་གངས་རིའི་
ར་བས་སྐོར་བའི་ཞིང་བོད་ཆེན་པོའི་ལྗོངས། སྤར་ཁམས་ཀེ་རེ་སྤང་གི་སྟོད་གྱི་
ཚྭ་གས། འབྲི་ཁྱུང་གསེར་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་གྱི་ཆར། མདོ་རྩའི་རྒྱུད་རི་མདའ་སྟོད་ཀྱི་
མདའ་ལ་ཡབ་ཁྱེད་ལྷག་བསོད་བསྟན་དང་། ཡུམ་ཡོར་གཟའ་ཨ་ཡག་གཉིས་གྱི་སྲས་
སྤྱ་སྤྱ་བལྟམས།

༡༩༣༩རབ་བྱུང་བཙུ་བདུན་ས་ཡོས་ལོར། མཁན་པོ་བཙོད་པ་ལེགས་
བཤད་གྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་དགེ་ལྡན་གྱི་སྡོད་པ་དང་། ༡༩༤༠ལོར་ངོར་ཨེ་ཤི་ཆོས་
ལྷན་དུ་ཐར་ཅེ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བྱམས་པ་ནམ་མཁའ་ཀྱན་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་
མཆོན་གྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་
གདམས་དག་ཟབ་མོ་མཐོས། ༡༩༤༣ལོར་ཁམས་བྱེའི་རྫོང་སར་བཤད་བྱར་
མཁན་རིན་པོ་ཆེ་མདོ་སྤེལ་བྱུང་བསྟན་རྒྱ་མཆོའི་ཉེ་གནས་དང་། གསལ་སྤྱོད་ཆེད་
དུ་ཕེབས། རིགས་ཀྱན་བྱུང་བདག་དོ་རྩེ་འཆང་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ་ཆོས་གྱི་
ཚོ་སྤོས་མཇལ་ཞིང་དོ་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་མའི་ཆོས་བཀའ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། མགོན་
པོའི་ཆོས་སྐོར་གྱིས་མཆོན། སྤུབ་བརྒྱུད་ཤིང་རྟ་ཆེ་བརྒྱུད་གྱི་གདམས་ཟབ་མ་ལུས་

བ་ལྷས།

༡༩༥༣ནས་༡༩༥༠ཟམ་བའི་བར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱལ་
མཆོ་དང་ལུས་དང་གི་བ་མ་བཞིན་འགྲོགས་ཤིང་། གྲགས་ཆེན་བཙེ་བརྒྱད་ཆ་ལག་
དང་བཅས་བས་མཆོན་འཆད་ཉན་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱན་གཟུགས་སོ་ཙག་གསན་
སྦྱང་མཛད། ༡༩༥༥ལ་རྫོང་སར་བཤད་གྲུའི་སྦྱར་དཔོན་དུ་གདམས་བསྐོས་བྱང་
ནས་སྦྱར་དཔོན་ལོ་ལྔ་ལ་གནང་། མཁན་བ་ཆེན་པོ་དཔོན་སྟོན་མཁུན་རབ་དང་།
སྦྱེ་དགོན་མཁན་པོ་ཐིན་ལས་ཆོས་འཕེལ། བདེ་གཞུང་ཨ་འཇམ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་
དམ་བ་དུ་མའི་ཞབས་ལ་བསྟེན་ནས་རིགས་གཉེར་རང་འགྲེལ་དང་། ཆད་མ་རྣམ་
འགྲེལ་དང་། ཀུན་བདུས་གྱིས་གཙོས་ཆོས་འབྲེལ་ཅི་རིགས་གསན།

༡༩༥༠མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱུ་མཆོའི་བཀའ་བཞིན་མདོ་སྤིབ་
དགོན་གྱི་འགན་འཛིན་དང་མཁན་པོ་ལོ་བཞི་དང་། ༡༩༥༥ལོར་རྫོང་འཆང་ཆོས་
གྱི་སྒོ་གྲོས་གྱི་བཀའ་བཞིན་ཨ་རུ་དགོན་གྱི་བཤད་གྲུའི་མཁན་པོ་ལོ་གསུམ་མཛད།
༡༩༥༩ལོ་ནས་༡༩༥༠ཟམ་བའི་བར་དུས་འགྱུར་གྱི་དབང་གིས་བཙེན་ཁང་དུ་
བཞུགས་དགོས་བྱུང་། ༡༩༥༠ལོ་སྤང་ནས་སྦོད་བཀོལ་ཐོབ་ཅིང་རྫོང་འཆང་མཁུན་
བཙེ་ཆོས་གྱི་སྒོ་གྲོས་གྱི་ཡང་སྤིང་། འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཙེ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་གྱི་
རྒྱུ་མཆོས་འཕགས་ལུལ་དུ་ཐེབས་དགོས་བའི་བཀའ་འཕྲིན་སྤྲུལ་ལྟར་བ་ལྟར།
༡༩༥༣དགྲུང་ལོ་༢༡ཐོག་གསང་བའི་སྒོ་ནས་གོམ་བཟོད་གྱིས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་
འབྲས་ལྗོངས་སུ་ཐེབས་ནས། ཐུབས་རྗེ་རྫོང་སར་མཁུན་བཙེ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་གྱི་

ཀྱི་མཆོ་མཇལ། རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༣རབ་བྱུང་༡༩ཕྱི་
ལོ་ལོ་ལོ་ཆོ་འཕྲུལ་རྒྱ་བའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་འབྲས་ལྗོངས་གནས་ནང་དུ་འཕགས་
ཡུལ་རྫོང་སར་བཤད་གྲུའི་དབུ་དངོས་སུ་བཅུགས།

༡༩༩༥ཀྱི་གར་རུབ་བྱུང་ཉི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ཁོངས་སྤྱིར་ས་སྐྱ་དགོན་
དུ་རྫོང་སར་བཤད་གྲུ་སྤྱི་ལོ་མཁུན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དགོངས་བཞེན་
བཤད་གྲུའི་འགན་ཁུར་དང་མཁན་པོ་གཅིག་ཆོག་མཛད་ནས། ༡༩༩༥བར་གཙོ་
བོ་ཆོས་ཁྲིད་ཁོ་ནས་འདའ་བ་མཛད། ༡༩༩༥ལོ་ནས་ཐེ་མཚན་སོགས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་
རྒྱལ་ཁབ་ཁ་ཤས་སུ་ཐེབས་ཤིང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ༡༩༩༩ལོ་ནས་
ཅན་ཏ་རའི་རྫོང་སར་བཤད་གྲུ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གསུང་གསར་བཞེད་ཀྱི་དབུ་བཅུགས་
ཤིང་། ༢༠༠༤ལོར་ཡུའོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ས་གནས་མངའ་
སྡེའི་སློན་ཆེན་གཉིས་གདན་དྲངས་ནས་ཕྱི་ཕུགས་ལྟར་བཤད་གྲུ་གསར་པའི་དབུ་
འབྲེད་གནང་། ༢༠༠༩ལོར་བཤད་གྲུའི་རྟེན་བརྟེན་བ་བཅས་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་།
རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡུའོང་ས་སྐྱབས་མགོན་པོ་མ་བདག་ཁྱི་དོ་རྩེ་འཆང་གདན་ཁུས་ཀྱིས་
ཞལ་སྤྱ་ནས་རབ་གནས་དང་། གསུང་ངག་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་བཤད་བསྟུལ་གནང་
མཛད་ཅིང་གྲུབ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱབས་ཏེ། ༢༠༠༩ཕྱི་ཟླ་༥ཆེས་ཨ་ལ་ཐུགས་དགོངས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབུགས་དབྱུངས་དང་བཅས་དགྲུང་གྲངས་བྱ་བརྒྱད་ཐོག་སྐྱ་
ཞི་བར་གཤེགས་སོ། །འཕགས་ཡུལ་དུ་ཐེབས་རྗེས་ཡུའོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་དང་། ཡུའོང་ས་སྐྱབས་མགོན་པོ་མ་བདག་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ། རྩེ་འཆང་འོར་གྲུ་མྱིང་

མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་པའི་ཉི་མ། རིས་མེད་བསྟན་པ་རྒྱ་མཆོའི་
མངའ་བདག་འཇམ་དབྱངས་མཐུན་བཅེ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་བཞིའི་
སྐྱ་མདུན་ནས་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་དང་རྒྱུད་སྡེ་ཀླུ་བརྒྱུས་སོགས་མདོ་རྒྱུད་མན་
དག་ཅི་རིགས་གསན་པ་མ་ཟད། ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་སྐྱབས་
མགོན་པོ་མ་བདག་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་
ཆོས་བཀའ་མང་པོ་ལུལ་ཞིང་། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བསེས་གཉན་ཆེན་པོར་གྱུར།
གཞན་ཡང་བསྟན་པ་འཛིན་རུས་ངེས་ཀྱི་སྒྲོབ་ཆོགས་མང་དུ་བསྐྱུན་ཅིང་རྒྱ་བལ་
འབྲུག་གསུམ་གཙོས་མདོར་ན་འཇམ་གླིང་རིལ་པོར་གྲགས་ཆེན་བཙོ་བརྒྱུད་འཆད་
ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་ཆང་བ་ད་ལྟ་བཞུགས་ཐུབ་པའང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཉག་གཅིག་གི་
བཀའ་བློན་དུ་ངེས། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐོན་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གསུང་གི་ཐོན་
ལས་ཡིན་པ་ལྟར། སྐྱབས་མཆོག་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་རྗེས་འབྲུག་
གདུལ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོགས་རི་སྡེ་དེ་གི་
བཞུགས་པ་འདི་དག་ནི་མཁས་དང་གྲུབ་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རིགས་པ་དང་མན་
དག་གི་གཏེར་མཛོད་དུ་ངེས་ཤིང་། ལྷག་པར་དགག་བཞག་དང་མཁས་བྱུང་གི་
སྒྲོས་པ་བསྐྱེད་ཤིང་གདུལ་བུའི་སྒྲོ་གོས་དང་འཆམས་པར་བརྩམས་པ་ཤི་སྟག་
ཏུ་སོང་བས་ཁ་གསལ་ལ་ལོ་བདེ་བ། མཁས་བློན་སྐྱེས་བལྟས་ཀྱང་རིན་ཐང་བལ་
བའི་གཞུང་ལུགས་དང་མན་དག་གི་གཏེར་མཛོད་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཆིས། དེར་བརྟེན་
ཞུ་སྐྱིག་པའི་གཏམ་ལས་ཞུ་སྐྱིག་བྱས་ཚུལ་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་སྒྲོས་པ་ལྟར་ཞུ་སྐྱིག་པ་

ཡོངས་ཀྱིས་དད་བཙུན་ལྷོད་མེད་བྱས་བཏེན་ད་ཆར་འདོན་ཐེངས་དང་ཐོར་ཐོད་
གངས་བཙུ་བཞི་ཐམ་པ་ཁྱ་སྤྲིག་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་བས་ལེགས་སེའི་བསུགས་བརྗོད་
ཁྱ་རྒྱ་དང་བཅས། རྫོང་སར་བཤད་ལྷ་ཚས་ཀྱི་སློ་བློས་ཀྱི་མཁན་པོ་ཚས་དབྱེངས་
དོ་རྩེའམ་གཟི་བརྗིད་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། ༢༠༡༥། ༡༢། ༡༡ཉིན་རྫོང་སར་བཤད་ལྷ་
ཚས་ཀྱི་སློ་བློས་སུ་བྲིས།

འཁྱིལ་པའི་ཐོན་སྐྱོད་།

ཨ

ཨྱི་ལོ་2007ལོར་འབགས་ཕྱུལ་རྫོང་སར་བཤད་ཕྱའི་ལས་ཐོག་སྒོ་བ་ཨྱི་མཁན་པོ་
ཕྱུལ་མཆན་ཆོས་ཐུགས་ཀྱིས་བཤད་ཕྱའི་འཛིན་སྐྱོད་རྩན་ཆོགས་སུ་མཁན་རིན་
པོ་ཆེའི་གསུང་རྒྱུ་མས་ཁ་ཐོར་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱུ་རྒྱུ་དང་ཉར་ཆོགས་
བྱ་དགོས་པའི་དགོངས་ཚུལ་ཕེབས་པ་བཞིན། མཁན་པོ་དཔལ་བསམ་མཆོག་
གིས་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་མ་དཔེ་འཆོལ་བསྐྱུ་མཛད། མ་དཔེ་རག་པ་རྒྱུ་མ་
སྒོ་བ་དཔོན་སྒོལ་མ་དར་རྒྱས་དར་སྤྱོད་སྒྲུལ་འཇམ་བཟང་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་པར་
ཅ་སྒོག་སྤྱད་དུ་བཅུག ཨྱི་ལོ་2008ལོར་ཨྱི་རྒྱ་5པར་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་
ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུ་། ཨྱི་ལོ་2008ལོའི་ལོ་མཇུག་དུ་ལས་ཐོག་མཁན་པོ་འཇམ་
དབྱངས་སྒོ་གསལ་མཆོག་གི་ཨྱི་ཁྱིད་ལོག་བཤད་ཕྱའི་འཛིན་སྐྱོད་རྩན་ཆོགས་
ནས། ཨྱི་ཁྱབ་འཁྱིལ་པ་མཁན་པོ་ཕྱུལ་མཆན་ཆོས་ཐུགས་། འཁྱིལ་པ་པོད་ཀྱི་
དཔེ་མཛད་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་དང་ཚོམ་སྒྱུར་ཆན་པའི་འགན་འཛིན་ན་ག་སངས་
རྒྱས་བཞུན་དར། འཁྱིལ་པ་གཞིན་པ་མཁན་པོ་དཔལ་བསམ། འཁྱིལ་ལས་རོགས།
དབང་དགའ། གེ་སར། ཆེ་དབང་རིག་འཛིན། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་རབ་བཅས་
ལས་ཐུབ་པའི་ཀྱན་དབང་གསུང་འབུམ་འཁྱིལ་ཁང་དངོས་སུ་བཅུགས། ཨྱི་ལོ་
2010ལོར་བཀའ་འབུམ་པོད་དང་པོ་<<མཁན་ཆེན་ཀྱན་དགའ་དབང་སྐྱུག་གི་རང་

ནམ་>>དང་། བོད་གཉིས་པ་<<སྟོན་པ་དང་ལྷ་མ་གཞན་གྱི་ནམ་ཐང་>>གཉིས་ལྷ་
ཁྱིམ་ཡོངས་སུ་བྱལ་ནས་ཐེངས་དང་པོར་དཔེ་སྟུན་བྱས།

ཁྱིམ་2014ལོར་ལས་ཁྲུག་མཁན་པོ་ཆོས་དབྱེངས་རྒྱ་རྒྱུ་མེ་ཁྱིམ་འོག་
བཟད་བྱའི་འཛིན་སྟོང་སྟུན་ཆོག་གིས་ལྷ་ཁྱིམ་ཆོག་མི་བརྗེས་ཏེ། མཁན་པོ་
འཇམ་དབྱེངས་མཁུན་བཙེ་འགན་ཁུར་བ་གཙུག་པོ་དང་། ལས་རྒྱུ་སུ་དགེ་ཆུན་
བཞི་དང་སྟོང་པ་ཐོན་པ་གཉིས་བརྒྱ་བཞག་དང་། ཡིག་འདྲེན་པ་སྟོང་སྟུང་འཇམ་
བཟང་རང་འཇགས་ཐོག་དཔེ་བཟུང་ལས་རྒྱུ་སུ་བཟད་བྱའི་སྟོང་མཁན་ཅིག་
བདམས་ཏེ། ཆ་བའི་ལྷ་ཁྱིམ་གི་ལས་ཀ་སུ་མཐུད་འགྲོ་བཞིན་པ་ལ། ཁྱིམ་པ་ལོང་
ས་མཆོག་གིས་བྱས་ཀྱི་གདན་ས་བཟུ་ཤིས་སྟུན་པོར་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་ཆད་མའི་
མཆན་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་གསུང་ཆོས་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ཞུས། ཆད་མ་པོད་གཉིས་ལྷ་
ཁྱིམ་བྱས་ཤིང་དེ་བ་གཞུགས་སུ་བཞུགས་ཏེ་གདན་ས་བཟུ་ཤིས་སྟུན་པོར་བྱུང།

ཁྱིམ་2015ལོར་མཁན་པོ་ཆེ་རིང་འགན་ཁུར་བ་གཙུག་པོ་དང་། ལས་
རྒྱུ་སུ་བཟད་བྱའི་དགེ་ཆུན་བཞི་བརྒྱ་བཞག་གིས་ལྷ་ཁྱིམ་གི་བྱ་བ་སུ་མཐུད་
བཟུབས་ཀྱང་ལྷ་ཁྱིམ་པ་ནམས་དཔེ་ཁྱིམ་དང་ལྷོགས་སྟོང་ཐོག་ས་མཆད་ཐེལ་གྱི་
དབང་གིས་ཁོ་དབྱིལ་ལ་ལས་མཆོམས་བཞག་དགོས་ལྟར་།

ཁྱིམ་2015ལོའི་ཟླ་བ་9པའི་ཟླ་མཇུག་ཏུ་གསུང་འབྲས་ལྷ་ཁྱིམ་གི་ལས་
རིན་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཆོས་ཁྱིམ་ཁང་ལ་གནང་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཆོས་ཁྱིམ་
ཁང་གི་ཆོས་ཁྱིམ་པ་བྱས་པ་ཞུགས་ཀྱིས་མཆན་དང་རྒྱས་དང་དགོན་མཆོག་

བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལྟར་ཁྲུང་པའི་འོག་བཟང་ལྷན་དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་
མའི་ནང་ནས་ལས་རྒྱུ་ཁག་ཅིག་བསྐྱོས་ཏེ། འདི་ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་གསུང་འབུམ་
ལྷ་སྒྲིབ་གི་ལས་རྒྱུ་མཇུག་བཟུང་བ་དགོས་པའི་བཀའ་ཐེབས་པ་བཞིན། རེ་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལོ་ཆོས་ཆོས་སྒྲིབ་ཁང་ནས་འཛིན་ལུ་གོང་འོག་གི་སྒྲིབ་མ་དབྱ་ལས་རྒྱུ་
ལྷ་བསྐྱོས།

སྐྱེ་ཉེས་²⁷ཉིན་དངོས་སྤྱི་ལས་འགོ་བཙུགས་ཏེ། རེ་ལྷ་གྲུན་དབང་གསུང་
འབུམ་ལྷ་སྒྲིབ་ཁང་གིས་ལྷ་སྒྲིབ་ཡོངས་སྤྱི་བྱུང་བ་རྣམས་ཐང་པོ་དག་གཉིས་དང་ཆད་
མ་པོ་དག་གཉིས་ཏེ་པོ་ད་བཞི་ལ་བསྐྱུར་ཞིབ་དང་། རེ་བྱིངས་དཔེ་བསྐྱུར་དང་ལྷ་
དག་གང་འཆམ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་བསྐྱུར་ཞིབ། མ་ལྷུང་བ་རྣམས་ལ་དཔེ་བསྐྱུར་
རེ་དང་ལྷ་དག་ཐོངས་གཉིས་རེ་བྱས་ཏེ་དེབ་གཞུགས་སྤྱི་བསྒྲིབས། གཞུང་གི་ཚ་
འབྲེལ་དཔེ་བསྐྱུར་དགོས་རིགས་རྣམས་པེ་ཅིན་དཔེ་བསྐྱུར་མ་གཙོ་བསྐྱུར་གིས་
དཔེ་བསྐྱུར་བྱས་ཏེ་བསྐྱུར་འབུམ་རྣམས་ཞབས་མཆན་ཏུ་བཀོད། རྣམས་ཐང་ཁག་
ནང་གསལ་བའི་ཡུལ་འབྲུ་མིན་གྱི་མིང་དང་ཅ་དངོས་གསུང་པ་འབྲུ་མིན་གྱི་མིང་
རྣམས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་ཁྲི་བྱིས་རང་འཇགས་བཞག་ཏེ་རེ་དག་དེབ་ཀྱི་མཇུག་
ཏུ་རེ་ལྷ་མིག་ཏུ་བཀོད་དེ་སྒྲིབ་པ་པོར་སྟབས་བདེ་བསྐྱུན། མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་
ལྷ་གྲིས་ལྷ་གྲུང་མ་ལ་དཔེ་བསྐྱུར་ལྷ་སྐབས་ཡི་གེ་མི་གསལ་བ་ལྷ་བྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་
གནས་སྤྱི་བྱུང་བ་དག་ལ་རང་བཟོས་མ་བསྐྱུར་པར་ཆེག་གི་གོང་འོག་ཏུ་སྟངས་
ཉགས་*འདི་བཀོད་ཡོད། དཔེ་གཞུགས་སྤྱི་བསྐྱུར་སྐབས་དེ་སྟོན་གྱི་ལྷ་སྒྲིབ་པ་དག་

གིས་པོད་ཆན་བཅུ་བཞིར་བྱས་ཡོད་པའི་པོད་བྱངས་རང་འཇགས་ཐོག་བརྒྱུད་བྱ་
དང་པོད་ཆད་ཀྱི་དབང་གིས་ཆོས་ཆན་ཁག་ཅིག་པན་ཚུན་བརྗེ་སྒྱུས་ཤིང་པོད་
ཀྱི་གོ་རིམ་བརྒྱུར་བཞིགས་བྱས་པ་ནི། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱོད་ཀྱི་བྱས་པ་པོད་དང་པོ་
རང་རྒྱུ། པོད་གཉིས་པ་ལྟོན་པ་དང་ལྷ་མ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ཐར། པོད་གསུམ་པ་
འཕགས་པོད་ཆོས་འབྱུང་བཅས་བཞུགས། དེ་རྗེས་ལྷ་བ་དང་སྦྱོད་པ་གཙུག་པོར་
ལྟན་པ་པོད་བཞི་པ་སྦྱོད་འཁྱུག་པོད་ལྷ་པ་དབུ་མ་སྒྲིང་པོད་མཆན་འབྲེལ། པོད་
བྱག་པ་ཤེར་འབྲེལ་ཆིག་དོན་སྒྲིང་པོ། པོད་བདུན་པ་ལྷོ་མ་གསུམ་འཇམ་དབྱངས་
ལྷ་མ་འདི་དགོངས་བྱུན་གྱི་མཆན་འབྲེལ། པོད་བརྒྱད་པ་སོར་མདྲའི་འབྲེལ་པ་བཅས་
བཞུགས། དེ་རྗེས་པོད་དབྱུ་པ་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་པ། དེ་རྗེས་ཆད་མའི་ཕྱོད་
པོད་བཅུ་པ་ཆད་མ་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་མཆན་འབྲེལ། པོད་བཅུ་གཅིག་པ་ཀྱན་བདུས།
རིགས་ཐིགས། རྒྱལ་དེས་བཅས་ཀྱི་མཆན་འབྲེལ། པོད་བཅུ་གཉིས་པ་ཆད་མ་
རིགས་གཉིས་རང་འབྲེལ་མཆན་བཅུ་ཅན་བཅས་བཞུགས། དེ་རྗེས་སྦོ་སྦྱོར་ཉམས་
ལེན་སྐོར་གྱི་གདམས་པ་སྦྱོགས་གཅིག་ཀྱི་བྱས་པ་པོད་བཅུ་གསུམ་པ་ཉམས་ཁྲིད་
ཉིན་མོད་རྒྱར་བ། མཐའ་མར་གཞུང་འབྲེལ། ཉམས་ལེན། གསོལ་འདེབས། ཟིན་
བྲིས་དང་བཅས་པ་གསུང་ཐོར་བུ་རྒྱུས་སྦྱོགས་གཅིག་ཀྱི་བདུས་པ་པོད་བཅུ་བཞི་
པ་རྣམས་དང་བཅས་ཏེ་པོད་བཅུ་བཞིར་གཏན་ལ་པབ་པོ། །འདི་དག་ནི་ལྷ་སྒྲིབ་
གི་ལས་རིམ་དང་པོད་པོད་བྱངས་ཙམ་ལས་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབྱུང་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་པོད་བྱངས་མ་ཡིན། ལས་རིམ་གཉིས་པའི་བྱལ་ཀྱི་གཞུང་

ཆེན་བརྩ་གསུམ་གྱི་མཆན་འབྲེལ་སྐབས་ཡོད་དོ། །

དེ་ཉིད་ལྷ་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་བྱུང་བའི་མཐའ་མར་སློབ་པ་པོ་དག་
ལ་ལྷ་འདྲོད་པ་ནི། བརྟན་པའི་མེ་ཤོ་མང་ནས་གསོ་མཁན། ཡོངས་ཀྱི་དགོ་བའི་
བཤེས་གཉེན་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཀྱན་དགའ་དབང་ལྷུག་ཁོར་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ལྷ་
ཁྱིམ་གྱི་ལས་ལ་འབྲུག་སྐྱེ་བྱུང་བ་ནི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འོ་བྲུགས་དགོངས་རྒྱལ་པ་
དང་ནང་བརྟན་ཤེས་རིག་གི་ཞབས་འདེབས་སུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཆོག་མོད། ལྷ་ཁྱིམ་པའི་ཡོན་
ཆད་ཀྱི་དབང་གིས་ལྷ་ཁྱིམ་གྱི་བྱ་བར་བྲུགས་གང་ས་ནས་ནོར་འཁྲུལ་དང་། མ་
འདྲར་ས་ཡོད་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་མེད་ལགས་པས་རྒྱ་རྒྱུ་དབྱིངས་ནས་གཟིགས་པའི་ན་
པའི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཁོར་ཉིད་དང་། རྒྱ་རྒྱུ་འོ་བྲུག་པ་པོ་ཡོངས་ལ་བརྒྱུད་གསོལ་
ལྷ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ར་རྒྱུ་ལྷ་ར་ནས་མཁན་རིན་པོ་ཆེས་གཟུགས་སྐྱེའི་བཀོད་
པ་བརྟུན་ཐིག་གྱུར། ཁོར་གྱི་གསུང་དང་རྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་
དང་རྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པས་ར་རྒྱུ་དང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྟན་ཅིག་
ཏུ་གནས་ཡོད་པ་མ་ཟད། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་འོ་བྲུག་རྒྱུ་ལྷ་དང་ཤེས་དབང་ར་རྒྱུ་དང་ནམ་
ཡང་བྲལ་མེད་པའི་གསལ་འདེབས་དང་བཅས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཁྲིམ་རྒྱུ་ཁྱིམ་ཁང་
གི་རྒྱུ་ཁྱིམ་པའི་མིང་ཙམ་འབྲུང་བ་རྟུག་སྐྱུལ་མཆན་དང་རྒྱུ་ཁྱིམ་ཁྱི་ཡོ་
2015ལྷ་བ་12ཆོས་10ཉིན་ཤེས་སོ། །

དཀར་ཆག

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བའི་ལེན།.....	3
ཐུབ་པའི་བརྒྱལ་ཁྱབ་ལ་ཡང་དག་པ་བརྟེན་པའི་ལེན།.....	11
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚོལ་བའི་ལེན།.....	15
ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལེན།.....	71
ནལ་འཕྱོར་སྒྱུད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལེན།.....	87
གངས་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལེན།.....	107
བྱེ་བྲག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལེན།.....	119
རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་རྒྱུ་རྩུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལེན།.....	125
དཔྱོད་པ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལེན།.....	143
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུབ་པ་བསྟན་པའི་ལེན།.....	185
བསྟོད་པ་དང་མཆན་བསྟན་པའི་ལེན།.....	189

༡༡། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་
མ་སྒྲིང་པོའི་མཆན་འགྲེལ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། ཁྱེད་ཀྱི་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དུ། མ་རྩ་མ་ཀ་ཉི་དལ་ཀླ་རི་ཀླ། བོད་དབུས་
གཙང་གི་སྐད་གང་བཟང་དུ། དབུ་མའི་སྒྲིང་པོའི་ཆོགས་བཅད་ཡིན་པས་ཆོག་ལེའུ་
བྱས་པ། ཆོས་རྒྱལ་བཀའ་བཅད་དང་མཐུན་པའི་ལོ་རྒྱུ་བའི་འཇུག་ཕྱག་ནི་འཇམ་དཔལ་གཞིན་
ཏུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། སྦྱེས་བྱ་དཔལ་ལོ་ལ་བརྟེན་བ་ལྟ་བུ་དང་། བར་ཆད་མེད་བ་
དང་། འབྲས་བྱ་དང་ལྷན་པར་འཇུར་བའི་བྱིར། བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པས་ཐོག་མར་མཆོད་པར་བརྗོད་བ་ནི།
སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་གིས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་རྗེས་དཔག་གི་ཤེས་པས་རབ་
ཏུ་བརྟག་བ་མིན་ཞིང་། མིག་སོགས་ཤེས་པ་ལྡ་ཡིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་པའི་བྱིར་
དང་། ཀུན་གཞི་ལ་ས་ཐོན་ལྟར་གཞི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་བྱ་
མིན་པ་དང་། འདི་དང་དེའོ་ཞེས་བརྟག་པར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་གྱིས་
རིག་བྱ་མིན་པ་དང་། སྦྱོ་བ་སྟེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་བ་སྟེ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་ཅིང་དེ་གཉིས་
མེད་པས་བདེ་བ་དང་། ་གཞུང་བ་དང་འཇིན་པར་རྣམ་པ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་རང་
དང་གཞན་ཏུ་སྦྱང་བ་མེད་པ་དང་། ་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་པའི་མཆོན་མ་མེད་ཅིང་སྦྱོ་
བ་དང་འཇིག་བ་སོགས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་མེད་པ་དང་། ་རང་སྤྱི་དང་རང་སྤྱིའི་མེད་གཉིས་སུ་དམིགས་
པ་མིན་ཞིང་གཉིས་མེད་པ་ཡང་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ་ཡེ་ཤེས་ཞི་བས་རྟོགས་བྱ་

ཡིན་པ་དང་དོན་དམ་པར་སྒྲོའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་སྟེ་
བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། ཡི་གེ་ཡིས་སྒྲོ་བཏགས་ཏེ། བཅད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་
ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ལ་བསྟན་པར་མཛད་པ། ལྟོན་པ་མ་ནོར་བ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
ཉིད་གསུང་པ། རེ་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱས་པར་བྱག་འཆལ་ལོ། འོ་ན་རྒྱ་མཆན་གང་གི་ཕྱིར་
བསྟན་བཅས་འདི་ཚུམ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་བརྟུལ་
ལྷགས་ཀྱིས། བྱང་རྩལ་ཆེན་པོར་ཏེ་མཆོག་ཏུ་སྒྲོས་བྱས་ཏེ་ཤམ། བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
པ་རྣམས་ནི། རེ་ཉིད་བདུད་ཅིར་གཞུང་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་ཅི་ཅམ་རྣམས་པས་ཅུང་
ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་བཅས་ཚུམ་པར་དམ་བཅས་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བའི་ལེའུ།

ཕ ད་ནི་བསྐྱན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་སྤྱི་ཕྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྐྱན་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་
མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བ་ནམས་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་
གཏོང་བ་དང་། ཟེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་
པར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། །གཞུ་བོའི་སྒྲོས་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་བརྟུགས་ནས།
ལུང་རིགས་དང་མི་འགལ་བར་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོལ་བ་ནི། །རང་གཞན་ཀྱི་དོན་ཀུན་
སྤྱབ་པའི་སྦྱོད་པ་ཡིན། །

དང་པོ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་ནི། དེ་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བ་དང་། སྒྲོལ་བ་དང་། མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་
ལས་འདའ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་དང་ལྗན་པ་དང་ནི་སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་
ཅན་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་དང་། ངན་འགྲོ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་བ་དང་། ཟེག་པ་དམན་པ་ལས་བསྐྱང་བ་དང་།
ཡང་དག་པའི་ལས་ཏུ་འགོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་དང་ལྗན་པ་དང་། ཤེས་པ་ཆེན་པོ་
ལ་གཉིས་ལས། ཐབས་ཀྱི་ཤེས་པས་ནི། འཁོར་གསུམ་ཡང་དག་གིས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུག་
མཆོག་ཏུ་བསྒྲོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་།
མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བ་མེད་པ་དང་། སྦྱི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིས་བརྟུན་པ་
ཡི། །ཁངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པས་དེ་
མི་གཏོང་ངོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ནི་ན། སྒྲོ་ལྗན་སྦྱིང་སྦྱོབས་ཆེ་བ་

བརྟན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་དང་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བདག་ཉིད་འབྲ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པས་
གཞན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་མི་བཟོད་ཅིང་། །ཡང་དག་པའི་བཙུན་འབྲུག་བརྩམས་
པ་དང་། །བདག་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་མཐུ་དང་ལྡན་ཞིང་ལེགས་ཉེས་ལ་མཁས་པས་
ནི། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་མེད་པ་ཡི། །ཁོང་བ་རྩ་བུའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཀུན་ལ་བལྟ་
བར་བྱས་ནས་ནི། །འཁོར་བ་མི་གཙང་པའི་ས་འོག་ནས། །བདག་རང་ཉིད་བརྒྱལ་
ཅིན་པ་བས་འཇིག་རྟེན་པ་དེ་ཀུན་བསྐྱེད་བར་རིགས་སོ་ཞེས་བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་བཤད་པ་དང་
པོ། །

བྱང་སེམས་གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་ཚོན་གྱིས། །ཤིད་པའི་འཆིང་བ་
ཀུན་བཅད་ཅིང་གྲོལ་གྱུར་པ། །སྒྲིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ལྡན་པ་ཡིས། །གང་གི་
ཕྱིར་དད་པ་དང་བག་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱིས་མགོན་མེད་ཅིང་སྤྱེ་ཆ་ན་འཆི་སོགས་ཀྱིས་སྤྱད་
བསྐྱེད་པ། །འཁོར་བའི་བཙུན་ར་མི་བཟོད་པར། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་ལྷགས་སྒྲོག་རྩ་བུ་དག་གིས་བཅིངས་ཤིང་། །བག་མེད་པ་ཡི་རྒྱུ་དང་འབྲ་བ་བརྟེན་
ཅིང་འཐུངས་ནས། །གཏི་ཐུག་གི་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་དང་། །འདོད་འདུན་དང་གཞོད་
སེམས་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པའི་ཆོམ་རྒྱུན་རྩ་བུའི་སྒྲོན་གྱིས། །འཕགས་པའི་ནོར་
བདུན་སོགས་དགེ་ཆོགས་མ་ལུས་པར་བརྟུན་པ་དག །གལ་ཏེ་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་
ལས་གྲོལ་བར་མི་བྱེད་ན། །མཐུ་དང་ལྡན་པའི་མཐུ་ནི་ཅི་ལ་ཕན་ཏེ་གང་ལའང་མི་ཕན་
ནོ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་བཤད་པ་གཉིས་པའོ། །

གང་ཟག་གང་ཞིག་རང་གི་ལག་པའི་ཤེས་པའི་མཐུས་བསྐྱེད་པས་པ། །རང་གི་

འདོད་པས་བསྐྱེད་པའི་ཟས་གོས་ལ་ཁོངས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་རྒྱུ་ཅུ་ཡང་། །བདག་
རང་ཉིད་གཅིག་ལྟར་གཏུ་བས་ཟ་ནིང་ཁོངས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་མཁས་པས་
མཐོང་ན་སྤྱད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། །འིན་པོ་ཆེ་སྣ་བུན་ལ་ཁོངས་སྤྱོད་པ་འཁོར་
ལོས་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་སྣའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་ཁོངས་སྤྱོད་རུས་པ་སྣའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་
དང་། །སྣོང་གི་འདྲིལ་རྟེན་ལ་དབང་སྐྱར་བའི་ཆོངས་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཉེ་དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བདུན་ཅི་ནི་རབ་ཏུ་དགོན་པ། །གང་གི་ཕྱིར་སྲིད་པ་སྟེ་འདོད་པ་དང་། སྤྱིད་
པ་དང་། ཐར་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གཅོད་པ་དང་། །ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་
རྒྱུ་ཅུ་ཡང་ཐབས་གྱིས་སློ་ནས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། །འིན་པོ་ཆེ་སྣ་བུ་དང་བྱང་
པ་སྟེ་ག་བ་དང་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་འཆི་བ་དང་། །འགྱུར་བའི་སྐྱག་བསྐུལ་དང་སྐྱག་བསྐུལ་གྱི་
སྐྱག་བསྐུལ་ལ་སོགས་པས་མི་འགྱུར་ཞིང་། །མདོར་ན་སྐྱག་བསྐུལ་མ་ལུས་པ་ཞི་བར་
བྱེད་པའི། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་བདུན་ཅི་སྟེ་འཆི་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པ་དེ་ལས་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་བཤད་པ་གསུམ་པའོ། །

གཞན་ཡང་སྟོན་ཆད་འདས་པའི་རུས་དག་ཏུ་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་
པའི། །གདོན་གྱིས་བརྒྱམས་པ་བདག་གིས་ནི། །མཚོན་གྱིས་སྤྲས་པའི་རྩ་ལ་ལན་ཆ་
སོགས་ཀྱི་འགྱུར་བྱེད་འདེབས་པ་བཞིན། །སྟེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐུལ་ཅན་གྱི་
ནད་པ་སྐྱར་པ་གང་ལ་བསད་པ་དང་། །བཅིངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱག་བསྐུལ་མང་པོར་བྱས་
ཤིང་། །སྟོན་མའི་སྟེ་བ་ཆེ་རབས་གཞན་ཏུ་པ་མ་དང་། །སྟོགས་པོ་དང་། །ཉེ་རུ་སོགས་བྱས་པ་
གང་དག་གིས། །བདག་ལ་བྱམས་པ་དང་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་ཕན་བཏགས་པར་བྱས་

པ། རྟེན་མས་ལ་པན་ལན་དུ་པན་གདགས་པ་བྱ་བ་ཞིག་ལ། བྱང་པོ་ལྷག་མེད་ཅན་གྱི་མུ་
ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་འགོད་པ་ལས་གཞན་ཅི་ཡོད། བྱམས་པ་ཆེན་པོའི་བཤད་པ་བཞི་བ་
རྫོགས་སོ། །

སྒྱིན་བ་བྱིན་པ་དང་། སྒྱན་པར་སྦྱ་བ་དང་། རོན་སྦྱོད་པ་དང་། རོན་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་
གཞན་དོན་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། རྟག་པས་སེམས་དགའ་བའི་མཁས་པ་
དག་ནི། རལ་གྱི་རབ་ཏུ་འབར་བ་དང་འབྲ་བའི། སྦྲིད་པའི་སྒྲུག་བཟུལ་དག་གིས་
གཞོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བཤད་པ་དང་པོའོ།

དགེ་བ་བརྩའི་ལམ་ལ་ལྷག་པར་སྦྱོད་དེ་ཚུལ་སྤྲིམས་འཆལ་བར་མི་བྱེད་
པས། རང་གཞན་གྱི་དཔྱལ་སོགས་ངན་འགྲོའོ་སྒོ་ཀུན་བཅད་པའི་བྱིར་རོ། སྦྱིང་རྗེ་ཆེན་
པོའི་བཤད་པ་གཉིས་པའོ། །

དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་ཡང་གོམས་པར་བྱས་
པས། རང་རྒྱུད་ལ་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་འདུག་པ་བཅོམ་པའི་བྱིར་རོ། རྟེ་
ལྷ་བའི་མཁས་པ་གཞན་དོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསགས་པར་
བྱས་པ་ཡིས། རྟུལ་སོགས་འགྲོ་བ་རྒྱག་པོ་མེ་ཉྑལ་གི་སྦྱེད་མའི་ཆལ་གྱི་དུས་སྟོན་
ལྟར། མཐོང་བ་ཡིན་ན་སྦྲིད་པ་འཁོར་བ་པའི་བཅོན་ར་ཡིས། སྦྲག་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་
བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། སྦྱོན་དང་ཉེས་དམིགས་མང་པོ་མཐོང་བའི་བྱིར་ན་སྦྲིད་པར་
གནས་པ་མིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཐའ་དག་ལ་བཅུ་བའི་བྱིར་མུ་ངན་འདས་པའི་
དབྱིངས་སུ་མི་གནས་ཤིང་། གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་བརྟུལ་ཞུགས་སྐྱངས་པ་

ཅན་དག་ནི་སྙིང་རྩེའི་དབང་གིས། སྲིད་པ་ན་ཡང་མེ་ཏོག་པ་སྒྲ་བཞིན་སྲིད་པའི་རྩི་མས་མ་གོས་
པར་གནས་པར་བྱེད་པ། ཉེ་ལྷ་བུའི་མཁས་པས་འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པ། གཉིས་དང་གཉིས་མིན་པར་གང་ཡང་མི་དམིགས་པའི། མཁས་པ་ཆེན་མོ་ནི་
མཐའ་གཉིས་གར་ཡང་མི་གནས་ཤིང་། སྲིད་པ་གསུམ་ན་ཡང་གནས་པར་བྱེད་
དོ། །ཁན་པ་དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་།
ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྟོམས་ཞེས་བྱ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་གྱིས་
ཐུག་ཅིང་། ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བའི་གནས། སྤུམ་ཅུ་ཙུ་གསུམ་པའི་ལྷ་
དང་ལྷ་མིན་སྤྱིན་བྱེད་མའི་བྱ་བཅས་གྱིས་ཐུག་བྱས་པ་དང་མཆོད་པ་འབུལ་ཞིང་། དམ་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལན་གསུམ་དུ་བརྒྱས་ཏེ་རྣམ་པ་བརྩུ་གཉིས་སུ་བསྐྱོར་བ་ཉིད་བརྟེས་
ཤིང་། ཟུ་ཉིག་གི་འབྲུ་བཅག་བའི་འཕྲོ་འབྲའི་འོད་ཟེར་དཀར་བའི་གྲགས་པ་དང་། ལྷོན་
ཀའི་རྒྱ་བ་ཉ་བའི་རྩི་མ་མེད་པའི། འོད་ཟེར་ལྷ་བུའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་
དག་གིས། རྩོགས་བརྩུ་པོ་དག་ནི་རྒྱས་པར་མཛད་ལ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་
ཀྱི་གདུང་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྙིང་རྩེ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་བ་རྒྱལ་བ་དམ་པའི་སྲས། ལྷ་དང་ལྷ་དང་
མིའམ་ཅི་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་གཙུག་གིས། བཀའ་ཡི་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་གནས་པར་བྱས་ཤིང་
མཆོད་པ་དག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆབ་དུ་བཞག་པར་མཛད་དེ། རང་དང་གཞན་དོན་སྤྱོད་
སུམ་ཆོགས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་དག་ནི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་
ཕྱིར་ལེགས་པར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་གཉིས་ཆར་ལ་མི་གནས་

བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལས་གཞན་ཉན་རང་གང་དག་ཕུང་པོའི་ལུས་རྒྱན་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་
ཡང་སྤང་འབྱུང་བ་རྒྱན་ཆད་པ། །དེ་དག་ཡང་ཐུང་ན་འདས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་ལ་ཉན་
མོངས་བའི་བག་ཆགས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་བག་ཆགས་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མ་ནི་སྤང་
ཆེན་དེགས་པ་ཡི། སྤང་པ་འགེམས་གིང་གཏོར་ཏེ་དབྱེ་བ་མི་སེམས་ལ། རིགས་
དན་གཤོལ་པ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་མཐས་སྤྲས་པའི། ས་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དབང་སྤྱར་
ཞིང་བསྐྱུང་བར་མི་སེམས་པ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དམན་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་
ཅན་ཡང་། ཟུབ་ཅིང་སྒྲ་ན་མེད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ། །འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཡོན་ཏན་བབྱང་ལས་འདས་པ་འབྱུང་བའི་གནས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་
གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་རེ་བའང་མེད། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་
པར་འདོད་པ་ནི། རྫོ་དམན་པས་གཞལ་དུ་མེད་ཅིང་མཐའ་ཡས་གིང་མད་དུ་བྱུང་བའི་རྫོ་སྟོབས་
བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། །ཡོན་ཏན་གྱི་སྤྱང་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་
གྱིས་གཏོན་པ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕུང་པོ་
ལ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་ཞིག་ཡིད་ཀྱིས་སེམས་མི་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་
གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་དཔའ་བ་དང་། །ཉོན་མོངས་པའི་དག་གཞོས་པ་ལ་ཅལ་ཡོད་པ་
སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དང་ལྡན་པ། །སྤྱི་ཞིག་སྤང་བ་འཁོར་བ་སྤྱོད་དང་བྱེ་མའི་མཐའ་
མེད་པར་ཡང་། །ཉིན་གཅིག་ལྟ་བུར་གནས་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དོ། །སྤྱིང་ཐེ་ཆེན་པོའི་
བཞད་པ་གསུམ་པའོ།

མཁས་པ་ཤེས་ཡོན་ཅན་གང་ཞིག་དུས་ལུན་རིང་པོར་འདས་པར་བྱུར་

ཀྱང་། ཡོན་ཏན་གང་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་བཞིན་དུ་གཏམ་གཞི་སྟན་ཐགས་འཕེལ་
བར་འཁྱར་བ། །འཕགས་པ་གཞན་དོན་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་གྱི་རྩིས་སུ་
འཕྱག་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དོ། །སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བཤད་པ་བཞི་བཤོ། །

བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེ་དང་ལྷན་པས་ལུས་སྟོག་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་ཆུལ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་
རྩིས་ཅན་སུ་ཞིག་ཆུགས་ཀྱི་ལོ་མ་དང་དབུ་བ་ལྟར། །སྟོང་པོ་མེད་པའི་ལུས་འདི་
དག །གཞན་ལ་ཕན་པའི་རྒྱུ་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པས། །རི་རབ་ལྷན་པོ་ལྟར་མཆོན་
དཔེའི་སྟོང་པོར་ཅན་དུ་སྦྱབ་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་ལོས་སོ། །ཡ་རབས་སྟོང་རྩེ་དང་ལྷན་
པས་ནི། །སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཆགས་དང་། །ནད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལུས་འདི་དག་
ནི། །གཞན་ལ་བདེ་བ་སྦྱིད་པའི་གཞིར་སྦྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་
མ་དང་བཅས་པ་ལ། །མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སྟངས་ཤིང་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དམ་དགུ་ཡོད་པ་
འདི། །སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་པ་ཡིས། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་འབྲས་བྱ་ཡོད་
པར་བྱ་བའི་རིགས་སོ། །

དབུ་མའི་སྟོང་པོ་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བའི་ལེའུའི་མཆོན་
ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྟེ་དང་པོ་འོ། །

ཐུབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ཡང་དག་པ་བརྟེན་པའི་ལེའུ།

ཕ་གཉིས་པ། གོང་དུ་བརྟན་པ་དེ་ལྟར་མེད་པ་གསུམ་གྱི་འགོ་བ་ལ་ཕན་པའི་བྱིན། ཁྲིན་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བརྟུལ་ཞུགས་མི་བྱེད་པ་བརྟན་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ། འིགས་
པའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ལམ་ཉིད་དུ། འར་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་
ནམ་པར་མངོན་སོ། །ལམ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བ་དེ་ནི་བྱམས་
པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་སེམས་མེད་པ་དང་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པ་ཡིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དམ་པའི་ཆོས་རྟོགས་པ་ངོམས་པ་མེད་པ་
དང་། འུས་ལས་མི་འདའ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སེར་སྤྲུལ་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། །གཡོ་སྦྱུ་མེད་པས་རྒྱུད་བྱང་པ་དང་ཁེངས་པ་མེད་པས་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་དང་། རྟེན་
འབྲེལ་མཐོང་བས་ཡིད་གྱིས་དེ་ཉིད་བཟུ་བ་དང་། གཤམ་གྱི་སྦྱོན་རྟོག་པ་ལ་ལོང་
བ་ལྟ་བུ་དང་། འར་ལ་སྦྱོན་འབྱུང་བས་གིན་ཏུ་འཛིགས་པར་ལྟ་བུ་མངོན་པ་ཡིན་
ནོ། །གཤམ་དང་འཐབ་ཅིང་ཚོད་པ་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་འདུ་འཛིའི་གཏམ་
སྤྱོད་ཆོགས་དང་། འཛིག་རྟེན་རྒྱུད་ཕན་གྱི་ལྟ་བུ་ནམས་ལས་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་
ནོ། །སྦྱོ་བོ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལའང་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་བོ་ཅན་ཡིན་པས་མ་འོངས་པ་
ན་ཡོན་ཏན་གྱི། རྒྱུན་ནམས་སྦྱོ་བར་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟག་ཏུ་གྲས་སོ། །ལན་
དང་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་མེད་པ་སྦྱིང་རྩིས་བསྦྱེད་པའི་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

པའི་སྒྱུན་པ་ཕྱིན་པ་དག་གིས། སྒྲེ་པོའི་ཚོགས་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྒྲུག་བསྐལ་
ཚུ་པོ་གསུམ་པོ་ཀུན་ནི་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་ལས་ཉིད་ཏུ་འདོད་
པ་བསྐྱེད་དོ། འབང་པོའི་སྒོ་རྒྱག་སྒོམ་པའི་ཚུལ་བྱིན་པ་དེ་མ་མེད་པའི་ཚུས་སྒོ་གསུམ་གྱི་
ཐིམ་དག་པའི་བླ་སྒྲུབ་དང་། སྒྲུག་བསྐལ་དང་ཏུ་ལེན་པ་དང་། གནོད་བྱེད་ལ་རི་མི་སྐྱམ་པ་དང་། ཆོས་
ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པའི་སེ་རལ་ཁ་ཡི་སྤྱིང་བ་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་དང་། འགྲེལ་པའི་
ཆོས་ལ་མངོན་པར་སྒོ་པའི་བཙོན་འགྲུལ་གྱི་རལ་པའི་ཁུར་བཅེངས་པ་དང་། བླ་སྒྲུབ་
སེམས་འདུ་འཛི་ལས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཤེས་པ་ལྟར་ལེན་ཏེ། རྫོང་མིག་གིན་
ཏུ་ལེགས་པར་བྱེ་བ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། འན་སོང་ལས་
སྒྲོབ་པ་དང་། ཉན་མོངས་པའི་དག་འདུལ་པའི་བསྐྱེད་བཙོན་ཤེས་པ་དང་། ལྷ་མ་ལ་གྲས་པར་བྱ་
བ་དང་། བླ་སྒྲུབ་ལ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟོག་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྩོ་ཆ་ཤེས་
པ་དང་ཁྲེལ་ཡོད་པའི་གོས་འཆང་བ་དང་ནི། འགྲོགས་ན་བདེ་པའི་དེས་པའི་སྐྱར་རགས་
དམ་པོར་འཆིང་བ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པར་འདོད་པའི་སྒྲིང་རྗེའི་ལྷགས་
པ་ནག་པོ་འཆང་ཞིང་། མཆོག་གསུམ་ལ་དང་བ་སོགས་དད་པ་དེ་མ་མེད་པའི་རིལ་བ་
དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་བརྗེད་པའི་བྱན་པས་དབང་པོའི་སྒོ་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་། འབྱུང་
སོགས་བར་ཆད་ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་བརྟན་པའི་སྤྲ་སྤྲེགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ལ་འདུག་པོ། ལར་
ཕྱིན་རྒྱག་གི་ལས་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དང་མིའི་སྤྱན་སྐྱེས་ཆོགས་པ་ཐམས་
ཅད་བསྐྱེད་པའི་དག་འཆེན་གྱི། བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་ཏུ་ཆོགས་བསགས་པའི་དཀར་
སྤུབ་ཀྱི་ནགས་ཆལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེན་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་གིན་ཏུ་སྐྱེད་ས་

པས་བརྟེན་པའི་དགའ་བའི་འབྲས་བུ་ཟ་ཞིང་ཁོངས་སྤྱོད་པའོ། །ཡུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་ཏེ་
དན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའི་སྤྱོད་ལྷལ་ཅན། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་སོགས་ཟབ་ཅིང་
རྒྱ་ཆེ་བའི་མདོ་སྡེ་མཐའ་དག་ཁ་ཏོན་བྱ། །འདོན་ཅིང་དེས་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་
པ་དང་། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་མ་ལྟ་བུས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བཤད་ཅིང་ཡང་
ནས་ཡང་དུ་རྫོགས་པར་བྱའོ། །སྐྱབ་པའི་མེ་རྟོག་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་བསྐྱགས་པ་དང་
ལྡན་པ། །ཕྱོགས་རྣམས་བཙུ་མོ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོན་གྲགས་ཀྱི་དྲིས་བྱས་པས། །རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཉི་མ་ལ། །ཉིན་གཅིག་གཞིན་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་མེ་མར་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་
ཅིང་། །ཡུལ་སྤྱོད་ཚོགས་ལ་འདོད་པ་བྱིར་རྫོགས་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་མེ་ཐབ་དུ། །རྩྭ་མེན་ཡིད་
བྱེད་ཀྱི་མི་དགེ་བའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟེག་སྟེ། །ཁྲ་མེད་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱའི་
ཕྱིར། །དེ་ལྟར་ཐུབ་པའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །

དབུ་མའི་སྒྲིང་མོ་ལས་ཐུབ་པའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ལ་ཡང་དག་པར་
བརྟེན་པའི་ལེའུ་འཆན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཚོལ་བའི་ལེའུ་

ལེའུ་གསུམ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་ཚོལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ནི། གང་ཟག་གང་ལ་ཤེས་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མིག་ཡིན་པས་དེ་ཡོད་པ། རྟེན་ལ་ནི་མིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རིང་བ་དང་། ཐུང་
བ་དང་། སྤང་བ་དང་། རགས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཤེས་མིག་གིས་ནི་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ན་གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་ལྡན་པ་དག་རྟེན་ཉིད་ཤེས་པའི་མིག་
ཚོལ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། ཤེས་པའི་མིག་གི་སྟོང་ལྡན་པས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་
དག་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་ཤེས་མིག་ཉམས་ཤིང་ཡོང་བས་ཀྱང་། བལྟ་བར་
འདོད་པ་ན་ཐག་ཤིན་ཏུ་རིང་བ་དཔག་ཆད་སྟོང་སོགས་དང་ཆ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་རྩལ་ཐན་ལྟ་བུ་
དང་། བསྐྱེད་པས་པའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་མིག་ལྡན་བཞིན་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་
རོ། མིག་སྟོང་ལྡན་པ་ལྟའི་དབང་པོ་ལ་ཡང་སྟོང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་མེད་ན། མིག་དང་
ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐོ་རིས་དང་ནི་བྱང་གོལ་གྱི། ལམ་དང་ལམ་མིན་པ་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་བྱེ་བ་ཅན་གྱིས་ནི་མཐོང་བ་ཆེ་
འདི་ཉིད་དང་། མ་མཐོང་བ་བྱེ་མ་ཐན་ཆད་ཀྱི་འབྲས་བུའི་བྱང་པར་འཁོར་སྐྱར་དང་བརྒྱ་བྱིན་
སོགས་འདོད་པ་ཡི། འབྲས་བུ་ལ་རེ་བ་ཅན་གྱིས་གྲོལ་བའི་ལུས་ཀྱི་བར་ཆད་དང་། འཁོར་
བའི་སྐྱག་བསྐལ་གྱིས་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུག་གིས་ཆེར་མ་འདྲ་བ་ཅན་གྱི། སྦྱིན་པ་
དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱེད་དོ། རྟེན་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཀུན་སྟོང་སྟོང་རྟེན་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་

ཡི། སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་ཅིང་། ཁམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་གོ་འཕང་དེ་ལའང་ཡིད་ནི་གནས་ཤིང་ཆགས་པར་མི་བྱེད་ལ། རྒྱ་ཤི་མེད་པའི་གནས་
འཛོལ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཤེས་རབ་ནི་བདུད་ཅི་དང་ངོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་ཤེས་པའི་
སྦྱན་པ་འཛོམས་པའི་སྦྱོན་མེད་སྤང་བ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། བར་པའི་ཁང་བཟང་
ལ་འཛེགས་པའི་ཐེམ་སྒྲས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བྱུང་ཤིང་དང་ཆང་ཆིང་མ་ལུས་པར་
སྒྲེག་པའི་མེད། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་
ལ། རྟོས་ནས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་ལ། ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་
སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་སྦྱིན་
པ་གཏོང་བ་དང་དེ་ལ་སོགས་ཏེ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། ཆོགས་རྣམས་པ་གཉིས་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་དེ་དག་གི་ནི་འབྲས་བུ་དང་། འབྲེལ་པ་
དང་མཆན་ཉིད་དང་མཆན་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱའོ། དབུ་མ་པ་དང་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་པ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཆེན་པོ་
གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའོ། རྟེན་རྣམས་དང་བསྐྱུ་པའི་དངོས་པོ་བཞིས་སེམས་ཅན་སྤྱད་པ་དང་
སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པའི་སྦྱི་མཆེད་བཅུ་གཉིས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་
རྒྱས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། ཤེས་རབ་བརྟན་བཏགས་པ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། རྟོན་དམ་པའི་ཤེས་རབ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་བྲ་བ་མ་ལུས་
པ། རྟག་པ་དང་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་སྦྱོས་པ་གཅོད་པ་དང་། རྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
བར་ཞི་བ་དང་གཞན་ལས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་

རྟོག་པ་མེད་ཅིང་བརྗོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཡི་གེ་མེད་པ་དང་། གཅིག་པ་ཉིད་དང་ཐ་
དད་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཁས་མཁའ་ལྟར་ངི་མ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་
ཉིད་ལ། འཇུག་པ་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འཇུག་པ་ཡི། ཤེས་རབ་ནི་དོན་དམ་ཤེས་
པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །

དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱེད་པ་བྱངས་མེད་ཏུ་
མར་དགེ་བའི་ཆོག་ས་བསགས་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་ཐེམ་སྐྱེས། མེད་པར་
ཡང་དག་པ་ཐར་པའི་ཁང་པ་ཡི། ལྷོང་དུ་འགོ་བར་བྱ་བ་ནི། མཁས་པ་རྣམས་ལ་
བྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ཉིད་བཤད་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པའི་ཐར་
པ་ཆེན་པོའི་ཁང་བཟང་གི་ཐོག་ཏུ་འདྲེག་པ་ལ། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐེམ་
པའི་སྐྱེས། གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤུ། སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆོག་
ཉིད་ཀྱི་སློ་ནས་རིམ་པས་འཇུག་པར་མེད་པར་འཇུག་ཏུ་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ། གང་གི་
ཕྱིར་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་མཁས་པས་སེམས་ནི་དབུགས་དབྱུང་བ་དང་། རྩལ་བ་བྱན་
པ་སོགས་ནས་རྩལ་སྤེ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཐོག་མར་མངོན་པར་བརྟན་
པ་ཉིད་ཏུ་བྱོ། དེ་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་དང་། གཏན་ཆོགས་དང་། བཟོ་དང་། གསོ་བ་ཞེས་བའི་རིག་
པའི་གནས་བཞི་པོ་དག་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དག་ལའང་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་
གཞན་བསམ་བྱུང་དང་བསྐྱོམས་བྱུང་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དི་ལྟར་རྒྱ་
ནི་རྩལ་གྱིས་རྟོག་པ་དང་རྒྱུད་གིས་གཡོ་བ་ལ། བཞིན་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ནི་མཐོང་བར་མི་
འགྱུར་བ། དེ་ལྟར་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པར་རང་དགར་གཡེང་བ་དང་། འདོད་

ཡོན་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། གཉིད་སྤྲུགས་དང་། ཞོད་འགྱུར་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ཉིང་འེ་
འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
ཡིད་གྱི་སྤང་པོ་ཆེ་ལོག་པའི་ལམ་དུ་འགྲོ་བ། །དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཀ་བ་
བརྟན་པོ་ལྟ་བུ་ལ། །དབ་པའི་ཐག་པས་ངེས་པར་བཅིངས་ནས། །ཤེས་རབ་གྱི་
ལྷགས་ཀྱས་རིམ་པ་བཞིན་དབང་དུ་བྱའོ། །སེམས་ལུལ་གྱི་ཐོག་དུ་འཕྲོ་སྟེ་ཞོད་པར་གྱུར་ན་
འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་སྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱ་
ཞིང་། །སེམས་ནང་དུ་བྱིངས་ཏེ་ཁྱམ་པ་སོགས་གྱུར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སོགས་དམིགས་
པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག །བསྒྲོམས་པས་སྤང་པ་ཉིད་དུ་བྱ། །འདས་མ་འོངས་སོགས་ལུལ་སྣ་
ཆོགས་ལ་གཡིངས་པས་གཡིང་བའི་མཆན་མ་ལ། །ཉིས་དམིགས་སུ་བསྟོ་བས་
བསྟོ་བར་བྱ། །སེམས་ཁྱམ་ཞིང་ལེ་ལོ་སྟེ་བར་གྱུར་པ་ཡང་ནི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི། །ཁན་
ཡོན་སྣ་ཆོགས་བསམ་ཞིང་མཐོང་བས་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱ། །འདོད་ཡོན་སྣ་ཆོགས་
ལ་ཆགས་པ་དང་། །དབ་པོ་སོགས་ལ་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་ཏེ་ཞེ་སྤང་བ་དང་སྐྱོངས་ཤིང་འཐིབས་
ཏེ་གཉི་ལྷག་གི། །འདམ་རྩལ་གྱི་རིས་སྤྲུགས་ཤིང་སེམས་རྒྱད་མ་བསྐྱམས་པར་གྱུར་ན་
རིམ་པ་བཞིན། །མི་སྤྲུག་པ་སྒྲོམ་པ་དང་བྱམས་པ་སྒྲོམ་པ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་སྒྲོམ་
པ་བའི། །ཁུ་དག་གིས་ནི་བསྟུ་བར་བྱའོ། །སེམས་རྣམ་ཏོག་གིས་དབེན་ཞིང་དམིགས་
པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བར་ཞི་བར་གནས་པ་དང་། །གང་དང་གང་སྒྲོམ་པའི་དམིགས་པ་
དག་ལ་གཞོལ་ཞིང་གནས་པ་དང་། །དམིགས་པ་སྣ་ཆོགས་ལ་བཞོལ་བའི་ལས་སུ་རུང་
ཞིང་མཉེན་པར་གནས་པར་ཤེས་ནས། །དེ་ལ་བཟོ་བཙོས་མང་པོ་མི་བྱ་བ་ལེགས་པར་

བཏང་སྟོམས་སུ་གཞག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་མཉམ་པར་གཞག་སྟེ་ཉིང་དེ་འཛིན་
སྟེས་པའི་འོག་ཏུ་ནི། །ཐ་སྙད་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞུང་བྱ་ཡི། །ཚོས་ས་དང་རྩ་དང་མེ་
དང་རྩུང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྤྲོ་བ་དང་གཤེར་བ་དང་ཚ་བ་དང་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་
འདི་དག་ལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་འདི་ལྟར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། །སྒོ་ཡིས་རྣམ་པར་
དབྱད་པ་ན། །འདི་དག་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་དམ་ཅི། །གལ་ཏེ་འདི་
དག་དོམ་དམ་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འདི་དག་ནི་དོན་དམ་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་
ལས་གཞན་ཡིན་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཡང་བཅལ་བར་བྱ། །གལ་ཏེ་ཡོད་མེད་ཚུགས་སུ་ལྷུང་བས་
སེམས་གཏུངས་བར་འཁྱར་པས། །སེམས་རྒྱུད་ཉི་ལྔ་ཞི་བ་དུས་རྣམ་དུ་ཡང་རྟོགས་པར་
མི་འཁྱར་རོ། །མདོར་ན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཚོས་ནི། །ཕྱང་པོ་དང་
སྟེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་སློབ་པ་སྤང་བའི་
ཕྱིར། །ཀྱེ་མ་འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་ །ཅེས་སོགས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་
རབ་ཏུ་བཤད། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སློབ་པའི་ངི་མ། །གཉིས་ཀ་སྤང་བའི་
ཕྱིར་སྟོང་རྗེ་དང་ལྟན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་འཁྱུང་བ་མེད་པ་དང་།
དངོས་པ་མེད་པ་དང་། །འགག་པ་མེད་པ་སོགས་བསྟན་པ་ལ་རགས་པའི་ཕྱིར་དང་པོ་ཁོ་ནར་
ནི། །གཞུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟག་པར་བྱ། །དེ་ལའང་དང་པོར་གཞུགས་ཕྱང་གི་རྒྱ་
འབྱང་བ་རྣམས། །རི་རྒྱུད་བསྟན་པའི་གཏན་ཚིགས་རགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། །འདིར་
ནི་གཞུགས་ཕྱང་གི་རྒྱ་ས་དང་རྩ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི། །དོན་དམ་པར་གནས་ལུགས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ན་འབྱང་བ་ཡི། །རོ་བོ་ཉིད་སྤྲོ་བ་དང་གཤེར་བ་ལ་སོགས་མིན་པར་རྒྱ་རྒྱེ་

འདུས་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་རྒྱ་དང་རྒྱེན་དང་ལྗན་པ་
སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་པར་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །སོ་
སོར་བཤད་ན་ས་ནི་སྤ་བའི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ། །འབྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་རྒྱང་
བཞིན་ནོ། །ས་ཡི་ལས་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་ཉིད་རྒྱ་རྒྱེན་བྱས་པ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །རང་གི་ངོར་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་གཤམ་ཏེ་ཀྱན་
ཇོ་བ་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་དུ། །ས་ཡི་དངོས་པོ་ཉིད་སྤ་བ་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན། །དེ་ཉམས་ན་ཉིང་དེ་
འཛིན་སྟོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དག་ས་རྒྱ་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་ནི། །སོགས་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་
འབྱུང་བ་དང་འོག་དུ་འབྱེད་བ་སོགས་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་
ཡི་བསམ་གཏན་གྱིས་མཐུས། །ས་ནི་རྒྱ་ཉམས་གཤེར་བ་ཉིད་དུ་བརྒྱུར་བའང་མི་རིགས་
ཏེ། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །ཡང་ན་ས་དེའི་མཆན་ཉིད་སྤ་བ་ཉིད་མ་
ཡིན་ལ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་མེ་རྒྱང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཡང་། །གཤེར་བ་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་པོ་ཉིད་མིན་ནོ། །དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཡིས་སྦྱད་པ་དང་། །མེས་
སྒྲིན་པ་དང་རྒྱང་གིས་གཤོ་བར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། །རྒྱང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཀྱུན་ཇོ་བ་དུ། །གཤེར་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཉམ་པར་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པར་མིན་
ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་དབང་པོས་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྱུང་བ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་བཞིན་ནོ། །ས་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཇས་སྤ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །མང་
སོ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། །ས་རྒྱ་
སོགས་གང་དག་རི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་དག་། །ཇས་སྤ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བའི་

ཕྱིར་ཉེ་དཔེར་ན་ནགས་ཚལ་བཞིན་ནོ། །ས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་
སྒོ། །དེ་ཡང་ཇས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། །རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
མཐར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། །ཤ་བ་དང་ཤུག་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་ཆོགས་པ་ལ་ནགས་ཚལ་ལ་
སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་བཞིན་ནོ། །ས་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ། །བརྗོད་པ་
དེ་ཡང་ཇས་སུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། །མཉན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམག་དང་ནགས་ཚལ་
ལ་སོགས་པ། །སྟོན་པའི་སྒྲ་དག་ཇས་སུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཤིང་པལ་ཤ་
དང་པན་རྩ་ལ་སོགས་པ། །དེ་རེས་ནགས་ཚལ་ཚུམ་པ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། །དེ་
དག་སོ་སོ་ལ་འད་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་ཉེ། །དཔེར་
ན་ཅ་བ་དང་སྒོང་བུ་དང་ལོ་མ་དང་འདབ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་
ཅན་གྱིས་ནགས་ཚལ་ནི། །པ་ལ་ཤ་ལ་སོགས་པས་བརྩམས་པ་མིན་ཉེ། །དེ་དག་
རེ་རེར་ནགས་ཚལ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་རྗོགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། །དཔེར་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་ལ་
སོགས་པ་རེ་རེ་ནགས་ཚལ་མ་ཡིན་པ་གང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་བྱི་རོལ་བྱེ་བྲག་པའི་
ཕྱོགས་ལ་དཔེའི་སྟོན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ། གངས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་ལ་དཔེའི་སྟོན་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། །ནགས་ཚལ་གྱི་སྒྲ་
ནི་མ་དེས་པ། །དུ་མའི་ཇས་ཀྱི་གངས་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
སྒོས་སྒྲ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། །བྱམ་པ་དང་བྱངས་དང་། ལུ་ཉིག་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བཞིན་
ནོ། །བྱེ་བྲག་སྒྲ་བས་འདོད་པ་ལྟར་གང་ཕྱིར་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་གཞུགས་ནི་དོན་དམ་པ་
ཉིད་དུ། །མིག་གི་དབང་པོས་གཞུང་བར་བྱ་བས་པ་མིན་ཉེ། །རྟལ་ཐུན་དུ་མ་བསགས་

པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མིག་གིས་སྒྲུ་མི་འཛིན་པ་བཞིན་དང་། །འབྲུང་བ་དུ་མར་འདུས་པ་ལས་
ཐུར་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ནི་མིག་གིས་གཞུང་བར་བྱ་
བ་མིན་ཏེ། །འབྲུང་བ་ལས་ཐུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་རང་གི་དབང་པོའི་གཞུགས་མི་
མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །པདྨ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འབྲུང་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་པའི་
ཕྱིར་དང་། །པའོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
དུ་གཞུགས་ནི་འབྲུང་བ་ལས་ཐུར་པ་མིན་ཏེ། །འབྲུང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མེ་དང་རྩ་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་འབྲུང་བ་
རང་གི་གཞུགས་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་སེམས་བཞིན་དུ་འབྲུང་བ་ལས་ཐུར་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱ་ཞིང་། །དེས་ནི་སྡོན་པོ་སོགས་ཁ་དོག་དང་བྱང་དུ་སོགས་དབྱིབས་དང་ནི། །རྩ་ལ་
སྡོན་སོགས་བསགས་པ་དང་སྒོ་མ་ལ་སོགས་པ་ཕྱ་བ་དང་རི་ལ་སོགས་པ་རགས་པ་སོགས་
ཀྱི། །དབྱེ་བས་གཞུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དག་ཁི་སྟེད་ཆེག་གཞན་དག་གིས་རྣམ་
པར་བརྟགས་པ་རྣམས། །ཤོང་དུ་རི་ལྟར་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པའི་རིགས་པའི་སྦྱོར་བ་
ཡིས། །བཀག་པ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་
རི་ཡང་གསུམ་དང་རོ་ནི་རྣམ་པ་བྱུག་དང་རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག ། །དགག་པའི་ཚུལ་ཡང་
ཤོང་དུ་གཞུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་བཀག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ། །མིག་གི་དབང་པོས་ནི་དོན་
དམ་དུ། །གཞུགས་ལ་ལྟ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །མིག་དབང་དེ་ནི་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་ལེས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རི་ཡི་དབང་པོས་གཞུགས་
མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་མིག་གིས་ནི་དོན་དམ་དུ། །གཞུགས་ལ་ལྟ་བ་ཡང་

མ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་ཤེས་དངོས་མེད་པར་ཡུལ་ལ་བལྟ་བའི་བྱ་བ་མི་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་
ན་མིག་གི་སྒྲགས་པ་དག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་མིག་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ཡུལ་
ཅན་མིན་ཏེ། །མིག་དབང་རང་གི་གཞུགས་ལ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །ཉན་བ་ན་བ་ལ་
སོགས་པའི་དབང་པོ་དང་། །གཞུགས་ཅན་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་
རོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏེ་འདིར་གངས་ཅན་བ་དང་བྱེ་བྲག་བས་འདོད་བ་ལྟར་
ལྟ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་མིག་ཅིག་མེད་པ་ལ། །ལྟ་བ་པོ་ཡིན་པའི་དཔེ་ཡང་མེད་པས་མིག་
གིས་དོན་དམ་པར་གཞུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ངེ་ལྟར་ན་བལྟ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པས། །ངེ་ལྟར་གཞུགས་ལ་བལྟ་བར་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །བལྟ་བའི་ངོ་
བོ་ཉིད་མིན་པས། །ངེ་ལྟར་ན་ཡང་གཞུགས་ལ་བལྟ་བར་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་
སོ། །གལ་ཏེ་གངས་ཅན་བ་ལྟར་ལྟ་པོ་དེ་ཉིད་ཉན་བ་པོ་ཡང་ཡིན་ན། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་དེ་ནི་
ཉན་བ་པོར་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཤེས་བ་ཉིད་ཡིན་བ་དང་རྟག་བ་
ཉིད་ཡིན་བ་ཡང་མི་འདོད་དེ། །དེ་ཉིད་གཞུགས་ཤེས་དང་སྦྱ་ཤེས་གང་བྱང་བྱ་བསྦྱར་བྱ་བྱང་བའི་
ཁྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རིག་སྦྱེས་བྱ་གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཚུལ་གཉིས་
དག་ལྟར་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་ལུས་གཞན་དག་གི་གཞུགས་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
བྱ་མིག་གི་དབང་པོ་ནི། །གཞུགས་ལ་དམིགས་པའི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་བ་ཉིད་
བྱ་མི་འདོད་དེ། །ཡིད་ཤེས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཏེ་འགྱུར་ན་ལྟ་པོ་ལས། །གཞན་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཉན་བ་པོའི་ན་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །གངས་ཅན་གྱི་འདོད་བ་ལྟར་ཤེས་
རིག་གི་སྦྱེས་བྱ་དེ་ནི་ཡུལ་ལ་ཁོངས་སྦྱོད་པའི་ལྟ་པོ་ཡིན་བ་ཉིད་བྱ་མི་རིགས་ཏེ། །མིག་ལ་

སོགས་པའི་དབང་པོ་ལ་བསྟོས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་དམ་ཆོ་བཞིན་ཏུ་
ཡོངས་སུ་འཇུག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་བཞིན་ཏུ་བཞིན་གྱི་གཞུགས་
བརྟན་འཆར་པའི་རྩ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནོ། །ལྟ་བུ་པོའི་བདག་དེ་རི་ལྟར་ན་ཡིད་དང་
འང་བ་སྟེ། རྟེན་བཅས་པོ་གཞན་གྱིས་གཞན་གྱི་ཡུལ་མི་མཐོང་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ནི་ཡང་
དག་པ་ཉིད་ཏུ་ན། །ལྟ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་མི་འདོད་པ་ནི་བདག་དེ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་
ནོ། རྟེན་ལ་ན་ནི་ཡིད་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་མིན་ཆོགས་པ་དག་ཁྲུ་
སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནགས་ཆའ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་པ་དེ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཐ་སྙད་ཏུ་ནི་སེམས་
ནི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཏུ་རུང་སྟེ་བདག་མེད་ཀྱང་ནང་དང་ཕྱིའི་འདུ་བྱེད་གྱི་ཆོས་གཞན་དག་
ལ་བརྟེན་ནས། །མངོན་པར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་རིལ་བུ་ལས་སྐྱེ་འབྱུང་བ་བཞིན་
དང་། །ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་པ་ལྟར་མིག་ནི་འོད་ཟེར་དང་ལྡན་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྟེན་བཅས་
པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སོགས་དབང་པོ་གཞན་བཞིན་ནོ། རྟེན་བཅས་པོ་གཞན་པ་སོགས་མཆན་
མོ་རྩ་བའི་མིག་འབྲས་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། རྟེན་བཅས་པོ་ནི་སྣང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གངས་ཅན་
བས་འདོད་པ་ལྟར་མིག་ནི་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྟེན་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མིན་ཏེ། རྟེན་བཅས་
པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིས་བུ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་
འདོད་པ་ལྟར་མིག་ནི་ཀྱན་ཏུ་སོང་བ་ཡང་མིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ་དེའི་འབྲས་བུ་
ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་མིག་ནི་ཀྱན་ཏུ་འཕྲོ་བ་མིན་ཏེ། གངས་ཅན་ལྟར་
གཞན་དོན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་མིག་ནི་ཀྱན་ཏུ་
འཕྲོ་བ་མིན་ཏེ། གཞུགས་ལ་དམིགས་པར་འཇུག་པའི་རྩ་བའི་ཕྱིར། རྟེན་བཅས་

ན་གཞུགས་བཞིན་ཏུ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅི་ཟེར་བ་ལྟར་མིག་ནི་
མེ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྤྲུགས་པ་ལ་སོགས་
པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ལྟར་མིག་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་སོགས་པ་མིག་
གི་བདག་ཉིད་ནི། མེ་ཤས་ཆེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་མིག་ནི་ཡུལ་དང་སྤང་
ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཡིད་དབང་བཞིན་
དང་། སེམས་སྡེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་
གཞུགས་དང་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་མངོན་པ་བས་འདོད་པ་ལྟར་སྣ་ལྟེ་སོགས་
ཡུལ་དང་སྤང་ནས་འཛིན་པར་མི་འདོད་དེ། ཕྱི་དོན་མངོན་སུམ་ཏུ་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་གི་
དབང་པོ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུབ་པ་དང་འབྲེལ་བར་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། །ལུས་དང་རྩ་བ་ལ་
སོགས་པས་མ་ངས་པ་མིན་ཏེ། མིག་ན་ཡིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ། །ཡུལ་དང་
མ་སྤང་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི། །ལྟ་བ་དང་ལྟ་བའི་སྒྲོ་སོགས་ཇི་ལྟར་རྒྱས་བཤད་
པས། །ཉན་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་བྱང་བ་དང་། །ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་བསགས་
པ་དག་ཁེས་པར་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །སྒྲུ་དང་བྲི་དང་རོ་དང་རེག་དགག་
པའི་རྒྱལ་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། །མཁས་པས་གཞུ་བོའི་སྒྲོ་དག་གིས། །ཅི་རིགས་པ་
ནི་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་གཞུགས་སུང་བརྟགས་པར་བྱས་ནས། གཉིས་པ། ཆོར་བའི་སུང་པོ་བརྟག་པ་ནི། ཆོར་
བ་ཡང་དོན་དམ་པ་ཉིད་ཏུ་ན། །ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡིན་པར་མི་

རིགས་ཏེ། གཙོ་བོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་
ལས་གཞན་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། ཚེར་བ་བདེ་བ་ཡང་ལུས་སེམས་ལ་
ཕན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། ལྷུལ་དབང་གེས་གསུམ་འདུས་པའི་རེག་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་གཞན་བཞིན་ནོ། ཚེར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་དོན་དམ་པར་
གནོད་པའི་བདག་ཉིད་མིན་ཏེ། རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཏན་ཆེགས་བསྟན་པས་
ཤེས་པར་བྱ། སྟུག་མིན་བདེ་མིན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཡང་མི་འདོད་དེ། རྟེན་འབྲས་བྱ་
སྟངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚེར་བ་སེམས་ཅད་བཞིན་ནོ། གཙོ་བོའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ནི། རྟོན་ལ་བྱུག་པ་དགག་པ་ཡང་སྟེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་པོ་རྣམ་པ་གཉིས་དག་ཀྱང་། ཚེར་བའི་བྱུང་པོ་བཀག་
ཟིན་པ་དེས་ཀྱང་ནི་རྣམ་པར་བཤད་ཟིན་པར་གྱུར་ཏེ། ཁམས་པས་གཞུ་བོའི་སྒོ་
དག་གིས། ཅི་རིགས་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱོ། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་དོན་དམ་ཉིད་དུ་
ན། དངོས་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དངོས་ཉིད་མིན་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ལྷུལ་
དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་རྒྱ་ལ་རྩ་བའི་འདུ་ཤེས་བཞིན་ནོ། ཡང་ན་འཛིག་
པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མར་མེ་བཞིན་ནོ། གཞུགས་སོགས་བྱུང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམ་པར་
དབྱུང་པའི། སྟུག་པ་ངེ་སྟངས་བསྟན་པ་དེས་ནི། གཞུགས་སོགས་བྱུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སྟེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
དུ་ཤེས་པར་བྱོ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟེ་གནས་ཀྱི་འཛིག་བཞི་དང་སྟེ་བའི་སྟེ་བ་ལ་སོགས་
འདུས་བྱས་ཉིད་ཀྱི་ནི། མཆན་ཉིད་དེ་རྣམས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་གཞིའི་མཆན་ཉིད་

ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། །དེ་རྣམས་འདུས་བྱས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་
རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུས་བྱས་རྣམས་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཡིན་དེ་རྣམས་ལའང་མཆན་ཉིད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། །མཆན་
ཉིད་དང་ཇེས་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་དེ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་
པ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་
རྣམས་ཀྱང་དོན་ལ་མ་གྱུབ་པ་དང་། །དོན་དང་འགལ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་འང་གྱུར་པ་ཡིན་
ནོ། །དཔེར་ན་ས་ཡི་མཆན་ཉིད་ནི་ས་ཉིད་ཀྱིས། །སྒ་བ་ཉིད་དུ་མཆོན་མི་རིགས་
ཏེ། །ལྷས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་མའི་མཆན་ཉིད་མེ་ཉིད་ཀྱིས་
ནི་མཆོན་མི་རིགས་པ་བཞིན་ཏེ། །མཆན་གཞི་དང་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བ་སྒྲུང་
གི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་བ་སྒྲུང་ཉིད་ཀྱིས། །འོག་དང་ལྷོག་ཤལ་ལ་སོགས་པར་མཆོན་པར་
མི་འདོད་དེ། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་བ་
སྒྲུང་ཉིད་ཀྱིས་བོང་བུའི་མཆན་ཉིད་མཆོན་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །རང་སྡེ་དག་གིས་
མཆན་གཞི་དང་མཆན་ཉིད་གཅིག་ན་ངི་ལྟར་ན་དེ་མཆན་ཉིད་ཡིན། །དེས་ནི་བྱ་བྱེད་
འགལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་མི་མཆོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་མཆན་མཆོན་ཇེས་གཞན་
ཡིན་ན་ངི་ལྟར་ན་དེ་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་གཞན་གྱིས་ཆོས་གཞན་ཉིད་མི་
མཆོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མཆན་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་སྟེ་ལྷ་སྒྲིན་ལམ་དུ་འགྲོའོ་ཞེས་པ་
སོགས་ཐ་སྐད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་མ་སོང་བ་ལ་དོན་དམ་དུ། །འགྲོ་
བ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། །དེ་ནི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་

རྟོ། །དཔེར་ན་མ་འོངས་པའི་ལམ་བཞིན་ནོ། །འགོམ་པ་ལའང་དོན་དམ་པ་ཉིད་ཏུ་
ན། །འགྲོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སོང་ཟིན་པ་དང་མ་སོང་པ་མ་གཏོགས་
པར། །འགོམ་བཞིན་པའང་རྟག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགོམ་པ་ཞེས་པ་སོང་ཟིན་པ་
དང་མ་སོང་བར། །བརྗོད་པ་གཉིས་མིན་པ་ལའང་འགྲོ་བ་མེད་དེ། །ལམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་འདས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་མ་འོངས་པའི་ལམ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་
པར་འགྲོ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བ་པོ་ཡང་མེད་པ། །དེའི་ཕྱིར་སྣ་སྤྱོད་དེ་ནི་ལམ་ཏུ་
འགྲོ་བ་ཡིན་པར་མི་འདོད་ལ། །སྣ་སྤྱོད་དོན་ལ་འགྲོ་བ་པོ་མིན་པར་ལམ་ཏུ་འགྲོ་བ་མི་
རིགས་སོ། །འགྲོ་བ་དང་བྲལ་པའི་ཕྱིར་སྟོན་དང་ཕྱི་མ་དག་ལ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་
ནོ། །ཁ་ཅིག་རང་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བའི་དོན་དང་འབྲེལ་པ་ལ། །འགྲོ་བ་པོའི་སྣང་
པའི་སྒོ་འདི་སྟག་པར་འདོད་དེ། །སྒོ་དང་སྒྲ་རྩེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་
དབུག་པ་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེན་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ་རྩེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་སྟེ་དག་
འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡུལ་གཞན་ནས་གཞན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡི། །འདུ་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །མེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏུ་འཕྲུལ་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་
བ་ཡོད་པར་འདོད་པ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱང་རྫོང་ཅམ་ཏུ་ཡིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་མིན་ནོ། །འང་
སྟངས་སེར་སྒྱ་པ་ཡིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི། །འགྲོ་བ་པོ་དོན་དམ་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པར་
མི་རིགས་ཏེ། །ཆོགས་པ་རྩེས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཡང་ན་ཆོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་
ནས་གཞན་ཏུ་གཡོ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆོགས་པ་ཅན་རྩེས་སུ་ཡོད་
དེ། །ཆོགས་བྱེད་དེ་ཆོགས་ཅན་མ་བཟུང་བར་ཆོགས་པ་ཡང་གཟུང་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་

རྟོ། རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ཚོགས་ཅན་ནི་བདག་ཡིན་པ་བཞིན་ཞེན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྟོ་
དག་ཚོགས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་པ་ཅན་ཡང་རྣམས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟོ་དག་གི་བྱ་
བ་ལྟག་མ་དགག་པ་ཡང་། རྟོ་བོ་ཐོ་དང་སྤྱོད་པ་ཐོ་ལ་སོགས་པ་དག་བཀག་པའི་ཕྱོགས་
དེས་རབ་ཏུ་བསྟན་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་ནང་གི་དངོས་པོ་ཉིད་དག་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་
ནར་འདོད་དེ། རྟོ་དག་ལ་འཁོར་བ་ལ་བཅིངས་པ་དང་དེ་ལས་ཐར་པ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེན། གང་ཆེ་ཇི་ལྟར་གོང་དུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཆེན། འཁོར་བ་དང་ཐར་
པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་རྣམ་པར་དབྱུང་ཟིན་པ་ཡིན་ན། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་
ངེས་གཞུང་པ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཆོ། ཇི་ལྟར་ན་དེས་བཅིངས་ཤིང་གང་ནས་ཐར་པར་
འགྱུར་ཏེ། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལམ་
ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། རང་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཚོགས་པའི་དབང་ལས། བདག་ཉིད་
ཀྱིས་བྱད་པར་འཐོབ་པར་འདོད་པ་ལ་དེ་ཉིད་འཐད་དོ། རང་སྤྱེ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ལྟར་མིང་
བཞིའི་སྤང་པོ་དང་གཞུགས་སྤང་ནི་དོན་དམ་དུ། འཁོར་བ་ཡིན་པར་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི། ཁ་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བ་
ཡིན་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། མིང་དང་གཞུགས་སྤང་ནི་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་
ན། ཇི་ལྟར་ན་ཡང་ནི་ཐར་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་སྤྱོད་པ་དང་
ལྟན་པའི་ཕྱིར་དང་འདིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན་ནོ། གནས་མ་སུ་ཡི་འདོད་པ་ལྟར་གང་ཟག་ཡང་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ནི། འཁོར་
དང་ཐར་པར་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤྱོད་པ་དགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁང་པ་

བཞིན་ནོ། །བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་འབྲུག་། ཡང་ན་གང་ཟག་ནི་དོན་དམ་
 བར་གང་ཟག་མིན་ཏེ། རྒྱ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུམ་པ་བཞིན་ནོ། རྒྱེ་བ་དང་ལྷན་
 པའི་ཕྱིར་དང་འཇིག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲུམ་པོ་
 ཞིག་པ་ན་གང་ཟག་འོང་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། གང་ཟག་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་
 བསམ། རྩམ་སྤྱོད་པར་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྒྱ་དང་དཀར་སྟོང་སོགས་བརྗོད་དུ་
 མེད་པའི། མོ་གཤམ་སྤྲུམ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་ན་ཡོད་པར་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། རྟེན་ལྗང་
 སྤྲུམ་པོའི་རོ་བོ་དང་ལྷང་བོ་ལ་གངས་ཅན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་འདོད་པ་ལྗང་བདག་མེད་
 ཅིང་། གཤེར་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་ལྗང་སྟོག་ཅེས་བྱ་བ་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་གེ་
 རྟོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པར་མིན་པ། མཁས་པས་གཞུ་བོའི་སྟོང་དག་
 གིས། ཅི་རིགས་པར་ནི་ཤེས་པར་བྱལོ། ལྷན་དང་དབང་པོའི་ཆོགས་རྣམས་
 ལ་ཡང་། རྟེན་པོ་ནི་དུ་ན་བདག་མེད་པར་འདོད་དེ། རྒྱ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་
 བ་ཀ་བ་བཞིན་ནོ། ཡང་ན་བསགས་པའི་ཕྱིར་གྲོག་མཁར་བཞིན་ནོ། ལྷན་གསུམ་བྱེད་
 དག་བྲན་པ་དང་ནི་རོ་ཤེས་སྒྲེ་བ་མཐོང་བ་དང་། ཤེས་པ་སྒྲེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་
 ཆོགས་ཀྱིས། བདག་ཡོད་པ་ནི་དུ་དམ་འཆའ་བ། རྟེན་གེ་གཏན་ཆོགས་
 རྣམས་ནི་མ་གྲུབ་པ་ནི་དེ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལྷན་ལ་ནི། བདག་
 ཡོད་པ་ནི་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན། གཏན་ཆོགས་དེ་ནི་སྤྱན་མོང་ཅན་ནི་དུ་མི་
 འགྱུར་ཏེ། རྟེན་རྩམ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། གལ་ཏེ་བདག་ནི་སྒྲུ་དོན་
 བཞིན་ཏེ། འགའ་ལ་བདག་ཅེས་ཏེ་བར་གདགས་པའི་ཕྱིར། ཁེང་གི་ཞེས་པའི་སྒྲུ་

དང་ལང་ལོ་ཞེ་ན། བདག་ནི་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་ལ། ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་ནི། རྟོན་ལ་གནས་པ་བཞིན་ཏུ་གང་ཟག་གཞན་ལ་བདག་
ཡོད་པར་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཉུག་པ་དང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཁྱད་ཚེས་དང་
བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཚེགས་འགལ་བ་ཅན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། རེ་ཕྱིར་གང་
ལའང་དོན་དམ་པ་ཉིད་ཏུ་ན། བཅིངས་དང་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་མི་འདོད་
དོ། ལྷན་སོང་དང་མ་སོང་བ་དང་འགོམ་པ་ཡིས་འགྲོ་བ་མི་འཐད་པ། རེ་བཞིན་སེམས་
ལའང་བཅིངས་པའམ་མ་བཅིང་བ་དང་འཆིང་བཞིན་པ་ལ་གྲོལ་བ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་སོགས་ལྷག་མ་
བཤད་ལ། རེ་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྦྱེས་པའི་སེམས་ལ་ཆགས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་གདགས་
བ་ཡིན་ན་དེ་ཡང་གང་གི་ཆེ་སེམས་ནི་འགག་པ་ལ། མངོན་ཏུ་ཕྱོགས་ཤིང་སྦྱེས་
པའི་ཆོ། སེམས་གང་ལ་འདོད་ཆགས་གང་གིས་ཆགས་པར་འདོད་དེ་མི་འཐད་
ལ། གཞན་ཡང་ཆགས་པ་འགགས་ཤིང་ཉམས་པ་ལའང་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་མི་འདོད་
དོ། གཤམ་ཏེ་ཆགས་པ་སྦྱེ་བཞིན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། རེ་ཅི་གཤམ་ཏེ་སྦྱེ་
བ་ལ་མངོན་ཏུ་ཕྱོགས་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དེ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། གཞི་
མེད་པ་ལ་བྱ་བ་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ནོ། རེ་བཞིན་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱེ་བཞིན་པ་དང་སྦྱེས་པ་དང་
མ་སྦྱེས་པ་གཉིས་ཀར། བརྗོད་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་པ་ལའང་ཆགས་པ་མེད་ལ། སྦྱེས་མ་
སྦྱེས་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱང་ཆགས་པ་མིན་ཏེ། བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
འདོད་ཆགས་བཞིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་སེམས་ནི་ཆགས་པ་ཡི། རྣམ་པར་གྱུར་པའི་
ཤེས་པ་དེ་ཆགས་པ་ཞེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རྟེན་ན་ཤེས་པ་ཚོན་བྱགས་ཏེ་ཆགས་

པའི་སྒོ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟེན་སྒོ་ནི་རི་ལྟར་ན་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཏེ་མིན་
ནོ། རྟེན་ལྟར་དབྱེད་ན་ཆགས་པ་ནི་དོན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟོག་པ་
ནི་ཀུན་རྫོབ་སྒྲིང་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་རི་ལྟར་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་
ནམས་ཀྱི་ཉེ་རིགས་པར་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། རྟོན་པོ་དེ་ཡང་
སྒྲིང་བྱའི་ཆོན་བཞིན་དུ་རྫས་ལ་བརྟེན་པར་རིགས་ན། རྟེན་ཡང་དེ་ལས་སོ་སོར་དབྱེར་
ཡོད་མིན་ལ། རྟེན་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་རི་ལྟར་བཞིན་དུ། སེམས་ལ་འང་ཆགས་
པ་བརྟེན་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། རྟེན་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི་ཆགས་པ་ལས་གཞན་
དུ་གནས་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཆགས་པ་མ་བཟུང་བར་འདོད་ཆགས་གཟུང་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཆགས་པ་ཉིད་རྫས་ཐ་དད་བཞིན་དུ་སེམས་ལས་ཐ་དད་དུ་གནས་ནས་འདུག། རྟེན་
ནི་སེམས་ཉིད་ནི་མི་ཆགས་ཏེ་རྫས་གཞན་ཉིད་བཞིན་ནོ། རྟེན་ན་དངོས་པོ་ནམ་པར་
རིག་པའི་སེམས་ནི། འདོད་ཆགས་ལས་གཞན་དུ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རྟེན་དང་
དམིགས་པ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱེན་དུ་མར་འདུས་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་
གཅིག་རང་ཉིད་རྒྱ་རྒྱེན་འདུས་པ་ལས། སྒྲིས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་རྒྱུན་འདུས་པ་
ཅན། ཐ་སྙད་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ། རྟེན་ན་རྩ་བ་དང་སྒྲིང་བྱ་དང་ལོ་མ་དང་མེ་
རྟོག་རྒྱས་པས་ཤིང་བཞིན་ནོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ལྟར་འདོད་ཆགས་དེ་ཉིད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ནི་མྱ་ངན་ལས་
འདས་པ་སོལ་བར་འདོད་ལ། རྟེན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་དེ་ཉིད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། མྱ་ངན་

འདས་པ་ནི་དོན་དམ་དུ། །དངོས་སོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཅན་
མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐུང་ན་འདས་པ་དངོས་སོ་ཡིན་ན། །དངོས་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་
འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་སོ་ཡང་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་འདུས་
བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆེས་མར་མེ་ལ་སོགས་འགགས་པ་
བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐུང་འདས་དངོས་མེད་ཡིན་ན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་
ཏེ། །དངོས་སོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཞིག་པ་ཞིག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་
གཉེན་སོ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འདོད་དེ། །རང་ཉིད་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞིག་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། །དགག་པའི་སྒྲིབ་གོང་
དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྲངས་ཅན་པ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པའི། །ཁོལ་
བའི་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགག་པ་སོགས་འདོད་པ་ལས་བྱུང་བར་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཐུང་ན་
འདས་པ་ཟད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་གཙུབ་ཤིང་
གཙུབས་པ་ལས། །བྱུང་བ་རང་གི་རང་གིས་ཟད་པ། །དེ་ལ་བསགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་
མིན་པས། །གང་ཟག་བྱོང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ནི་གང་ཟག་རྒྱ་མེད་པས་མི་ཟད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་རྟོག་པའི་རྩལ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་རྒྱ་གང་ཡང་
མེད་པའི་ཕྱིར་རྩལ་འདི་གཉིས་མཚུངས་ལ། །ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཅན་ནམ་གང་ཡང་
ཟད་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ན། །གང་གིས་ཅི་ཞིག་ཟད་པས་ཐར་པ་ཡིན་པར་སྒྲོས་ཤིག། །ཆོས་
དེའི་རྩོམ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་སོ་དེ་ཡི་སྒྲོས་
བཅས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡང་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོག་པར་གྱུར་པས། །ཟད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་མི་

ཟད་པའི་ཆོས་ཉིད་འཕྱོང་བ་དང་། རྟེན་ཡང་སྒྲིང་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་
སོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ། བདག་རང་ལ་མན་
པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དག །ལྟ་བུ་རན་པ་དེའི་ནད་ནི་རན་པས་བསྐྱོས་པའི། །ཁ་
ནས་སྒྲེགས་པའི་ཆོག་རན་པ་ལ་རྟོན་པར་མི་བྱེད་དེ། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ནི་མ་རན་པ་
དག་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་འདོད་ཆགས་ཡོད་
པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འདོད་ཆགས་བཞིན་ཏུ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་
བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པའི་བྱིར། རྟེན་ལུའི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་
པ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡི། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
ཡིན་པའི་བྱིར་སྤར་རིགས་པས་བཀག་ཟེན་པའི་བྱིར། རྒྱ་རྒྱུ་གང་གིས་དེ་ནི་ཆགས་
པར་འགྱུར་བའི། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཅེས་གང་ཡང་མེད་
དོ། །འདོད་ཆགས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་དེས་ནི་ཞེ་སྤང་དང་ཚོངས་པ་མ་རིག་པ་ལ་
སོགས་པ་ཐམས་ཅད། སོ་སོར་བཤད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། རྟེན་ལྟར་ན་བཅིངས་
པ་དང་ཐར་པ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར། རྟོག་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད་
པའོ། །གངས་ཅན་པ་དང་གཟེགས་ཟན་པ་ལྟར་ས་ནི་དོན་དམ་པ་ཉིད་ཏུ་ན། ས་ལས་
གཞན་ཉིད་མིན་པ་ཉིད་མི་འདོད་དེ། རྒྱ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་རྒྱང་བཞིན་
དང་། དངོས་པོ་རྣམས་སྤོང་པ་ཉིད་ཏུ་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ས་
ལས་དོན་དམ་པ་ཉིད་ཏུ་ན། རྒྱ་ནི་རྣམ་གཞན་པར་ཉིད་ཏུ་མི་བཟུང་སྟེ། སྟེ་བ་
དང་ལྷན་པའི་བྱིར་དཔེར་ན་རྣམས་ལས་ནི། ས་ཉིད་གཞན་མིན་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་

ནོ། །ཡང་ས་དང་ཚུལ་སོགས་པ་དག་སྐྱོད་དང་སྐྱོ་ཐ་དད་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། །ལས་དང་
མཚན་ཉིད་སོ་སོར་ཐ་དད་པ་ཅམ་གྱིས། །དེ་དག་སོ་སོར་གཞན་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་མི་
འདོད་དེ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་
དང་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་མིན་ཡང་གཞན་གྱི་ཡང་། །ཐ་སྐྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
སྐྱོད་དང་སྐྱོ་ཐ་དད་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་པར་མ་དེས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཐ་སྐྱོད་ཅམ་ཏུ་ཡོངས་སུ་
བརྟགས་པ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །དེའི་དོན་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་
སྐྱོད་དང་སྐྱོའི་འཇུག་པ་སོགས་དེ་དག་བྱེ་བྲག་ཐ་དད་ཀྱང་། །ཐ་སྐྱོད་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་
དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་འབྲུལ་པར་ཉིད་ཏུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཅེར་བུ་པ་དག་ས་དང་ཚུ་སོགས་
ཁྱད་པར་སོ་སོར་བརྗོད་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་འདོད་ཀྱང་ནི། །མཚན་ཉིད་
འགལ་བས་གཉིས་ཀ་དེས་པར་སྒྲོག་པར་འགྱུར་ལ། །གཉི་ག་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་
རུང་སྟེ། །ནང་མན་ཚུན་འགལ་པའི་ཕྱིར་ དཔེར་ན་མེ་ལ་གང་བ་རྩོ་བ་གཉིས་འགལ་བ་
བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གཞན་དང་གཞན་མིན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་དགག་པ། །བསྟན་
ཟེན་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་དེ་ཡང་བཟང་པོ་མིན་ཞིང་། །མེ་ལ་བུ་
ལ་གསང་ལྷགས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་ཆ་གང་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
བསྟན་མིད་ན་ཡང་། །འདི་ག་རྟེན་ཀུན་ལ་གྲགས་པའི་ཆ་དཔེར་བསྟན་པ་ཁྱེད་ལ་མེད་པའི་
ཕྱིར། །ཐ་སྐྱོད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་གི་དཔེ་མེད་པ་དེས་ན་གཞན་ལ་དཔེ་
མེད་པ། །རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་སྦྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆ་བ་དང་གང་བ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་སྟོས་
ནས་འགྲུབ་པ་སྟེ། །དེ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག །སུར་མ་གྲུབ་ན་ཅིག་

ཞོས་མི་འགྲུབ་པའི་བྱིར། །དེས་ན་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་
པར་ཅོམ་བྱ་བྱད་དོ། །ཚྱོགས་གཉི་གར་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །དགག་པའི་ཚུལ་ཡང་
དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་འདི་སྐད་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པས། །ཆོས་གང་
ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་
ཐམས་ཅད། །མདོར་བསྒྲ་བས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདུས་བྱས་ཡོད་དེ་གཉིན་སོ་
འདུས་མ་བྱས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། །ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་འགོག་པ་གཉིས་
དང་། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ལ། །སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་འགོག་
པ་ནི། །དོན་དམ་པ་ཉིད་བྱ་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་ཏེ། །རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་
རང་བཞིན་བྱ་མི་འགྱུར་བར་འདོད་པའི་བྱིར། །མོ་གཤམ་ཀྱི་བྱ་ཡི་གཞུགས་བཞིན་
ནོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་མ་སྒྲེས་པའི་བྱིར་དང་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་བྱ་ལས་
ཀྱང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། །འདུས་བྱས་མ་བསྒྲུབ་པའི་བྱིར་དང་ནི། །མཐར་འགག་
པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་ངོ། །ཆོས་གང་གི་འབྲས་བུར་གང་
འདོད་པ། །དེ་ནི་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། །མ་སྒྲེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གདན་ཆོགས་
ཀྱིས། །ཁྲང་ཆེན་ཀྱི་ཁྲང་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་མེད་པ་དེ་སེང་ཁྱིལ་སོགས་པའི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་
ནོ། །མ་སྒྲེས་པའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པར་ཤེས་པར་
བྱལོ། །ཡང་དཔེར་ན་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྤང་ཅི་ནི། །ནམ་མཁའ་ཡི་མེ་རྟག་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །བརྟག་འགོག་འདུས་མ་བྱས་བཀག་པ་དེས་ནི་ནམ་
མཁའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། །ཚྱོགས་དང་བྱས་དང་བདག་ལ་སོགས་

པ། །འདུས་མ་བྱས་པ་རི་སྟེང་ཅིག་འདོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད། །བཀག་པ་ཡིན་པར་
མཁས་པས་ཤེས་པར་བྱཏོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་བྱ་རྣམས་དང་ཡོན་ཏན་དང་གཙོ་བོ་དང་སྟོག་
ལ་སོགས་པ། །མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རིགས་པ་དང་
ལུང་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། །ཅི་རིགས་པར་ནི་དགག་པར་བྱཏོ། །གཞན་དག་
གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དག་ཏུ་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་མེད་པར་གྲུབ་
པའི་བྱིན། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདག་ཅེས་བརྟགས་པ་དེ་དག །མཁས་པ་བདག་
གས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་། །བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་བདུད་
ཅི་བདུང་བར་བྱཏོ། །ཡང་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ང་བ་ཡི། །རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བ་དེ་དག་
ལ་སོགས་པ། །དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདིན་པ་ལ་བརྟེན་པས། །ནན་གྱིས་
མ་རིག་པས་སེམས་སྒོངས་པའི་བྱིས་པ་དག་གི་སེམས་རྒྱུད་འབྲུལ་པར་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཚེ་
མཁས་པ་རིག་པ་ངེ་མ་མེད་པའི་སྟོན་མེ་ཐོགས་པ་ཅན་གྱིས། །དངོས་པོའི་གནས་རྩལ་ཡང་
དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ། །དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བའི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་
བཀག་དེ་རྣམ་རྟོག་ཉེ་བར་ཞི་བས། །མཐར་ལྟ་བུའི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་
འགྱུར་དོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བ་ནི། །ཀུན་རྫོབ་ཐ་
སྟེང་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། །བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་གྲུབ་ཟེན་པའི་བྱིར་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱ་
ན། །གྲུབ་ཟེན་གྱི་ཞོ་ནི་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན། །ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
ལས་མ་སྐྱེས་ཏེ། །དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་བཞིན། །མ་སྐྱེས་
པ་ལ་ནི་བདག་མེད་དེ། །མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ན་རྣམ་མཁའི་མེ་རྟོག་རྣམ་མཁའ་ལས་སྐྱེ་བ་

མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་མེ་ཏྲག་མེད་པའི་དོན། །ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་
 དང་བྲལ་པར་གྱུར་པ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་ཁྱོད་འདོད་པ། །དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་མེ་ཏྲག་
 ཅེས་བ་དེ་མིན་པ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོའི་ཕྱོགས་ལ་དཔེ་མེད་པའང་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་
 གྱིས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་སྤྲུལ་ནས་ཡོད་པ། །དེ་ལས་འབྲས་བུ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 སྟེ་ཞིང་། །དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱའི་དུས་ན་སྤྲུལ་ནས་ཡོད་པ་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། །བདག་
 ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི། །དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་མིན་པར་བདག་ཉིད་
 བཞིན་དུ་གཅིག་པར་འདོད་ན། །དེའི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མིན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཙོ་བོ་སོགས་རང་
 ཉིད་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་སྤྱིའི་བྱེད་པར་མེད་པར་ནི་རྒྱ་མིན་པས། །ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞིང་
 གང་གི་རྒྱ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི། །རྒྱར་ཞེས་
 མིང་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ལས་ནི་དེ་ཉིད་
 སྐྱེ་བ་ཡིན་ན། །སྐྱེད་བྱེད་དང་བསྐྱེད་བྱ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འོ་མ་
 ཞེའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ། །གནས་པས་གནོད་པ་མེད་དོ་སྟེ་མ་ན། །དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ་པ་
 ནི་བྱ་ཉིད་དུ་ཡིན་པ་མི་འགྱུར་བས། །གཏན་ཆོགས་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ནོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་
 ཕྱིར། །གཏན་ཆོགས་འགལ་བར་ཅན་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རེ་ཞིག་
 དངོས་པོ་རྣམས། །བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་
 ཉིད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། །དངོས་པོ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་གང་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་པར་
 མི་འདོད་དེ། །མྱང་རུ་དང་ནི་རི་ཅེ་ལས། །རྟ་རུ་གཞན་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་

བཞིན་ནོ། དེ་ཡང་མིག་དབང་དང་ཡིད་བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྐྱེན་གཞན་ནམས། འོན་
དམ་ཉིད་དུ་ནི་མིག་སོགས་ཀྱི། རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་རྩི་སྐྱེད་དང་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། གཞུགས་ཀྱི་
སྒོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བྱུག་སོ་དག་ནི། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་མིག་
སོགས་དབང་པོའི་སྒོའི་རྒྱ་ཅན་མིན་ཏེ། གཞན་ཕྱིར་སྒྲ་ནས་ཐ་དད་མེད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་བུམ་སྒྲུམ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་བཞིན་ནོ། མ་སྐྱེས་པ་ཡི་གཞན་
ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་མིན་ནོ། གཞན་ལས་སྐྱེ་
བ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱང་ནི། རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྩལ་གཞུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
འབྲས་བུ་སྐྱེས་ཟེན་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ། གལ་ཏེ་དེ་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་
དོན་མེད་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཡང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
དེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ནི་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལས་མེ་ཏོག་སྐྱེ་བ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། མ་
སྐྱེས་པའི་རྒྱ་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་། བཟལ་ཞིང་བརྟག་
པ་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ནི། བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་ལའང་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་མེད་
དེ། བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་བཞིན་ནོ། ཡང་ན་མིག་ལ་
སོགས་པ་དབང་སོགས་དག་ནི། ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་བརྟགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བདག་ཉིད་ཉིད་
ཀྱིས་ཕྱིར་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་སྐྱེན་གྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་མཐར་འཇིག་པའི་
ཚེས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་འོ་མ་བཞིན་ནོ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་
མཚུངས་པར་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཅིག་ཤོས་མ་བརྟགས་པའི་དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི

རང་བཞིན་ཡང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སྒྲིང་བ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་སྟེ། སྒྲུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་
བརྟགས་པའང་། ཡང་དག་ཏུ་ན་ལོག་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྲུ་ལ་
པའི་གཟུགས་དེ་ཉིད་དཔེར་ན་མི་མཁས་པ་ལ་ལའི་འདོད་ཆགས་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲུ་མའི་བརྟགས་པ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དེ་བཞིན། འདིག་རྟེན་མ་སྟངས་
དུ་གྲགས་པའི་ཆས་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ཁོ་བོའི་དཔེ་ནི་
མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ནི། ཡང་དག་ཏུ་ན་
དངོས་པོ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིང་སྟེ། བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་མཐར་འདིག་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་བདུད་ཀྱིས་སྒྲུ་ལ་པའི་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞིག ། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་ན་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་དེ་མེད་
དེ། རྒྱ་རྟེན་གྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཚུ་ཡི་རྣམ་པ་ནི། སྐལ་པ་འགར་ཆ་བ་ཉིད་དང་
སྐལ་པ་འགར་བརྟན་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིང་ཡང་མི་བདེན་པ་བཞིན་ནོ། དེས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་
རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ། སྒྲེ་བ་ཡོད་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས། གཞན་
ཀྱི་དངོས་པོར་གྲུབ་པའང་མི་སྒྲེ་སྟེ། དཔེར་ན་བ་ལང་ལས་བོང་བྱར་སྒྲེ་བ་མ་མཐོང་བ་
བཞིན་ནོ། རང་སྟེ་དག་འདོད་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བཞི་པོ་གཞན་དང་གཞན་
ལས། སྒྲེ་བ་མཐོང་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་མ་སྟངས་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་ཁས་
སྒྲངས་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་། དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པར་དོན་ལ་གྲུབ་པ་
ཉིད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་
ཏེ། མེད་པ་ལའང་མི་རིགས་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལའང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་

གཞན་ཡོད་མེད་གཉིས་མིན་བཞིན་ནོ། །སྐྱེན་ནམས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་མོ་མ་སྐྱེས་པས་ན། །སྐྱེན་
ནམས་སྲུ་ནི་ངི་ལྟར་འཕྱར་ཉེ་མི་འཕྱར་རོ། །རྒྱ་ནམས་ནི་དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་
བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །འབྲས་བུ་དེ་ཡི་ངོ་མོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དེ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་གཞན་
བཞིན་ནོ། །ཐ་སྐད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པའང་དོན་དམ་པར་དེས་བསྐྱེད་པ་མིན་
ཅིང་། །ཐ་སྐྱེས་པའི་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ནམ་མཁའ་ལས་མེ་རྟོག་སོགས་གཞན་བཞིན་
ནོ། །དེས་ནི་སྐྱེས་ཟིན་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་། །སྐྱེ་བཞིན་པ་ནམས་སྐྱེད་པར་མི་
བྱེད་དེ། །ཉིས་པ་གོང་ཁུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཡང་མ་སྐྱེས་པའི། །རྒྱ་ནི་ཡང་དག་
པ་ཉིད་ཁུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱའི་སྐྱེན་མི་འཐད་དོ། །དམིགས་པའི་སྐྱེན་ཡང་མི་འཐད་
དེ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་ཟིན་པ་ཡང་དམིགས་པ་དང་མི་ཕྱད་དེ། །སྐྱེས་ཟིན་པ་
ལའང་ཡང་ཁུ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཐ་སྐྱེས་པ་ཡང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་
ན་མི་སྐྱེ་པའི་ཚོས་ཅན་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བཞིན་པ་སྐྱེན་དང་ཕྱད་པར་འཕྱར་རོ་སྟུམ་
ན། །དེ་ཡང་དམིགས་པ་ལྟལ་མེད་པར་མེད་དོ། །ཡན་ལག་དམིགས་སྐྱེན་མ་ཆང་
བ་ལ་ནི། །སྐྱེས་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པར་མི་འདོད་དོ། །ཡང་ན་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་ནམས། །ཡང་དག་པ་ཉིད་ཁུ་དམིགས་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། །སྐྱེ་བཞིན་པ་
ལ་འདོད་ན་དེ་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དམིགས་སྐྱེན་གྱི་གཞུང་བ་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བཞིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་
ནོ། །ཡང་ན་དེ་དག་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་དང་བཅས་པ། །ཁུས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་
ན་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་དེ་དག་མི་རུང་ཞིང་། །དེ་ལྟར་དབྱེད་ན་དམིགས་པ་ཡོད་པ་

མིན་པས། །དམིགས་བྱ་གང་ཞིག་དམིགས་བྱེད་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་
འཐད་དོ། །དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ཡང་མི་འཐད་དེ་མ་སྒྲིས་པ་ལ་འགག་མེད་དེ། །མ་སྒྲིས་ཉིད་
ཕྱིར་ནས་མཁའ་ལ་སྒྲེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །འགགས་ཟིན་པ་ལ་ཡང་འགག་
བ་མེད་དེ། །འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་གི་ཟིན་པ་ལ་ཡང་དུ་ཤི་བ་མེད་པ་བཞིན་
ནོ། །མ་འགགས་པ་ལ་འང་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། །ད་ལྟར་འཇུག་བཞིན་པའས་འབར་
བཞིན་པའི་མར་མེ་བཞིན་དང་། །འགག་བཞིན་པ་ལ་འགག་བ་ཡོད་པར་མི་འདོད་
དེ། །དགག་པ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགག་བཞིན་པ་དེ་ཡང་དུས་མཉམ་
ཉིད་གཅིག་གམ། །ཡང་ན་དུས་གཞན་དུ་འགྱུར་གང་ན། །གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་མི་
རིགས་ཏེ་འགག་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དག་བཙམ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཐ་མ་
བཞིན་ནོ། །བདག་པོའི་རྒྱེན་ཡང་མི་འཐད་དེ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ། །མི་
རིགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །མོ་གཤམ་བྱ་ཡི་ཡོད་པ་འདོད་པ་
བཞིན། །དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་པོའི་རྒྱེན་ཞེས་བྱ་བ་མེད་པར་འདོད་དོ། །འབྲས་བུས་
སྟོང་ངམ་མི་སྟོང་པའི། །རྒྱུན་ཞིག་བདག་པོར་འགྱུར་བར་གང་ན། །སྟོང་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ་དེས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་མིག་དབང་ནི་སྒྲ་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་སྟོང་པ་བཞིན་
ནོ། །ཞིང་ས་སྤང་པ་ལ་སོགས་པ་ན་གནས་པ་ཡི། །བརྒྱད་རྒྱ་ཙམ་ཡོད་པ་ཉི་ཆེ་ལ་
ནས་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་སྤར་ནས་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་འབྲས་བུར་མི་
འགྱུར་ཞིང་། །མེད་པའང་ཁྱོད་ལ་འབྲས་བུར་ག་ལ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་
རྒྱས་པ་ཙམ་གནས་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ནི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་ཅི་ཞིག་

ཡོད། །དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་ལ། །ཆར་དང་དུག་གི་རྩས་པ་ལྟར་གཞི་དང་བཞག་
པའི་དངོས་པོ་ཡང་འབྲས་བུ་མི་འདོད་ཅིང་། །འབྲས་བུའི་མིང་ཙམ་ཉིད་ལ་ནི། །འབྲས་
བུ་མི་རུང་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་གནས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་
ཏེ་དེ་ཉིད་ཡང་རྩ་ཡིན་ན། །འབྲས་བུ་གང་གིས་མི་གཏོང་བའི་རྩ་དེ་ཡང་ཅིར་ཡོད་དེ་
མེད་ལ། །དེས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ལ་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དངོས་པོ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་
གང་གི་བདག་པོ་ཡིན་པར་འདོད། །དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནི་རྒྱུན་ཡང་མེད་པའི་
ཕྱིར། །དངོས་པོ་གང་ཞིག་གང་གི་བདག་པོའི་རྒྱུ་རྩ་ཡིན་པར་འདོད་དེ་མི་འཐད་
ལ། །གལ་ཏེ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས། །མཐོང་བ་ལ་
གཏན་ཆིགས་དོན་མེད་དེ། །མངོན་སུམ་དང་ནི་གྲགས་པ་ཡི། །གཞོད་པས་
གཞོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་བ་དག་བྱིས་པའི་སྟོང་དང་
མཐུན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་མི་འགོག་
པས། །དེ་ཕྱིར་རི་རྒྱུད་སྐྱས་པའི་སྟོན་དེ་དག་མེད་དོ། །གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
དམིགས་པའི་སྟོང་དག་ལ་ནི། །ཡང་དག་ཏུ་ན་རང་གིས་རང་རིག་པ་མེད་ཅིང་། །དོན་
དམ་པར་དེ་མ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ལ། །དེ་ཡིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོས་ནི་དོན་དམ་ཏུ། །དོན་རི་རྩ་བ་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་མི་
རིགས་ཏེ། །བྱིས་པའི་སྟོང་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། །མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་ལ་
རྒྱུ་པོར་འཛིན་པའི་སྟོང་བཞིན་ནོ། །སྟོང་ཡི་སྟོང་ཡུལ་གནས་སྟུལ་གྱི་དངོས་པོ་མིན་
ཏེ། །འདུས་བྱས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་སྟོང་འབྲས་བུ་བཞིན་ནོ། །གཞུགས་ལ་

སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། རེད་ལ་བྱིས་པའི་མངོན་སྲུང་གིས་གནོད་
པ་མེད་ལ། མཁས་པའི་སྤང་རིགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ་ལ། བྱགས་པའི་གནོད་
པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན། གནས་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་མ་རིག་པའི། ཁིང་ཏྲག་གིས་སྤང་
པའི་ཆོག་གི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། རེས་ན་ཡོད་པ་ལའང་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་
དེ། ཡོད་པ་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བར་འཇུག། བྱངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་ལྟར་སྤང་ནས་ཡོད་པའི་
འབྲས་བུ་རགས་པར་མི་བྱེད་དེ། རྒྱ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཕྱིས་ནས་འབྱུང་བའང་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར། མིག་ལ་རགས་པ་སྤང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ། རེ་ནི་དོན་དམ་པར་བྱ་བ་
པ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཐའ་གྱིས་བྱམ་པ་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ནོ། རེའི་སྐྱིས་བུ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རགས་པའི་དངོས་པོར་མི་བྱེད་ཀྱང་
ཟ་པོ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། གུན་རྫོབ་པ་སྤྲད་དུ་སེམས་ལ་ཟ་པོ་ལ་སོགས་པ་གུན་རྫོབ་
ཏུ། བྱན་མོང་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རེ་ཕྱིར་རེད་ལ་གང་དུ་ཡང་། རྒྱེ་
མ་བྱུབ་པ་ཡི་སྒྲོན་དུ་འཇུར་བ་མེད་ཅིང་། གཤམ་ཏེ་འཛིན་པ་ལ་བྱམ་པའི་བཀོད་པ་དག་རྒྱུན་
གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པས་སྒྲོན་མེད་པར་འདོད་ན། གང་གིས་ཅི་ཞིག་གསལ་བར་རི་
ལྟ་བུ། བྱས་ཞེས་རིས་པས་གཤམ་ཏེ་དེ་དག་འདི་སྐད་ཅས་ཟེར་ཏེ། རྒྱེར་ན་མར་
མས་སྤྲོན་ནང་གི་བྱམ་པ་གསལ་བ་བཞིན། རྒྱར་ནས་ཡོད་པ་ལ་མངོན་པར་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གུན་རྫོབ་པ་སྤྲད་དུ་ཡང་མར་མེ་ནི། བྱམ་པ་སྤང་བ་དང་
བཅས་པ་དང་། རེ་ཡི་སྒྲོའམ་གཉེན་པོ་དག་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། རོན་
དམ་པར་མངོན་པར་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་མི་བྱེད་དེ། མི་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ན་ནམ་མཁའ་ཡི་མེ་རྟོག་གསལ་བར་བྱེད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །བྲངས་ཅན་པ་རང་གིས་འདོད་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་དཔེར་བྱ་ན། །ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བས་ཟ་
བོ་སྐྱེས་བྱ་གསལ་བར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བསྟན། །གལ་ཏེ་ཟ་བ་པོ་དེ་ཡང་མངོན་པར་
གསལ་བར་བྱེད་ན། །ཁོ་ན་ཟ་བོ་ཡང་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། །རྒྱ་མེད་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་ཤེས་པ་ཡོད་པའང་མིན་པ་དང་། །མངོན་པར་མི་གསལ་བ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་
རྟེན། །གལ་ཏེ་གཙོ་བོ་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོག་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་
བྱ་བ་དང་། །དཔག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་གསལ་བ་བྱ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། །གཙོ་བོ་
དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་དག་མིན་པར་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དངོས་པོ་གང་གིས་
གསལ་བྱེད་གཙོ་བོ་སྟེ་གང་དག་འདོད་པ། །དེ་དག་གིས་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་
མི་འདོད་དེ། །རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་བྱེད་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱིས། །དཔེར་
ཐགས་གྱིས་རྒྱ་སྟུན་ལ་སོགས་པ་དེ་ཞོའི་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་སྟུན་ལ་
སོགས་ལའང་། །ཞོ་སོགས་དེའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་མེད་པར་འདོད་ན། །དེ་
མིན་ཏེ་རྒྱ་སྟུན་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ། །དེ་དག་ཞོ་སོགས་དེ་དག་གི་གསལ་བྱེད་
མིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་ནི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། །བདག་
ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་མི་འདོད་ཅིང་། །ཡོད་མེད་གཉི་གར་
སྒྲ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །རིགས་པས་གོང་དུ་བརྟགས་ཐེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་
རྒྱུ་ཏུ་ཡང་རྒྱ་ལ་དངོས་སུ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །སྐྱེན་ནམས་གྱིས་ནི་གསལ་བར་
བྱེད་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་ལ། །དེ་ཞིག་པའི་བར་དུ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་

ས་ལ་སོགས་པས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། མིག་གི་ནམ་ཤེས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་
དུ་ཡང་། ཁྲོ་བུར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། བདག་རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་ཁྱད་པར་
སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་གྱེ་བླག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ནི་དཔེར་ན་བུམ་པ་འཛིན་པ་ལས་
བྱུང་བ་བཞིན། འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་འཁྲིག་
པའི་ཕྱིར་དང་གཞན་ནས་གཞན་དུ་སྤྱི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་རྒྱུན་སོ་སོར་
ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཁྲོ་བུར་དུ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ཤེས་
པར་བྱ། རྒྱ་མེད་སྐྱེ་བ་དག་ན་རེ་གཤམ་ཏེ་འཛིན་གོང་ཆོ་གཞན་ལ། འཛིན་གོང་འགགས་
པ་མི་སྐྱེ་སྟེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་
ནི། བུམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་འདི་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འདོད་ཅེ་ན། རི་ལྗར་བུམ་པ་ནི་བུམ་
པ་ཡི། རོ་བོ་ཉིད་འགགས་པ་དེ་ཉིད་སྐར་མི་སྐྱེ་བ། རི་ལྗར་འཛིན་གོང་འགགས་པ་
ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི། རིད་ཀྱི་འདོད་པ་རྒྱ་ཡོད་ཉིད་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་
ལ། འོན་ཏེ་འཛིན་གོང་འགགས་པ་དེ་ཉིད་བུམ་པའི་རྒྱ་མིན་ན། རིས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་གཏན་
ཆོགས་འགཤམ་བ་ཅན་ཉིད་དོ། གཤམ་ཏེ་འཛིན་གོང་གི་རྒྱུན་ཉིད་བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་
ཉམས་ན། རིས་ན་གཏན་ཆོགས་འབྲུལ་བ་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། མའི་མངལ་ནས་
འརྒྱལ་བའི་སྟོན་རོལ་སྟོ་ལ་ནི། རའི་མདུན་རོལ་ཁོ་ནར་འགགས་སྟོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་
བ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་གཞན་གྱིས་སྟོ་དེ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་ཉིད་སྟོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་བཅས་པ་དེའི་འག་གི་སྟོ་བཞིན་ནོ། ཅེ་ཏེ་ལ་ནི་སྐྱོ་སྟོ་དང་། གཟུགས་སྟོ་
སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ། རི་གཉིས་མི་གཅིག་སྟེ་ཡུལ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རའེར་

ན་གང་ཐག་གི་རྒྱད་གཞན་དག་གི་སྒོ་སོ་སོ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་
རོལ་རྒྱུ་པ་པོ་ཕྱིར་ཡང་ནི། དབེ་ནི་མེད་པར་ཉིད་ལྟ་ནི་མི་འཇུག་ཏེ། སྒོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཡང་རྒྱད་ཐ་དད་ཀྱི་སྒོ་དེ་གཅིག་པ་ཉིད་མིན་
ནོ། དེས་ན་རྒྱད་གཞན་གྱི་སྒོས་གཏན་ཆོག་ས་འབྲུལ་པ་ཉིད་ལྟར་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་
ཏེ་སྐྱེ་བ་སྐྱ་ཕྱི་མེད་པར་སྐྱ་པའི་བྱིས་པ་རྒྱང་འཕེན་པ་ཡིས། སེམས་ཚན་འཆི་འཕོ་པའི་
སེམས་ལ་སེམས་གཞན་མཆོམས་སྒྱུར་བ་མེད་དེ། སེམས་ཚན་འཆི་འཕོའི་སེམས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་དགྲ་བཙེན་གྱི། ར་མའི་སེམས་བཞིན་ལྟར་ཆད་པར་སྐྱབ་པར་
བྱེད་ན། གཏན་ཆོག་ས་མ་ངེས་པ་ཉིད་ལྟར་ཏེ། སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་འདས་པའི་འཆི་
འཕོའི་སེམས་ཀྱིས་མ་ངེས་སོ། ཆོ་རབས་སྐྱ་མ་བྲན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེ་
བ་སྐྱ་མའི་རང་གཞན་གྱི་སྒྱུད་ལམ་གྱི་རྒྱལ་སྐྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་དེ་ཡང་ཡོད་
པ་ཉིད་དོ། གཞན་ཡང་འཕགས་པ་མིན་པའི་སྐྱེ་འཆི་འཕོའི་སེམས་ཀྱི། བྱི་མའི་
སེམས་གཞན་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྟོན་མོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པའི་
ཕྱིར། ད་ལྟའི་སེམས་དེས་སེམས་བྱི་མ་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་རེ་གཤམ་
ཏེ་ལུས་དང་དབང་པོའི་སྒོ་དག རང་གི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཁོ་མོ་ཅག་གིས་
མི་འདོད་དོ། ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བྱམ་པ་ཆག་པ་བཞིན། དེའི་ཕྱིར་
འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལས་ལུས་སོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དེ་ཉིད་མ་བྱས་
ལ། དེ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྟོན་དམ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་གི་ལས་
ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མིན་པས། གཞན་ཁོད་ཀྱི་རིགས་པ་འདིས་ངེད་ལ་ཅི་ཞིག་གཞོད་དེ་

མི་གཞོད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སེམས་ཅན་ལས་གྱིས་སྦྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ། །དཔེ་ནི་ཡོད་
པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་དང་རྒྱས་སྒྲུ་སྦྱེ་བ་དེ་བཞིན་
བྱ། །སེམས་ཅན་ནམས་སོ་སོའི་ལས་གྱིས་དབང་གིས་སྦྱེད་པ་ཏེ། །དཔེར་ན་སེམས་ཅན་
དམུལ་བའི་གནས་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་གནས་ན། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཚོན་ཆ་མེ་འབར་བ་
དང་དཔག་བསམ་ཤིང་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ན་འབྱུང་བ་བེམ་པོ་
ནམས་ལས་སྒོ་གྲས་དང་ནི། །མཚན་ཉིད་ཀྱང་མི་མཐུན་པ་རི་ལྟར་འབྱུང་ཞེས་འདྲི་
ན། །དང་པོ་འབྱུང་བ་སེམས་མེད་ནམས་ལས་ནི། །རྗེས་སྒྲུ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་སྦྱེ་
བ་སྟེ། །སྦྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཆང་ལས་ཚྭས་འགྱུར་གྱི་མཐུ་དང་། །མེཤེལ་
ལས་ནི་མེ་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། །ཚྭས་འགྱུར་གྱི་མཐུ་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་
པས། །ཁྱོད་གྱིས་དཔེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་ནམས་ནི་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་ནི་འགལ་བ་ཉིད་དོ། །ནང་གི་ས་རྩ་ལ་སོགས་
པའི་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་ཀྱང་ནི། །ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ས་ལ་སོགས་པའི་
བེམ་པོ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ས་རྩ་སོགས་གཞན་
བཞིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་མ་ཡི་མངལ་ནས་དབུགས་འབྱུང་བའི་སྟོན་རོལ་ནས་སེམས་
དང་། །སེམས་བྱུང་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར། །མཁས་པ་ནམས་གྱིས་ཤེས་
པར་བྱ་བ་སྟེ། །འདྲིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཅས་ཟིན་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་སེམས་རིག་པ་སྒྲ་
མས་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་བསྦྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་བེལ་ཡང་སྦྱེ་བ་སྟོན་མ་པན་ཆད་གོམས་
པར་བྱས་པས། །མ་ལས་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཟས་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ལངས་མ་ཐག་ཏུ་

ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྲིང་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྒྲིབ་པ་གཞོན་ནུ་དང་
བར་མ་སོགས་བཞིན་ནོ། །ཁབ་ལེན་གྱིས་ནི་དོ་ལྟུལ་བསྒྲིང་གཏོང་པས། །གཏན་
ཚིགས་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ཟས་ཟ་བར་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། །གཏན་ཚིགས་མ་སྟབ་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཕྱག་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
བྱེད་པ་པོ་ཉིད་མིན་ཏེ། །ལ་ལའི་དགའ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་དབང་
ཕྱག་དགའ་བར་བྱེད་པའི། །བྱེད་པོ་དབང་ཕྱག་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དབང་
ཕྱག་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱར་མི་འདོད་དེ། །དབང་ཕྱག་ཉིད་མ་སྒྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་སྤྱད་བྱེད་
གྱི་རྒྱ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ནི། །འགོ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱར་
ནི་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་འདི་དག་གི། །རྒྱ་ནི་དབང་
ཕྱག་རབ་རྩ་མིན་ཏེ། །ཁེམས་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ནི། །ཁྲང་རྩི་དེ་ཉིད་འགོ་
བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ནི་རབ་རྩ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་དབང་ཕྱག་ཉིད་གཅིག་སུ་ཞེས་པ་
འགའ་ཡང་མེད་དེ། །དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་རྟེན་དུ་མར་ཚོགས་པ་ལས་འབྱུབ་པའི་
ཕྱིར། །དེའི་བྱེད་པོ་གཅིག་སུ་ཞེས་བྱ་བ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་
མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ནི་དབང་ཕྱག་དང་
བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། །མིག་སོགས་མང་པའི་ཕྱིར་དབང་ཕྱག་གི་བྲན་གཡོག་བཞིན་ཡིན་པར་
འདོད་ཅེ་ན། །མ་སྒྱེས་པའི་ཕྱིར་དབང་ཕྱག་གཅིག་སུ་བྲན་གཡོག་གི་བདག་པོ་བཞིན་ཡིན་
པར་མི་འབྱུབ་སྟེ། །དབང་ཕྱག་དེ་ལས་སྒྲོག་པར་མ་སྒྱེས་པས་མ་སྒྱེས་པ་ནི་མེད་པར་ནམ་
མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་འབྱུར། །ཅི་སྟེ་མིག་སོགས་ནི་བྱེད་པོར་བཅས་པར་འདོད་

དེ། གཞན་གྱིས་ཉེར་བར་བཀོད་པའི་ཕྱིར་བྱམ་སོགས་བཞིན་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་ཉེ་བར་
བཀོད་པ་པོའི་བྱད་པར་མ་བསྟན་པའི། གཤམ་སོགས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ན་གྲུབ་ཅིན་པ་
སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། ཅི་སྟེ་རྟག་གཅིག་ཕྱ་བ་སོགས་ཀྱི། རྟགས་ཀྱི་བྱད་པར་གྱིས་ནི་
ཁྱོད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཉེ་བར་བཀོད་པ་པོ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་
ཉིད་དང་། གཞུགས་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲིས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། གཤམ་ཏེ་ནང་
སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་དང་ཕྱི་སྟོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་བཟང་པའི། འཛིག་རྟེན་སྣ་
ཚོགས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཡི་ལས། གྲུབ་ཕྱག་ཡིན་པར་འདོད་ན་པོད་སངས་རྒྱས་
པ་ལ། འཛིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྒྲིས། ཞེས་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་འང་། རྟེ་གྲུབ་ཅིན་པ་ཉིད་
ཡིན་པ་ལ་ཁྱོད་གྱིས་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱས་སོ། རིགས་པ་དེས་ནི་དུས་དང་སྒྲིས་བྱ་
དང་། གཙ་པོ་རྩལ་ཕན་ཁབ་འཇུག་དག འཕྲོ་བ་འདི་ཡི་རྒྱ་ཡིན་
པར། དགག་པ་ཁོང་དུ་ཚུབ་པར་བྱོ། གཤམ་ཏེ་རྩག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐུན་པ་
སེལ་བར། མཛད་པ་གང་ཕྱིར་དེའི་རྒྱ་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་ཏུ་འབྱུང་བ་དེའི་
ཕྱིར། རྟེ་བཞིན་དུ་མིག་སོགས་སྒྲི་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་སྒྲི་བ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི། རྟེ་ནི་
ལན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། གང་གི་ཕྱིར་ལྟ་བ་དེ་དག་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
བཞི་བཅུ་ཅ་བཞི་ནི་ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉིས་ནི་ད་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་དུས་གསུམ་པོ་
དག་མེད་པ་སྟེ་སྒྲི་བ་ཡོད་པ་མིན་ན། དུས་གང་ལ་ལྟ་བ་གང་ཞིག་བརྟེན་པར་
འདོད། དུས་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་རྟེ་ལྟའི་ཕུང་པོ་

ཕྱི་མ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་སྤང་པོ་སྤྲུལ་དག་གཅིག་པར་འདོད་ན། །དེས་ན་ངེ་ལྷར་སྤྲུལ་མ་ལྷ་མིན་གྱི་སྤང་པོ་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་ལ། །གལ་ཏེ་ལྷའི་སྤང་པོ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་སྤང་པོ་གཞན་ཡིན་ན། །ངེ་ལྷར་སྤྲུལ་མ་ལྷ་མིན་གྱི་སྤང་པོ་ཆད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་བྱམ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། །བྱམ་པ་ཆག་པའི་གནས་སྐབས་ལྷར་ན་ཆད་པའི་སྟོན་ངེ་ལྷར་སྟོང་པར་འགྱུར། །ཡིན་དང་མ་ཡིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་། །ཐུང་བ་ལས་འདས་པའི་ཆེ་སྤང་པོ་ཆད་པས་ཆད་མཐའ་གཅིག་ལས་འདའ་བ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སྤང་པོ་སྤྲུལ་འགགས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་གྱུར་ན། །དེས་ན་ངེ་ལྷར་དེ་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན། །སྤང་པོ་སྤྲུལ་འགགས་པ་སྟེ་བ་མེད་པར་གྱུར་ན། །ངེ་ལྷར་ཆད་པར་སྤྲུལ་ཏེ་མ་ཡིན། །ཐུན་ནི་རྣམས་སུ་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་ཆད་དེ་དག་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ལ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་སྟེས་པ་ལ་ཡང་། །རྟག་པ་མེད་ཅིང་ཆད་པ་མེད་ཅིང་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྟུག་བསྐལ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་མི་སྟོན་ན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ཡི་འབྲས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །སྟུག་བསྐལ་སྟེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་ཅེ་ན། །གལ་ཏེ་སྟུག་བསྐལ་དེ་ནི་སྟེ་བར་འདོད་ན། །དེ་ནི་སྤར་བཞིན་དོན་དམ་པར་མཐའ་བཞི་ལས་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །སྟེ་བ་མེད་པ་དེ་ཅུ་ཉིད་ནི་འབྲས་སུ་མིན། །སྟེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ཞིང་། །སྟུག་བསྐལ་དེ་ནི་བདག་གིས་བྱས་པ་མི་རིགས་ཏེ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་བྱས་པར་ཡང་མི་

འདོད་དེ། གཞན་གྱིས་གཞན་བྱེད་པ་འགལ་བའི་བྱིར། སྤྱག་བསྐལ་རང་གི་
 རྒྱུད་ལ་དོན་དམ་ཏུ་སྐྱེ་བ་མི་འདོད། སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར་
 དང་། རྩལ་སྤྱབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་སོ་སོར་དབྱེར་མེད་པའི་བྱིར། སྤྱག་བསྐལ་
 དེ་ལ་རྒྱུད་ཀྱང་མེད་དོ། གཞན་ཉེ་མིག་སོགས་འདུ་བྱེད་ནམས། རྟེན་ཁོན་ཉིད་ཏུ་
 བ་སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་མིང་ཏུ་བརྟེན་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་
 བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་སྤྱབ་པར་བྱེད་ན། རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་དེ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བའི་
 ཆོས་ཅན་མིན་པ། རྟེན་པའི་བྱིར་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྟེན་བཞིན་ཏུ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་
 ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། བདག་བཞིན་དང་སྤྱུ་མ་བཞིན་གྱི་རྩིས་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་ཡོད་དོ། རྟེན་
 ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུ་གཞུགས་མཆན་དཔེ་ཅན་ནི་ཡང་དག་པར་ཉིད་ཏུ་ན། སངས་
 རྒྱས་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར། རྟེན་པར་ན་འཁོར་ལོས་སྤྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་
 བཞིན་དང་དེའི་ནམ་ཤེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མིན་ཏེ། རྟེན་དང་གཞན་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་པའི་
 བྱིར་མིག་འཕྲུལ་རིམ་བཞིན་ནོ། རྟེན་ན་ཕུང་པོ་གཞུགས་ཅན་ཡང་སངས་རྒྱས་
 མིན་ཏེ། གཞན་ཉེ་མིན་ན་ཕུང་པོས་བསྐུས་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འདོད་པའི་བྱིར། ཕུང་
 པོ་དེ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྟེན་ཕུང་ཡིན་པའི་བྱིར་
 གཞུགས་སངས་རྒྱས་མིན་པ་བཞིན་ནོ། རྟེན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་
 པར་མི་རིགས་ཏེ། རྟེན་ཞིག་པ་དང་འཇིག་པའི་སྤྱོད་ཅན་གྱི་བྱིར་དང་། རྟེན་ལས་གཞན་
 གྱི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར། བདག་བཞིན་དེ་ནི་གཞན་ཡོད། བརྟེན་ཏུ་ཡོད་
 པ་མིན་ཞིང་རྩལ་སྤྱེད་པས་བརྟེན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མིན་པར་འདོད་དེ། རྩལ་མ་

བཞིན་དུ་བསལ་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ན། །དེ་ནི་
རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འདོད། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་མཐོང་
བས། །ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། །ཟུ་མ་བཞིན་དུ་རིགས་པས་
བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ལས་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་
མིན་ཞིང་། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་མིན་ལ། །གཞན་དང་
གཞན་མིན་སྐྱེ་མེད་པས། །རྟག་དང་ཆད་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་
མིན་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན། །ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དེ་གང་ན། །སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་བལ་བ་དེ་མཐོང་བར་གྱུར་ན་སྟོན་པ་མཐོང་འགྱུར་བས། །རི་ལྟ་བུར་ནི་ཤེས་པར་
བྱ། །དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བའི་ཆོག་དང་། །འདོད་པ་ནི་རྣམ་
པར་ཉམས་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་པ་གང་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་མ་
ཡི། །སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་མཆུངས་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་དང་། །གཞན་གྱིས་
སྤྲོས་པའི་ཉེས་པའི་ངི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བསལ་བས། །དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་མ་རྩ་བ་
རབ་ཏུ་བསྟན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་བསྟན་པར་མཛད་པས་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཐ་སྙད་ཀྱང་རྗོད་ཏེ་སངས་རྒྱས་མཐོང་ཞིང་། །དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། །སྐྱེ་མ་ཐོང་བ་དང་འདྲ་བ་ལས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། །མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་བརྟག་པའང་མིན་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་
ཤེས་པ་མིན་ཞིང་། །དེས་སྟོབ་རྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ་དཔེ་མེད་པ་དང་། །མཚན་མ་

མེད་ཅིང་སྤང་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་ཡི་གེ་མེད། གཉིས་སྤང་མེད་པའི་
 ལྟ་བའི་སྒོ་ཡིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལས། མཐོང་བ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་དེ་མཐོང་བ་
 ཡིན་ལ། ཉེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་ན། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་
 མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། ཡོད་མེད་མ་ཡིན་དེ་ལས་གཞན་མ་
 ཡིན། སྤང་མེད་གྱི་བྱ་དང་དབང་ཕྱག་དང་སྦྱིས་བྱ་དང་། གཙུ་བོ་དང་
 རུལ་ཕྱན་ལ་སོགས་པའི། རྒྱ་ལས་སྦྱིས་པ་དང་དེ་དག་གིས་གསལ་བར་བྱ་བ་
 ཡི། དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཉེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ལས་
 དང་། མཆན་གཞི་དང་མཆན་ཉིད་བསྟེན་པ་དང་། གཅིག་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་
 དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཉོན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱ་བ་བརྟེན་པ། ཐམས་
 ཅད་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་སྦྱག་འདེབས་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལ་ཆོན་གྱི་རི་མོའི་
 ལས་བྱེད་པ་དང་ནི། ཁ་བོན་འདེབས་པ་དག་ནི་སྦྱི་བ་མེད་པ་ལྟར། རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱི་བ་མེད། རབ་རིབ་བྲལ་བར་གྱུར་པའི་མིག་རྣམ་དག་རི་
 མ་མེད་པ་ལ། སྤྲོ་དང་སྤང་བྱ་སྒྲ་གཉིས་དང་། རྣ་བུའི་མདོངས་དག་མི་སྤང་
 ལྟར། མཁས་པ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི། སྦྱིབ་པའི་སྦྱན་པའི་རབ་རིབ་བྲལ་བར་
 གྱུར་ཅིང་། ཡང་དག་མཁྱེན་སྦྱོར་རི་མ་མེད་པ་ལའང་། ཉེ་བཞིན་ཅི་ཡང་སྤང་
 བ་མེད། དཔེར་ན་གཉིད་ལོག་པ་གཉིད་ཀྱི་དབང་གིས། བྱ་དང་བྱང་མེད་དང་
 གཞལ་མེད་ཁང་དང་། གནས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་། ཁང་བར་
 གྱུར་ན་དེ་ལ་མི་མཐོང་བ་ལྟར། ཉེ་བཞིན་དུ་མ་སྤང་དུ་ཀུན་རྫོབ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་

དག། དེ་ཁོ་ཉིད་མཐོང་བའི་སྒོ་གྲས་ཀྱི་མིག་ནི་བྱེ་བར་གྱུར་ཅིང་། མི་ཤེས་པའི་གཉིད་
དང་བྲལ་བར་གྱུར་ནས། སང་པའི་ཆོ་ན་དེ་དག་གང་ཡང་མི་མཐོང་ངོ། །དཔེར་ན་
མཚན་མོ་སྟན་པའི་ཁྲོད་ན། །འབྱུང་པོ་དག་འཛིགས་ཤིང་ཡང་བའི་རྣམ་པ་ལས་ཡང་དག་
པའི་རང་བཞིན་མི་མཐོང་བ་ན། ཉི་མ་ཤར་ཅིང་མིག་བྱེ་བའི་ཆོ་ན་ནི་ཅིར་ཡང་། སྒྲུང་
བ་གྱུར་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་མཁས་པ་ཡང་དག་གི་ཤེས་པའི་ཉི་
མས་མི་ཤེས་པའི། བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་བཅོམ་སྟེ་སྒྲུངས་པའི་ཆོ། སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་གིས་སྒྲོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཅན་གྱི་ཡུལ་མི་མཐོང་བས། །དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་
ཉིད་ཡོད་པར་རམ་གྲབ་པར། མི་མཐོང་སྟེ་དངོས་པོ་ཉིད་མ་གྲབ་པའི་ཕྱིར། །ཡང་
ན་དངོས་པོ་ཉིད་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟུ་མའི་སྒྲུང་ཆེན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་
ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར། མི་མཐོང་ཞིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟེ་བར་སྒྲུང་
བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ན་རྩ་དང་ཁྱེན་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། །རྩས་སྒྲགས་ཀྱིས་སྒྲུལ་པའི་
སྟུ་མའི་སྒྲུང་ཆེན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒོ་
ཡང་། །དོན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། །རྟོག་པ་འཁྲུལ་བའི་སྒོ་ནས་
ཡོད་པར་སྒྲུང་བར་གྲབ་པའི་ཕྱིར། །མཐོ་ཡོར་ལ་ནི་མི་ཡི་སྒོ་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་
ཡང་དག་པར་མ་ཡིན་པའི་སྒོས། །ཡོད་པར་དམིགས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དག་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་པ་འདོད་དེ། །རྟོག་པའི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྒྲིག་རྩ་
ལ་ནི་ཆུའི་སྒོ་སྟེ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྒོས་ནི་
དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། །བཀག་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

འོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒོ་བྱས་ཀྱིས་ནི། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བར་སྤང་
 བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་མི་སྤོང་བའི་སྒོ་
 བས་ཀྱང་། མི་རྟོག་པའི་སྒོ་བྱས་ཡིན་པར་མི་འདོད་པ་མིན་ལ། རྟེན་མི་སྤང་བཞིན་
 བཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་ཕྱིར་སྤོང་ཉིད་ཀྱང་སྤོང་བ་ཉིད་སོགས་གྱིས། རོ་བོ་
 ཉིད་གྱིས་སྤོང་བ་དེའི་ཕྱིར། བཤམས་པ་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་ཡང་། སྤོང་བ་ཉིད་ཏུ་
 ལྟ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྟོང་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་སྒོ་ཡི་སྤྱད་ཡུལ་ཏུ་ཡང་། རོ་བོ་རྟེན་མི་སྤང་བ་ཞིན་ཏུ་མ་ཡིན་པར་དམིགས་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་མི་སྤང་བ་ཚུལ་ལྟར་གྱི་སྒོ་པའི་གཞུགས་བརྟན་ལ་ནི་སྒོ་པའི་སྐྱེ་བ་ཞིན་
 འོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རོ་བོ་དཔལ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི། སྒོ་རྣམས་རྟོག་པ་མེད་པའང་
 བརྟན་པ་སྟེ། རོ་བོ་མ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་བྱའི་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟེན་མི་སྤང་བ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ཡང་རོ་བོ་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞིན་
 འོ། རོ་བོ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གང་ལ་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི། སྒོ་དེ་ཉིད་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་། རྟེན་མི་
 མཉམ་པ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐེན་པས་གསལ་བ་སྟེ། གཞུགས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་གང་ཞིག་ལ། སྐྱེ་བ་མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་དངོས་
 ཡིན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉིད་ནི་སངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
 པས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡོངས་སུ་ཤེས་བྱ་སོགས་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་དང་། སྒྲུལ་པ་དག་གིས་སྒྲུལ་ལྡན་

གྱི། ཁྲོ་ཡི་པར་ཁ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཡི་ཚོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཐ་དང་
པ། བསྐྱེད་པ་དང་དེ་ཉིད་དགག་པ་མ་མཛད་པར། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་
ཀྱི་མཉམ་ཉིད་དང་། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བཞིན་དུ་མཉམ་པ་
ཉིད། །དམིགས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཤིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཤིང་དེ་ལས་གཞན་མེད་པ་སངས་རྒྱས་པས། །ལྟ་མིར་
བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན། །དེ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་སུ་བརྗོད་
དོ། ཚོས་རྣམས་པར་བསལ་བ་དང་ཚུར་གཞག་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། གང་ཕྱིར་དེ་ནི་གསཤགས་པར་གྱུར་པ། །དེའི་
ཕྱིར་ན་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསཤགས་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་རྟོགས་པ་དང་
མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དག་
དང་། རྟོགས་བྱ་གང་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིས། བདེ་བར་གསཤགས་པའི་
ཕྱིར་ན་བདེ་བར་གསཤགས་པ་ཞེས་དང་། བྲངས་དང་ཚད་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་གཞལ་ཡས་ཉེ་གཞལ་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྲངས་མེད་བྲངས་གཞུང་
དུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྲོས་བསམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་བསམ་ཡས་དང་
སེམས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ལས་དུ་བསྟན་བྱ་མིན་པས་ན་བསྟན་དུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྲོས་བརྟག་པར་བྱར་མེད་པ་དེ་ནི་འདིའོ་ཞེས། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་
བརྟག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བྱ་མིན་པར་གསལ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཤོད་མ་ནས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པས་གཤོད་པ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་བརྟག་

པར་ཉེ་བར་བརྗོད་དེ་སྒྲིང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་ཀུན་
ཏུ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་ནི་རབ་
ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་། སློས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིང་པའི་
ཕྱིར་དང་། མཆན་མ་གང་ཡང་མེད་པ་བས་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཆན་
པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་མི་འགོ་བ་དང་། མཆན་མ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་
ཡིན་ནོ། །ཡང་མཆན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིང་བ་ཡང་མེད། སྒྲིང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་
མཆན་མ་ཡང་མེད་དོ། མཆན་མ་མེད་ཅིང་སྒྲིང་བ་མེད་པ་ལ། ལྟ་འདོད་པའི་
བདག་ཉིད་ནི་གྲོལ་བར་འཇུར་བས་མཐོང་གྲོལ་དང་། རྟོག་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་ཤིང་
མཆན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ལ་ཡང་ནམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་
དང་། སློས་པ་མེད་ཅིང་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་དེར་
འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོང་བ་མེད་པ་ལ་ནམ་པར་ཡང་མེད། འཇུར་བ་ཡང་
མེད་པ་འོད་གསལ་བ། གང་དང་མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་མཐའ་དང་སུ་མེད་པ། རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ་མཆན་ཉིད་མེད་པ། རྣམ་མཁའ་བཞིན་ཏུ་དེ་ལ་ལྟ་བ་བྱར་མེད་
པར། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་ལྟ་ཞིང་། གང་དག་ནམ་པར་མི་རྟོག་
པའི། གནས་པས་སྐྱབ་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ངི་མ་མེད་པའི་མིག་ཅན། སེམས་ཀྱིས་འདུད་
པར་བྱེད་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དག་གིས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་བསལ་བ་
དག སེམས་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་ལ་ནི་བྱག་འཆལ་བ། དེ་དག་ལ་ཡང་གུས་པས་
བྱག་འཆལ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་བྱགས་པས། སྐྱབ་པ་དང་རྗེས་

མཐུན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ན་ནམ་པ་ཀུན་དུ། །ནམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་
བ་མིན་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མི་འདོད་དོ། །འདི་ལ་དག་དང་ཆོག་དང་སྦྲོས་པ་
ཐམས་ཅད་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། །འདི་ནི་སྐྱེའི་སེམས་ཀྱི་སྦྱོད་ལུལ་ཏུ་གྱུར་བ་མིན་
ནོ། །འདི་ལ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། །ཡིད་ཀྱི་ནམ་
པར་ཤེས་པ་འབྱུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བསྐྱལ་བ་གུངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོག་པ་བསགས་པ་དང་ལྟན་ཞིང་། །ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་མཐུན་པར་གྱུར་
པའི་སྦྲོབས་དང་། །མི་འཇིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱ་
འདི། །སྦྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་བར་ཞི་ཞིང་ཞི་བ་ཡིན། །ཤ་ཡི་མིག་གིས་དེ་ལྟ་དེ་མཐོང་
བ་མིན་ཞིང་། །སྦྲོ་ཡི་མིག་གིས་ཀྱང་བལྟ་བ་མ་ཡིན་ལ། །རྟོག་བཅས་ཀྱི་ནམ་རྟོག་
མེད་པ་ཡི། །སྦྲོ་ལྡེ་ཤེས་པས་ཀྱང་ནི་མཐོང་བར་དཀའ་བ་དང་། །མཐོ་རིས་ལྡིག་
ཅན་གྱི་ལུལ་མིན་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་དེ་བཅས་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་
རེ་འཇིན་དང་བཅས་པ་དེའི་ལུལ་མིན། །ཉི་མ་ནི་དམུས་ལོང་གི་ལུལ་མིན་པ་ལྟར། །སངས་
རྒྱས་དེ་ཡང་རྟོག་གཏི་སྦྱོད་ལུལ་མིན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་བཞིན་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་
རི་རྩ་བཞིན་ཏུ་མེད་པ་མིན་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན། །དེ་ལས་གཞན་མིན་གཞན་
མ་ཡིན་པའང་མིན། །སྤྱ་བ་མ་ཡིན་ཆེན་པོ་མིན། །གཅིག་མིན་རིང་མིན་ཉེ་བའང་
མིན། །དེ་ལས་ཅུང་ཟད་རི་ལྟར་ཡང་། །སྦྱོ་བ་མེད་ཅིང་གསལ་བ་མེད། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་འདི་ལ་འགའ་ཡང་གནས་པ་མེད། །འདི་ལ་འགའ་ཡང་བག་ལ་
ཞ་མི་འགྱུར་རོ། །ཆངས་པ་དང་ཐུབ་འབྱུག་ལ་སོགས་པས་གང་མི་རྟོགས། །དེ་ནི་

ཆངས་པ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདེན་པ་དམ་པ་ཞེས། རྒྱལ་པ་
བདེན་པ་གསུང་པས་གསུངས་སོ། །ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དང་དབང་ལྷན་ལྟར་མིན་པར་སངས་
རྒྱུ་འདི་ནི་འཕགས་པ་སྦྱོན་རས་གཟིགས་དབང་དང་། འཕགས་པ་བྱམས་པ་
དང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ། མཁས་པ་ཐུབ་པ་མང་པོ་དག བསྟེན་བཀུར་བྱར་
མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལས་སྦྱ་དེ་དངོས་
པོ་གཞན་ཉིད་ཏུ་མིན་གཞན་དང་། །དེས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་
ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱ་འདོད་དེ། མདོ་ལས། གང་དག་ང་
ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྦྱར་ཤེས་པ། །ལོག་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། །སྦྱེ་བོ་དེ་དག་
ང་མི་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དངོས་པོ་འདིན་པ་གཞན་གྱིས་དེ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་
དེ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་བསྐྱེམས་པ་གོམས་བྱེད་པ། །ཆོས་གང་ཡང་
དམིགས་པ་མེད་པར་གནས་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ལ་ཡང་། །ཆོས་གང་ལ་ཡིད་ནི་
ཆགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། །གང་ལ་སྤང་པར་འགྱུར་བ་དང་རྩོངས་པར་འགྱུར་བ་ག་ལ་
ཡོད། །ཐོགས་སྦྱག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མི་སྦྱག་པ་དང་ཐུད་པ་ལས། །བྱུང་བའི་སྦྱག་
བསྐལ་ག་ལས་འབྱུང་ཞིང་། །འདིག་ཉེན་ཆོས་བརྒྱད་གྱིས་མི་གོས་ཏེ། །པརྒྱ་ལ་ནི་
རྒྱས་མི་གོས་པ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་བ་ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན། །འཁོར་བ་ལས་
ནི་གཞི་དང་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟུང་ན་འདས་པ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན། །ཟུང་ན་
འདས་པ་ལ་ཡེ་ནས་གནས་པ་དང་འདྲ། །ཉོན་མོངས་པའི་མེ་ཡིས་གདུང་བ་མེད་
དོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤུན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །འཇུག་

སེམས་མེད་པ་དང་གཙོ་སེམས་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །འགོག་པའི་སྒྲིམས་
པར་འཇུག་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ཤེས་རབ་ལྷན་པོའི་ཆེད། །འཛིགས་
ཤིང་སེམས་ཅན་ལ་གཟིགས་པས་ཟྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཁྱང་། །སྤྱིང་རྩེའི་
དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་གཟིགས་ཏེ། །ཟྱ་ངན་གྱིས་གདུངས་པ་དང་སྒྲུག་
བསྐལ་དུ་བལྟོ། །དེ་ནི་དེའི་ཆེ་སྤྱིང་རྩེ་ཡིས། །བརྒྱན་པའི་མིག་གིས་འཛིག་རྟེན་
པ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བཟོ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རྟོག་པའི་བྲ་བས་དགྲིས་པ་
དང་། །སྤྱི་ཤ་ན་འཆིའི་བྱུག་རྩ་ཡིས། །ཁ་བཏོད་དེ་ན་བར་གྱུར་པ་དང་། །སེམས་
སྒྲིམས་ཞན་པ་དང་བཀའ་ན་དང་བྱ་བའི་མཐའ་པ་ངན་པ་དང་། །མགོན་མེད་པ་དང་
དབྱུང་གཉེན་མེད་པ་དང་། །ལུས་སེམས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་འདོད་
པས། །སྤྱིར་ཡང་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་རྩ་བོ་ཆེར་ལྷུང་བ་དང་། །གཞན་གྱི་སྟོག་བཅད་པ་སྟོགས་
གྱིས་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་རྩ་དག་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །ཆོངས་པའི་ཡིད་གྱིས་མི་དགེ་བའི་ལས་
ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། །དེ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བདུད་ཅི་ཞི་བ་དང་། །སྦྱོས་པ་ཐམས་
ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟོན་ཀ་ཡི། །དྲི་མེད་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲོས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི། །སྤང་
བ་མེད་པའི་མིག་མེད་པ་ཀུན་བལྟས་ནས། །སྤྱིང་རྩེས་ཤིན་ཏུ་ཡིད་གདུངས་
པ། །དེ་ལ་པན་པའི་ཕྱིར་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །དྲོ་རྩེ་རིན་ཆེན་
སྤྱི་བའི་སེམས་དང་ཐུན་པ། །སེམས་ཅན་གྱི་གཙོ་བོ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་པ། །སྤྱིན་
པ་དང་རྩེལ་སྤྱིམས་དང་བཟོད་པ་དང་། །བཙོན་འགྲུས་དང་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་
རབ་ལ་བཙོན་པ། །དུས་བཞིན་དང་ནི་རྣམ་མཐུ་བཞིན་དུ། །ཤེས་རབ་དང་བརྟན་

པ་སྒྲིན་ཏུ་འགྲོ་བས། ཁེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་རི་བོ་ལས། བྱང་བའི་ཚུ་སྒྲུང་བསོད་ནམས་དང་། ཁྲི་མེད་དགེ་
 བའི་ཚུ་ལྡན་འབེབས་ཤིང་། སྒྲོང་བ་ཀུན་ལ་དུས་ཀུན་དུ། བྱི་ནང་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་བཏང་ནས། འདུལ་བ་དང་སྒྲོང་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་
 ཀུན། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་སེལ་བར་བྱེད་པ། སྒྲོང་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་
 དག། སྐྱད་ཅིག་སྐྱད་ཅིག་དག་གིས་རྫོགས་ཤིང་། དུས་ཀུན་རྒྱ་མི་ཟད་པ་ཡི་
 འབྲས་བུ་ཡིས། འཕྲོར་ཞིང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར་དུ་བྱེད་པ། ཁྲི་ཁྱི་གཞན་
 ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་སྦྱིད་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདེ་འགྲོ་ཁོ་ནར་སྒྲེ་བར་འགྱུར། ཡང་
 བ་འདོད་པས་གནས་སྐབས་གཞན་དག་ཏུ་འདྲ། གཞན་ལ་ཕན་པའི་བདེ་བ་སྦྱིད་
 པར་བྱེད། གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ། འཁོར་ཡིད་གཙུགས་པ་དང་
 ཉག་ཏུ་སྒྲུག་བསྐལ་ལ་བཟོད་པ་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་ཀུན་
 བས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚུ་བོས་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཁེམས་མཉེན་
 ཞིང་རྣམ་པར་མི་གཡང་བ་དང་། ཤེས་བྱ་རྫོགས་པ་དང་མཁས་པའི་སྒོ་
 རྒྱས། ལྟན་ཅིག་སྒྲིས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིང་། དབང་བཅུ་བརྟེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་།
 ཆེ་ལ་དབང་བས་རི་སྤྱིད་འདོད་པའི་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པའི་བར་དུ་གནས་པ་
 དང་། ཁེམས་ལ་དབང་བས་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི། ཉིང་ལེ་འཛིན་ངེས་པར་
 ཉག་པའི་སྒོ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བས་འཛིན་རྟེན་ཁམས་ནི་མཐའ་ཡས་
 དག། ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བརྒྱན་པར་བྱེད་ཅིང་། ལས་ལ་དབང་བས་བཟོ་

དང་ལས་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་འདུ་བྱེད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ནམ་སྟོན་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་
དང་། སྤྱི་བ་ལ་དབང་བས་འགྲོ་ལ་པན་པ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པས། རི་ལྟར་འདོད་པ་
བཞིན་རབ་ཏུ་སྤྱི་ཞིང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ནི་ཡོངས་སུ་གང་བ་ཡི། འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། སྟོན་ལམ་ལ་དབང་བས་རི་ལྟར་འདོད་པའི་དུས་
དང་ནི། ཞིང་ཁམས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་སྟོན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་
བས་ཡེ་ཤེས་མིག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི། དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་སྟོན་པར་
བྱེད་དོ། ཚོས་ལ་དབང་བས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་། མིང་
ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། མཐའ་དབུས་མེད་པའི་ཚོས་སྒྲ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་དོ། རྩ་འབྲུལ་
ལ་དབང་བ་ནི་རྩ་འབྲུལ་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་ཡིས། མཐའ་ཡས་པའི་ཞིང་དག་གཡོ་
བར་བྱེད། དུས་གཅིག་གམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡང་རུང་། ལུས་ལས་མེ་འབར་
བ་དང་ཆུ་འབབས་པར་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད། རྟོགས་ནི་བརྒྱ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་ཏུ་
ཡང་། རང་གི་འོད་ཀྱིས་སྟོན་པར་བྱེད། ཁོད་མེད་པ་དང་མད་དུ་བྱུང་བ་དང་བསམ་
མི་བྱབ་པའི། ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་འབར་བ་ཡི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཅ་
ལག་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་རྟོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས། འཁོར་དང་བཅས་པའང་
སྟོན་པར་བྱེད། ཁ་དོག་ལ་གསེར་དང་ནོར་བུ་དང་བེལྷུ་དང་། ལྷ་ཉིག་དང་རྩི་རྩི་
མཐོན་ཀ་ལྟ་བུ་ཆེར་དང་། དབྱིབས་གཟུགས་ལ་རི་བོའི་དབང་པོ་ཆེ་རྣམས་ལྟ་བུ་
དང་། རིག་བྱ་མེ་ཉིད་ལྟ་བུ་ཆ་བ་དང་གང་བར་བཞེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོར་
གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱིས་སུ། རྩི་རྩི་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ཆགས་པར། རྩི་མཚར་བར་

བྱེད་ཅིང་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། རྩོགས་རྣམས་ཀྱང་དུ་ནི་པར་འགྲོ་ཞིང་རྩྱུར་འོང་
བ་དང་། རང་གི་ལུས་སམ་རྩལ་ཐུན་གཅིག་ལ། རྒྱུ་ལྟ་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་
ཁམས་རྣམས་། ཡང་དག་པར་འཛུང་གྱུར་སེམས་ཅན་ལ། གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་
ཡང་མེད་པའང་སྟོན་པར་བྱེད། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་རྩལ་ཐུན་རབ་དུ་བྱེད་
བ་དང་། རྩ་རབ་དེ་ཡི་ཆད་ཉིད་དུ། རྩྱུར་བསྐྱུས་པ་འམ་ནི་པར་རྒྱས་པར་
ཡང་། རྩོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་བྱེད་པ་དང་འོག་དང་སྟེང་རྩོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དག་
གྱུར་། རྟེན་ཆད་དང་འོད་དང་ཁ་དོག་དང་། རྒྱུངས་དང་སྦྱོད་ལམ་ཐུན་
ཆོགས་གྱིས། གཏུལ་བྱ་རྣམས་འདུལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཆངས་པ་ཆེན་པོ་ལ་
སོགས་པ་འཁོར་དུ་འདུས་ཤིང་འགྲོ་བར་གྱུར་བ་དག་གྱུར་། སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཞིང་མི་
སྒྲུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྟེན་དག་འགས་གྱུར་མི་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བེལ་
གྱིས་གཞོན་པར་ཡང་། བྱེད་དེ་ཅ་བ་སྒྲིང་རྩིས་བསྐྱུལ་པའི་ཕྱིར། འགྲོ་བའི་
གནས་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་སུ་བཞེད་པ་རྣམས་སུ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བྱས་
ཏེ་དགོད་པར་འདོད་པས། སྟོབས་པ་སོགས་གྱིས་ནི་དམན་ཏེ་ལྷམ་པ་ལ་
ནི། སྟོབས་པ་མཐོ་པའི་བདེ་བ་རབ་དུ་སྟེར་ཞིང་། སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་
སོགས་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་གཏུངས་པ་རྣམས་ལ། སྐྱེལ་ས་འོད་ཟེར་བཏང་བ་ལ་
སོགས་གྱིས། སྐྱུག་བསྐྱེལ་དེ་དག་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་སོགས་
དང་། སྐྱལ་བ་མཉམ་པར་བདེ་འགྲོའི་གནས་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད། གཏུལ་བྱའི་སྐྱལ་བ་རི་
ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་སྐྱུལ་པ་ཡི། སྐྱུལ་པ་ཡིས་ནི་རྩོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀང་

ནས། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་རྟ་བུས་ཆར་པ་བ་པར་མཛད་
པས། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་དོ། །དུས་གསུམ་ལུ་
ཆད་མེད་ཅིང་གངས་མེད་པའི་ལུས་ཉིད་ལུ་སྟོན་པ་དང་། །ཁངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་སྤྱན་
སུམ་ཚོགས་ཤིང་མཐའ་ཡས་པས། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
རྣམས་སུ་བྱལ་བ་དང་། །འཛིག་པ་དང་ནི་ཆགས་པ་བསྐྱལ་བའི་བར་ལུ་ཡང་། །རང་
ལུས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཞིང་ལུ་སྟོན་ཏེ། །དེ་ཡང་རང་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
དུ། །རང་གི་ཞིང་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྒྲུར་སྤྲུགས་ཀྱིས། །བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་
བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ནས། །དེའི་བ་སྤྱིའི་ཁྱུང་བུ་འདྲ་སྤྱིའི་འོད་ཟེར་ལས་དང་། །ནམ་
མཁའ་ལས་ནི་ཚོས་སྟོན་པའི་རྩལ་མོའི་སྒྲུ་དབྱངས་དང་། །སྤྱལ་པ་ཡིས་ནི་རབ་ཏུ་
བཏང་བར་མཛད་ནས། །རྩ་བར་ཐོས་པ་ཙམ་ན་སེམས་དགའ་བར་འཁྱུར་བདེ་རྟ་བུའི་ཕྱིན་
ལས་ཀྱིས་ནི། །ནམ་མཁའ་མཐར་ཐུག་པར་ནི་གསལ་བར་འགྲོངས་པར་བྱེད་པའོ། །སྟན་
ཞིང་འཇམ་པ་བྱ་ཀ་ལ་ཕིརྟའི་སྒྲུ་དབྱངས་ནི། །ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེན་པོར་སྒྲོགས་
པ་ཡིས། །འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ནི་གསུང་གིས་འགྲོངས་པར་མཛད་པ་
དང་། །གཏུལ་བྱ་སོ་སོའི་མོས་པའི་དབང་དང་དབང་པོ་མཆོག་དམན་བཞེན་བྱ། །ཞི་བར་
རོ་གཅིག་པའི་གསུང་ཞི་བ་དང་། །གཏུལ་བྱ་རྣམས་ནི་ཁམས་དང་དབང་པོ་བཞེན་
འདུལ་བའི་ཕྱིར། །ཚོས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་ནི་གསུང་བར་
མཛད། །ཉོན་མོངས་པ་སོགས་དམན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་
དང་དག་པ་དང་། །བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་སོགས་དང་བཅས་པ་དང་། །གཏུལ་བྱ་

དམན་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་རྣམས་དང་། །ཡང་དག་གུ་མོམ་པ་སོགས་དེ་
 རྣམས་ལ་ཡང་། །གང་ལ་རི་ལྟར་འོས་པ་བཞིན་དང་རི་སྤྱང་དུ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 སེམས་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བ། །དེ་རྣམས་ལ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་སྟོན་པ་དང་། །དེ་
 སྟེང་དུ་རྣམ་པ་མང་པོ་རྣམས་ནི་ཤེས་ཤིང་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་། །ཡང་འདྲིག་རྟེན་པའི་ལྟ་
 དང་སྒྱུལ་པ་སྤྲོའོ་དང་། །དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དག་སྟེ། །ཀུན་ཏུ་
 གཞུགས་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ལྟ་ཡི་མིག་གིས་དེ་དག་མཐོང་
 བྱིང་། །ཡང་ལྟ་དང་འཕགས་པ་བཀོད་པ་དང་སྒྱུལ་པ་བཅས་ཀྱི། །གསལ་པོའི་སྒྲ་དང་
 མིར་བཅས་པ་དང་། །རིང་ན་གནས་པ་དང་བསྐྱོད་པ་ཉེ་བ་ན་གནས་པ་དག་
 ཀྱང་། །ལྟ་ཡི་ན་བ་འདི་ཡིས་ཐོས་པ་དང་། །ཡང་སྟོན་གྱི་གནས་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
 ཐམས་ཅད་དེ། །གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བདག་རང་ཉིད་ཀྱི། །མིང་སྣ་ཆོགས་
 དང་རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྣ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་། །དཔྱད་ཞིང་གཞན་དག་གི་ཡང་
 དན་པ་དང་། །སྟེའི་མིག་གིས་ཐ་དད་པའི་འགྲོ་བའི་འདོད་པ་སྣ་ཆོགས་དང་། །མི་འདོད་
 པའི་ལས་འབྲས་སྣ་ཆོགས་རི་ལྟར་གནས་པ་དང་། །གང་ནས་འཆི་བ་དང་གང་དུ་འཕོ་བ་
 དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་རྣམས། །གཅིག་གྱང་མ་ལུས་པར་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་གནས་ཚུལ་
 རིག་པར་གྱུར། །འདྲིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དུ་མ་རྣམས་སྟེ། །འདི་
 ཡིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་འདུལ་བའི་ཕྱིར། །དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཕྱོས་ཤིང་
 མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་བྱ་བར་མངོན་
 པར་སྟོན་པ་ན། །རང་གི་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི། །འདྲིག་རྟེན་

ཁམས་ཀྱི་རྩལ་ཐ་རབ་དང་མཉམ་པ། ཁངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ཡང་དེ་སྟེད་དུ་
སྟོན་པ་དང་། ཁེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གངས་ཀྱང་དེ་སྟེད་ཀྱི། གཏུལ་བྱ་ཐབས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ནི། རང་གི་ཞིང་ཁམས་ནས་གཏན་དུ་མ་གཏོས་པར། རང་གི་
འདོད་པས་ལུས་སྤྱལ་བ། རེ་རེ་ལས་ཀྱང་དེ་སྟེད་ཀྱི་ལག་པ་དང་། རེ་རེ་སྟེད་པ་
ཡི་མགོ་དང་དེ་ལས་ཁྱེ་དག། ཁོ་སོ་ཀུན་ནས་དེ་སྟེད་དུ་སྟོན་པ་དང་། ལག་པ་དེ་དག་
གིས་བབྱང་བའི། ལྷ་ཚོགས་པའི་མེ་ཉིག་དྲི་བབྱང་པོས་བཀང་བ་རྣམས་སྤྲ་ཚོགས་པ་
ནི། གཤམ་ཉི་ལྔ་དེ་གི་བྱེ་མ་སྟེད། ལྷན་པོའི་ཚད་ཅམ་ཀྱི་དྲི་ས་དང་མཉམ་པར་སྟོ་
ཞིང་། རྒྱས་པ་མཆོག་ཏུ་བབྱང་པའི་དྲི་དག་དང་བཅས་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་དག། འགྲོ་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པའི་མཆོག་རྣམས་ལ། ཤིན་
ཏུ་གུས་པས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལན་གཅིག་ཅམ་མིན་པར་ཆད་དང་གངས་མེད་
པའི་བསྟོད་པས་བསྟོད་ཅིང་། རིན་ཆེན་ཀྱི་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་དང་བ་དན་དང་ཐ་
རེ་སོགས། ལྷ་ཉིག་སྤྲ་ཚོགས་པའི་བྱ་བས་ཡོངས་སུ་བརྒྱན་པ་དང་། ཆད་མེད་པའི་
རིན་ཆེན་ཀྱི་ལྷ་གུ་ལས། མཆེ་བ་ལྷ་བྱའི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་ཞིང་། གཞལ་མེད་ཁང་
གི་སྟེང་གཏོགས་ཀ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འབར་བས་དགའ་བ་དང་། ལྷ་ཉིག་
གི་ཐོང་བ་རྣམ་པ་སྤྲ་ཚོགས་པ་འབྱང་བ་དང་། རིན་ཆེན་རྣམ་པ་སྤྲ་ཚོགས་དུ་མ་
ལས། ལྷའི་བྱ་ལས་སྤྲ་ཚོགས་པའི་ལས་ཀྱིས་བཟོ་སྦྱར་བ། རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་
འབར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། འོད་ཟེར་ཀྱི་སྟོན་མ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོད་སྟེད་འབར་
ཞིང་། ཤིན་ཏུ་མཐོ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཉམ་པ། གཙུག་ཏོར་ནིར་བྱ་རིན་ཆེན་

འོད་གྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་བྱལ་པར་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་དུ་མ་
ཡིས། །ཁུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྟག་ཏུ་མཁས་པ་དེས། །རང་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐོས་
ནས་དགའ་ཞིང་གྲུས་པ་དང་བཅས་ཏེ་གཞན་དག་ལ། །ལྟག་ཆད་མེད་པའི་སློན་ནས་ཡི་
གེས་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །མཁས་པ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་སྤངས་པ་
དེས། །བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པར། །བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་གཉིས་བསགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱིས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། །སྤྱིན་
སོགས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་ཏོ། །འདི་ནི་འདི་ལྟར་སྦྱེས་བྲུ་
རྒྱུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ །རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་མར་གྱུར་ནས་ནི། །གདུལ་
བྱའི་སེམས་ཅན་པར་འདྲེ་མཆོ། །དེ་ཉིད་ཆོས་བསྟན་པའི་འོད་གྱིས་རྒྱས་པར་
བྱེད། །རང་ལ་སྟོན་ཀྱི་རི་མ་མེད་པས་གཞན་ཀྱི་རི་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་ཞིང་། །གངས་རིའི་
ཕྱང་བ་ལྟར་བསིལ་བའི་འོད་ཟེར་དང་། །ཅུན་ཀྱི་རི་དང་ལྟན་པས་ལྟག་པའི་རི་
བསུང་གི་ཚུས། །ལུས་ཅན་ཀུན་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མེས། །སེམས་རྒྱུད་རབ་
ཏུ་གདུངས་བ་དེ་དག་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །འཁོར་བར་སྦྱེ་བའི་འཁོར་བའི་བ་སྒྲོང་ཅན་
ལ། །འཆི་བའི་ཚུ་སྲིན་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས། །ལམ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་
བྱ་ཆེན་གྱིས། །འདི་ཡིས་སྦྱེ་བོ་རྣམས་ལྟུར་དུ་སྦྱོལ་ཞིང་། །བདག་གིས་ལེགས་པར་
བཤད་པའི་ཚུ་རྒྱན་གྱིས། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འགོ་བ་རྣམས། །ཤིན་ཏུ་སློམ་
བཤང་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་གྱིས་སྔོངས་ཤིང་དབུལ་བ་ཉིད་ཀྱང་སེལ་བར་
བྱེད་དོ། །ཁྱིད་པའི་འཕྲོག་དགོན་པར་འབྱམས་ཏེ་ལམ་སྟོར་ཞིང་ལོར་བས། །མ་རིག་

པས་བསྐྱབས་པ་ནམས་ལ་ལམ་ཡང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱེད་དོར་གྱི་མིག་སྒྲོངས་བའི་འགྲོ་
བ་ནམས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མིག་བྱེ་ནས། མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བྱིན་
པར་བྱེད་ལ། །འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱལ་གདུག་པ་ལྟ་བུའི་མཆེ་བས་
བཏབ་སྟེ། །རང་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་དུས་པ་དེ་ནམས། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲན་
ནི་ཡང་དག་པའི། །རིག་པ་བསྟན་པས་འགྲོ་བ་ནམས་གསོ་བར་མཛད་པ་དང་། །སྤྱིད་
པར་མགོན་མེད་པར་འབྱམས་པའི་སྟོག་ཆགས་ནམས། །ཡུན་རིང་སོར་མ་རིག་པའི་
གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ནམས་ལ། །ཆོས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྩ་ཡི་སྒྲ་དག་གིས། །སྤྱིང་རྗེའི་
ཡིས་ནི་སད་པར་བྱེད་དོ། །ཡུན་རིང་སོར་འཁོར་བའི་བཙོན་ར་ན། །སྤྱིད་པའི་
སྤྱགས་སྟོག་གིས་བསྐྱམས་པར་གྱུར་པ་ནམས། །བདུད་བཞི་ལས་ནི་རྒྱལ་བར་བྱས་
ནས། །བཅིངས་པ་བམས་ཅད་ལས་ནི་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །བྱིན་ཟེ་ནམས་ཀུན་ཏུ་རྩོམས་
པ་མེད་པ་བཞིན་བྱ། །ལྟ་དང་མི་ཡི་ཡུལ་དག་གིས། །ཤེས་རབ་བདུད་ཅིའི་རོ་
བཟང་སོས། །ཡུས་ཅན་ནམས་ནི་ཆོམ་པར་བྱེད་དོ། །གཞུལ་བའི་འཁོར་དུ་སྟོང་
ཉིད་སེལ་ཡི། །སྤྱོད་ཆེན་སྤྱོད་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱགས་པ་ཡིས། །གཞུལ་གིན་ཏུ་དཀའ་བའི་
སྤྱེལ་གས་ལྟ་ངན་གྱིས་ཚྱོས་པ་ནི། །ལོག་པའི་ཤེས་པས་ཚྱོས་པའི་ར་རྒྱལ་ཡང་སེལ་བར་
བྱེད། །དབང་སོ་ཆེན་སོའི་གཞུ་སྟེ་འཇའ་ཆོན་འདྲ་བ། །འདོམ་གང་འོད་ཀྱིས་ཀུན་
ཏུ་བསྐྱོར་བའི། །སྤྱོད་གཞུགས་ནས་གཟི་འོད་འབར་བ་ཡོངས་སྤྱོད་གས་པའི། །སྤྱོད་བྱ་
ཆེན་སོའི་མཆོན་བཟང་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་སོ་ནམས་ཀྱི་དཔལ་གྱིས་མཛེས་ཤིང་། །མཆོན་
དཔེའི་དཔལ་ཉིད་རྒྱན་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་ཡིས། །ཀུན་གྱི་ཡིད་དང་མིག་ནི་འཕྲོག་པར་

བྱེད་པའི། རྒྱ་གར་གས་ནི་གཞན་གང་སུ་དང་མཉམ་པའི་གར་གས་མེད་པ། གར་གས་
མངོས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཞིང་། ཇི་ཡིས་ཡན་ལག་ནམ་པ་དུག་
ཅུ་དང་། ལྷན་པའི་གསུང་གིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། བཅས་པས་འཛིག་
ཉེན་གསུམ་གྱི་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་དང་མི། ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ནི་དགའ་བར་བྱེད་པ་
དང་། མདོར་ན་དེ་ཡི་གསུང་དང་སྐྱ་ནམས་གྱིས་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་
དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟར། གདུལ་བའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཕྱོགས་ཀུན་
ཏུ། རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་བདག་པོའི་གར་གས་སུ་བསྐྱར་རོ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་
དག་དེ་ལྟར་སོགས་གངས་མེད་པ་དང་། གདུལ་ཏུ་མེད་ཅིང་ངོ་མཆར་ཆད་ཏུ་བྱུང་
བའི་གནས་སུ། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་དེ་ནི་མཁས་པས་ལམ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དབུ་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོལ་བའི་ལུང་འཆན་གྱི་
འགྲེལ་བ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལེའུ།

ཕྱ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསུང་ཉིད་ལྟ་བུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཟབ་མོས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷགས་འདི་ལ། རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་
ཚུང་བར་གྱུར་པ། གནས་མིན་པ་ལ་སྒྲག་པའི་ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་དག་ཡང་
དང་ཡང་དུ་རྩྱེད་པར་རྩྱེམ་མོ། སྟོན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ལེ་ཤེས་
ན། མཚན་དཔེའི་སྒྲུ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བ་རྩི་
ཡི། ལྷན་ལ་མི་བརྟེན་པ་རྩི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་ཟེར་རོ། རྟེན་ལ་བཞད་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་
ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་།
ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩྱེམ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་བྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་
འེ་འཛིན་ཏེ་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ནི། མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཆེར། འདེན་པར་བྱེད་ཅིང་ཡང་དག་པ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་
ནོ། བྱང་ཚུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཉན་རང་སྒྲོ་བ་མའི་བཞིན་ནོ། སངས་རྒྱུས་སྟོན་
པའི་དད་པ་སོགས་དབང་པོ་ཉན་རང་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པས། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་
ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱི་བདེན་བཞིར་དམིགས་པའི་ལམ་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་ལྷ་འེའི་བྱའི་ཤེས་རབ་དང་མོའུ་
འགལ་བྱའི་རྩ་འབྲུལ་ལྟ་བུ་དབང་པོའི་བྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། ཁོ་ན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

འགའ་ཡི་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཡིས། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་བྱའི་སློབ་པ་
ཟད་པར་བྱེད་པ། ཉེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཡིན་ནོ། ཁེམས་ལས་
བྱུང་བའི་སློབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཉོན་མོངས་པའི་སློབ་པ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ཡང་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་
འདི་ཡིས་ནི། ཤེས་བྱ་ཀུན་རིག་པའི་སྤྱབ་པ་སངས་རྒྱས་དེ་ཡང་འཕྲོ་བ་པར་བྱེད་དེ། ཐེག་
ཆེན་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱལ་པོ་བདེན་པ་བཞི་ལ་
དམིགས་པ་ཅན་གྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། གཞན་ཡང་མདོ་
སྡེ་དང་། འདུལ་བ་སོགས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོ་མོ་ཅག་གི་
ལམ་ལས་ལམ་གཞན་ཞིག་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གྱ་སོགས་སུ་ཁྱེས་བྲས་པས་སྤྲིག་པ་དག་པར་སྤྱོད་པའི་རིག་
བྱེད་མཐའ་པའི་ལྟ་བུ་བཞིན། ཉོང་བ་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཆད་པར་ལྟ་
བུ་ངེ་བཞིན་དུ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་སྐྱར་པ་འདེབས་པས་ན། རྩ་བ་དག་འདུན་པལ་
ཆེན་པ་དང་། གནས་བརྟན་སྡེ་བ་གཉིས་ཡིན་པ་ལས། བལ་ཆེར་སྡེ་བ་ལ་བརྒྱད་དང་། གནས་བརྟན་སྡེ་
བ་ལ་བརྒྱར་གྱུར་ཏེ་སྡེ་བ་བཙུན་བརྒྱད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཡང་། གཏོགས་པ་མེད་པས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་ངེས་ཤིང་། གཞུགས་དང་སྤྱོད་པ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་
པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་ལ། རང་རིག་ཉིད་དུ་ཡོད་པས་ཀྱང་། ཁཛོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་
པ་གང་ཡིན་པ་དེས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་གཞོད་དོ། གལ་ཏེ་
སྤྱད་པ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་

ཁྱད་པར་གྱིས། མཛོན་སྤྱོད་དང་ནི་གྲགས་པ་དག་གིས། གཞོན་པ་འདི་ལ་
མེད་ཅེ་ན། ཁོན་བཞོན་གྱི་མིན་པ་ལ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ། བཞོན་པར་བྱ་སྟེ་བྱད་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་མེད་གཞན་བཞིན་ཟེར་བ་ཡི། སྟོན་བཅས་ཀྱི་ཆོག་
ཀྱང་ཁྱོད་ལ་སྟོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། བདེན་པ་བཞི་ཡི་དམིགས་རྣམ་མཛོན་སྤྱོད་དུ་མཐོང་
བ་དེ་དེ་ཁོན་ཉིད་མཐོང་བ་མིན་ན། དེ་ཁོན་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
ཏེ། རྣམ་མཁའི་ལྟ་ཡིས་བ་ལང་གསལ་དུས་སྟོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ལས་བསྟན་པ་ནི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཡིན་པར་མི་འདོད་དོ། བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་
སྟེ་མཆེད་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། དེར་སྒྲུབ་བ་ཡི་སྒོ་འབྱུང་བས་སེམས་ན། ཡོད་པ་
རིགས་ཏེ་སེམས་ཉིད་ནི། ཡོད་པ་ལ་དགའ་བར་སྟེ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱིས་
སོ། གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འདོད་
ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་བ་དེ་ཡང་རུང་བ་མིན་ན། འགྲོ་
བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་བྱ་བ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་གཏན་
ཆོགས་བསྐྱབ་པ་ཁྱོད་ལ་མེད་དོ་ཞེས་བ་ནི་ཉན་ཐོས་པས་སྤྱར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འོ། དེ་ལ་
སྤྱར་གཟུགས་སུང་གི་རྒྱ་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་སོགས་སྒྲས་པའི་རིགས་པ་
ནི། རང་གི་ཕྱོགས་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་ལུགས་ཉམས་པར་དོགས་པས་གཞན་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ། མི་འདོད་དེ་མི་བཟོད་གྱུར་པས་སྟོན་གང་སྟེ་བ། དེ་ནི་
རིགས་ཤིང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། སྟོན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྟོན་ནི། རང་སངས་
རྒྱས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བའི་ལན། སྟོན་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་

པའི་སྒོ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པར་འདོད་པས། །ཡུལ་ཅན་
བདག་འཛིན་གྱི་ནི་སྒོ་མིན་པའི་ཕྱིར། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མཁྱེན་པ་བཞིན་
ནི། །སྒྱུར་ལས་བྱུང་སོགས་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་
སྒྲིང་ཅམ་གྱི་སྒོ་དག་ནི། །འབྱུང་བ་གལ་ཏེ་ཡུལ་མེད་ན་སྒྱེ་བ་མི་རིགས་ཅེས་འགོག་པར་
བྱེད་ན། །ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ་དགག་བྱ་ཀུན་དུ་མ་གྲུབ་པས། །སྒོ་གང་དང་གང་གི་རྗེས་
སུ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་སྒྱེ་མ་དང་མི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་རྟོག་པ་མེད་པར་སྟོན་
མཛོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པར། །ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་
ཕྱིར། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་དང་། །བྲལ་བའི་སྒོ་ཡིན་པར་
ནི་མཛོན་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཤུ་སྟུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
ཡི་རྟོན་ནི་སྒྱལ་པའི་སྒྱེ་ཡིན་པར་འགོག་པར་བྱེད་ན་ནི། །སྟབ་པ་ཉིད་ནི་རབ་སྟབ་
བྱེད་དེ་དེ་ནི་འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་ཡོངས་སྟོང་རྗེས་པའི་སྒྱེ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་ཞི་བ་ཉིད་དང་
སྟོང་བ་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་བསྟན་པ་ནི། །རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་
ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྒོ་བཏགས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་
མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་
དང་། །བརྗོད་པ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་
མཐའ་དང་། །དོན་དམ་པར་འཆོ་བ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་དོན་དམ་པར་རྩོམ་པ་
མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྩོམ་པ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་མེད་པ་ལས། །དོན་དམ་པར་སྟོང་
བའམ་རྗེས་སུ་བློན་པ་གང་ཡང་མེད་པ་ལ། །ཡང་དག་པའི་བློན་པ་དང་དོན་དམ་པར་གནས་པར་བྱར་

མེད་པ་རྟོགས་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་ལམ་མོ། །དེ་ཆེ་ལམ་
ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྒོམ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་བདག་གིས་དེ་
ལྟར་ཁས་སྐྱངས་ཤིང་། །རང་ཁོར་གྱུབ་ཟེན་པ་དེ་ཉིད་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྱུབ་པའི་སྒྲིན་ཡང་ཡིན་
ནོ། །ཅི་སྟེ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དམ་ཞེན་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་
སྟེ། །དི་ལྟར་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བར། །རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་པ་སྟེ། །ལུང་ལས། འཇམ་དཔལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་
པ་དང་། གཉིས་སུ་བྱུར་མེད་པར་མཐོང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་འདི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ནི་བསྐྱོམ་
པ་བྱ་བ་སྟེ། །དེ་ནི་དངོས་སོར་འཛིན་པའི་མངོན་ཞེན་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་མཁས་པས་
བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་གང་གིས་དེ་ཁོན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་
པར་འབྱུར་གྱི། །རིགས་པ་དང་འགལ་པའི་ལུང་གང་ཞིག་གཞན་ནི་དཔེར་ན་བྱིས་པ་རྒྱུ་དུ་མགོ་
བསྐྱོར་གཏོང་ཆེད་དུ་མ་ཡིས་ལ་དུ་མངར་མོ་བྱེན་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །ཐེག་ཆེན་
སངས་རྒྱས་གསུང་མིན་ཞེས། །ཟེར་བ་འདི་ཡང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་
པར་བྱ་སྟེ། །སྤར་བསྟན་པ་མི་རྟག་སྟུག་བསྟུལ་སྟོང་བདག་མེད་སོགས་ཅེས་པ་ཡི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
བདེན་བཞིའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ལམ་འདི་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྒོམ་པ་
རྒྱས་ཤིང་། །སྟུག་བསྟུལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་སངས་རྒྱས་མི་སྒོམ་པ་བཞིན་ནོ། །ལམ་
འདིས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་རྒྱས་ན་ཉན་རང་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་འབྱུར་
ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གནོད་པ་ཡང་། །གཞན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་འབྱུང་

བར་འགྱུར། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱང་ལམ་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱི་བ་གཉིས་བཀ་ཆགས་དང་བཅས་པ་
སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་སངས་རྒྱས་བཞིན་ཅེས་པའི་དཔེ་ནི་མ་གྲུབ་
པ་ཉིད་ཀྱང་། །དེ་ལ་ཞུགས་པ་བསྒྲག་པར་དགའོ། །ཐུག་བསྐུལ་ཤེས་སོ། །ཡང་ཤེས་
བར་བྱར་མེད་རོ། །ཅེས་སོགས་མི་སྦྱེ་བ་དང་ཟད་པར་ཤེས་པ་ནི། །རི་ལྷ་བ་བཞིན་དོན་
གྱི་དོན་དམ་ཤེས་པ་མིན་ཏེ། །འབྲུལ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་
ཕྱིར། །མི་སྦྱེ་བ་དང་ཟད་པ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་རི་ལྷར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ་མིན་
ལ། །ཐེག་པ་གཞན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས། །ཟེར་བ་
དེ་ཡི་ལན་ཡང་བཏབ་པ་སྟེ། །ལམ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་མི་རུང་བ་ཡང་
རི་ལྷར་ན་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཡོད་བཞིན་དུ། །དག་བཙུག་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཐུང་ན་
འདའ་བར་རིགས་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་བཞིན། །ཁ་རིག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ས་
ཐོན་སྤངས་པས། །དེ་ནི་འཁོར་བ་ལས་གནས་སྐབས་ཀྱོལ་བར་གྱུར་ཏེ་བག་ཆགས་དང་བཅས་
པའི་སྤྱི་བ་གཉིས་སྤངས་པས་སངས་རྒྱས་པ་བཞིན་རོ། །དེས་ན་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་པ་དེ་ནི་
གནས་སྐབས་ཅན་དུ་མི་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཡང་དངོས་ཆོས་སྤྱད་ང་
སྤུལ་པའི་སྤྱི་བ་སངས་རྒྱས་ལ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི། །ལམ་གྱི་སངས་
རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དག །སྤྱི་བ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་པལ་ལོ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་
པ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པ་དང་མཆན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་མདོན་མཐོ་སྟོན་
པའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ལམ་བཞིན་རོ། །དུས་རི་སྤིད་སྤར་མ་འགའ་ཞིག་སྤྱག་པ་
ཡིས། །ཐོག་མར་ཐག་པ་ལ་ནི་སྤུལ་ཞེས་འབྲུལ་བ་དང་། །ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲི་ཤིང་

བསྒྲགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ནི། ལྷུལ་དུ་འཇུག་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་པར་
འབྱུང་བ་དང་། དཔེར་ན་སྤྲན་པ་མཁས་པས་དུག་མ་ཡིན་པ་འབྱིན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་དུག་ཚོས་པར་
འཇུག་པའི་ནད་པ་གསོ་བ་བཞིན། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་
ཆོས་བསྟན་པར་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །**དེས་ན་**གནས་ལུགས་དངོས་མིན་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་མི་འཐད་
ཅེས་པའི་གཏན་ཆིགས་ནི་མ་ངེས་པ་དང་བཅས་པའི། **ཁོ་ལ་**བའི་སྟོན་དུ་སྤྲོ་བ་ཐམས་
ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་ཞིང་། །བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་**ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་**པའི་གཉེན་
པོའི་ཕྱིར། །**འདིས་ནི་**ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མ་ཡིན་ཟེར་བའི་ལན་ཡང་བཏབ་
པར་བྱས་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་ཏེ། །བདག་མེད་པ་
ལ་སོགས་པར་སྟོན་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་ཏེ་དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆེ་བ། །སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྟོབ་མའི་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་བཞིན་
ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེག་བྱེད་མཐའ་བའི་ལྷ་བ་
བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ལ་**ཕྱིར་ཁོ་ལ་**ཀྱི་ཆད་མས་གཞོད་པའི་
ཕྱིར། །**དེ་ཡི་གཏན་ཆིགས་མ་སྟབ་ཉིད་**དེ་འདི་ལྟར། །བཙུན་པ་སྤྲ་མའི་མདོ་སྡེ་ཞེས་པ་
དང་ཀུན་དགའ་ལོ་ལ་གསུངས་པའི་མདོ་ཁག་སྟངས་དང་པ་ཏ་ལི་ལ་གསུངས་པའི་མདོ་དང་། །གཞན་
ཡང་སྟུག་བསུལ་སྤང་པོའི་མདོ་དང་ས་པའི་མདོ་དང་། །**འཆར་བྱེད་**ཀྱི་མདོ་དང་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་མདོ་དང་འཆར་བའི་མདོ་དང་། །གང་པོའི་མདོ་དང་སྤྲས་པའི་མདོ་དང་སྤངས་པ་རམ་
པ་དང་། །ཐུང་ན་འདས་པའི་མདོ་དང་ཡུལ་འཁོར་སྟོང་གི་མདོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་
གཞན་ཡང་འགྲོ་བའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་དག། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩ་བའི་སྤྱད་པར་ཡོངས་རྫོགས་

མ་ཆང་བས། བསྐྱ་བའི་རྩལ་རྒྱས་པ་མིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་མི་རྒྱད་
ཅིང་། བསྐྱ་བར་མི་རྩལ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྩ་བའི་སྤྱད་པོ། འཇམ་དཔལ་དང་། གསལ་བའི་བདག་པོ་
དང་། བྱམས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟོན་ཏེ་འགྲོ་བ་
ཅན། ཞང་གི་བྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏེ་བྱིན་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་པའི་སྤྲེལ་སྤྲོད་སོགས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་མདོ་པལ་ཆེ་བ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ། རྟེན་བྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྲེལ་སྤྲོད་ལས། གཞུགས་ནི་
དབུ་བ་རྟོས་པ་འབྲེལ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་སྦྱོར་བ་བཀག་པར་བསྟན་
པས། ཁ་སྦྱོར་བ་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཡིན་པར་མི་འདོད་ཅིང་། ཞལ་ཏེ་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་
སྦྱོར་བ་དེ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱང་པོའི་རོ་བོ་ཡིན་ན། རོ་བོ་དེ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཏེ་
ཅིའི་བྱིར་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་ལེན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་དེ་ནི་རོ་བོ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་
པའོ། གཏུ་རྩལ་ཏུ་འཇམ་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་བྱིར་སྦྱོང་པོ་མེད་པ་དཔེར་ན་སྦྱོར་མ་འཇམ། ལྷག་
བསྐྱེད་མིན་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྤྱང་པོ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། རྟོད་ཀྱིས་སྤྱང་པོ་རང་བཞིན་
ཡོད་པ་དེ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་། ཡང་དག་པར་ལྟ་བའི་སྦྱོས་
འདོད་པ། རྟེན་བྱེ་ཐེག་ཆོར་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་པ་དེ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བྱེད། སྦྱོར་
བ་ལ་སོགས་པས་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉིད་རི་ལྟར། རྟེན་ལྷག་པའི་བྱིར་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་
ཡིན་པར་འདོད་ན། རོ་བོ་རྒྱ་གཏུག་འབྱུང་དང་ལས་བདེན་ཡང་མི་རྟག་པའི་བྱིར་སྤྱད་བསྐྱེད་
ཉིད་ཏེ་འགྲུར་ལ། མི་རྟག་པ་དེ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རོ་བོ་གཏུག་
འབྱུང་བདེན་པ་ཞོན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉིད་ཏེ་འགྲུར། སྤྱད་བསྐྱེད་ཉིད་ནི་ཆོག་ཙམ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤེས་པ་རི་ལྟར་སྤྱད་བསམ་ཤེས་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་སྤྱད་བསམ་སྡེ་བ་
མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །སྤྱད་བསམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་ཙམ་ནི། དེ་ཁོན་ཉིད་
ཏུ་ན་སྤྱད་བསམ་བདེན་པ་ཤེས་པ་མིན་ཞིང་། དེས་ནི་ཆོར་བ་སྤྱད་བསམ་གྱི་རྣམ་པ་ཙམ་
ཉིད་ཏུ་དེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སོགས་སྤྱད་བསམ་ཏུ་འདྲིན་པའི་སྒོ་བཞིན་ནོ། །སྤྱད་
བསམ་གྱི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་ཡང་ནི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཏུ་སྤྱད་བསམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ། མི་
རིགས་ཉེ་ཀུན་འབྱུང་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རལ་གྱིས་གཤགས་
པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་བསམ་གྱི་རྒྱར་འབྱུར་བ་བཞིན་ཏུ་འཇག། ཡང་ན་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྤྱད་བསམ་གྱི་རྒྱ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡུལ་
རྒྱུན་པ་སྤྱད་བསམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི། སྒོ་དེ་དང་དེ་ཡང་བརྒྱན་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་
དེ། །སྤྱད་བསམ་གྱི་རྒྱ་སོགས་ལས་འབྲས་ཏུ་སྤྱད་བསམ་འདི་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་དང་
དེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱད་བསམ་གྱི་རྒྱ་ཡི་རལ་གྱི་སོགས་
ལ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཅན་བཞིན་ནོ། །འགོག་བདེན་ཡང་བཀག་པ་ནི། དང་པོ་སྡེ་བ་མེད་པར་མཐར་
འགག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཉེ། །སྤར་སྤྲས་ཟིན་པ་ཡི་བསྟན་བཙུག་འདིའི་གཞུང་དག་ལས་
སྡེ་བ་དགག་ཟིན་པ་ཉིད་དོ། །སྦྱིས་པ་འགགས་ཟིན་པ་ན་མ་སྦྱིས་པ་ལ། ཉམ་མཁའི་
མེ་རྟོག་བཞིན་འགག་པ་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྡེ་བ་བཀག་པ་གང་གི་ཆེ་མཐའ་
བཞི་ལས་ཆོས་གང་ཡང་མ་སྦྱིས་པས་དེ་མ་སྦྱིས་པ་ལ། །འགོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འགོག་
པ་ཡིན་པར། མི་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་མཐའ་པ་ཁྱོད། །མ་སྦྱིས་པ་ཅི་ཞིག་འགོག་པའི་
བདེན་པ་ཞེས་པ་ཡོད་པར་སྒྲོས་ཤིག། །དང་པོ་མ་སྦྱིས་པ་ཡི་མཐའི་འགོག་པ་

ཡང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཏུ་ན་འགོག་པ་མིན་ཏེ། རྟོག་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཡི་འགོག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་བཞིན་ནོ། རྟེན་ལྗང་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་པར་མི་འཐད་
 དེ། རྟོན་གྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པས་ཅི་ཞིག་ཆོལ་ཞིང་ལེན་པར་བྱེད་དེ་མི་འཐད་དོ། རྟོག་མར་
 མ་སྐྱེས་པ་ནི་ལམ་ཡང་ངེ་ལྟར་ཡིན། རྟེན་གྱིས་པའི་ལམ་གང་གིས་ཐོབ་བྱ་ཅི་ཞིག་ཐོབ་
 པར་བྱེད་དེ། ལམ་གྱིས་ངན་སོང་གི་གནས་ལས་གྲོལ་བར་ཐོབ་པ་ནི་མིན་ཏེ། ལམ་
 འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐོ་ངེས་གཞན་གྱི་རྒྱ་དགེ་བ་བཅུ་བཞིན་ནམ། འདུས་མ་བྱས་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་ནི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ལས་གཞན་པའི་བརྟགས་མིན་གྱི་
 འགོག་པ་བཞིན་ནོ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ནི་བདེན་པ་སྐྱེ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེག་བསྐྱེད་དང་
 ཀུན་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ནི་བརྟུན་པ་ཏེ། བརྟུན་པའི་ཤེས་པ་ངེ་ལྟ་བུ་བཞིན་
 དུ་འདོད་ཅེས་པ་སྟེ། འདིས་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་
 དང་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་སོགས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ན་བརྟུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ལམ་གྱི་
 བདེན་པ་ཡང་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ། མི་བདེན་པར་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། རྟེན་ན་
 དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིར་མི་
 རིགས་ལ། སྐྱེག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་མ་མཐོང་བའམ་མཐོང་བ་མེད་པར་
 སྐྱོམ་པ་ནི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བའི་གཞུགས་ཞེས་པ་ནི་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་

འོ། །གལ་ཏེ་སྒོ་ངན་ཉན་ཐོས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ན་རེ། ལྷུག་བསྐལ་སོགས་བདེན་པ་
 མཐོང་བ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་པ་ཁྱོད་གྱིས་ནི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་
 མིན་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བཞིན་ཞེ་ན། ལྷུག་བསྐལ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 དེས་ལྷུག་བསྐལ་ཡང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་ཞིག་ལྷུག་བསྐལ་ལས་ཐར་པ་ཞེས་པ་གང་
 ལ་འདོད། འོན་དམ་པར་བཅིངས་ཐར་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྷུག་བསྐལ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ལས་
 ཁྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའང་སྐྱེ་མ་བྱས་པ་བཞིན་ལ། ལོ་སྐྱེ་འཁྲལ་པའི་དབང་གིས་དེའི་
 འོར་བུས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་འོ། འེ་བཞིན་ལྷུག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་
 རྣམས་མ་སྐྱེས་པས། གཤམ་དུ་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཁྲོལ་བ་ཡིན་པར་
 འདོད་དོ། འེ་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱིས་བདེན་པ་མ་མཐོང་པའི་དཔེ་ཡང་ཁྱོད་ལ་ཡོད་པ་མིན་
 ལ། འེ་བཞིན་དུ་དེའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་
 ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་སོགས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི། འི་ལྷར་འབྱུང་བའི་ལམ་འདི་ཉིད་
 འོ། ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་ཉེར་བསྟན་པས། འེ་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལས་གཞན་མེད་པའི་
 གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། འེ་ལྷར་ཀུན་རྫོབ་སྤང་ཅམ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པར་དངོས་
 བའི་ཆོས་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས། ཁངས་
 རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ཆོས་བསྟན་ཏེ། འདིག་ཉེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། འོན་
 དམ་ཉིད་གྱི་བདེན་པའོ། རིག་བྱེད་མཐའ་ལ་ཡང་སྟག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པ་ལེན་
 པ་སོགས། ངན་པར་སྤྱོས་པ་མང་སོ་དག་དེ་དག་དུང་བ་མ་ཡིན་པར་ལེགས་པར་བསྟན་པ་གང་
 ཡིན་ལ། འེ་ཀུན་སངས་རྒྱས་གྱིས་ནི་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འེའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་གྱི་མཐའ་

བ་བཞིན་ཟེར་བའི་དཔེ་ནི་མ་གྲུབ་སྟེ། །བདེན་བརྒྱུན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་གྱུར་ན་བརྟག་པར་
གྱིས་ཤིག། །ཡོད་པ་རྟག་པའི་མཐའ་དང་མེད་པ་ཆད་པ་མཐའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་
ཞིང་། །ཤིས་རབ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོན་པ་གནས་པར་གྱུར་པ་ལ། །རྩུ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་
སྐྱར་པ་འདེབས་པའི། །ལྟ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་དེ་འབྲའདོད་པ་དེ་གང་ཞིག་ཡིན། །རྩུ་
དང་འབྲས་བྱ་འབྲེལ་པ་དག །ཁ་སྐྱད་ཀྱང་རྩོམ་ཏུ་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་རི་ལྟ་
བར། །དེ་བཞིན་ལས་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་འགོག་པ་མིན་ལ། །དེ་ཕྱིར་དབུ་མ་བ་ལ་རྩུ་
དང་འབྲས་བྱ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པ་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །དངོས་
པོ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་གྱིས་གནས་པར་བརྟེན་ཀྱང་། །དེ་ནི་དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་པར་
ཀྱང་རྩོམ་བྱིས་པས་གཟུང་བ་འདི། །དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་པའི་ལན་
ཡང་སྔ་མ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། །མངོན་སུམ་དེ་ཡི་གཞོད་པས་མི་གཞོད་དོ། །དངོས་པོའི་
གནས་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་ལྷགས་གྱིས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པར་བྱས་པ་ལ། །ཀྱང་རྩོམ་
འཛིག་རྟེན་གྲགས་པས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
བདག་མེད་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཞེས་བརྟེན་པ་བཞིན་
ཏེ། །གཟུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི། །ཡུལ་ཉིད་ཏུ་ནི་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ནང་དོན་སྤངས་ཞིང་ཞིབ་པ་ལ་རིག་པ་མ་སྦྱངས་པའི་བྱིས། །དཔེར་
ན་བདག་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་མི་ཤེས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
རྣམས་ཀྱི་སྟོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཉིད་ཏུ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་
ལྟན་པ་མིན་ཏེ། །མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་བྱིས། །རི་ལྟར་ན་ལྟ་བར་

ལས་འདས་པའི་སྤྱིད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་མི་ལྟན་པ་བཞིན་མི་ལྟན་པས། སྤྱིད་
 པ་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡང་དག་ཏུ། སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་བྱུང་
 པར་གྱིས་བརྟགས་ཤིང་དབྱུང་བ་ལ་དངོས་སྤྱི་བས། ཤིག་སོགས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་
 ཅི་འཛིག་ཉེན་ན་གྲགས་པ་དག་གིས། གཞོད་པ་བསྟན་པའི་ཆོག་གིས་གཞོད་པ་མེད་
 ཅོ། བཟོད་མིན་ལ་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ལན་དུ་ཡང་དག་པར་ཉིད་དུ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ནི། ཁྱི་ཁིང་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ལ། ཉོན་དམ་པར་བྱུང་མེད་ཉིད་ཀྱང་མ་
 གྲུབ་ན། ཉེ་བའི་གཞོད་པར་ངེ་ལྟར་འདོད་ཅེས་ངེས་པས། བཟོད་བྱ་དང་བཟོད་
 པ་དང་བཟོད་པོ་དང་། གསུམ་པོ་ངེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ། བཟོད་
 པར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་བཟོད་པར་བྱ་བར་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ། ཉེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་ཞིག་
 འདོགས་པར་འདོད་ན། ཉེ་ལ་གྲགས་པས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་བདེན་
 མེད། གཤམ་དོན་དམ་པ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་ཅན་ལ་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཙམ། ཉེས་ན་ཚུད་
 གྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསྟན་པ་འདི་ལ། བདག་གི་དོན་དམ་པའི་ཕྱོགས་འདི་ལ་
 གཞོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་། སྦྱོས་པའི་མཚན་མ་མེད་ཅིང་རང་རིག་ལ། རྣམ་
 རྟོག་གི་ངེ་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཉུ་མ་ཉིད་དང་གཅིག་ཉིད་དང་བྲལ་
 བའི། སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དེ་ཉིད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་
 མཁའི་ལྟ་ཡིས་བསྟན་པ་ཉིད་ནི། ཉེ་ཁོན་ཉིད་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཀྱང་། སྐྱེ་
 དགྲའི་བདག་པོ་ཆངས་པ་ཞེས་པ་དང་པོའི་ལྟ་ལས་བྱུང་ཞེས་འདོད་པའི། ལྟ་དེ་ལ་གྲས་
 པ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྐད་སྦྱོད། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྤང་བ་

ཉིད། ཁ་སྒྲིང་གུན་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲོ་ཡི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉེ་ཡི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་ཐ་
སྒྲིང་ཐུན་མོང་ཉིད་ལྟ། བསྐྱུ་བ་བྱའོ་ཞེ་ན་ང་ཡང་འདོད་ལ། བཀའ་གསུངས་སོགས་སྒྲི་མཆེད་
རྣམས་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་པ་སོགས་རང་གི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པ་ཡི། བཀའ་གསུངས་སོགས་སྒྲི་
མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་ཉིད་ནི། བསྐྱུ་བ་བྱའོ་ཞེ་ན་དཔེ་ཡང་མེད། བྱིར་སྐོལ་རྟོག་
གས་གཞོད་པའང་ཡོད། བཀའ་གསུངས་སོགས་སྒྲི་མཆེད་རྣམས་འབྱུང་བ་རྒྱས་
དང་། ཤེས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱང་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་ཞེས་པ་
སོགས་ནི་བསྐྱུ་བ་བྱ་མིན་ཉེ། རང་གི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་སྤྱང་བའི་གུན་རྒྱུ་པའི་
སྒྲོ། སྒྲིད་པའི་རྒྱ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡིད་སྒྲོ་འབྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། བཀའ་བོའི་སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཉིད་ལྟར་པ་ཏུ་
གྲགས་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི། བཀའ་ཆོག་དང་ནི་དཔེ་ཡང་མེད་ནོ། ཉེ་སྐྱུ་བ་པའི་ཕྱོགས་
ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་རྣམ་པ་གུན་ཏུ་མེད་ཅིང་། བསམས་གསུམ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཙམ་མ་ཞེས་
བྱ་བ་འདིར། བྱི་རོལ་དོན་ཡོད་པ་ནི་བསྐྱོག་པའི་བྱིར། ཆོག་དོན་འདི་ནི་དེ་
སྒྲོང་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར། ཆོག་དེས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཡིན་པར་འགོག་པའི་བྱིར་བདག་གི་
ཕྱོགས་ཉམས་པ་རི་ལྟར་འདོད། འདིར་ལུང་དང་རིགས་པའི་རྒྱུ་སྤྱངས་པ་ནི། གང་ཡང་
སྐྱུ་བར་བྱར་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་འགའ་ཡི་ཆོག་གིས་སྤྱར་མེད་པར། བྱ་བར་མི་རུས་
པས་ཞི་བའི་སྒྲོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོད་པ་འདི་ལ། སྒྲིང་པོ་ཡོད་དམ་སྒྲིང་པོ་མེད་
ཅེས། ཁམས་པས་དེ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པར་གྱིས། །

དབུ་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལེའུའི་

ལེའུ་བཞི་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ།

མཆན་གྱི་འགྲེལ་བ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལེའུ་

ཕ་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ལུགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་གྱིས། །མཁས་པར་རྣོ་མ་པ་གཞན་སྒྲིགས་
མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་སྒྲིགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་སྟེ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་ཅིར་དེ་ལྟར་
འཇུག་པ་དང་། །དེའི་ཚུལ་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པས་ལེགས་པར་བསྟན་ཉི་ཟེར། །གཟུང་
བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་གཉིས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་
ཡོད་པ་ནི། །ཡོད་པ་ལ་སྒྲིགས་པའི་སྒྲོ་ཡི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ནི། །དམ་པའི་དོན་དུ་ནི་
འདོད་དོ་ལོ། །དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་ནི་མེད་པའི་དངོས་པོ་དང་ཆོས་དང་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་པ་དང་། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་གནས་པ་སྟེ་རྟག་
པ་དང་། །དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་སྟེ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ནི་
འདིར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞི་ལས། །ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ། །བག་ཆགས་ཐམས་
ཅད་ཆང་བ་ཞིག་འདོད་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཅེས་བྱ་ནི་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་དང་། །འཇུག་
པའི་རྣམ་པར་ཤེས་ཆོགས་དུག་བཅས་འདོད་དོ། །ཤེས་པར་ནི་བྱ་བ་ཡང་ངོ། །ཐོག་མར་
དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་ནི། །སེམས་ཅམ་དུ་དམིགས་པ་ལ་ཡུལ་མི་
དམིགས་པ་ནི་རབ་དུ་སྟེ། །གཟུང་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་ནས་
ནི། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་དུག་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་དུ་སྟེ། །འདི་ལ་ཀུན་
ཏུ་བརྟགས་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཉེ་བར་མི་དམིགས་ཤིང་། །གཞན་གྱི་དབང་

ཡང་ཡོངས་སུ་གཞུང་བ་མེད་པས། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་སྟེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
པའི། །རོ་བོ་ཉིད་ལ་བལྟ་བ་ཡིན། །འདི་ལྟར་སེམས་བྱུང་བདག་འཛིན་བརྟགས་པ་དེ་ཕྱི་
ཅི་ལོག་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། །གཞན་དབང་མེད་ན་གཞན་དུ་ན་ཀུན་
བརྟགས་ཡོངས་སུ་བ་གཉིས་པོ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ཡང་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་དབང་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་འདི་ཉིད་ནི། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཐོབ་
པ་སྤྱར་མེན་པ་ཡིན་པ་དང་། །སྟེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་དགག་པ་སྤྱར་
ལེན་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བདག་དང་བདག་གིར་རྣམ་པར་མེད་པར་གསུངས་པས་ཀུན་གཞིའི་
ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་བསྟན་ཏོ། །སེམས་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པས་ནི། །གཞུང་འཛིན་གཉིས་
མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །སེམས་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བོ་ཞེས་གསུངས་པས་ནི།
རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །གཞུགས་ནི་མཆན་མཛོ་ཞེས་པ་ནས། །བྱང་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་མཆན་
མཛོ་ཞེས་གསུངས་པས་ནི། །ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པ་ནི། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་བ་སེམས་
ཅམ་པ་དག་གིས་སྤྱར་བའི་སྟོགས་སྟེ། །འདིར་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་
ཀུན། །དབུ་མ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཆད་མ་ཡིན་ཞིང་། །ཆད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ལུང་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བཟང་པོ་ལམ་དག་ལེགས་དག་ནི་སྦྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་། །དེ་མ་ཡིན་པའི་
ལུང་གཞན་དག་གིས་ཡིན་མིན་དོགས་པའི་ཐེ་ཆོམ་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་
པ་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་སྦྱབ་པར་མི་བྱེད་པ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་སྦྱབ་ཏུ་གཞུག་པའི་
ཕྱིར། །རིགས་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བཅལ་བར་བྱཏོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་གཞུང་

བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མེད་པར་ཡི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི། རིགས་པ་མ་ཡིན་
ཉི་དེ་ནི་འགལ་བའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་མེད་པ་ལ་དངོས་སམ། །དེ་
དངོས་པོ་ཡིན་པར་བརྟག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། །གལ་ཏེ་ཡང་དག་པར་བརྟགས་པ་དོན་
ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་དབྱེ་བའང་མེད་དོ་སྟམ་ན། །མཚན་གཞི་དང་མཚན་ཉིད་
ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ། །དེ་ནི་མཚའ་ས་པའི་ཕྱིར་ལན་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞིང་། །གལ་ཏེ་
གཉིས་མེད་པའི་དངོས་ཉིད་མ་གཏོང་བ་དེ་དངོས་མ་བཏང་གང་། །དེ་ནི་དེ་དངོས་པོ་
ཡིན་པར་འདོད་ན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་གཏོང་བ། །དེ་ཕྱིར་དེ་
ནི་དངོས་པོ་ཉིད་མ་ཡིན། །དེས་ན་དེ་ཉིད་གཟིགས་རྣམས་ཀྱི། །མཁྱེན་པ་དངོས་
མེད་ལ་དམིགས་པར་ཐལ་བར་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་
ཡིན་ཏེ། །མེད་པའི་སློ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ནི་མཐའ་གཉིས་སྟོལ་བར་
གསུངས་པས་ཁྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་འགལ་བ་ཁོ་ནའོ། །གལ་ཏེ་དངོས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་
སློ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སེམས་ཡིན་པར་འདོད་ན། །དེས་ན་གཞུགས་སུ་འཛིན་
པའི་སློ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའང་། །དམ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་རོ། །གལ་ཏེ་གཞུགས་
འཛིན་དེ་གཞུང་བར་སྒྲུང་བའི་སློ་འདོད་པས། །གཞུགས་སུ་འཛིན་པའི་སློ་ཡང་དག་པ་
མ་ཡིན་ན། །དེས་ན་སྤར་གྱི་གཏན་ཆིགས་འབྲུལ་བར་འཇུག་ཞིང་། །དམ་བཅས་
པ་ཡང་ཉམས་པར་འཇུག་རོ། །གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་པར་
འདོད་ན། །འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་དང་། །དམིགས་
པ་ཅན་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། །ཆོས་གང་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སློར་མི་

འཇུར་རོ། །ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་སེམས་ཙམ་ཏུ་ནི་དམིགས་པ་
དང་། གཞུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲིན་ན། མིག་དང་གཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་
ཤེས་བ་སྒྲེ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། འདྲིག་རྟེན་ན་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་མེད་ན་ཡུལ་
ཅན་མིག་ཤེས་སོགས་ནི་སྒྲེ་བར་གྲགས་པ་ཡིས། དམ་བཅས་པ་ལ་གནོད་པར་འཇུར་
རོ། མི་གནོད་དེ་དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་སྒྲོ་བཞིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྤང་བ་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། ཁྱི་ལམ་
གཞུགས་སོགས་སྒྲོ་བཞིན་དུ། ཁྱེ་རབས་སོག་མེད་ནས་གཞུང་འདྲིན་གྱི་བག་ཆགས་སོམས་
པའི་དབང་གིས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་མེད་
པར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲེ་བ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ཞིང་། རྒྱ་མཆན་གང་གི་ཕྱིར་ཁྱི་ལམ་
ལ་སོགས་པའི། རྣམ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་
ཀྱི་དཔེ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཡུལ་ལ་འང་སྐྱར་པ་འདེབས་པར་འཇུར། གཤལ་ཏེ་
ཡུལ་ཏུ་སྤང་བ་དེ་ཉིད། སེམས་ཡིན་པས་དེ་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་
ན། འོན་ཡུལ་ཏུ་སྤང་བ་མ་གཏོགས་པར། སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་གཞན་
ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་མེད་ཀྱང་གཞན་ལྟར་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཅིག་ལ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་
ནི། ཤེལ་དང་འབྲ་བར་ཡང་མི་འདོད་དེ། སྤྲ་མ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལས་མི་འབྲ་བའི་
ཕྱི་མ་དེར་སྒྲེ་བས། ཤེལ་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་འབྲ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤེལ་སྤྲ་མ་དེ་
འགགས་ཏེ་གཞན་ནི་སྒྲེས་པ་ལ། དེ་ཡི་སྒྲོ་ནི་འཇུལ་པར་འདོད། གཅིག་ལ་
གཉིས་སུ་སྤང་བ་མེད་ལ་དེའི་རྒྱས་པ་ནི། བཅ་དང་ཡོད་པར་མིན་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་
སོགས་ཡུལ་སྤང་བཞིན་ནོ། སེམས་ནི་རང་སྤང་བ་དང་གཞན་ཏུ་སྤང་བ། གཉིས་

སྟན་ཅིག་འདྲ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་བརྟན་འཆར་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་
བའང་མི་འདོད་དེ། ཉེའི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་ཡུལ་ཅན་
སྤང་བ་ཆད་མ་དང་ཡུལ་སྤང་དེ་ཆད་འབྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གློ་གཉིས་སུ་སྤང་བར་
འདོད་དོ་ཅེ་ན། གཉིས་སུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པ་གཞན་དུ་འང་ཆད་མ་དང་འབྲས་སུ་དེ་དག་
འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། བརྟག་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་དོ། ཉེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་
འཛིན་པ་ཡི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱི་བཞིན་པས། གཤམ་བྱ་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་
འཇུག་བར་བྱེད་པ། ཉེས་ན་དེ་ནི་ཆད་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། གློ་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
དུ་བརྟན་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། ཉེ་བཞིན་དུ་རང་རིག་པའི་རྟོགས་པ་གང་ཐོབ་
པ། གཤམ་ཏེ་སྦྱ་འདོད་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཀྱི་
དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་ནི་གཏན་ཆོག་སྟེ། ཉེ་ཡང་ཉེ་དེ་མ་ཐག་བཞིན་ནོ་ཞེས་དཔེ་སྟེ། ཉེས་ན་ཆོར་
བ་སེམས་བྱུང་སོ་སོ་ཡིས། བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོག་སྟེ།
འཇུག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་ལས་ཁམས་གསུམ་ནི་སེམས་ཅན་སོ་
ཅེས་གསུངས་པ་ནི། བྱི་རོལ་པ་དག་གིས་བྱེད་པོ་དང་ཟླ་པོ་སེམས་ལས་གཞན་ཡོད་པ་
དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་མདོ་ལས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་མཐོང་བས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ན། རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ཅན་
མ་ཡིན་པར་བྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་རྒྱུད་པ་ཡུལ་མེད་པར་ནི་མི་འགྱུར་
རོ། རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དཔེ་ལ་ཡང་བརྟགས་མིན་པའི། ཉེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆ་ཡོད་པས་མ་

ངེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དམིགས་པ་གཏན་མེད་པར་མི་འདོད་དེ། དཔེ་ནི་རབ་རྒྱ་
མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་སྟེ་སྟོ་ཡི་ཡུལ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རྩལ་ཐན་གཅིག་དང་ལུ་
མར་འདུས་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ན། དེ་ནི་
གཉིས་གར་མི་རིགས་སོ། དེ་ལ་གཞུགས་ཀྱི་རྩལ་ཐན་གཅིག་ལུ་ནི། གཞུགས་
དེ་སྟོའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤང་བ་ཉིད་ལུ་ལུང་བར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་
རོ། དཔེར་ན་དབང་པོའི་གཞུགས་སྤང་བ་དེ་མིག་གི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། རྩ་
རབ་གཞུགས་ནི་ལུ་མ་མཉམ་ལུ་ཆོགས་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པར་མི་
འདོད་དེ། ལུ་མ་ཆོགས་པ་ལ་རྩལ་སྤང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤང་བ་
གཉིས་སྤང་བཞིན་ནོ། དེ་ལ་གལ་ཏེ་པ་རོལ་སོ། རྣམས་ཀྱིས་བསགས་པ་མིན་
པའི་གཞུགས་སེམས་ཀྱིས། སྟོང་ཡུལ་ལུང་བ་མིན་པར་སྦྱབ་པར་བྱེད་ན། དེར་
ནི་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཉིད་སྦྱབ་པར་འགྱུར་རོ། ཅི་སྟེ་སྤང་བ་ལུ་མར་བསགས་པའི་གཞུགས་
ལ་ནི། དེར་སྤང་གི་སྟོ་མི་སྟེ་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། རྩལ་རྩལ་བརྒྱད་
སོགས་གཞུགས་གཞན་དང་གཞན་དག་གིས་བསགས་པ་ན་ནི། དེ་དང་དེར་སྤང་གི་
སྟོ་ནི་སྟེ་པའི་ཕྱིར་རོ། བསགས་པ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་
དེ། དེ་དང་དེར་སྤང་གི་སྟོ་ཡི་རྒྱར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལུང་མེད་ཀྱི་གཞུགས་ལ་
དམིགས་ཏེ་འདོད་ཆགས་སྟེ་བ་བཞིན་ཏེ་དེ་ཡི་ཕྱིར། བྱོད་ཀྱིས་བསགས་པའི་གཞུགས་
ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ་རྩལ་དཔག་གིས་གཞོད་དོ། གལ་ཏེ་
རང་གི་སྟོ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ལས་སྟེ་བ་དེ། རྣམ་ཤེས་རང་གི་ས་བོན་ལས་སྟེ་པའི་

ཕྱིར། །དཔེར་ན་ཡིད་སྒོ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན་བདག་ས་མིན་པའི་ཆ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། །ཁྱོད་ཀྱི་སྒོ་དམིགས་ས་དང་བཅས་ས་ཉིད་ཏུ་འཇུག་ནི། །དམིགས་ས་མེད་
པ་ཉིད་རྟེན་སྒྲུབ་དཔག་པས། །དེ་ནི་སྒོ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་ནི། །འདུས་ས་ལ་
མི་དམིགས་ས་ནི་ཁོ་མོས་དམ་ནི་མ་བཅས་པས། །དེ་འགོག་ས་ལ་ནི་གཞོད་ས་མེད་
དོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྣམ་འཁྱོང་པའི་སྒོ་ནི་སྤང་བ་མིན་ཏེ། །ཡུལ་གཉིས་སྒྲུབ་བ་བྲལ་
བ་ནི་འཕགས་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་ནས་ཡུལ་
གཏན་ནས་མེད་པར་སྤྱོད་བ་ལ་ནི། །འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དེ་སྐྱེ་བའི་ཐར་པ་ག་ལ་
ཡོད། །རྣམ་པར་ཤེས་ས་འཇུག་ས་དེ་ཡི་ས་བོན་མ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་
ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཇུག་ས་ན། །གཟུགས་སོགས་ཡུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྤང་བ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་
འཇུག་ལ། །དེ་ཡི་སྒྲ་ཆོགས་པའི་སྤང་བ་གང་ཡིན་ས་དང་། །དེ་དང་དེ་དག་རང་ས་བོན་
ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། །འཇུག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞ་བ་འམ་བག་ལ་ཞ་བ་དེ་ལ་ཅ་བའི་རྣམ་ཤེས་འཇུག་
སྟེ་རྒྱས་ས་ལུལ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། །རང་གི་བདག་ཉིད་དང་ཡུལ་ཏུ་སྤང་བ་གཞན་དང་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བས་སོ། །བདག་ཏུ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ལྟར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མིང་
གི་སྐྱེ་ཐབས་ཀྱིས་ནི། །དེ་ལ་བདག་ཏུ་ཉེ་བར་བདག་ས་པར་འཇུག་ཞེས། །གཟུང་བ་དང་
འཛིན་ས་གཉིས་ཀྱི་དངོས་སོ་ཡོད་ས་དེ་ནི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་དང་། །ཟད་ཅན་དང་མ་ཞི་བ་དང་
བདག་མེད་ས་དང་། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་ས་རྣམས་སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མི་སྤང་བའི་
ཆེ་གཉིས་མེད་དེ་མི་ཟད་ས་དང་ཡང་དག་ས་དང་། །འཆི་བ་མེད་ས་དང་གོ་འཕང་
མཆོག་ཡིན་པར་རྟོགས་ནས། །དེ་ལ་འདྲ་བ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་པར་རྟོག་

བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ལྡོག་པས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོས་ཀྱང་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་
 དམིགས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ལ་གྲོལ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་
 སྒྲོན་གནས་སོ། །ཡང་ན་ཁྱོད་སེམས་ཅམ་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ལས་བྱུང་པའི་
 དམིགས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་རྣམས་སེམས་ལས་ནི། བྱ་དད་མེད་པར་ཁས་སྦང་བར་བྱ་
 དགོས་ཤིང་། ཡང་ན་དེ་དག་ཐ་དད་པར་འདོད་ན་རྣམ་རིག་ཅམ་ཡིན་པར་མི་འགྱུབ་
 སོ། །ཡང་ན་ཆོར་བ་དང་སེམས་པ་དང་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་འདུས་པ་ལ། སེམས་
 སུ་མིང་གཏགས་པར་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག །དེས་ན་ཁྱོད་གཞན་གྱི་སྟེ་དབུ་མར་སྒྲུ་
 བའི་རྗེས་སུ་སྒྲུ་བ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་རང་གི་གཞུང་ཡང་བཏང་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཆགས་སོགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དད་སོགས་རྣམ་བྱུང་ལས། གལ་ཏེ་ཅ་
 བའི་སེམས་ཀྱན་གཞི་ནི་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན། ཆོར་སོགས་དེ་བཞིན་དེ་ལས་
 སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། ཉེ་གྲུབ་པས་ན་གཞོད་པ་མེད་དོ་སྙམ་ན། བླུ་ལྡན་གྱི་ཅ་བ་ལ་རུས་
 བ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས། ཁོ་མ་ལ་སོགས་རྒྱན་གྱིས་ཀྱན་འབྱུང་བ་ལྟར། ཉེ་བཞིན་ུ་
 སེམས་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་བའི་རྒྱན་རྣམས་སྣ་
 ཆོགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ལ། ཉེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྦྱེས་པས་ཏེ་འཕགས་པའི་ལམ་སྦྱེས་
 བར་གྱུར་ན་སྒྲེ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བྱེད་རྒྱ་ཏེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ན་སྒྲེ་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ལས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། ངར་
 འཛིན་དང་། རྣམ་རིག་ཅེས་བྱ་བ་སྣ་ཆོགས་སྒྲེས་པ་ལ་སོགས་པ། བརྟགས་པ་དེ་ནི་ཁོ་པོ་
 མི་འདོད་དེ་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ལ་དམིགས་པར་བྱས་པས་མི་འགྲོལ་

ཏེ། རང་གི་རོ་པོ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྒོ་འགག་མེད་པའང་མ་ཡིན་
པས། རྟེན་ཕྱིར་ཁོ་པོ་ཅག་སེམས་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲི་
བ་ལ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བྱའང་། བདག་ཏུ་སྒྲི་བ་དང་འདྲ་བར་མི་འགྱུར་
ཞིང་། གཤམ་གས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིང་པ་སྟེ། རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མ་
སྒྲིས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྒྲི་མ་བཞིན་བྱུང་ཐོག་སེམས་སུ་མེད་པར་གོམས་པར་བྱས་ན་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཆགས་པ་
མེད་པར་འགྱུར། བྱི་རོལ་གྱི་གཤམ་གས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གྱུར་གྱང་ནི། ཡང་
དག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པར་གྱུར་པ་ན། རྟེན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ཆོ། ཡོད་པར་འཇིན་པའི་ལོག་འཇིན་ཅི་ཕྱིར་མི་སྟོག་འགྱུར། གཤམ་
འཇིན་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་སྒྱུད་ལྷལ་ཡིན་
ན། གཤམ་གས་ལ་སོགས་པ་དག་གས་པར་བྱས་གྱང་། གཉིས་སྒྲིང་གི་རྣམ་རྟོག་འཇུག་
པར་མི་འགྱུར་བ་མི་རིགས་སོ། གལ་ཏེ་ཁོ་པོ་ཅག་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་དག་གས་པའི་
ཕྱིར། རྟེན་དོན་གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཕྱི་དོན་གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད་ན། དེ་དང་པོ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆ་
ཡིན་པར་བཏགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཕྱིས་དེ་དག་གས་པའི་ཕྱིར་བྱ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་
ཡོངས་སུ་འཇིན་པར་འདོད་ན། རྟེན་པོ་མི་སྒྲིན་པོས་འདམ་རྩབ་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་
ཆེད་བྱ་ཞུགས་པ་བས། རྟེན་པོ་ནས་འདམ་རྩབ་ལ་མ་རེག་པར་ནི་དེ་ལས་བསྐྱངས་ན་
བཟང་བ་བཞིན་ནོ། གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་
བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཐག་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱ་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་མི་འདོད་དེ་མི་འཐད་

དེ། བཀ་པའི་དངོས་པོར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ཐག་པའི་དངོས་པོ་
 ཡོད་པར་གྲགས་པས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཁྲུལ་པ་མིན་པ་གང་
 གི་ཕྱིར། དངོས་པོ་དུ་མའི་ཆ་དེ་མཐོང་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱོད་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཐམས་ཅད་
 མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་པོར་འགྱུར། རྣམ་པ་
 ཀུན་ཏུ་ཡུལ་ཡོད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཉེ་འགོག་པ་མེད་པར་ཡང་ཆགས་སོགས་ཀུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་སོག་མར། མིང་ལས་དོན་འདུག་པ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་
 པར། སྒྲུ་མི་ཤེས་པའི་བྱ་དང་རི་བླགས་སོགས་ཀྱི་དུད་འགོ་ལ་ཡང་། ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བ་
 མཐོང་པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཉེ་གཞུགས་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ངོ་བོས་སྒྲོང་བ་སྟེ། གཞུགས་
 ཞེས་པའི་མིང་བརྗོད་པ་ལ་སྟོན་པ་དང་བཅས་པར། གཞུགས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། བརྟག་པ་བཟོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཡང་གཞུགས་ནི་སྒོང་པ་
 ཉིད་དོ་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ། གཞུགས་ལ་འདེབས་གཞུགས་མིན་པའི་བདག་ཉིད་སྒྲུ་དང་
 བྱི་རོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི། དངོས་པོར་ཡོད་པར་སྒྲུང་བ་དབང་པོའི་སྒོ་ཐ་དང་
 གྱིས་སྒྲོད་ཡུལ་གྱི། གཞུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་གཞུགས་
 ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་སྒྱི་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན། སྒྱི་ནི་ཅི་ཡང་དོན་
 ལ་ཡོད་པ་མིན་པས། ཉེ་ནས་གཞུགས་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བདག་ཉིད་
 གྱིས། སྒྲོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། གཞུགས་ཞེས་
 པའི་སྒྲུ་སེར་སོགས་བརྗོད་བྱ་སྒྱི་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དེ། ཉེ་དང་དེར་སྒྲུང་པའི་སྒོ་ཡི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པས། ཉེ་བརྗོད་པར་བྱར་མེད་པ་

ཉིད་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟ་ལ་བ་ལང་སོགས་རིགས་མི་མཐུན་པས་སྤོང་བ་
ཉིད་དེ། །རིགས་མཐུན་གྱི་སྒོ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རིགས་
མཐུན་པ་ལ་མཐུན་པར་འཇུག་པ་པས་ན། །སྤྱི་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིག་
ཤལ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་མ་བཟུང་ན་བ་ལང་སོགས་གཟུང་དུ་མེད་དེ། །གཞི་དེ་བཟུང་
ན་གཟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་བཟུང་ན་དངོས་སོ་དེ་
གཟུང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དེས་ན་སྤྱི་ཞེས་པའི་དངོས་སོ་དེ་ནི། །སྒོས་བརྟག་པར་བྱ་བར་
བརྗོད་པར་འདོད་ཀྱི་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་སྒྲིག་ཤལ་སོགས་ལས་གཞན་མིན་པར། །དབྱེར་
མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། །རྩིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དུ་མར་ལའང་
འཇུག་ །རྩིས་དེ་ཉམས་ན་ཡང་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ལའང་དེའི་སྒོ་མི་འཇུག་
པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྒྲོན་མིན་དང་ལྷན་ལ་མ་ཡིན་པ། །མེད་
པའི་དངོས་སོས་དེ་ཉིད་མ་བསལ་བས། །གཞི་མཐུན་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །སྒྲོན་
སོ་དང་ལྷན་པ་གཉི་ག་མེ་ཏྲག་གི་དོན་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་སེལ་ནི་
གཞན་གྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟ་དང་བ་ལང་གི་བྱང་པར་
བཞིན། །སྒྲིག་ཤལ་དང་རྒྱ་དང་མིག་པ་ལ་སོགས་སྒོ་རོར་བ་ལང་དང་དབྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། །སྤྱི་
དངོས་སོ་མེད་པ་ལ་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་དངོས་སོ་བ་མ་བཟུང་བར་ཡང་
སྒྲིག་ཤལ་སོགས་དེར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། །བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་བརྗོད་པར་བ་མིན་པ་དེ་
ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། །དེ་ཡི་སྒོ་ནས་གཞན་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་ན། །གཞན་སེལ་གྱི་
སྤྱི་དེ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་སོགས་ཉམས་པས་ཁྱེད་ཀྱི་རྩིས་སུ་དཔག་བྱའི་དམ་བཅངས་

གྲུབ་པོ། གཞན་སེལ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན། །དེས་ན་གཞན་སེལ་
 དེ་ནི་བརྗོད་ཏེ་མེད་པ་ཉིད་མི་རིགས་སོ། །དེ་ཕྱིར་ནལ་འཕྱོར་སྤྱད་པ་ཡི། །ཚུལ་
 གྱིས་སྒྲུབ་པ་མི་རིགས་སོ། །དངོས་པོ་ནམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། །མིང་ཅམ་གྱིས་
 མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བདག་ཉིད་ནི་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ནམས་ནི་དེ་ཉིད་
 གྱིས་ནི་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྩོམ་ཉིད་གྱིས་ཐོག་མར་མ་སྒྲིས་པ་དང་མཐར་མ་
 འགགས་ཉིད། །ཡིན་པ་གང་གི་ཕྱིར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་དང་ལྷན་པའི་དངོས་པོ་ནམས་
 ནི། །མིང་གིས་རི་ལྟར་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་རང་དོན་གྲུབ་པ་མེད་པ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་
 བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད། །ཅིས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 གང་སྒྲུས་པ་དང་། །གཞན་དབང་རང་བཞིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྲུས་པ་དེ་ཐམས་
 ཅད་ནི། །ཐ་སྙད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་གྲུབ་ཐེན་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་
 ཉིད་དུ་སྒྲུབ་ཐེད་ཀྱི་དཔེ་མེད་ཅིང་། །གཏན་ཆིགས་ཀྱང་འགལ་བ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར། །གལ་ཏེ་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས། །སྒྲུབ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་
 དེ། །རྩོམ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལས་ཐོག་མ་ནས་མ་སྒྲིས་ན། །རྩོམ་ཡོད་པ་དང་ཐོག་
 མར་སྒྲུབ་པ་དང་མཐར་འགག་པ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་ནི་འགལ་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་
 རྒྱུན་ལས་སྒྲིས་པ་དེ་མ་སྒྲིས་ཞེས་སོགས། མདོ་ལས་རྒྱུན་ནམས་ལས་ནི་གང་སྒྲིས་པ། །དེ་
 སྒྲུབ་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པས་གསུངས། །དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་ན་དངོས་པོ་ཉིད་
 ལས། །དེ་ཡི་སྒྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ནམས་ཀུན་རྫོབ་
 སྤང་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོ་དང་

སྒྲ། ལྷ་ཚོགས་དང་མྱོ་རང་དང་སྒྱུའི་སྒྱུད་ལུལ་དུ། འཇུར་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་
ཅིང་། ལྷ་སྒྱུད་དང་མིན་ནི་གང་དང་གང་དག་གིས། ཚེས་རྣམས་གང་དང་གང་
ཞིག་བཟློང་བར་བྱས་པ། རྟེན་ལ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་པ། རྟེན་མེས་རྣམས་
ཀྱི་ཚེས་ཉིད་དོ། ཅི་སྟེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་བྱུང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིས། ལཱ་ཞན་གྱི་
དབང་གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལས་སྒྱེ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ན། སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་
ཉིད་མིན་པས། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདོད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། ལཱ་ཞན་
གྱི་དབང་གུན་གཞི་ཡང་མོས་གཟུང་དུ་མེད་པ། རང་བཞིན་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྒྱེས་
པར་འདོད་པ་ནི་རིགས་སོ། ལཱ་ཉེ་དོན་དམ་དུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྱེས་པར་འདོད་
ལ། བྱིན་ཅི་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། ལཱ་ཉེ་གཟུང་འཛིན་སྒྲ་ཚོགས་རི་
ལྟར་སྒྲུང་བ་ལྟར། རྟེན་སྒྲུང་བའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་གྱུར་ན། རི་ལྟར་སྒྲུང་
བ་ལྟར་དེར་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟོངས་པའི་ཚེས་རྣམས་རི་ལྟར་ན་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ། མ་
སྒྱེས་པ་དང་མ་འགགས་དང་། རྟོངས་པའི་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཙམ་ཡང་རང་བཞིན་
མེད་པའང་། ཡོད་པ་ཉིད་ལས་མ་སྒྱེས་པ་དང་། རྩལ་སྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
བྱིར། མིང་དུ་གདགས་པ་ཙམ་ལ་ནི་སྒྱུན་དུ་ཆགས་པ་ཉིད་གང་ཡང་མེད་དེ། རྣམ་པར་
རིག་པ་ཙམ་དུ་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། ལྷུག་བསྐལ་སོགས་སྒྲུང་བ་དང་དེ་དག་སྒྲོང་བར་
བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་བཟེན་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟེན་མེད་ན་སྒྱུག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་སོགས་ཡོད་པ་རྒྱ་གང་གིར་འདོད། རྟེན་མེད་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་བྱིར་རྩལ་སྒྱུ་
མེད་ཀྱང་། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྣམ་རྟོག་དང་བྲལ་བས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འཇུར་ཞིང་། རྩལ་

ལྷ་ཡོད་པ་ཉིད་ནའང་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ལ་འདི་ལས་གཞན་དུ་ནས་པར་
བརྟག་པར་མི་འདོད་དོ། །འདི་ལ་པ་རོལ་པོས་ཆོག་རྩལ་མོས་སྤྲུམ་པ། །དངོས་རྣམས་ལ་ངོ་
བོ་ཉིད་གཏན་ནས་མེད་ན། །ཐ་སྙད་ཀྱན་དུ་གདགས་པའང་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་
བས། །དེ་ནི་ལས་འབྲས་མོགས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ལྟ་བ་དག་དང་། །སྤྲུམ་ཀྱང་མི་སྦྱང་
ཞིང་པན་རྩལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་། །བྱི་མར་རང་ཡང་ངན་སོང་དུ་གཞོལ་
བ་དང་། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་དེ་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །དེ་ལ་བཤད་དེ་ཁྱོད་
གྱིས་ཞེ་སྤང་གི་ཤ་རུལ་ཐོས་ཏེ་དེ་བྱི་བན་སྤྲེགས་པ་འདི། །རང་ཉིད་ལྟ་བུ་གྱིས་ང་རྒྱལ་ཆེ་
བའི་ཐས་ངན་མ་ཁྱུ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཡི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྤྲུ་མ་
བཞིན་དུ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཆོངས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྤར་མ་
བྱུང་བ་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་གྱིས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་དངོས་པོ་ནི། །མཁའ་དང་མཆུངས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། །ནམ་
མཁས་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འདུ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི། །ཁོ་སྐབས་རབ་དུ་འབྱེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོར་བརྟུན་དུ་མེད་པར་འདོད་ཅེས་བཤད་མི་
འཐད་དེ་སྐྱེས་པ་བརྟུན་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། །དེ་ཉིད་དགག་པ་གོང་
དུ་བསྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྟུན་དུ་མེད་པ་ཡིན་པར་གྱུར་ནའང་། །ཀྱན་
རྩལ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པར་ནོར་བར་མི་བྱཏོ། །དོན་དམ་པའི་དེ་ཉིད་ལ་དེ་ཉིད་གཉིས་
པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་མཐོང་བས་གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འདོད་ན། །བྱམ་

པ་ལའང་བུམ་པ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་གཞན་མེད་པས། ཁྱི་ཕྱིར་དེ་མཐོང་བའང་དེ་ཉིད་
མཐོང་བར་ཡིན་པར་མི་འདོད། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་
བཞིན་དག་པར་འདོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་ངན་པའི་སྒྲོན་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། །དེ་
དག་དག་པས་ནི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པ་བྱང་བར་ནི་མི་འཁྱུར་ཏེ། །གསེར་
ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱུན་གཡའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི། །རྫིས་སུ་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འཁྱུར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་ཆོས་དབྱིངས་མཆོན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་ཡང་
རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། །འོན་ཀྱང་མིག་ནི་དག་པ་དང་མ་དག་པས། །སྤང་བུ་
སོགས་ཀྱི་ངྱི་བཅས་དང་ངྱི་མེད་སྣ་ཆོགས་སུ་སྤང་ཡང་མཁའ་རང་གི་ངོ་མོ་དག་པར་འདོད་
པ་དང་། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། །བཤད་པ། རྣམ་མཁའ་སོགས་
མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་སྒོ་འབྲུལ་པ་དང་མ་འབྲུལ་པ་སོགས་ཏེ། བྱིད་པའི་
དབང་ལུས་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་གྱི་ལས་ཀྱི་མིན་ནོ། །ཆོས་དམིགས་མེད་དེ་ལ་
དམིགས་པ་དག་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་བྱར་མི་འདོད་དོ། །ཆོས་
དབྱིངས་དེ་ཉིད་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། །སྒྲོན་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་འཁྱུར་
ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པས། །དེ་སྒྲོར་སྒྲེ་བར་
མི་འདོད་དེ་སྒྲེས་མ་ཐག་པ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་རི་སྲིད་དུ་ཤེས་པ་ལ་དམིགས་

1 མཆོམས་འདིར་མཁན་ཆེན་གྱི་མཆན་འདེབས་སའི་དཔེ་ལ། རི་སྲིད་ཤེས་བྱའི་རྫིས་འཇུག་པ། །དེ་སྲིད་སྒོ་ནི་རབ་
རིབ་ཅན། །ཞེས་པའི་ཆོགས་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད། མཆན་མེད། །འོན་ཀྱང་བསྟན་འཁྱུར་དུ་བཞུགས་པའི་རྩ་བ་གང་དུའང་
མེད། །རང་འགྲེལ་རྟོག་གི་འབར་བར། རི་སྲིད་ཤེས་བྱའི་རྫིས་འཇུག་པ། །དེ་སྲིད་སྒོ་ནི་རབ་རིབ་ཅན། །གལ་ཏེ་དེས་
སྒྲོན་ཅིར་འཁྱུར་ཞེ་ན། རི་སྲིད་ཤེས་པ་དམིགས་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་ཤེས་བྱའི་རྫིས་འཇུག་ཉིད། །ཅེས་བྱ་བར་འཁྱུར་ཏེ།
ཞེས་འབྱུང་བས་འགྲེལ་ཆོག་རྩ་བར་ཤོར་བར་སྟམ་ནས་བྱུང་དོ། །

བ་ཡོད་པ། ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟེང་གི་ལྟུང་པ་ཉིད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་ཡོངས་སུ་
གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་ཐོབ་པ་
མིན། ཤེས་པ་རང་ལ་ལྟུང་པ་ནི། མེད་ཕྱིར་དཔེར་ན་རལ་གྱིའི་སོ་བཞིན་
དང་། རང་རིག་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་འཕགས་
སྒོས་གཟུང་བ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བ་
སྟེ། ལྟར་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་ཇམས་
སུ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དངོས་པོ་
ཉིད་ཀྱི། རོ་བོ་ནི་དོན་དམ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ན། ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་
མེད་པར་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ལས། ཁྲོལ་བ་བྱུང་ལ་དི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་
མི་འཐད་དོ། ཁོ་ལོ་ཅག་ལྟར་ན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མེད་པའང་
མིན་ཏེ་དེ་ཐོག་མ་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་
ཆར་སྤངས་པས། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྐྱ་བཞི་རིགས་པ་དང་
འགལ་བ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། གཞན་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་སྒྲོན་ཆེན་པོ་གཞན་ཡང་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་
དམིགས་མེད་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་མཉམ་པ་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་དང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རང་
སྤང་བ་དང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་སའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་མ་
སྐྱེས་པས། དེའི་རྒྱས་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་གཞི་ལ་སྤང་མ་བཞག་པ་ལས་དེས་བསྐྱུས་པ་ག་
ལས་འབྱུང་། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་སྤང་བའི་སྒོ། རྒྱས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་མ་

བཞག་པས་དེ་མཐོང་བ་སྒྲིན་པར་མི་རིགས་བཞིན་ནོ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་གྲུབ་དང་གཞན་དབང་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས། རྣམ་གྲུབ་འདོད་པའི་རང་ཚུལ་སྤེད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། ཁྱོད་གཉིས་གཅིག་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ལས་མི་འགྲོལ་ལོ། དབྱ་མ་པ་ལ་ནི་རྣམ་སྤྱོད་ཅིང་དམིགས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་རི་རྒྱུད་སྤྱོད་པའི་གཅིག་ཐ་དད་ལས་སྒོལ་བ་དེ་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། རྣམ་མཐའ་དང་འབྲ་བའི་དཔེའང་འཐད་དེ་སྒྲིབ་པ་མེད་པས། ཁྱོད་པར་འབྲ་མིན་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྒྲིབ་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིན་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་། ཁྱོས་ནི་འདི་དང་འདི་འབྲའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཟུང་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ། འཛིག་རྟོན་འདས་པ་ཡིན་པར་འདོད། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འཛིག་རྟོན་ལས་སྒོལ་བའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྟོན་ལས་བྱིན་ཏུ་འདའ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱོད་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་སྤྱོད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡིས་ནི། རང་གཞན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཆར་དུ། རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས། ཆོས་རྣམས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཅིས་བྱ་ཞིང་། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོའི་མཚན་མ་དག་འབྱུང་བ་མེད་པ་ནི་སྤྱི་མཐོང་ཚུལ་བཞིན་ནོ། གཤམ་ཉེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་རྟོག་གེ་ཡི། ཁྱོད་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་རྣམས་སྤྱད་པས། ཁྱོད་ཉིད་མི་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བརྟག་པ་མིན་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་རྣམས་སྤྱད་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཡིས། ཡུང་གིས་རྣམས་སྤྱད་པར་བྱེད་

པས་ལུང་གིས་དག་ཅིང་། རྟོག་པས་བརྟགས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་ཚུ་བོ་དག །སྣ་ཚོགས་
བ་མ་ལུས་པ་བསལ་བར་མཛད་ནས། །སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྡན་ལྷན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
མི་མངའ་བ། །དགོངས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་བྱ་མ་ལུས་
བ་མཐའ་དག་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ། །ཆོས་རྣམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་རྟོགས་ཤིང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མིང་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་
ཏེ། །དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་དུ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་མི་
ལུས་ཤིང་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེས་ནི་
རྫོག་པར་བྱེད་ཏེ། །རི་ལྷ་ཞེ་ན་ལུང་གི་ཁྱད་པར་ཐ་དད་པས། །ཐ་དད་ཀྱང་པའི་
སྒོ་ལ་ཅི་ཞིག་ཐན། །ལུང་གི་བརྗོད་བྱའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལ་ཐ་དད་དུ། །རྟོགས་པར་གྱུར་
པ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་
ལ། །དམ་བཅས་པ་ཅམ་གྱིས་རི་ལྷ་འགྲུབ་པར་འདོད། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
མ་སྤངས་པར། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒོ་ནི་རི་ལྷ་རྟེ། །ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བདེན་
པ་གཟིགས་པ་ཡིས། །འདི་ལྷ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། །ཐ་སྣང་བདེན་
པ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་རིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །དོན་དམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
སྒོ་ནི། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དེ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་མི་
ལམ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་བརྟུན་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱཏོ། །དེས་ན་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །སྒོ་མ་ཅི་ཡང་གཞུང་དུ་མེད་པ་དང་

བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་གི་ཤེས་པའི་སྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་
པ། རྟོན་མཆོག་སྤྱབ་པའི་དབང་པོས་གསུངས་པའི་ཆོས། ཉེ་ཡིས་ནི་འདི་ལྟར་
དམིགས་པ་ཅན་འདི་ལ་གཞོད་དོ། ཉེ་ལྟར་ལུང་རིགས་ལྡན་པ་ཡིས། ཉེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དམིགས་པའི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་གང་ཞིག་སྤར་བ་སྟན་པ། རིགས་པས་
ཡོངས་སུ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་ན་ཡང་། ཡང་དག་པ་དམིགས་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་
ཏུ་ཉམས་པ་མེད་པར་གནས་སོ། ཁ་ཅིག་སྟེ་ཉན་ཐོས་ལུང་པོའི་ལྡན་ཤིང་ཆགས་
ཅིང་། ཁ་ཅིག་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཐོགས། ཡང་དག་པར་རྟོགས་ཤིང་
རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཡི་གཡང་སར་ཡང་། མ་ལྟར་བ་རྒྱལ་བའི་སྤྱགས་སྤྲས་དབུ་མ་བ་
རོལ་ཞིང་ཅེས་། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མ་སྤྱབ་པའི་བྱིར། ཆོས་གང་
ལ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི། ཁྲིའི་ངོ་བོ་ཡང་སྟེ་བ་དང་བཅས་པར་མི་འཁྱུར་བ། ཉེ་
ཉིད་ནི་རྟོན་པ་མཉམ་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་པས་གསུངས་སོ། །

དབུ་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུད་པ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་
དབབ་པ་ལ་འབྱུག་པ་མཆོན་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྟེ་ལེའུ་ལྷ་པའོ། །

གྲངས་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལེའུ་

ཕ་ དེ་ནི་གྲགས་ཅན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་ནི་གཙོ་བོ་གང་ཞིག་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་
མེད། རྟག་པ་ཡིན་པ། མ་སྐྱེས་པ། བྱེད་པ་བོ་ཡིན་པ། ཀུན་ལ་ཁུབ་པ་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་
ལྷན་པ་སྦྱིད་བྱེད་བདག་ཉིད། །དེ་ལས་བསྐྱོད་པས་ནི་ཤེས་རིག་གི་སྦྱིས་བྱ་ཉིད་
དེ། །འདི་དག་རྟག་ཏུ་གོམས་པར་བྱ་ཞེས་ཟེེ། །རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནས་གཙོ་བོ་ནི་
མི་འཇུར་པ། །སྒོ་ལས་ཆེན་པོ་དང་ལ་སོགས་པ་དར་འཛིན་དང་དེ་ཙམ་ལྡན་དང་རྣམ་པ་
བདུན། །རང་བཞིན་ནས་རྒྱ་དང་འཇུར་བ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་བདུན་ཉིད་དོ། །འཇུར་
བ་སྟེ་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བླུག་ཀྱང་སྟེ་འབྲུང་བ་ལྡན་དབང་སོ་བརྒྱ་གཅིག་གོ། །སྦྱིས་བྱ་ནི་རང་
བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་མི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ་འཇུར་བ་ཙན་མིན་ཏེ་རང་མ་སྦྱིས་པའི་བྱིར་རོ་
སྦྱིས་བྱ། །ཡིད་ལས་གསལ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་སྟོང་སྟོང་སྦྱིས་བྱ་ནི་ལྷག་པར་འཇུག་པ་
ཙན། །སྦྱིས་བྱའི་གཞུགས་བརྟན་འབྲུང་བའམ་ཡིད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པ་ན་རྟོགས་པའི་
གཞུགས་བརྟན་སྦྱིས་བྱ་ལ་འབྲུང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མི་གཡོ་བའི་གཞུགས་བརྟན་སྟར་ཡོངས་
སྒྱ་ཁྱར་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་ནི། །སྒོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡི་རྗེས་སྒྱ་བྱེད་པ་ཙན་ཏེ་དེས་
ན། །སྦྱིས་བྱ་སྟེ་བདག་ཀྱང་གཞན་ལ་གཙོ་བོ་སྟེ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་ཡིན་པ་
ལ། །འདི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བར་གྱུར་བ་ཡིས། །བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་ཐམས་
ཅད་ཚྭ་ག་པར་གྱུར་པ་ཡི། །སྦྱིས་བྱ་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཁ་ཅིག་བརྗོད་

དོ། །བྲངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའམ། །དེ་ཉིད་
རྟོགས་པའི་དོན་བྱས་པ་ཉིད་ན་རྗེས་སུ་གཞུང་བ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྦྱོས་བྱ་གྲོལ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་ཡིན་པར་གྲངས་ཅན་ཁ་ཅིག་སྟེ། །དེ་ལ་གཙོ་བོ་དང་
སྦྱོས་བྱ་ནི། །རི་ལྟར་མི་རིགས་པའི་རྩལ་ལས་སྤར་བསྟན་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་
ཡང་སྐབས་འདིར་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། །བདག་ནི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་པོ་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པས་རྟོགས་པར་འཛིག་དགོས་པ་ཡིན་ན། །ཤེས་བྱའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོ་བ་མེད་པས་དེ་རྟོགས་པ་ཡང་མེད། །ལྟར་རྟོགས་པ་ཅན་ནམ་མ་
རྟོགས་པ་གསར་བྱ་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཅན། །འདིར་ནི་བདག་ཤེས་རིག་སྦྱོས་བྱ་དག་ཏུ་གང་
ཞིག་འཇུག། །དཔེར་ན་མེས་བྱད་ཤིང་སྤར་མ་བསྐྱེགས་པའི་སོལ་བ་སྐྱེག་པར་མི་རིགས་
ཏེ། །བསྐྱེགས་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་སྟོན་ཤིང་གི་གནས་སྐབས་བཞིན། །དེས་ན་
མེས་བྱད་ཤིང་བསྐྱེགས་ཏེ་སོལ་བར་གྱུར་པ་ན་མེ་མི་ལྟོག་པའི་སྐྱེག་བྱེད་དཔེ་ཡིས་ནི། །སྦྱོས་
བྱ་ཡང་བྱ་བྱེད་ལོག་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་མི་འདོར་བ་ཉིད་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །འཁོར་བའི་བྱས་སུ་ཤེས་བྱའི་ནམ་པ་འདྲིན་པར་བྱེད་པས། །ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ལ་
རྟོགས་པ་ཞེས་ཡིན་པར་འདོད་དེ། །དངོས་པོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་
དང། །ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་སྦྱོས་བྱ་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར། །བརྟགས་
པ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི། །སྦྱོས་བྱ་འཇུག་པ་མེད་པར་ཁས་སྐྲངས་པ་དེ་རང་གི་ཡུལ། །དེ་
དང་དེ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་འདི་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ལུགས་འདིས་འགལ་ལོ། །ཤེས་པ་
ལས་རྟོགས་པ་གཞན་མིན་པས། །དེ་གཉིས་ཅི་ཞིག་གཞན་བྱ་བརྟག་པར་བྱ། །ཁོ་

ན་རེ་རྟོགས་པ་སྒོ་གྲོས་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་ལྷན་ཕྱིར་བུམ་པ་བཞིན། དེས་ན་མ་
སྐྱེས་པའི་རྟོགས་པ་ནི་རྒྱ་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་པ་མིན། གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོ་ལ་དེ་སྐྱེས་
ན། སྐྱེས་བུའི་ངོ་མོ་མ་སྐྱེས་པའི་རྟོགས་པ་ལས་ཤེས་པ་གཞན་ཡིན་པར། སྐྱབ་པར་
བྱེད་དོ་ཅེ་ན་ཁྱོད་ལ་དཔེ་ཡང་མེད། ཁོ་ན་ཤེས་པའང་དེ་དངོས་པོ་མེད་དོ་ཅེ་
ན། རང་གིས་ལས་སྒྲངས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཡིས་གཞོད་པ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ག་མར་མ་སྐྱེས་པ་
ནི་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་མིན་ནོ། སྒོ་ཡི་
འཇུག་པའི་བྱུང་པར་ནི། གང་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་འདོད་ནའང་། བཟ་
དད་པ་དང་དེའི་བྱུང་པར་ཅན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་གྱི། བཟ་དད་པ་དེ་མེད་པས་ན་དེའི་བྱུང་པར་
དེ་ཡང་མེད། གཤམ་ཏེ་བདག་གི་སྒོ་འཇུག་པ་གང་ཡང་། ལམ་ལར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་
གྱི་དོན་ཏུ་འཇུག་པར་འདོད། ལམ་ལར་དེ་ལས་བསྒྲག་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུག་དེ། དཔེར་ན་
མཐོ་ཡོར་ལ་མཐོ་ཡོར་ངོ་ཤེས་པ་ཡི་སྒོ་སྐྱེ་བ་དང་མི་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་པའི་སྒོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། ལམ་
ལར་རི་ལྷ་རི་བཞིན་དོན། ཞེ་ན་དེ་ནི་ཁོ་མོ་ཅག་ལའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་པ་སྐྱབ་
པ་ཉིད་དོ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རི་བཞིན་དོན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་ལ། བདག་ཅེས་བྱ་བར་
བཏགས་པ་བདག་ཅག་འདོད་ལ། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་དང་རྟག་པ་དང་གཅིག་
བུ་སོགས་ཀྱི། མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒོ་དོན་འདོད་པ་བཞིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་འཇུག་
མ་སྐྱེད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ནི་ཡོད་པ་མི་ཡིན་ནོ། དེ་ལྷ་བུའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་གྱི་བདག་ནི་རྟོགས་པ་མེད་པས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་རྟོགས་པ་
མེད་པའམ། གང་གི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་དད་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་སྐྱེ་བས། སྐྱེས་བུ་

གང་ཞིག་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་ལ། ཁང་བཞིན་ནི་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རྟོགས་པས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ན། །བདག་ནི་འདི་ལྟར་རྩ་
 ཞེས་སོགས་དེས། རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ཡིན་པར་མི་རིགས། གཞན་གྱིས་
 རྟོགས་པ་དེ་མེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་འཁོར་བ་ཅི་ཞིག་སྦྱེས་བྱ་འདི་ཡི་སྒྲིག་པའང་
 རིགས་ཏེ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། སྦྱེས་བྱ་དེ་མང་པོ་དག་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་རི་ལྟར་ན་རྩེ་དཔོན་མང་པོ་ལས་གཅིག་གི་བར་གྱུར་ཁྱད་ཀྱི། གཞན་ཞིག་ནི་
 ཆོགས་པ་དག་གི་བྲན་བཞིན་བྱ་བསྐྱོར་བ་དེ་བཞིན་བྱ་འདོད་དོ། གྲགས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་
 ལ་ཐ་དད་པའི་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མ་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྟར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་འགྲོ་
 བའི་ལུས་རེ་རེ་ལ་བྱུང་བའི་བདག་གི་དབྱེ་བ་ལས། ལུས་ཅན་གཅིག་གི་སྦྱེས་བྱའི་ཡིད་
 ལ་སྒྲིང་སྒྲོབས་དག་ལྟག་པས་དེ་ཉིད་མཐོང་སྟེ་གྲོལ་བ་ན་སྦྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་
 འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་སོ། ཡུལ་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་ལ་
 སྦྱོང་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་མིན་བ་དག་སྦྱོང་བའི་སྦྱོན་ནི་རྩེས་སུ་མཆུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཉིད་མ་མཐོང་བའི་འཆིང་བ་དང་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཐར་བ་ཐོབ་པ་ཡང་ངེས་པ་མེད་
 པའང་ཡིན་པས། གལ་ཏེ་སྦྱེས་བྱ་ནི་སྒྲོ་འདུག་པའི་རྩེས་སུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནི་ཞེ་
 བ། སྦྱེས་བྱ་ནི་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཏེ་འོ་མ་བཞིན་དང་། སྦྱེས་བྱ་ནི་རྩེ་མེད་པ་དང་ཀུན་
 ལ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་འོ་མ་བཞིན། སྦྱེས་བྱ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་འོ་མ་ཞོ་དང་རུལ་བ་སོགས་
 བཞིན། ཁེམས་ནི་འགྱུར་བ་མེད་ན་ཡང་། གཞུགས་བརྟན་གྱི་ནི་རྩེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རི་སྐད་སྐྱས་ཟིན་པའི་སྦྱོན་ལུན་པར། ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ་གདོང་གི་གཞུགས་

འགྱུར་བས་གཞུགས་བརྟན་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིས་བྱ་ནི་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། །བདག་དང་གཞན་ཞེས་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཅི་སྟེ་སྤྱིས་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་
མེད་ན་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟགས་པ་ནས་སྦྱོན་མེད་ཅེ་ན་ཡང་། །ཁོ་ན་གྲོལ་བ་འདོད་པ་
དེ་ཡང་བརྟགས་པ་བ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ནོ། །དེའི་ལན་ཏུ་ཁོ་ན་རེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རང་
བཞིན་གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་དེ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྦྱོམས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི། །རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་
དང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ཡང་བཞིན་ལས་ཆེན་པོ་སོགས་རིམ་བཤུ་བཞིན་གྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། །ཆེན་
པོ་དང་རར་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱ་དང་བྱེད་པའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་དག་ལ་ས་སོན་ལས་
སྤྱག་སོགས་ལྟར་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེས་ན་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །དི་རྒྱུད་སྤྱས་
པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ཡིན་ཏེ། །ས་ཡི་སྦོད་ཆག་པ་ཡི་དུམ་བུ་སོགས་ས་ཡིན་པ་ལྟར། །དེ་
བཞིན་ཏུ་གཙོ་བོའི་མི་གསལ་བ་གཅིག་ལ་དབྱེ་བ་དེ་དང་ལྡན་པ། །དེ་ན་ཆེན་པོ་དང་། རར་
འཛིན་དང་། དེ་ཙམ་དང་། དབང་པོ་བརྩ་གཅིག་དང་། འབྱུང་བ་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱ་དང་
བཅས་པ་ལ། །དབྱེ་བ་དེ་རྣམས་རྒྱ་གཙོ་བོ་གཅིག་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ། །སྤྱབ་པར་
བྱེད་ཅེ་ན་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བར་གྲུབ་ཐེན་པ་ཉིད་ཁྱོད་
ཀྱིས་སྤྱབ་པོ། །རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། །དི་བོད་གི་རྩ་ལྟར་
འདི་ཡི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ནོ། །ཁོ་ན་རེ་གཙོ་བོ་སྤྱི་ཡིན་པས་སྤྱི་ནི་སྦོན་ཏུ་
སོང་བར་འདོད་དེ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཅད་སྤྱི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །སྤྱི་ཉིད་ལ་
འདོད་དམ་ནི་ཁྱད་པར་ལ་འདོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། །སྒྲ་མ་བཞིན་ཏུ་གཙོ་བོ་མི་གསལ་བའི་རང་
བཞིན་གཅིག་ཡོད་པའི་དཔེ་ཡང་མེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ་གཉིས་ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ་བདེ་བ་དང་།

ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་གཉི་སྤྱག་གི་ངོ་བོའི་སྤང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འཆོ་བའི་སྤང་
པོ་བཞིན་ཞེས་ཅི་སྟེ་ན་མི་འདོད་ཅེན། །སྤང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བདེ་བའི་སྤང་པོ་དང་
སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤང་པོ་ཡིན་པ་སོགས། །སོ་སོར་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། །མ་
ངེས་པ་ཡིས་ནི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པ་སྤངས་པས་ན། །དེ་ལྟར་ན་དོན་བྱེད་པའི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་དང་ལྗན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། །རྩིས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་
པ་སོགས་གྱི་རྩིས་དཔག་གི་ །དམ་བཅའ་གཏན་ཆོགས་བཅས་ལ་གོང་ཏུ་བསྟན་པའི་སྟོན་
གྱིས་གཞིད་པ་ཡིན། །གཙོ་བོ་ནི་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་མཐའ་མེད་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་
གྱི། །གཙོ་བོ་དེ་ཡི་བྱད་པར་སྤངས་པས་ན། །གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་འདོད་པ་
ཡི། །གཏན་ཆོགས་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གཙོ་བོ་གཅིག་ལས་ཆེན་པོ་
སོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་། །ཆེན་པོ་ལས་རར་འཛིན་སོགས་སོ་སོའི་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་
ལས་ཀྱང་། །འབྱུང་བ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཉག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་དཔེ་ཡོད་པ་
མིན་ཞིང་། །ཡང་ཅན་ཏུ་མ་བྱུར་གྱུར་པ་ན། །ནི་ལ་སོགས་པ་ཉམས་པ་མིན་པར་
རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། །སྟན་སོགས་གྱི་རྣམས་པའི་སྟོབས་དང་ཁ་དོག་དཀར་པོ་སོགས་གྱི་གཟུགས་
དང་སྤང་པོ་གཅིག་ལ་ཏུས་བྱ་རྒྱུད་ཏུ་མང་པོ་སོགས་གྱི་ཆད་ལ་སོགས། །ཉེ་བར་གནས་ཉེ་
རྩིས་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་གནས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། །གཙོ་བོའི་རྣམས་པའི་བདག་ཉིད་
ཉིད་ཏུ་སྟེ། །ཡོད་ན་སྤར་བཞིན་ཆེན་པོ་སོགས་གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་ཡོད་པ་ནི། །མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་
དཔེ་མི་འགྲུབ་པོ། །ཅི་སྟེ་གསལ་བའི་ངོ་བོར་དེ་གཙོ་བོ་དེ་བྱེ་བྲག་གི་རྩིས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་
པར་འདོད་ནའང་། །གཙོ་བོ་ནི་མི་གསལ་བར་འདོད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་སྤང་བར་

འཇུག་རོ། རྩོམ་དང་དེའི་དུས་བྱ་ལྟར་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་གཅིག་ཉིད་དུ། སྦྱབ་ན་འང་
ནས་ཀྱི་ས་མོན་ལས་དེའི་སྤྲུག་སོགས་ལྟར། བྱལ་བེན་སྦྱས་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱ་ལྟས་
རིགས་མཐུན་སྣ་གྱི་གཅིག་ཉིད་ལ་གཅིག་ཉིད་དུ། སྦྱབ་ན་འང་སྤར་བྱལ་བེན་པ་
སྦྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟེན་ལས་དོན་གཞན་རྟོགས་པར་འདོད་ན་ཡང་། སྤར་མ་བཞིན་
དུ་སྦྱོན་ཀྱང་འབྱུང་རོ། རྩོར་བ་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱལ་སོགས་པ་གཉི་སྤྲུག་དག་གི་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱང་དུ། གཤམ་
ཆོགས་མ་ངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། རྩ་བུད་གཉིས་དུས་ཀྱིས་དབྱེར་མེད་པས་བྱེད་པ་པོ་
དང་བྱ་བ་གཉིས་གཞན་མིན་ན་འང་། སྤར་བེན་དང་སྤྲུག་གཉིས་དང་། མངལ་དུས་དང་སྦྱེ་དུས་
གཉིས་གཅིག་དུ་འདོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་ལྷུང་དང་འགལ་
བ་ཉིད་དོ། ཁོ་ན་རེ་དཔེར་ན་ཅན་གྱི་རོ་བོ་མི་མངོན་པ་ཅམ་གྱིས། རྩོམ་མེད་པར་
བྱལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདས་པའི་དུས་དང་ཅན་གྱི་རོ་བོ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་དུག་པའི་དབྱེ་བས་
བསྐྱར་པའི་བྱིར། རྟེན་ལྟར་གྱི་སྤྲུང་ཅིག་མ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟེན་ལྟར་ཡང་མཛོད་
མེམས་སྦྱོར་བར་བྱུར་ནས། རྟེན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་སྦྱོན་རྣམས་སྦྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་། ཁོ་བོས་
སྦྱས་བེན་པའི་སྦྱོན་རྣམས་མེད་པ་མིན་ཏེ། འདི་སྦྱོན་བྱུང་གི་དཔེ་དང་སྦྱར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་
སྦྱོན་ཀྱང་ལ་དབང་སྤྲུག་གིས་བྱིན་པའི་འབང་མཐུང་དེ། འཇིགས་སྦྱེའི་བྱ། བགས་ཀྱི་སྦྱོན་མོ་ལས་སྦྱེས་
པ་བྱེན་དུ་སྦྱ་འབྲང་བུམ་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་མཐར་བསད་པར་མ་གྱུར་གྱི་བར་རྗེས་སུ་
འབྲེལ་བ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཁལ་པོ་དེ་གསལ་བའི་གཟུགས་སུ་གནས་སོ་ཤེ་ན་གཤམ་ཆོགས་
སྣ་གྱི་དོན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ངས་པ་ཉིད་དེ་སྤར་གཙོ་བོ་ནི་མི་གསལ་བར་ཁས་སྦྱངས་

པའི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞིང་། །བདེ་སོགས་དང་དབྱེར་མེད་རོ་བོ་གཅིག་པ་རུས་པའི་
ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཡང་། །དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་གཏན་ཆོག་གསུམ་གྱང་མ་ངེས་
པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ་ན་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ལོངས་སྟུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ཏེ། །རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་གལ་ཏེ་དབང་པོ་དེ་རྣམས་སེམས་ཀྱིས་སྟུང་བྱ་ཡིན་པ་ནི་
ཁོ་བོ་ཡང་འདོད། །གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་པོ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དག་ནི་མ་
བཟུན་པར། །སེམས་ཀྱིས་སྟུང་བའོ་ཞེ་ན་གྲུབ་ཐེན་པ་སྟུབ་སོ། །ཅི་སྟེ་སྟུང་བ་པོ་སྟེས་
བྱ་ནི་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་ཀུན་ལ་བྱུང་པའི་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་པ་སོགས་ཀྱི། །བྱུང་པར་
ཅན་ནོ་ཞེ་ན་པན་ཚུན་རྗེས་འགོ་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། །རྟོགས་པ་ཡིན་པར་བདེན་ཡང་
སྟེས་བྱ་ལ་རྩལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ལོངས་སྟུང་པ་པོར་ཡིན་པ་ནི་མི་འདོད་དོ། །དངོས་
པོ་རྣམས་བྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ། །རབ་བྱ་རྟོགས་ཏེ་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྟུང་
པའི་བདག་ཉིད་རྩལ་གྱིས་སྟེས་བྱ་ལ་པན་བཏགས་པས་སྟེས་བྱ་ནི་བར་སྟུང་པ་པོར་འགྲུར་ཞེས་བྱིང་གིས་
སྟེས་པ་ཅི་ལྟར་དེ་དེ་ལྟར། །མི་རྟོགས་ཏེ་དཔེར་ན་བདེ་བ་དང་གཉི་ལྷག་བཞིན་
ནོ། །བྱུང་བ་མེད་པར་རྩལ་གྱི་རང་བཞིན་སྟུག་བསྟུལ་ཡང་། །དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་གང་
དང་གང་རྒྱུད་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དང་། །རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་བརྗོད་བའི་ཕྱིར་
དང་། །གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་གཉི་ལྷག་བཞིན་ནོ། །རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལ་
སོགས་པའི་གཏན་ཆོག་རྣམས་ཀྱིས། །ཁ་དང་བྱུང་པར་ཅན་ཉིད་དུ་འདོད་པས་
ན། །རང་གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་ལ་ནི་དེ་རྣམས། །ཁ་དང་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པ་མ་
ཡིན་པ་དེ་བདེན་མོད། །སྟོན་འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། །གཙོ་བོ་ཡང་བྱུང་བ་བྱུང་པ་དང་བཅས་པ་

སྐྱབ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་དང་ལྷན་པར་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ཉིད་
ལྷ། །གཏན་ཚིགས་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་པར་དང་བཅས་ཏེ་སྐྱབ་པས། །དེ་ལྟར་ན་གཙོ་
མོ་རང་གི་ངོ་མོ་དང་འགལ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། །ཁོང་ཏུ་སྐྱས་པའི་དཔེ། ཅན་དེ་མ་བཟུང་
བར་དེའི་དུམ་བུ་སོགས་ཀྱང་མི་འཛིན་པས། །གཞུགས་སོགས་དེ་ཅན་ལས་གཞན་
མིན་དེ་ཅན་གྱི་དུམ་བུའི་དངོས་པོ་བཞིན། །ཅན་གྱི་སྤྱང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་མིན་པར་ཡང་མིན། །འདི་ལྟར་ཅན་གཅིག་ལ་དུམ་བུ་ནི་མང་པོ་བཟང་བ་
བཞིན་རྟོགས་བྱ་ནི་ཉེར་བཞི་གང་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་རྟོགས་བྱེད་ནི་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། །དེས་ན་དེ་དག་མི་མངོན་པ་མ་ཡིན་ལ། །དཔེར་ན་ཅན་གྱི་སྤྱང་པོའི་རང་གི་ངོ་མོ་དང་
བལ་བ་དེས་ན་བྱེད་བཞིན་ཡིན་གྱི་བྱ་བར་ཡོད་པའང་མི་འདོད་དོ། །འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་ཡོད་
པར་འདོད་པའི་ད་ལྟར་གྱི་ནི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་། །དབྱ་མ་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་མ་
གྲགས་པ་ཉིད་དེ་ཐོག་མཐའ་དབྱས་ཀྱི་ཆམས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་དང་
བཅས་པའི་སྤྱད་པར་བྱ་བ་འདི་དག། །སྤྱད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྤྱོད་པ་པོ་ནི་མལ་
ཆ་དང་ལྷན་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟོས་པ་བཞིན། །འདུས་པའི་ངོ་མོ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་པ་པོ་ནི་སྤྱོད་
པ་ཉིད། །དེ་ཡི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །རྟོགས་པ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དེས་པ་
ན་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ངེས་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་ན། །ཁོ་ན་དེ་ནི་གང་གི་ཡིན་པ་
སྒྲིམ་ཤིག། །དེ་ནི་དངོས་པོའི་ཆུན་བྱེད་པོ་རྗེས་ལ་བརྟེན་ཏེ། །དཔེར་ན་གོས་སོགས་
ཚོན་ཏུ་བཅོས་པ་བཞིན། །དཔྱར་བ་ནི་བཅོས་པ་སྟེ། །འབྲས་ཆན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།
འདིར་རྟོགས་པ་ལ་མ་རྟོགས་པའི་རྗེས་ནི་མ་དམིགས་ན། །འདི་གང་གིས་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་སྒྲིམ་ཤིག

གཞན་ཡང་སྐྱ་སོགས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བ། ཡིན་ནའང་ཤེས་པ་རི་ལྟར་
ཡིན། སྐྱ་སོགས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། ཡིན་ནའང་ཤེས་པ་རི་ལྟར་
ཡིན། བྱིད་པའི་བྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། བྱིད་པ་ཉིད་ཏུ་རི་ལྟར་
འདོད། མ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་པ་མེད་ཏེ་འདོགས་ན་ཡང་། ཤེས་རིག་སྐྱེས་བྱ་བ་དགས་
པ་བ་ཏུ་འགྱུར། བྱིད་པོའི་སྐྱ་ཡིས་བརྗོད་བྱའི་ཕྱིར། རྒྱན་སོས་མེ་བཏང་བ་དང་། མེས་
ཐོང་བ་སྟེགས་པ་ན། རྒྱན་སོས་ཐོང་བ་སྟེགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན། གློ་ལ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་བྱ་
ལ་ཡོད་པར་འདོགས་སོ་ཞེ་ན། རོ་ན་མེ་བཞིན་ཏུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེས་བྱ་ཡང་། རྒྱ་དང་བཅས་པ་
དང་བྱ་བ་དང་བཅས་སྟོད་པར་བྱ་བ་དང་། བྱ་བ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་
ཡིན། ཀྲུན་ལ་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་རང་བཞིན་ལས། གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་སྐྱེས་བྱ་
མིན་པ་དང་སྟེ། སྐྱེས་བྱ་དེ་ཡི་རང་དངོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཚས་ནི། ཉེ་ཡིས་འདི་ལྟར་
ཡོངས་རྫོགས་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། ཉེས་ན་ལས་སྤངས་པ་དེ་ལ། གཞོད་པའི་ཕྱིར་
ཁྱོད་ཀྱིས་དམ་བཅས་པ་སྟོན་མེད་མིན་ཏེ། རི་ལྟར་ན་རྟག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་གཅིག་
བུར་གྱུར་པའི་དབང་ཕྱག་འཁྱོ་བའི་རྒྱུར་སྐྱ་བ་རི་ལྟར་བཞིན། རྟོགས་པ་དང་གསལ་བ་ལ་
སོགས་སྤངས་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། བདག་དང་བདག་གི་མིན་པར་རྟོགས་པ། ཁྱོ་
ཡི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཡི། ལྟ་བུ་ལོག་པས་བཅེངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་
སྐྱེས་བྱ་འགྱུར་བར་མི་རིགས་ཏེ། ལོངས་སྟོད་བྱ་བྱེད་པོ་གཙོ་བོ་དང་སྐྱེས་བྱ་ཐ་དད་
མཐོང་བ་ཡིས། ཐར་པ་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཕྱི་ཀྱོག་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་སྟོད་བྱ་བྱེད་མེད་དང་། ཁྱོད་པ་པོ་སྐྱེས་བྱ་གཉིས་གཞན་ཉིད་མཐོང་བ་བཞིན་

ཉེ། ཇི་ལྟར་ན་མ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། རྒྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་དེ་མི་ཕོ་མོ་གཉིས་ནི་
ཐ་དད་མཐོང་བ་ལྟར། རྒྱེས་བྱ་གཙོ་བོ་ལས་ཐ་དད་མཐོང་བ་ཡིས། ཇི་བཞིན་
འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་མི་འདོད་དོ། ཇི་ལྟར་ན་གྲངས་ཅན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
ནི། ཚིག་སྟོན་མ་དང་བྱི་མར་འགལ་བར་སྒྲ་བ་དང་། རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་
དང་ནི་མི་ལྟན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་མཁས་པ་ན་མས་ཀྱི་སྟོ་མི་འཇུག་པ་
དང་། རྒྱ་གྲོ་རྒྱ་ཡི་ས་བོན་གྱི། བྱང་ན་ཡོད་པའི་རྒྱ་གྲོ་གནས་པ་དང་། བྱུང་མེད་
དང་རྒྱེས་པ་འགྲོགས་པ་ལ་བྱ་གནས་པ་དང་། རྩ་ཡི་ནང་ན་སྒྲ་གནས་པ་དང་། ཟུག་
ཀྱི་ནང་ན་བྱི་ས་སོགས་དང་། ཤིང་ལ་མེ་འབར་བ་ཡོད་པར་མི་མཐོང་ཞེས། བྱང་
ཞིག་མངོན་སུམ་སྟོང་བར་བྱེད་པ། ཇི་ནི་བདེན་པར་སྒྲ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཁོ་ན་རེ་
དེ་དག་ནི་ཡོད་ཀྱང་མ་གསལ་བས། ཇིས་ན་བྱ་བ་མངོན་གསལ་དུ་མ་མཐོང་
དོ། ཞེ་ན་མི་གསལ་བ་ནི་མེད་པ་མིན་པས། ཞེ་མའོ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནི་ཤིན་
དུ་ལེགས་སོ་ཞེས་དབྱས་པའོ། །

དབུ་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས་གྲངས་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་མཆན་
ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྟེ་ལེའུ་བྱུག་པའོ། །

བྱེ་བྲག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལེའུ།

ཕ་དེ་བྱེ་བྲག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི། སྒོ་དང་། སོགས་པ་བདེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐུལ་
དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་སྤངས་དང་། འབད་པ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་པ་དང་། འདུས་བྱས་
ཞེས་བྱ་བ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་དང་བཅད་པ། །བྱངས་ནས་ཕྱང་སྟེ་སྤངས་པའི་
ནལ་འཕྱོར་པ། །རང་གི་ཡིད་ལ་བདག་ཅེས་ནས་པར་མི་རྟོག་པ་གནས་པ་ནི། བྱེ་
བྲག་པ་ལྷག་པ་པ་ཡིས་ཐར་པ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། །རྒྱས་པར་སྤར་བསྟན་རིམ་
པ་ཡིས། །མི་བདེན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟེ་བ་བཀག་པ་ཟིན་པ་འཇམ། །དངོས་པོ་ཡོངས་
སྤྱ་བཀག་ཟིན་པ་ཡིན་པས་ན། །འདོད་པ་དང་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་མེད་པ་དང་། །ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་སྤང་ཅིའི་རྒྱར་མི་རུང་བ་ལྟར་མ་སྟེས་པ་ནི་བྱེད་པ་པོར་
མི་རུང་སྟེ། །བྱ་བ་ངས་པར་བྱ་བ་ལ། །བྱེད་པ་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྤང་ཅིའི་
རྒྱ། །ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་མིན་པ་བཞིན་དང་། །མ་སྟེས་པ་ནི་སྟེས་པ་མ་ཡིན་
ཏེ། །ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་མ་སྟེས་པ་བཞིན། །འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་ཀྱི་
དོན། །དོན་དམ་པ་ན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། །རྟག་པའི་བདག་ལ་དབང་པོ་དང་དོན་དང་ཡིད་
ཐད་པ་ལས་སྟེས་པའི་ཤེས་པ་མི་བརྟེན་ཏེ། །རྒྱ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བྱམ་པ་
བཞིན་ནོ། །སྒོ་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ཉིད་དུ། །མི་རིགས་ཏེ་སྟེ་བ་དང་ལྷན་
པའི་ཕྱིར་དང་། །རི་ལྟར་ན་བདག་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དུ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་

འདོད་པ་བཞིན་དང་། འདུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པར། རིགས་ཏེ་མི་རྟག་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེ་ལྷར་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས། ཐམས་ཅད་དགག་པ་
མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་པར་བྱལོ། གཤམ་ཏེ་སྒྲོ་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་འདུ་བ་མ་
ཡིན་གྱི། ཡིད་འདི་རྟག་པ་ཡིན་པས། དེ་དང་འདུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡིད་ནི་རྟག་པ་མིན་པར་
འདོད་དེ། བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། ཡིད་འདི་ནི་བདག་གི་
བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བདེ་བ་བཞིན་ནོ། ཡང་རྟེན་མེད་
པ་ལ་བརྟེན་པ་མི་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བདག་ཡོད་པ་ནི་བཀག་ཟིན་ཀྱང་། བརྟེན་པ་
ཡིད་འདིར་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་བ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བདག་ནི་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་མེ་རྟོག་བཞིན་ནོ། རྩུང་པོ་འདུས་པའི་རྒྱུ་ལ་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་བདག་ཡོད་པས། བདག་དེ་ཡི་སྤྱི་ནི་ཡོད་པར་ཡང་། ཁས་ལེན་པ་བྱེད་ན་ཡང་
ཁོ་མོས་དེ་ལ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། བདག་ཅེས་པ་འདི་ནི་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་མིན་པ་དང་རྟག་
པ་མིན་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་སྒྲོ་སྟེ་
བ་ན་བདག་འཇུག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཤེ་ན། བྱོད་ཀྱི་བདག་གི་བྱེད་ཆོས་རྟག་པ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཉམས་པར་འཇུག་ཞིང་། འོན་ཏེ་སྒྲོ་སྟེས་པ་ན་བདག་ལ་འཇུག་པ་མེད་ན་
བདག་གིས་ཅི་ཡང་ཤེས་པ་མིན་ནོ། ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་མིན་པ་གཉིས་རི་ལྷར་རུང་སྟེ་
མི་རུང་ངོ། བདག་དང་སྒྲོ་གཉིས་འདུ་བ་ནི་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་དབྱུག་པ་དང་དབྱུག་ཅན་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན།
བདག་གིས་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིའི་ནང་དུ། འདུ་བ་དགག་པ་བྱས་ཟིན་པས་ན། འདུ་བ་དེ་དང་
འབྲེལ་པའང་རིགས་པ་མིན་ནོ། གཤམ་ན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་

དང་འབད་པའི་ལྷགས་དང་འདྲོད་པ་དང་། རྒྱང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བགག་པའི་
ཚུལ་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། རྟག་པའི་བདག་རང་བཞིན་ཅན་ལ་མི་རྟག་པར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་
དེ་རྣམས་མི་བརྟེན་ཏེ། རྒྱ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་བཞིན་ནོ། ཡང་ན་རྟག་པའི་
བདག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། བདེ་བ་ཡིན་པར་མི་རྟོགས་ཏེ། སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པའི་
ཕྱིར་དཔེར་ན་གཞུགས་ལ་སོགས་པ། བདག་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་མི་འདྲོད་པ་
བཞིན་ནོ། ཡང་ན་ཡོན་ཏན་མི་རྟག་པ་འདི་དག་འདུ་བ་ནི། བདག་རྟག་པ་ལ་ཡོད་
པར་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་དོ། ཡང་བདག་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་
འབྲེལ་བ་ཡང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་རིགས་སོ། བདག་རྟག་པ་ཡོད་
ནའང་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེ་སྦྱར་བ་དོན་མེད་ལ། བདག་རྟག་པ་མེད་ན་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་
སྦྱར་བ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མོ་གཤམ་བྱ་བཞིན་ནོ། ཅི་སྟེ་དེས་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེན་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ཆོས་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དེ་ནི་བདག་ཡོད་པར་མི་གསལ་
པའི་གསལ་བྱེད་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མི་རུང་ངོ་། ཁྱངས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་དང་སྦྱེས་བྱ་
འབྲེལ་བ་ཡང་། མི་རུང་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་གྱིས་ནི་ལན་བཏབ་པོ། གཤམ་ཏེ་སྤྱི་
སོགས་དང་འབྲེལ་བས། སྦྱིས་བྱ་ཡང་སྤྱི་དང་གཅིག་པ་ཉིད་འདྲ་རྟོགས་པར། དེ་ལ་
སོགས་པ་རྒྱུན་གཞན་དང་ཕྲད་པ་ཙམ་གྱིས། སྦྱིས་བྱ་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་འདྲོད་
ན་ནི། སྦྱིས་བྱ་ཐོལ་པའི་དུས་ན་ནི་ཡོད་པ་མིན་མེད་པ་མིན་དུ་མ་ཡང་མིན། ཡོན་ཏན་དང་
མི་ལྷན་པའི་བདག་ནི་གཅིག་མིན་ཕྱ་བ་མིན་ཆེན་པོ་ཡང་མིན། འདི་ནི་རྟག་པ་མིན་
མི་རྟག་པའང་མིན། གཞན་ཡང་མིན་གཞན་མིན་པ་ཡང་མིན་པ་དེ་ཉིད། རི་ལྟར་

བདག་བཞིན་ཏུ་ཆོག་གི་དོན། གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་རྩས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ལས་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིང་བ་དེ། འབད་ནས་གསངས་ཤིང་སྤྲས་ཀྱང་ནི། གཞེགས་
ཟན་པ་ཡིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ། འདི་དག་ནི་མཆན་མར་འཛིན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཉིད་མཐོང་བར་མི་རིགས་སོ། གྲོ་ལ་སོགས་པ་མི་བདེན་པར་སྤྲེས་
པ་ནི་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཆད་པ་ཡིན་ལ། མཆན་མ་མི་བདེན་པར་སྤྲེས་པའི། ས་ལ་སོགས་
པ་ནི་རྟག་པའི་རྩལ་བྱ་རབ་དང་ལྷན་པར་འབྱུང་བས་རོ་བོ་རྟག་པར་ལྟ་བུའི་མི་བདེན་པར་
འདོད། བདག་ལས་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན། རྟོག་དང་བདག་གཉིས་
འབྲེལ་བ་མི་འདོད་དེ། ཡོད་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པའི་སྒོ་སྤྱི་ལ། སྤྱི་ཞེས་
བྱ་བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། རྟོག་བཞིན་ཏུ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་སོགས་དང་
འབྲེལ་བ་ཡང་། བདག་གམ་ས་ལ་སོགས་པ་གཞན་པ་ལ་ལ་ལ། མཁས་པས་
རི་ལྟར་གྲངས་སོགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡང་མིན་ལ་གྲངས་སོགས་མིན་པའི་རོ་བོ་ཡང་མིན་པའི་རིགས་
པ་བཞིན། གྲོ་དེ་མིན་པར་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་། བདག་ནི་སྒོ་དང་སྤྱུག་
བསྐལ་དང་། བདེ་བ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་སྤངས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་མི་འབྲེལ་
པའི། ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲངས་བཞིན་ནོ་སྟེ། གྲོལ་བར་གྱུར་པ་ན། གྲངས་ཀྱི་གཅིག་
ལས་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། གྲོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།
དེའི་ཕྱིར་སྒོ་སོགས་ཡོད་ཏན་མེད་པའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མིན། གང་ཡང་ཡིད་རང་གི་རོ་བོ་
ལ་གནས་པ་ན་ཐར་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་དང་རོ་བོར་དབྱེར་མེད་
ཀྱང་། ཡིད་སྒོ་གང་ཞིག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་སྒྱུར་བ་

འདོད་པ་ལས། །སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དྲན་ནས་ཤེས་པ་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བ་
ན། །སྤར་མཐོང་མ་མཐོང་གི་ངེས་པའང་སྤར་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་བཞིན་ཏུ་འབྱུང་
བར། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་བའི་ལན་ཡང་འདི་ལ་ཡིན། །ཆོས་མེད་པའི་སྐྱེ་བའི་སྦྱར་
བ་བཀག་པས་ན། །དེ་ཡི་སྦྱར་བའང་བདག་ལ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །ཡིད་དང་
བདག་གི་ཕྱོགས་ཆ་མེད་པ་ལ། །རྟོན་དང་བརྟོན་པ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འདོད་དོ། །སྦྱིར་
བདག་དང་ཡིད་ནི་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། །དེ་གཉིས་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པར་མ་
བྱུང་བས་རྟོན་དང་བརྟོན་པ་ཡིན་པར་ནི་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་
རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །རྩལ་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་མཐོང་བས་གྲོལ་བར་
ནི། །རི་ལྟར་འུག་པ་མི་འདོད་པ། །དེ་བཞིན་རྩལ་སོགས་ཆོགས་དོན་བྱག་ལ་གོམས་
བར་བྱས་པས་གྲོལ་བ་ཡོད་པ་ནི་འུག་པ་པ་མི་འདོད། །ས་སོགས་ཉེ། །རྩལ་དང་། །ཡོན་ཏན་
དང་། །ལས་དང་། །འདུ་བ་དང་། །སྦྱི་དང་། །བྱད་པར་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནི། །ཐར་
བ་མིན་པར་གཟེགས་ཟན་འདོད་དོ། །འཆོ་བ་དང་། །ཟག་བ་དང་། །སྒྲིམ་བ་དང་། །གས་བ་
མེད་པ་སོགས་བྱད་པར་དག་ནི་མི་འདོད་ཕྱིར། །གཙུག་བུ་པའི་འཆོ་བའི་དེ་ཉིད་ལ་
སྦྱོང་བའི་སྒོ་བཞིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལའང་། །ལྟ་བ་ངན་པའི་རབ་རིབ་
སྦྱེས་པས་ན། །དེས་ན་ཡང་དག་པའི་རིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །སྒོ་ནི་ནམ་ཡང་
དགའ་བར་མི་བྱའོ། །

དབུ་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས་བྱེ་བྲག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་མཆན་གྱི་
འབྲེལ་བ་སྟེ་ལེའུ་བདུན་པའོ། །

རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་རྒྱུར་སྣ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ ལེའུ།

ལྟ་རིག་པའི་མཐའ་བྱིན་པ་ནི་རིག་བྱེད་མཐའ་པ་སྟེ་ཆགས་པ་མེད་པར་རིག་པར་སྣང་སྟངས་ཤིང་སྣང་སྟངས་པ་བ་སྟེ་རིགས་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་པ་ནི། །འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་སྣང་བ་ཡི། །ཕྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བདག་རིག་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དགོན། །བདག་ལ་སྤང་བར་བལྟ་བའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། །འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་སྣང་བྱེད་གཅིག་གིས་སྟེ་འཇིག་ཅན་ལ་བཅེངས་ཐར་མི་རུང་ཞིང་། བདག་ཉག་པའི་ངོ་མོ་ནི་བཅེངས་ཐར་གཉིས་ཀ་རིགས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་རིག་བྱེད་ལས་གྲགས་པའི་སྟེས་བྱ་ནི་མཁན་པ་ལས་གཞན་སྟེས་བྱ་ནི། །ཆེན་པོར་རྒྱར་པ་ཉི་མའི་འོད་ལྷ་བྱར་བསྟགས་པ་འོས་པ་ལ། །དེ་ནི་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལ་བདག་དེ་ཉིད། །མཁས་པས་རིག་པ་འཇུག་ཤེས་ན་འཆི་མེད་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོ་དབང་ཕྱག་གསེར་མདོག་ཏུ། །གང་གིས་མཐོང་ཞིང་བརྟ་བ་རྩས་པ་དེ་ནི། །སྤྱི་ག་པ་དང་བསོད་ནམས་ལས་འདས་ནས། །མཆོག་ཏུ་ཞི་བའས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་ཀུན་ལ་བྱས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་རྒྱར་པ་དང་འབྱུང་བ་ཞིན་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བ་དག་ཐམས་ཅད་སྟེས་བྱ་དབང་ཕྱག་ཡིན་པར་འདོད་དེ། །དེ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་དང་རིང་བ་དང་། །དེ་ནི་ཉི་བ་དང་དེ་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་དང་། །སྤྱི་བ་སྣ་

ཆོགས་དེ་ལས་སྒྲིས་ཤིང་། །དར་གྱི་སྲིན་བུའི་སྦྱང་པ་བཞིན་ཏུ་ཟད་པ་མེད་ཅིང་། །འདི་
ནི་སྲིད་པ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱ་ཡིན་པར་མ་ཟད་སྲིད་པ་ཟད་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པ་སྟེ་མཁས་པ་དེ་ཡི་
ཆར་ཐིམ་པ། །ཡང་སྲིད་ལེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་འཆི་བ་དང་བཅས་
པ་རྣམས་ལ་ནི་འཆི་མེད་གྱི་བདུད་ཅི་ཐོབ་པ་མེད་དེ། །དཔེར་ན་མེ་ལ་གུང་བ་མེད་པ་རི་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཆི་མེད་གྱི་བདུད་ཅི་ནི་དབང་ལྷག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་སྒྲིས་བུ་
ཉིད། །མ་རྟོགས་བདུད་ཅི་ཡོད་པ་མི་རིགས་སོ། །དབང་ལྷག་གང་ལས་མཆོག་ཏུ་
ལྷར་པ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དབང་ལྷག་གང་ལས་དམ་པ་སྤྱིན་རུས་གཞན་མེད་
ལ། །འདི་ལས་ཕྱ་བར་ལྷར་པ་གཞན་མེད་པས། །སྣ་ཆོགས་འདི་དག་གི་རྒྱ་དབང་
ལྷག་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། །དེ་ནི་ཕྱ་བ་དང་རགས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་། །ཡང་བ་དང་
ལྷན་ཞིང་གཙོ་བོ་ལྷར་པ་དང་ཀྱན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱེ་བྱེ་འདོད་པའི་
མཐར་ཐུག་གང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པ་ལྷན་པའི། །རྣལ་འབྱོར་པ་རི་ལྷར་འདོད་པར་ལྷར་
འགྲོ་དེ་ནི་གཅིག་ལྟ་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཁམས་གསུམ་སྣ་ཆོགས་བསྐྱས་པའོ། །དེར་ནི་གཡོ་བ་དང་མི་
གཡོ་བའི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །བདག་ཉིད་ཏུ་ནི་འདུས་པར་མཐོང་
ཞིང་། །བདག་དེ་ཉིད་མཐོང་ན་བྱིས་པ་དང་མཁས་པ་དང་གདོལ་པ་དང་། །བྲམ་ཟེ་
སོགས་རྣམས་དང་ཕྱིག་པ་དང་བསོད་ནམས་བྱུང་པར་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་ཀྱན་
ལ་བྱིབ་པ་ཡིན་ན་རི་ལྷར་སྣ་མི་སོགས་བཞིན་མི་རྟག་པ་དང་འགའ་ལ་མ་བྱིབ་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
བྲམ་པ་གསར་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་པར་འདིག་པ་ལྷར། །ནམ་མཁའ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་
ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་པ་ལྷར། །ལྷས་ཅན་གསར་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་པར་འདིག་པ་ལྷར། །དེའི་

བདག་ཉིད་ཡིན་པས་བདག་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། དཔེར་ན་བྱམ་པའི་
ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཅིང་། བྱམ་པ་དུ་མའོ་ཞེ་ན་བྱམ་པ་དུ་མ་དག་ཆག་
ན་ནམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཉིད་དུ། བཅས་ཅད་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་
ཡིན་པར་འདོད། །རི་ལྟར་བྱམ་སོགས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་། །རྩུ་ས་ལ་ཐ་དད་
འགའ་ཡང་མེད། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལུས་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་། །བདག་
ལ་ནི་ཐ་དད་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །རི་ལྟར་བྱམ་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་
གཅིག་ །རྩུ་དང་དུ་བས་བསྐྱེབས་པར་གྱུར་བ་ན། །ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་དེ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལྟར། །བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་སོགས་དེ་བཞིན་དུ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་
པ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་མེད་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་བདག་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ཞིང་། །དེ་ལྟར་བདག་
གཅིག་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ཤིང་མ་རྟོགས་པས། །མི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ནས་ང་
རྒྱལ་སྤེལ་བ་བཞིན་དུ། །ལས་སྣ་ཆོགས་པ་རྣམས་སོགས་ཤིང་དགེ་བ་དང་། །མི་
དགེའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་སྤེལ་བུ་ནི་བྱེད་པོ་སྤྱོད་པོ་ཡིན་པས་དགེ་སྤྲིག་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། །མི་འགྱུར་ཏེ་ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་དེ་ལ་མ་
ཆགས་པ་དང་། །ལུས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཀྱང་ལུས་གྱི་ཉེས་པས་མི་གོས་ཏེ། །ལོངས་
སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་འདོད་པ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པས་མི་གོས་པ་རྒྱལ་པོ་
བཞིན་དང་། །སྤྲིག་པ་བསགས་པས་ཀྱང་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རི་སྐད་བསྟན་པའི་
རིམ་པ་བཞིན་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་བྱུག་ཡིན་པའི་བྱིར་གཅིག་པོ་འཕམ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
པའི་བྱིར་ཀྱན་བྱས་ཉམས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རྟག་པ་སྟེ། །ཁྱེད་འདས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་

ཆངས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་མཆོག་ཐོག་མཐའ་མེད་པས་འཆི་བ་མེད་པ་དམིགས་པའི་གནས་
སོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོར་བས་གོམས་པར་བྱས་ན། །དེ་ནི་ཡང་
སྲིད་ལེན་མི་འཇུག་ཞེས་པ་སྟེ་ཡང་སྲིད་ལེན་དགོས་བཤོ། །དེ་ནི་རྟག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་མེད་པ། །གང་གི་སྒྲིད་ལུལ་དུ་གང་ཡང་མ་ཐུར་པ། །སྟོ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དབྱེ་
བས་སྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཏུ་སྒྲོར་བར་ཡང་བྱེད་པ་
འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། དབང་ལྷག་དང་། ཀུན་ལ་ཁུབ་པ་དང་། རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པར་རོ། །དེ་དག་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་སྐྱ་བའི་བྱོགས་སྣའོ། །དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་
བཅོས་ཚུམ་པ་པོས་སྐྱས་པ་ཆགས་སྣང་གི་བྱོགས་སུ་སྦྱང་བ་མ་ཡིན་པས། །འདིར་ནི་
འདི་ཡང་འདི་ལྟར་དབྱད་པར་བྱ་ཞིང་། །རང་བྱོགས་ལ་ཆགས་པས་བསྐྱིབས་པའི་
སྟོན། །རི་ལྟར་དབྱད་ཀྱང་བདེན་པའང་རྟོགས་པར་མི་འཇུག་རོ། །བདག་ཡོད་པ་
ནི་སྣང་ནས་བཀག་ཅིན་པས་ན། །འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེས་ན་བདག་དེ་
མཐོང་ན་གྲོལ་བ་སྐྱ་བ་ནི། །ཆོག་མི་བདེན་པར་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཉིད་དེ་
སོང་གི་རྒྱ་མཐོང་བས་གྲོལ་བར་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ལ་སྟོན་དང་བཅས་པ་
འདི་ལྟར་སྟེ་བྱོལ་སོང་རྣམས་ལ་ཡང་འཛིག་ཆོགས་ལྟ། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྟོན་ནས་
ཡོད་པ་དེ་ནི་བར་མ་ཐུར་པ་ནི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། །དེ་ཉིད་ཁོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་བར་བྱས་ཤིང་། །འཛིག་ཆོགས་ལྟ་བ་ལ་
མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡི། །བདག་ཏུ་འཛིན་པར་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དག་གང་དང་
གང་ཞིག་ཡོད་པ། །གང་ལས་འཁོར་བ་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་བར་འབྱུང་འཇུག་

བ། རྟེན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཅིངས་པའམ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པར་སྤྲ། ཁྱོས་བྱེད་བརྟུང་
བས་ཁྱོས་པར་གྱུར་བཞིན་པ་ལ་སྤར་ཡང་ཁྱོས་འགྱུར་བརྟུང་ཏུ་བཅུག་པ་བཞིན། བདག་ཏུ་
ལྟ་བུ་དེ་སྤར་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡིས་ཞི་བར་གྱུར་ན། ཁ་ཟས་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱེད་ནད་དང་ལྷན་
པ་ལ། ཡང་ཏུ་ཁ་ཟས་ཟོས་པས་ཕན་པར་འགྱུར་རོ། ཡང་རིག་བྱེད་སྤྱོད་པས་བདག་
དེ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་པར་བྱེད་དེ། ལུས་ཞེས་བྱ་བ་ལུས་དང་
དབང་པོ་དང་ལུས་སོགས་ལ་ཞེན་པས་བཅིངས་པའི་བདག་དང་། མཆོག་ན་གནས་པ་
གྲོལ་བའི་བདག་དང་། ལུས་མཆོག་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་བདག་གི་ལུས་
ནི། བདག་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཡིས་འཛིན་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དོན་མ་ཡིན་ཞིང་། ལུས་དང་། དབང་
པོ་དང་། ལུས་རྣམས་ལ་བདག་ནི་འདི་ལྟ་ཞེས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ལུས་ལ་
བདག་གི་སྒོ་ནི་བཅིངས་པའི་བདག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ལུས་སོགས་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་
བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་བདག་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་གིས་
བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅིས་པ་ན། གཞུགས་དང་སྤྱོད་དང་ཅི་དང་རོ་སོགས་ལུས་རྣམས་
ལ། བདག་དང་བདག་གི་ལོ་སྟམ་པའི་སྒོ་སྒྲེལ་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་མི་རིགས་ཏེ། གཞུགས་
སོགས་ལུས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་སྒོ་དག་ནི། བྱེད་པོ་བདག་ནི་མེད་
ཀྱང་སྒྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའི་སྒྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་
ན་མེ་ཤེལ་གྱིས་ནི་མེ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། བཀང་ཡང་ཀ་དང་ཨ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་མཉན་བྱ་སྤྲ། རྟེ་ཡི་བྱེད་པོ་ཡང་བདག་མིན་པར་འདོད་དེ། མཉན་
བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྲག་ཅ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་

ནོ། །འདིས་ནི་ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་གཞན། །འོང་བ་དང་ནི་འགྲོ་བ་དང་། །ལག་པ་
ཀང་བ་གཡོ་བ་ནི། །མཚན་ཉིད་ལྟག་མ་ཟེ་བ་དང་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་
བདག་བྱེད་པ་ཡིན་པ་བཀག་གོ། །དེས་ན་ལུས་དང་། དབང་སོ། རྣམ་ཤེས་དང་། དུལ་སོགས་མ་
གཏོགས་པའི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྣམ་པར་སོ་སོར་བཅད་ནས་སྡོན་ལུལ་སོགས་ཀྱན་
ཤེས་ཤིང་སྤྱོད་པ་ལས། །ཀྱན་ཤེས་ཤིང་སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་ཉིད་ལས་ཕྱིས་སུ་བྱ་བ་ནས། །མིང་
དོན་སོ་སོར་རྣམ་པར་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བ་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཤེས་པ་ལས། །དེ་ལྟ་
སུའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པ་ལས་བདེ་སྤྱག་གི་ཆོར་བ་དང་། །འདུ་ཤེས་དང་། རེག་
བ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པར་སྦྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །དེ་ནི་དེ་དག་གི་བྱེད་པ་
ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ་སྦྱབ་ཟེན་པའམ། །དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་
ནི། །རྣམ་པར་ཀྱན་ཏུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་གཙོད་པར་བྱས་ཟེན་པ་དང་བྱེད་བཞིན་ཏུ་ཡིན་པས་
རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་མིན་པ་སྟེ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན་བྱེད་པ་པོ་ལ་གྱེན་དང་ལྡན་ཞིང་། །གང་
གི་ཕྱིར་བྱེད་པ་ལ་ལྡན་པ་མིན་པས། །དེས་ན་སྤོང་གི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་
པའམ། །ཁ་ངས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། །མིག་ནི་རང་ག་ཟུགས་ལ་བལྟས་ཏེ་ཤེས་
པ་དང་། རྣ་བས་རང་གི་སྦྱ་ཉན་ཏེ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པོ་ཉིད་ཀྱིས། །བྱེད་པོའི་སྦྱ་
ཡིས་བཟོད་པའི་ཕྱིར། །ལྟས་སྦྱིན་གྱིས་ནི་ཤིང་གཙོད་དོ་ཞེས་སོགས། །རྗེ་ལྟར་
བྱེད་པ་པོ་མཐོང་བ་བཞིན་སུ། །འདུས་བྱས་སྤང་པོ་ལས་བྱེད་པ་དང་དེ་དང་བྲལ་བར་
བྱེད་པ་ཉིད། །འདི་ལ་བྱེད་པོར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། །ཐ་སྙད་ཏུ་ལས་བྱེད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་མར་མེ་ཡིས། །ལྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་བཞིན་

ལས། །ཡང་དག་པར་ན་གཙོ་བདག་གཅིག་བྱེད་པོ་མིན་ནོ། །གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་རྩེ་མཁན་
ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་བྱམ་པ་མི་བྱེད། །དེས་ན་མར་མེ་སོགས་བྱེད་པོ། །གདགས་པ་
པར་ནི་མི་འདོད་དོ་དེ་ཡང་བྱམ་པ་ལ་འཛིན་གོང་དང་། དབྱུག་པ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། སྦྱང་པ་
དང་། ལྷ་དང་། རྩེ་མཁན་གྱི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་མང་པོ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་གཅིག་ཡོད་
པ་ཉིད་བྱ་བ་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་འབྲུག་རྒྱ་ནི་མིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་དབང་ཕྱུག་
མེད་ཀྱང་སེམས། །འདོད་ཡོན་གཞུགས་སོགས་ལྷལ་ལ་ཆགས་ཤིང་མངོན་ཞེན་
པའི། །ཐར་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའམ་ཁྲིད་ནས། །འཁོར་བའི་བཙོན་
རར་བཅིངས་པ་ཡིན་ཞིང་། །ཁྲིད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་བདག་ནི་མེད་ཀྱང་ལག་པ་དང་མགོ་བོ་
དང་རྒྱུང་པ་དང་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་ནི། །སེམས་བཅས་སམ་སེམས་ཅན་
ཞེས་བྱ་སྟེ། །རང་ལ་ཡོད་པ་གཞན་ལ་གཏོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་འབྱུང་བ། །ཡོད་པ་
གཏོང་བར་བྱས་པ་སྦྱིན་བདག་གཏོང་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དོ། །ལུས་རག་ཡིད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་
སྤངས་ཏེ་དབང་བོའི་སྒོ་སྒྲིམ་པའི་ཕྱང་བོའི་རྒྱན་ལ་རྩལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་མེད་པར་
རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སྦྱིས་པས་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་སོགས། །འཁོར་བ་ལ་ཀུན་ཏུ་
སྦྱིར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟོག་པར་ཀུར་པའི་ཕྱིར། །དེ་རྣམས་ལ་ཆགས་སོགས་འཆིང་
བ་ལས་གྲོལ་བ། །གྲོལ་བ་ཞེས་ནི་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྲིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ནམ་
མཁའ་དང་འདྲ་བའི་བདག་ལ་ནི། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་བཞིན་པར་དཀའ་བ་
སྟེ་རྣམ་པར་ཀུན་ཏུ་མི་བྱས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྲིད་ཉིད་བདག་ལ་སྦྱག་པར་ཆགས་ན། །ནམ་
མཁའི་མེ་རྟོག་བདག་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཀྱིས། །གང་ཕྱིར་བདག་ནི་རང་

བཞིན་གྱིས། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི། བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ལྗེ་བྱ་བ་དག་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་
 བདག་སོགས་ཤེས་བྱ་ཡོད་པས་ན། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ནི་ལྟོག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
 ཏེ། གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱས་ཟིན་པའི་མར་མེ་ཡང་། རང་གི་སྦྱོར་དང་སྤོང་བྱ་ཟད་
 བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྦྱེ་བར་མཐོང་། ཁྱི་སྤྱིད་དུ་ཡིད་ལ་ཤེས་པ་འབྱུང་བ། རྟེན་དེ་
 སྤྱིད་དུ་ས་བོན་སོགས་ཀྱང་འབྱུང་བ་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་ནི་སྤྱིད་སྤྱི་ཡོད་པར་གྱུར་
 བ། རྟེན་སྤྱི་སྤྱི་བརྟན་ཡང་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་
 ནི། འཁོར་བ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱུན་ཏུ་བྱ་བ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གནས་སྐབས་གང་ལས་དེ་ལྟར་བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་
 ལ། སྦྱག་བསྐལ་ལས་ཀྱང་ཐར་བ་མིན་ཏེ། བདག་སྦྱག་བསྐལ་དང་ཐར་བ་དང་ཐ་དད་
 མེད་པ་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། བདག་ལས་སྦྱག་བསྐལ་དེ་ནི་གཞན་མིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟེན་དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་མེ་དང་ཆ་བ་མི་འབྲལ་བ་བཞིན་ནོ། གང་གི་ཕྱིར་
 མིག་སོགས་ཀྱི་སྒོ་སྦྱོར་པ་ཉམས་པ་དང་མ་སྦྱོས་པ་ཡི་སྒོ། བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་
 དེ་ལྟར་ཡིན། རྟེན་ནི་གང་པོས་ཤིང་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཟེར་བ་ཡང་། ལྟ་རེ་མེད་
 པར་ཤིང་གཙོད་པ་དེ་ལྟར་རིགས། ཁེ་ཡིས་བྱད་ཤིང་བསྐྱེད་ཅེས་སྦྱས་པ་ན། རྟོས་
 ལེ་མེ་ཡིས་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱེད་པས་བསྐྱེད་པ་མིན། རྟེན་བཞིན་དུ་སྒོ་ཡིས་རིག་ཅེས་
 སྦྱས་པས། ཤེས་པས་རིག་གི་སྦྱོར་བྱས་རིག་པ་མིན་ནོ། རྟེན་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་
 བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཡང་རྟེན་ལྟར་ཟེར་བ་དང་། མེས་བྱས་ཤིང་མ་བསྐྱེད་ན་ཡང་སྐྱེད་ཟེར་བ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཡང་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་། ཤེས་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེ་
ན། དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་རྩལ་ལན་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་ཤེས་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་
མི་འབྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རོ་བོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་བྱེད་བཞིན་དུ་འང་
འབྲུབ་པར་མི་འདོད་དོ། །བསྐྱེད་བྱ་མེད་པས་མེ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་མི་
ཤེས་བཞིན་དུ་ཤེས་པོ་དང་མི་བྱེད་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཁྱ་བ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་ཅིང་
ཤེས་པར་བཏགས་པ་ནི་ཅི་ལྟར། རྣམ་མཁའ་དང་འདྲ་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་རྟོག་པ་
གང་ཡང་མེད་པ་ཡང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་བདེན་དོན་མེད་པའི་ལུང་འབའ་ཞིག་གིས་ཡོད་པར་
སྐྱབ་སྟེ་བརྟགས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པ་འཕམ་ཤེས་པ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་
མིན་པས། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདག་འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དངོས་
མེད་ནི་བདག་ཏུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་མེད་འདི་ནི་དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བརྗོད་
པ་བཞིན་ནོ། གང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་ཕན་བཏགས་པ་ལས། གང་ལ་གཞོད་
པ་དང་བདེ་བ་དག་གྱང་མི་འབྱུང་བ། དེ་དེའི་བདག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་
མཁའ་ནི་དེ་བཤར་མའི་བདག་ཡིན་པར་མི་རུང་བ་བཞིན་གཤམ་ཏེ་དཔྱལ་སོགས་སྐྱག་བསྐྱལ་
དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་སོགས་དེ། གཅིག་གིས་ཁྱོད་བ་ན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་ཁྱོད་བ་གྱུར་ན། ཐམས་
ཅད་ཀྱི་བདག་གྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་པའི་ཕྱིར་མི་རུང་དོ། །ཉི་ཆེའི་བདག་ལ་འཆིང་
བ་ཡོད་པ་དང་དེ་གྲོལ་བར་ཡོད་པ་ནི། བསམ་གཏན་པའི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་
པར་འདོད་ན། བདག་མེད་དོན་ལ་འབད་པ་ཡིས། ཤི་བ་མི་འགྱུར་བའམ་མི་འཆི་
བར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁོ་ན་དེ་ཉི་ཆེའི་བདག་ནི་བདག་དམ་

པ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ། ཞེ་ན་སྔོན་མར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་གས་སྐྱེས་བུ་ནི་ནས་མཁའ་
བཞིན་དུ་གཅིག་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱོངས་ཤིང་དམ་བཅས་ཟིན་པ། ཉེ་ནི་ཉི་ཆེ་བའི་བདག་དང་
གཉིས་དག་དང་། བྱི་ནང་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་པས་ནི་སྤར་གྱི་དམ་བཅའ་ཉམས་
པ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་བདག་མཆོག་གས་དམ་པ་ལས་ཉི་ཆེའི་བདག་དེ་ནི། གཞན་
མིན་ཞེ་ནའང་དམ་བཅས་ཉམས་སོ། གང་ཡང་བདག་གི་བདེ་སྐྱེག་
སོགས། འཕྲོ་བ་གཞན་པས་མི་ཤེས་པས་སྐྱེས་བུའམ་བདག་གཙོ་བོ་གཅིག་མིན་
པས། གཤམ་ཏེ་བདག་སྤར་པ་ཡིན་ན་འདི་ཆེན་སོ་མིན། བདག་འདི་ཆེན་སོ་ཡིན་ན་སྤར་
བ་མིན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་གཞུགས་ཀྱི་ཆོས་དང་
བལ་བའི་བྱིར་ན། ཇི་ལྟར་གཞུགས་མེད་པ་དེ་བདག་གི་བྱང་ཆོས་ཡིན་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་
སོ། བདག་ནི་གཅིག་ཉིད་དང་ནི་དུ་མའི་ངོ་བོ་རུ་འདོད་པ་ནི། ཉམས་ལོང་མང་པོས་ལག་པས་
རེག་ནས་སོ་སོས་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་སྤང་བོ་ཆེའི་དཔེ་འདི་མི་རིགས་པར་བསྟན་ཏེ། ལྟ་
ནི་སྤང་བོ་ཆེ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པའི་བྱིར་ལྟ་ལ་སོགས་པ་སྤང་ཆོགས་པ་ནམས་ཀྱང་སྤང་
ཆེན་གཅིག་ཉིད་མིན་པ་བཞིན་ནོ། གང་ཡང་བདག་ནི་ཉི་མ་ལ་སོགས་པའི་མདོག་
ཅན། ཡིན་ན་བདག་ལ་གཞུགས་མེད་པ་དང་། ཁདོག་སོགས་མེད་པར་ཁས་སྐྱོངས་ཟིན་པ་ཡིན་ན།
ཉི་མ་སོགས་ཀྱི་མདོག་ཡོད་པ་དང་། མདོག་དང་བལ་བའང་ཇི་ལྟར་ཡིན། གཤམ་ཏེ་ཤིང་པ་ལ་
ཤ་བཞིན། བདག་གཅིག་གིས་ཀྱང་ལ་བྱུང་པ་སྟེ། ཤིང་པ་ལ་ཤ་གཅིག་ལ། རྩ་བ་དང་། སྤོང་བོ་དང་། ཡལ་
ག་སོགས་མང་བོ་ཡོད་པ་བཞིན། བདག་དེ་ཡང་གཅིག་གིས་ཀྱང་ལ་བྱུང་བ་དང་། དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་
ཡིན་ཏེ། ལྷ་མང་བོ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། བདག་དེ་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཡི། དཔེར་ནི་པ་ལ་ཤ་

མི་འདོད་དོ། ཟ་བ་དང་། རྫོང་མོ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ཡལ་ག་སྤ་མོ་སོགས་དུ་མར་འགྱུར་བ་ལས་
གཅིག་སྤ་ཡིན་པའི་བ་ལ་ཤ་མེད་དེ། གཞན་ནས་གཞན་དུ་ཀུན་ཏུ་འགྱུར་བའི་བདག་
གཅིག་ཉིད་དང་། རི་ལྟར་རྩ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་མར་འགྱུར་བའི་བ་ལ་ཤ་གཉིས་མཚུངས་
ཏེ་མི་མཚུངས་སོ། རྒྱུན་མེད་དང་། རྒྱུད་དང་། ལྷ་རེ་ལ་སོགས་པས་དུ་མར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མི་འགྱུར་བའི་ཚོས་ཅན་འདོད་པས་དེ་གཉིས་འབྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཡང་གཙུག་པོ་
ཉིད་དང་དམ་པ་ཉིད་ཅེས་བ་ནི། རྟེན་ལས་གཞན་མང་པོ་ལ་སྟོན་ནས་འདོད་དགོས་
བ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདག་ནི་གཅིག་སྤ་ཡིན་ན་གཙུག་པོ་དང་དམ་པ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་
འདི་ཉིད། ཡོད་པར་རི་ལྟར་འདོད་པར་བྱ་སྟེ་མི་རིགས་ལ། གཤམ་ཏེ་བདག་དེ་
རྩལ་ཡོད་ཡིན་ན། རྩལ་ཡོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་མིན་ཏེ། བྱམ་པ་
བཞིན་དུ་རྟག་པ་ཡང་མི་འགྱུར་དོ། རྟེན་ན་འགོ་བ་བརྒྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རི་
ལྟར། རྩལ་སྤ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྟེན་དུ་རིགས་པར་འགྱུར་ན། རྟེན་རིགས་པའི་ཕྱིར་
བདག་ནི་རྩལ་སྤ་ཡོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། བཅ་མཁའི་མེ་རྟོག་རི་ལྟ་བར། རྟེན་
བཞིན་དུ་མ་སྦྱོར་པའི་ཕྱིར་རྩལ་སྤ་མེད་དོ། ཐམས་ཅད་དུ་དེ་སྤར་བདག་དེ་རྩལ་སྤ་
བར་གྱུར་པ་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་དང་། ལམ་འོངས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་བདག་དེ་
འབྲམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་དོ། རྟེན་ན་བདག་མེད་པ་བདག་
ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རི་ལྟར་དངོས་མེད་ངོ་བོ་བཞིན། སྤྱི་བརྗོད་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིས་
སོགས་དང་བྱད་པར་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། བདག་དེ་ལ་བཞེན་མེད་པ་དང་སྤྱི་བ་
ཕྱེད་ཀྱི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཤམ་ཏེ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་བདག་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་དུ་

མ་ཡི། སྒྲིན་ནམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ན་མ་ཡིན། དཔེར་ན་ཅི་ཉའི་
 བདག་བདེ་སྤྱག་ཚུང་བ་དེ་མི་ཉའི་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཚུང་བར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མི་
 ཉའི་བདག་གི་གང་ཚུང་བའང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཅི་ཉ་བདག་གཉིས་ཐ་དད་མིན་པའི་
 དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་
 ཕྱིར། བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐལ་གཅིག་གིས་སྒྲིན་པ་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྒྲིན་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། གཅིག་པོ་དེ་གྲོལ་བས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བ་འགྱུར་དགོས་པ་
 དང་། གཅིག་པོ་དེ་བཅིངས་པས་ཀྱང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཅིངས་པ་འགྱུར་བ་
 དང་། གཅིག་པོ་དེ་སྤྱག་པས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྤྱག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱམ་པའི་
 རྣམ་མཁའ་སྐྱེ་བ་པ་དང་མ་སྐྱེ་བའི་དཔེར་བསྟན་པ། ཀུན་ལ་དེ་ནི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་
 ཡིན་པ་དང་། ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཡིན་པ་ཉིད་ཏུ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་
 པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་གྱི་ངོ་པོས་གང་སྟོང་པར་གྱུར་པ། དེ་ནི་ཐ་སྙད་ཀུན་
 རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གྲགས་པའི་ནམ་མཁའ་ཡིན་པས། རྣམ་མཁའ་དེ་ལ་འགོ་ལྟན་འགོ་
 བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་འགྲེལ་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་ཅེས་ཏུ་འདོད་པ་
 དང་། བྱ་བྱེད་ཀྱི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཅན་ནོ། དེས་ན་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་བ་པ་ཡོད་མེད་གང་
 ཡང་མིན་ཞིང་། གོ་སྐབས་སྐྱིན་པ་དང་མི་སྐྱིན་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་དེ་
 ཡོད་པའི་གཏན་ཆོགས་སྤྱིས་པ་ཡིས། གཏན་ཆོགས་འདི་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་
 ནོ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་ཉི་པར་མ་བྱུང་བ། རྣམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་དངོས་པོར་ནི་མི་
 འདོད་དོ། རྣམ་མཁའ་དེ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་གཤམ་གྱི་ནི་བྱ་བཞིན་

ནོ། །བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ས་ལས་བྱས་པ་ནམས་ནི། །ས་ཡི་
རིགས་སུ་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ཡང་། །རྩ་མ་དང་བྱམ་པ་སོགས་སྣོད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གཞན་དང་
གཞན་ཡིན་པ་ལྟར། །དེས་ན་བདག་ནི་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཡོད་པར་
མ་ཤེས་ཤིང་བདག་ཏུ་མ་རྟོགས་པས། །ཁྱི་ལམ་གྱི་ཡོངས་སྡོད་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་
བཞིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཉིད་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ན། །བདག་མེད་པར་ཤེས་པ་འདི་ལ་ང་
རྒྱལ་སྡེ་བ་མི་རིགས་སོ། །བདག་ཡོད་པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ནའང་བྱིན་ཅི་ལོག་མེད་
པས། །བདག་ཡོད་པར་མི་ཤེས་པ་ལ་ང་རྒྱལ་ཡོད་པར་མི་འདོད་དོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འདོད་
པའི་བདག་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འཁྱུར་བ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་
ཡང་ཆགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། །བདག་ནི་ལས་བྱ་བ་བྱེད་པ་པོར་མི་རིགས་ལ། །ཟ་
བ་པོར་ཡིན་པ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །བྱེད་པོ་བདག་རྟག་པ་ཡིན་མི་དགོས་པའམ་མི་
རུང་བས། །བྱེད་པོའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འདོད་པའང་ཅི་ལྟར་རུ། །མི་དབང་གསོད་པ་
དང་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར། །རྒྱལ་པོའི་དཔེ་ནི་མི་རིགས་
སོ། །གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ་གཅིག་བྱ་གུན་བྱ་རྟག་པ་སྟེ། །ཞེས་སྣང་པ་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཉི་
བྱི་རོལ་དང་ནང་གི་ཆོས་ཅི་ལ་ནི་མ་ལྟོས་པར། །གཅིག་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མི་རིགས་
ལ། །གཅིག་ཉིད་དང་ལྡན་པས་སོ་ཤེ་ན། །བདག་དེ་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། །བདག་ལ་དུ་མ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་དག །གསལ་བ་གཅིག་
ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །རི་ལྟར་དུ་མ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་བསལ་བ་ལ་བདག་གཅིག་བྱ་ཉིད་དུ་
བརྟགས་པ་ནི་གུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་བྱིར། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་གཅིག་སྟེ་དོན་

དམ་གྱི་གཅིག་མིན་ནོ། རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕུ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱུང་བ་
ཡིས། རྟོན་དམ་པའི་བདག་དེ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟག་པ་དང་གཅིག་ཕུ་སོགས་
ཀྱི་སྒྲ་དང་སྒོ་འཇུག་པ་དེ། རྟོན་དམ་ཕུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི་སྒྲིན་མེད་པ་ཉིད་ཕྱུར་
ཡང་། གཅིག་ཕུ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་ཡིན་པ། གུན་ལ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པར་ནམ་པར་རྟོག་
པ། ལྷ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་འདི་ནི་ཅི་ལྟར་བརྟེན་པ་ལྟར་མི་རྟག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། སྒོ་
ནམ་པར་རྟོག་པ་ལྷ་ཆོགས་པའི་ཡུལ་དང་རྟོན་ནམས་ལ། ར་སྟངས་ཀྱན་རྩལ་ཏུ་ཆོག་
འཇུག་པར་ནི་མ་བཀག་གོ། འདི་ལྟར་བདག་གས་སྒྲེས་ཕུ་ནི་སྒོ་ཡི་ཡུལ་མིན་པ་
དང་། འདག་གི་སྟོང་ཡུལ་མིན་པ་ཅི་ལྟར། བརྟེན་ཕྱིན་པ་དང་རྟོག་པ་མེད་པ་
ཡང་། ལྟར་བསྟན་ཟེན་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ན་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། འདི་
ལྟར་ཀྱན་རྩལ་འཇུག་པའི་དབང་བོ་བྱུག་གི་སྟོང་ཡུལ་ཕྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་རྟོན་དམ་པར་ཡེ་གདོད་མ་
ནས་མ་སྒྲེས་ཤིང་མ་བྱུང་པས། རྟོན་དམ་གཟིགས་པའི་འཕགས་པའི་སྒོ་ཡི་ཡུལ་ཏུ་ཡང་
གཟིགས་པ་མི་རིགས་སོ། འཕགས་པའི་སྒོ་ཡི་ཡུལ་ལས་ལོག་པས་ན། འདག་གི་སྒྲ་
བརྟེན་གྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་ལོག་པའང་ཡིན་པར་གསུངས་པའི། རྟེན་བཞིན་གཤེགས་པའི་
གསུང་རབ་བརྟན་མེད་པའམ་མི་བརྟན་པའི། ལུགས་འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་དགོ་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་ནས་ནི། རྟེན་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ལ་ལྷ་སྟེགས་པ་དག་འདོད་པར་སྒྲེས་
ཏེ། རྟེན་ལ་ལུགས་འདི་ནི་ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་གིར་བྱས་ཏེ་འགའ་ཞིག་བསྐྱེས་པ་
ཡིན་ནོ། སྒྲིན་དང་ཕྱིར་མར་སྒྲུབ་འགའ་པ་ཁོ་ནར་གྱུར་པ་ཡི། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་དེ་ཡི་
ལུགས་ལ་གང་ཟག་སྒྲ་ཞིག་གིས་དད། སངས་རྒྱུས་གསུང་དང་། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་

གཉིས་ནི་ཤིན་ཏུ་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་ལྷགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་དགོས་
འདོད་འབྱུང་བའི་དོན་བྱ་རིན་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་གསུངས་པ་འདི་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་ཏུ་ངེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་འདོད་
བའི་དབུ་མ་བའི་ལྷགས་འདི་ལ། སྐྱེ་བ་སྤྱི་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ལྟ་བ་
ཁ་ཅིག་དག་ནི་དང་བའི་ཕྱིར་དང་། །དོན་དམ་པར་བདག་རྟག་པ་དང་། ཀྱན་ལ་ཁྲབ་པ་དང་།
མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ལྷག་མ་འདིན་པ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་གྱི་ཚུལ་བྱ།
ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་པ་སོགས་སྣ་ཆོགས་དག་ཏུ་ཡང་བསྟན་པ་
ཡིན། །ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་
ཉིད། །རང་བཞིན་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་བཅོས་མ་དོན་དམ་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདི་ལ་རྣམ་པ་
ཀྱན་ཏུ་ཉམས་པ་མེད་པས་ན། །བདག་ཅེས་ཀྱང་ནི་མིང་བུ་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཀྱན་རྫོབ་
ཏུ་ཐ་དད་བྱ་སྤང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་
ཁྱད་པར་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཁོ་སོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་
དང་། །རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱན་ལ་ཁྲབ་པས་
ན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པའང་དེ་ཡིན་རང་བཞིན་དེ་
མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཁ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་
དོན་ལ་རྟེན་མེད། །འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལས་འཕོ་བ་མེད། །རབ་ཀྱི་མཐར་
ཐུག་པའི་ཕྱིར་མཆོག་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དོན་དམ་པར་གཞུགས་དང་སྤྲོད་དང་ངེ་སོགས་
མིན། །ས་དང་མེ་དང་རྩ་རྩུང་ཡང་མིན། །ནམ་མཁའ་དང་སྐྱབ་བ་དང་ཉི་མ་

མིན། ཡིད་དང་ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད་མིན། ཐམས་ཅད་འདི་ཡིན་རང་བཞིན་
ཡིན་པའི་བྱིར། ཉམས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཐམས་ཅད་མིན། ཉེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྒྲི་
མེད་པའི་བྱིར། དག་པ་འདི་ཡིན་ཞི་བ་ཉིད་འདི་ཡིན། ཡང་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བརྗོད་
པར་བྱ་བ་མིན་ཡང་བརྟགས་པས་སྒྲོ་བདགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཞན་གྱི་རྟགས་པའི་བྱིར་
བརྗོད་ཀྱི། བརྗོད་བྱ་ཡོད་ནས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཡི་གཏོད་མ་ནས་
བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ནི་དེ་མཐའ་སྒྲོན་གང་ཡང་མེད་ཅེས་བརྟན་
ཏོ། གང་ཞིག་འདི་ལྟར་སྒྲི་བ་མེད་པར་སྒྲི་ཡི་མཆན་ཉིད་ཅན་དུ་མངོན་པར་འདོད་པ་
ལྟར། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གྲང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་ན་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་མཆོག་ལ་
སོགས་པ་བརྗོད་ཅིང་། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སྒྲི་བ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་མིང་སོགས་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་
ཆོས་མང་ཡང་དོན་འདྲ་བ་ལ། སྒྲོན་མེད་ཅིང་རིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་
ནི། བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདིགས་ཤིང་སྐྱབ་པར་གྱུར་པ་ཁྱེད་ཅག་ནམས། འདིགས་
གྲང་བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱན་པོ་འགའ་ནམ་མཁས་འདིགས་
པར་གྱུར་པ་དག་ནམ་མཁའ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་པའི་གནས་འགའང་
ཉིད་པ་མེད་པ་བཞིན་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྟན་འདས་འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གཉེན་དུ་གྱུར་བ་ནམས་ཀྱི། ཉེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདུད་ཅི་མཆོག་བདག་མེད་པ་འདི་
ལ། འདི་ནི་འཇུག་པར་བྱ་ལ། འདི་ནི་འཇུག་པར་མི་བྱ་ཞེས་འགའ་ཡང་བཀག་པ་མེད་
པས། ཁྱེད་ཅག་ལེགས་པར་འོངས་སོ་བདག་མེད་པར་ལྟ་བའི་བདུད་ཅི་འདི་བརྟུང་ནས་སེམས་
ངོམས་པར་གྱིས་ཤིག། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སྤྲིབ་པར་འགྱུར་བས་ཅི་ཡང་མེད་

པའི། བདག་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་པ་པོ་དང་། ཉག་པ་དང་། གུན་ལ་ཁྱབ་པ་སོགས། ཉིན་གང་ཡང་མེད་པར་བརྟུན་པའི་འདྲིན་པ་ནི། ཉིན་ཡང་མེད་པ་དེས་ན་སྤང་བ་ཁོ་ནར་གྱིས། བྱི་ནང་གི་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཉིད་ཏུ་འདོད་ཅིང་། རང་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ནི། བདག་མེད་པ་འདི་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་ཡིན་པར་བརྟུན་ན། ཁག་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པ་ཉིད་ནི་བདག་མེད་པ། དེ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་མིན་ཏེ་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ་བ་ལང་མིན་པའང་བ་ལང་ཉིད་ཏུ་ག་ལ་འགྱུར། བྱུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་མེད་པ་འདི་ནི། འདི་ལྟར་གུན་རྫོབ་ཏུ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་རྣམ་སྟོན་ཟ་པ་པོ་ཡིན་པར་རིགས་ཀྱི། ཁག་ཕྱིར་མོ་གཤམ་དག་གི་བྱ་ནི། བྱེད་པོ་ཟ་པོར་མ་ཡིན་པ་བཞིན། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའང་ཇི་ལྟར་ཡོད། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་ཏོག་མེད་པ་ལ། ཇི་ལྟར་དེ་ལ་སྐྱེ་འདིག་བཏགས་པ་བཞིན། དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཡུལ་དག་ལ། ཇི་སྲིད་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནི་འཇུག་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་བརྟུན་པའི། སྒོ་ཡིས་བཏགས་པས་སྒོ་བཏགས་ཡིན་ཕྱིར། རྣམ་རྟག་གིས་སྒོ་བཏགས་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་གཅིག་དང་ཏུ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། ཡུལ་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཡུལ་མེད་པ་ལ་རྟོག་པའང་མེད་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་དུས་གང་གི་ཆོ་བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་སྒོ་ནི་ལོག་པར་གྱུར་པ། དུས་དེའི་ཆོ་

སྒོ་ལ་སྒོ་ས་པའི་ཡུལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། །དགག་སྐྱབ་ཀྱི་སྒོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེར་བར་
ཞི་ཞིང་ཞི་བ་ཉིད་དོ། །

དབུ་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་རྒྱར་སྒྲ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་འཇུག་པ་མཆན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལྟེ་ལུ་བརྒྱད་པའོ། །

དཔྱད་པ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ ལེའུ།

༥ དེ་ནི་དཔྱད་པ་ཅན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལེའུ་ནི། དེ་ཡང་དཔྱད་པ་ཅན་
ཞེས་པ་རོ་ཆ་མེད་པ་ཁ་ཅིག་ནི། །མཐོ་རིས་དང་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་ནས་ངན་སོང་དང་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བའི་ལེགས་པའི་ལམ་བཟང་སོ་བསམ་གཏན་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་གྲུབ་པའི་
མཐའ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཙམ། །བདག་གིས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་
དེ་ནི་འཐོབ་པར་སེམས་སོ། །བྱངས་ཅན་པ་དང་། གྲེ་བྲག་པ་དང་། གཅེར་བྱ་པ་དང་། མེད་པ་
སྒྲ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། །ཆད་མར་གྱུར་པའི་སྒྲེས་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་
དེ་དག་མི་རིགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆགས་སྤང་སོགས་སྒྲོན་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །སྒྲེས་
བུའི་ཆོག་ནི་བརྟན་མ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། །རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ནི་སྒྲེས་བུས་མ་བྱས་པའི་
རང་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེས་ན་ཆད་མར་གཟུང་བར་བྱལོ། །རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་། །རིག་
བྱེད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་སྤྲུལ་ཁྱད་མི་བྲན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། །རིག་བྱེད་ནི་སྒྲེས་བུས་མ་
བྱས་ལ། །རིག་བྱེད་སྒྲོག་པ་པོ། །གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་ནས་འོངས་པ་བར་མ་ཆད་པའི་
ཕྱིར། །དེས་ན་རིག་བྱེད་ནི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ལྷང་ཡིན་པ་དང་དེ་མེད་ན་ཡང་། །རིག་བྱེད་
ཀྱི་སྒྲ་རྟག་པ་དེ་དབྱངས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། །བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་འབྲེལ་
བའི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟེན། །བརྗོད་དོན་ལ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ། །བརྗོད་བྱའི་

དོན་རྟོགས་པ་རབ་དུ་སྒྲེབ་ར་འགྱུར་ཞིང་། །པོད་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ལན་ཅིག་འཇུག་
བས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་ཕྱིར། །ཕྱིས་ཀྱང་བྱང་ཞིང་གསལ་པོར་ཤེས་
པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་མཉན་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་ཉིད་
བཞིན། །རིག་སྒྲ་ནི་རྟག་པར་ཡིན་པར་རིག་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་སྤང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། །ཡང་
སངས་རྒྱལ་བས་རིག་བྱེད་ནི་སྤང་གི་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མི་བདེན་
ཉི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པའི་ཆད་མ་དང་། །སྒྲ་ལས་བྱང་བ་དང་
དཔེས་ཉིར་འཇལ་བཅས་དང་། །དོན་གྱིས་གོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མ་སྟེ། །དེ་
དག་ནི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ། །རིག་བྱེད་འདི་ནི་མངོན་
སུམ་དང་རྗེས་དབག་ལས་ཐ་དད་པའི། །ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་དེ་བཞིན་ནོ་
ཞེས་བ་སྟེ། །ཡང་ན་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ནི་ཡུལ་གཅིག་དང་རྗེས་དབག་ཆད་མ་ནི་དུ་མའི་
ཡུལ། །རྟོགས་པར་གྱུར་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ནོ། །རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པ་ནི་རྟགས་
དང་འབྲེལ་བ་མ་མཐོང་བའི་སྒྲ་ནས། །དངོས་པོའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རམ། །ཡང་ན་དོན་སོ་སོར་ཐ་དད་པ་ལ་ཐ་དད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་སྒྲེབ་པའི། །རྒྱར་
གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོན་མེད་པ་ཡི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་མཆོད་སྦྱིན་ལ་
སོགས་པའི་བྱ་བས་གསལ་བར་བྱེད་ལ། །སྒྲོན་མེད་པ་ཡི་ཐར་པའང་བྱ་བས་སྐྱབ་པར་
བྱེད་དོ། །རིག་བྱེད་ལ་མཁས་པ་གང་སྒྲ་བའི་བརྒྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཉི་པར་མཆོད་པའི་རིག་
བྱེད་ཤེས་པ། །མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་པ་ལས་འཆི་བ་ལས་ནི་ངེས་པར་རྒྱལ་ཉི་འཆི་བ་མེད་པར་
གྱུར་ཉི། །སྒྲེབ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་ཉི། །ཞེས་བ་ནི། །དྲང་སྲོང་ལྟས་བསྟེན་ཞེས་པའི་དམ་

པས་འདོད་དོ། རིག་བྱེད་ནི་ལམ་གྱི་སྤྱིང་ལོ་དང་བཟང་པོ་རིགས་ཤིང་འཐད་པའི་དོན་
དང་ལྷན་པ་འདི་ཉིད་ནི། བྱི་རོལ་དམངས་རིགས་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཞུགས། འཛིན་པ་
སངས་རྒྱས་པས་ནི་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་དང་ལྷན་པ་སྟེན་དངགས་དང་མཆོད་སྦྱིན་དང་སྤིང་སྤྱང་
ཞེས་པའི་གསུམ་པོ་འདི་སྤངས་སོ། །གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་བསྐྱུས་
ཤིང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན་འདི་ལ་གང་ཡོད་གཞན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད། འདི་ལ་གང་མེད་པ་ནི་གཞན་འགའ་ལའང་ཡོད་པ་མིན། ཆོས་
དང་ལ་སོགས་པ་འདོད་པ་དང་། དོན་དང་། ཐར་པ་བཞི་པོ་ཡང་། རིག་བྱེད་འདི་ལ་ཡོད་པ་དེ་
ཉིད་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་ཀྱི། འདི་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་གཞན་ནའང་མཐོང་བ་མིན་
ནོ། །གཞན་གཏན་ཆིགས་སྟེ་བས་གཏན་ཆིགས་ཀྱིས། སྟེན་དངགས་དང་། མཆོད་སྦྱིན་
དང་། སྤིང་སྤྱང་ཞེས་པའི་ལམ་གསུམ་པོ་ནི་སྦྱོར་འབྲིན་པར་བྱས་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་
པ་གཙོ་ར་གྱུར་འདོད་པའི་བྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་དག་ནི། མིག་མེད་པའི་ལོང་བ་རྒྱང་པའི་ཆོད་དཔགས་ཀྱིས། ཁོམ་པ་འདོར་བ་ན་ཉམ་
ངའི་ལམ་དུ་རྒྱག་པ་ལྟར། རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཙོ་ར་འཛིན་པ་རྣམས་ནི། རང་
འཕྲོར་ལྷུང་བར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་འདི་ན་འགའ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་
མེད་དེ། གང་གི་བྱིར་འདི་ན་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པ་ནི་མ་མཐོང་པའི་བྱིར། འགའ་ཞིག་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་ལ། བརྟགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་གསལ་
བ་བྱ་བའི་བྱིར་བརྟགས་པ་ཡིན་ཀྱི། དོན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡང་ཆད་མ་མིན་

ཉེ། རྒྱུས་བྱས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུས་བྱ་གཞན་གྱི་ཆོག་བཞིན་ནོ། རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱང་མཐུན་མིན་ཉེ། རྒྱུས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུས་བྱ་གཞན་བཞིན་ནོ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ནི་ཆོད་མ་མིན། །ལྟ་བ་གསུམ་པོ་སུན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་
གང་དང་གང་སྐྱ་བ་དེ་དེ་ལྟར་བྱ། །གཅེར་བྱར་རྒྱ་བའི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བ་ནི།
དཔྱད་བ་ཅན་གྱིས་ཉེ་བར་བཞོད་པའི་ཕྱོགས་སྟོན། ཉེའི་ལན་བསྟན་བ་ནི། སྐྱའི་དོན་ཤེས་བ་དང་།
ཡང་དག་པའི་རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས། རང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཆགས་སྤང་གིས་ལྟ་བའི་
དུག་སྤངས་ནས། །ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཆོལ་བར་བྱེད་
ན། ཕྱོགས་སུ་འདི་ལ་འདི་ལྟར་རིགས་པས་དབྱད་པར་བྱ། །གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱད་
ནས་འོངས་པས་མ་ཆད་པ་དེ། །ལུང་ཉིད་ཡིན་པས་རིག་ཕྱེད་ལུང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྟ་བ་
མཐའ་ཀྱང་གྱི་ལུང་ཡང་བརྒྱད་ནས་འོངས་པར་འབྲུབ་འཁྱར་བས། རེས་པར་གང་
གིས་དེ་ཉིད་ལུང་ཆོད་མར་བཟུང་། །གལ་ཉེ་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པར་
བཅོད་པའི། ཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ལུང་ཆོད་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་དེ་
ཉིད་དང་པོ་རིགས་པས་དབྱད་པར་བྱ་ཞིང་། །ལུང་དོན་གང་ཞིག་བསྐྱེད་བཅད་བདར་བ་བཅོད་
པའི་གསེར་བཟང་པོ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་འཁྱར་བ་མེད་པ་དེ་ནི་ལུང་ཡིན་ཞིང་ཕྱི་ནས་ལུང་དེ་ཡིས་
གང་བསྟན་པའོ། །འདིའི་རིགས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡང་མ་དག་པའི་ལུང་དོན་དེ་ལ་འབྲུལ་བ་
དེ་ཡི་གཉེན་པོའི་ཕྱིར། །ཡི་ཤེས་ནི་མ་རིག་བཤས་མི་ཤེས་པ་ལས་གྲོལ་བའོ་ཞེས་གྲུབ་
མཐའ་ཀྱང་ལ་གྲགས་ཤིང་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དེ། རྟེན་ན་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་གྱིས་ནད་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ལུས་གྱིས་རྩོ་བ་ལ་སོགས་པའི་

བྱ་བའི་ལས་ཀྱིས་གྲོལ་བ་འཕྲོ་བ་ཙམ་མིན་ཞིང་། ཉེ་དག་ནི་ལག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཞིང་ལས་བཞིན་ནོ། ཉེ་ལྷ་བྱ་ནི་སྒོ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལྷན་ཐུང་ཐུང་ཟད་ཀྱི་དུས་ཅན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་
ཐོབ་པ་མིན་པར་ཡང་ངོ་། ཁོ་ན་རེ་སྐྱེས་བུའི་ཆོག་ནི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བཅས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཁོད་མ་མིན་པར་འདོད་ཅེ་ན། ཉོག་དཔྱད་མི་ཤེས་པའི་ཆོག་འགའ་རེ་མི་བདེན་
པ་ཡོད་ཀྱང་གསེར་ལ་རྟོག་དཔྱད་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོག་བདེན་པ་ནམས་ཀྱིས། ཁོད་མ་
མིན་པའི་གཏན་ཆོགས་ཉིད་ནི་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ངོ། འོན་ཏེ་སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་
མིན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་ནི་ཁོད་མར་སྐྱབ་པོ་ཅེ་ན། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་གཏན་
ཆོགས་དེ་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མ་ངེས་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་མ་སྐྱབ་པ་
ཡི་དོན་ཅན་ཡང་ཡིན་ནོ། ཁོ་བོའི་ལུང་ལས་ཀྱང་། རིག་བྱེད་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་ནི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་གསར་དུ་བྱས་པ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། ཁོ་ན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དེའང་གསར་དུ་མ་བྱས་པར། སྐྱོན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྟོགས་
སངས་རྒྱས་པ། རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྷར་རྟོགས་དེ་ད་ལྟའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་
པ་ཡིན་པར་བརྟན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡང་ཁོད་མ་ཡིན་ནོ། རིག་བྱེད་ཀྱང་བྱས་པ་ཉིད་དུ་
རྗེས་དཔག་པས། མ་བྱས་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་པ་
ཞེ། རིག་བྱེད་བྱེད་པོ་མི་དྲན་པ་མ་སྐྱབ་པས། གཏན་ཆོགས་འདི་ནི་མ་སྐྱབ་པ་
ཉིད་དོ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པར་གལ་ཏེ་སྐྱགས་ཀྱི་བྱེད་པོ་སྐྱེ་དགའི་བདག་པོ་ཡིན་པ་དེ་
སྟོན། སྐྱགས་དང་བཅས་པར་བྱུང་བར་གྱུར་པས། སྐྱགས་བྱེད་པ་པོས་བྱས་ཀྱང་

མ་བྱས་པར། བྱོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་མཐོན་འདོད་པ་ལ། རྟགས་བྱེད་པ་པོ་དེ་
 དང་རྟགས་གཉིས་ལྟན་ཅིག་བྱུང་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟེན་གཉིས་ལྟན་ཅིག་སྒྲི་
 བ་དན་པས་སྒྲས་པ་བཞིན་ལ། རྟེན་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དག་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ན། འདི་ལྟར་ཅིའི་བྱིར་དེ་ལྟར་སྒྲ་བར་མི་བྱེད། རྟོགས་པ་དང་རྟེན་
 སྤྱི་མཐོན་པའི་བྱིར་རམ། རྟེན་བཞིན་ལྷ་ཡི་གཏི་ལྷགས་དང་ལྟན་པའི་བྱིར། རྟེན་
 བྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་གཟུང་བར་བྱ་བའི། བྱེད་པ་པོ་སྒྲིས་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་
 ཡིན་པའི་བྱིར། རྟེན་མཆན་འདིས་ཀྱང་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ནི། རྟེན་བྱས་བྱས་
 པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། རྟེན་བྱས་ཤི་ལྟར་བརྟེན་པར་འདོད་པའི་དོན་ཀྱི་མོ་སྒྲི་
 བའི། རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར་དཔེར་ན་འདོད་པ་སྟོད་པ་བཞིན་ནོ། རྟེན་བྱ་མི་བཟང་བ་
 དན་པས་བྱས་པར། རྟེན་བྱེད་འདི་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་སྟེ། འབྱུང་པོ་སྟེ་སེམས་ཅན་
 ལ་འཆོ་བ་བྱེད་པ་དང་ཆང་འབྱུང་བ་དང་བརྟུན། རྟེན་པའི་བྱིར་མ་གཏི་ཞེས་པ་སྒྲ་སྟོའི་
 གནས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བཞིན་ནོ། གལ་ཏེ་
 གནོད་སེམས་ཀྱིས་མི་འདོད་པའི། འབྱས་བྱ་མི་སྒྲིན་ལ་འདོད་པའི་འབྱས་བྱ་
 འབྱིན་ཏེ། རྟགས་ཀྱིས་རྟེན་སྤྱི་མཐོན་གཟུང་པའི་བྱིར་དུག་ཏེ་བར་ལོངས་སྟོད་པར་བྱེད་པ་
 བཞིན། བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་པའི་བྱིར་སྒྲིན་པ་བྱིན་པས་བྱི་མར་ལོངས་སྟོད་འབྱུང་
 བ་བཞིན་ཞེན། རྟགས་སོགས་བྱེ་མས་བཀལ་པ་ཡི། བཟོད་བྱ་མིན་པའི་མ་དང་སྤང་
 མོ་ལ་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་མི་འདོད་པའམ་འདོད་པའི་འབྱས་བྱ་འབྱིན་པ་
 དང་། རྟེན་བསྟན་པ་ལྟར་ཆང་བརྟུང་བས་བྱི་མ་ལ་ཡང་། མི་འདོད་པའི་འབྱས་བྱ་འབྱིན་

པ་དེས་ན་ཐམས་ཅད་དམ་གཉིས་ཀ་མ་ངས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་སྟེ། །པན་གནོད་ལ་རྟག་པའི་སྒོ་
སྟོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱ་བ་ཡིས། །དུག་ཐོས་པ་ཡིན་ན་ཡང་འཆི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ལ། །བཟང་ངན་གྱི་ལས་ཀ་བྱས་པ་ནི་བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པའི་སྒོ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་ལ། །བཟང་
ངན་གྱི་འབྲས་བྱ་འབྱིན་པར་མ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་དུག་གི་དཔེ་
ནི། །མཐུན་པ་མིན་པས་རིགས་ལ་དང་ལུན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྟགས་ཀྱིས་བ་ཡང་
སོགས་སྟགས་གསོད་པ། །རིགས་ཤིང་འཐད་པ་མིན་པར་རྟགས་པར་བྱཏོ། །ཆེ་ཡི་
བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །གཞན་ལ་འཆེ་ཞིང་སྟགས་ཀྱིས་གཞན་གཟུང་བ་
འདོད་པ་ཡི། །འབྲས་བྱ་བཟང་སོ་འབྱིན་པར་མི་འདོད་དེ། །གཞན་ལ་འཆེ་ཞིང་གནོད་
པའི་ཆེད་དུ་དུག་མཆོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སྦྱར་བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །རང་གི་སྟགས་
ལས་བསྟན་ཏོ་ཅེ་ན། །འཁོར་བ་སྒྲོལ་བྱེད་པའི་ཡང་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་དེ་དང་རིག་
བྱེད་གཉིས་མཚུངས་པར་འབྱུང་བ། །ཐུན་མོང་གི་གཏན་ཆེགས་སུ་སྒྲུབ་ཞེ་ན། །གཞན་
སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་སྟགས་ཀྱིས་མ་བཟུང་
བའི། །བསོད་ནམས་སམ་དགེ་བ་རུང་ཞིག་ཅི་བྱས་པ། །དེ་ཀྱན་འབྲས་བྱ་མེད་པར་
འཇུར་བ་དང་། །མི་འདོད་པ་ཡི་འབྲས་བྱ་འཇུར་བས་སོ་ཤེ་ན། །ཁོ་ན་སྟགས་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་གཞན་ནི་གསོད་པ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་ཡང་སྒྱོན་མེད་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་
འཇུར་ནོ། །གཞན་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྟགས་གང་གིས། །གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ལ་
སོག་གཡེམ་བསྟན་པ་དང་། །སྟགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འཆེ་བར་
འཇུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ། །གལ་ཏེ་གསོད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་ན། །གཞན་

གྱི་ནོར་ནི་རྒྱ་བར་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་སྒྲོན་བཅས་མ་ཡིན་འཇུག་པོ། །གལ་ཏེ་
སྒྲགས་ཀྱི་གངས་ཚད་སྒྲོན་དུ་སོང་བའི་སྒྲགས་སྒྲོར་གྱི་ལས། །དེར་ནི་དགོ་བར་འཇུག་
བར་འདོད་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་པོ། །ཞེ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་འདི་འདྲ་བ་ལ། །བྱམ་མིན་གྱི་
གཏན་ཆོགས་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྲུང་གོས་སོ། །ཁོ་ན་རེ་གལ་ཏེ་སྲོག་ཆགས་གསོད་པ་
ལ་ཐོག་མར་སྒྲགས་བཏབ་པས། །རྒྱུ་ལག་གང་ཡང་བཅིང་བ་མ་བྱས་པ་ལ། །ལུས་
གཡོ་བ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་གསོད་པར་བྱ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གསོད་
པའི་ཆེད་དུ་སྒྲོར་བ་གང་བྱས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པ་སྟེ། །གང་ཕྱིར་ཁ་དང་སྤྲོ་སོགས་དབུགས་
རྒྱ་བའི་སྒྲོ་ཀྱུན་བཀག་ཅིང་བསུབས་ནས་ནི། །རྒྱུ་ལག་སོགས་བཟུང་ནས་ཐག་བ་སོགས་
ཀྱིས་བཅིངས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱས་མེད་ལྟར་པའི་བྱོལ་སོང་དག །རལ་གྱི་དང་སྤྲོ་རེ་སོགས་ཀྱི་
མཆོན་ཆ་རྣམས་གསོད་ཆོག་པ་ལ། །དེ་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོར་བས་ཅི་ཞིག་
བྱ། །རང་ཉིད་རང་བྱུང་ལྟར་པ་ཡིས། །མཆོད་སྦྱིན་བྱ་བའི་དོན་དུ་བྱོལ་སོང་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ། །དེས་ན་མཆོད་སྦྱིན་བྱ་བ་དེ་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །མཆོད་སྦྱིན་བྱ་
བ་ནི་ཆོས་ཡིན་པ་འདི་ལྟར་རོ་དཔེར་ན། །བྲམ་ཟེའི་དོན་དུ་སྲོག་ཆགས་གསོད་པ་དང་
རྒྱ་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་ལ་འཆོ་བྱེད་པ། །འདི་ལྟར་ཆོས་མིན་གྱི་བྱ་བ་མིན་པ་ངེ་ལྟ་བུ་དེ་
བཞིན་བྱ། །མཆོད་པ་འབྱུང་བས་སྦྱིན་བསྐྱེད་བྱའི་ཆེད་དུ་བྱོལ་སོང་ནམས་ལ་གཅོས་ཏེ་
གསོད་སོགས་བྱས་ཀྱང་། །དེ་ཡིས་འབྲས་བྱ་མི་འདོད་པར་བསྐྱེད་པ་མིན་པ་སྟེ་དེ་
ཡི། །དོན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་བྲམ་ཟེའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་སྟེ། །བྲམ་ཟེའི་ཕྱིར་དུ་ནི་ཅི་ལྟར་འདོད་
པར་བཞིན་བྱོལ་སོང་ལ་གསོད་པ་སོགས་ཀྱིས་འཆོ་བ་བྱེད་དུ་རུང་བ་བཞིན། །བྱོལ་སོང་ཡང་།

ཐོག་མར་ཁོངས་སྒྱུད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ། ཉེའི་ཤ་དང་། བགས་པ་དང་། ཁོ་མ་དང་། མར་
སོགས་སྒྱུད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བྱུང་མེད་བཞིན་ནོ། ཉེ་ཕྱིར་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་
ཕྱིར་ཡིན་པ་གཞན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྩོལ་སོང་གི་སྐོར་གྱི་གཏན་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེ་བྱས་གྱི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་གནས་སུ་བསང་
ནའང་། བསམ་པ་མ་འཇུག་ཞིང་གསལ་འདོད་ཀྱི་བསམས་པ་བཞིན་དུ་བསང་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་ཕྱི་མར་གསོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ལ་མི་འདོད་པའི། འབྲས་བུ་སྤྱོད་པར་
འགྱུར་ཏེ་ཆགས་སྤང་སོངས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་མི་དགེ་བ་གཞན་བཞིན་ནོ། ཁེ་ལྷ་
སོགས་མཆོད་པ་དང་སྦྱིན་བསྐྱེད་བྱ་བ་ལ་ནི་ཕྱོལ་སོང་བསང་པ་ལ་ཡང་། ཕྱི་མར་མི་
འདོད་པ་ཡི་འབྲས་བུ་འབྱུང་ངེས་ཡིན་པ་སྟེ། གསོད་པ་པོས་བསམས་བཞིན་དུ་ནི་
གསལ་བྱ་དེ་ལ་སོག་འཆད་པའི། སྦྱུག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་
གཞན་བཞིན་ནོ། གསོད་པ་པོས་གསལ་བྱ་ལ་གསལ་པའི་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བྱས་པ་ལས། ཉེ་
འདྲའི་འབྲས་བུ་གསོད་པ་པོའི་ལྷན་ལ་མ་ཁོངས་པར་འབྱུང་བར་མཐོང་ཞིང་། ཉེ་ལྟར་བསང་
པའི་བྱ་བ་བྱས་མ་ཐག་པར་བྱེད་པ་པོ་ལ་དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་མ་མཐོང་ཡང་། བསམ་བཞིན་
དུ་བསང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་དགེའི་ལས་འབྲས་སྤྱོད་པའི་དཔྱལ་བ་པ་སོགས་གཞན་བཞིན་
ནོ། རྩོལ་འགྱུར་བརྟུང་བ་སོགས་ཀྱང་ཉེས་པ་དང་བཅས་པར་བཤད་པས། ཅི་ལྟར་
ཉེས་པ་བསྟན་བཞིན་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཉེས་ན་རྩོལ་འགྱུར་ཡང་བསྟན་པར་མི་བྱ་
སྟེ། བརྟུང་ན་རྩོལ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་ན་བྟན་པ་ཉམས་ཏེ་བྱ་བ་ངན་པ་བྱེད་པ་སོགས་
མཛོད་གྱུར་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་སྒྲགས་ཀྱིས་བཏབ་སྟེ་ཡོངས་སུ་བབྱུང་

བའི། །ཚྱུས་འགྱུར་བརྟུང་བ་ཡང་སྒྲོན་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཚྱུས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
དཔེར་ན་ཚྱུས་འགྱུར་གཞན་བཞིན་ཏེ། །སྤྲལས་ཀྱིས་བཏབ་པ་ཡང་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པ་
མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་བཟང་ངན་འབྱུང་བའི་རྟགས་ནི་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཅིས་ཏེ། །གལ་ཏེ་ཆང་སྤངས་པ་སོགས་མཐོ་རིས་སོགས་སུ་སྐྱེ་བར་མི་ངས་སོ། །ཤེ་ན་
དུ་བ་ལས་ནི་མེ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལྟར། །འཆོ་བ་སྤངས་པའི་རྟགས་ལས་འབྲས་བུ་བཟང་པོ་རྗེས་སུ་
དཔག་ཏུ་ཆོག་པ་དེས་ན། །ཉི་མ་དང་། ཆུ་བ་དང་། རྒྱར་མ་སོགས་མཐོང་བ་ལས་མི་ལས་གཞན་པའི་
མཐོ་རིས་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་། །སྐྱེས་བུ་ནམས་ཀྱི་སྒྲོན་མཐོང་བ་ལས་ངན་འགྲོ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ངས་པའི་
རྗེས་སུ་དཔག་པས་ངས་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ངས་སོ། །ཡང་སྤར་སྤྲ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་
ཆོགས་ལན་ཅིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་འདིར། །ཁར་མེད་རྒྱད་ཅིག་དང་པོ་འང་
ལན་ཅིག་ཉིད་འཇུག་པས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བའི། །གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་མ་ངས་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །སྤྲ་ཡི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་བརྟུན་པ་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྤྲ་
ནི་མི་རྟག་སྟེ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་པའི་བྱ་བ་བཞིན་ཞེས་མི་བརྩུང་སྟེ་
བརྩུང་ངོ། །ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་གཡོ་བ་བཞིན་ནོ། །སྤྲ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་
པ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར། །སྤྲ་སྟོག་པ་གོམས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་སྤར་མཐོས་པ་ཕྱིས་
ཤེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་། །སྤྲ་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་
མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །གོམས་པ་ཡོད་པ་དང་ཕྱིས་ཀྱང་རྗེ་གསལ་བུ་ཤེས་པ་
ནི། །རྟག་པ་མིན་ཞིང་། །རྟག་པ་འགྱུར་མེད་ལ་ནམ་ཡང་དེ་ལྟ་མ་མཐོང་པའི་ཕྱིར། །རིག་
བྱེད་ཀྱི་སྤྲ་ཉིད་ནི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱབ་སོ། །སྤྲ་ཉིད་རྟག་པ་སྐྱབ་པའི་དཔེ་ཡང་མ་

ཡིན་ལ། མངོན་པར་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་རིགས་པས་བཀག་སྟོ། །ཕྱི་
འདི་ནི་ངག་གི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་མིན་ཏེ། ཁལ་ཏེ་སྐྱ་དེ་ན་པའི་དབང་པོས་མཉན་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ན། ངག་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པར་ངེ་ལྟར་འདོད། །ཕྱི་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་
པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའང་དང་པོར་བརྗོད་པའི་བར་ཉིད་ཡིན་པས། རྟོགས་པ་འདི་ཉིད་སྐྱ་
རུ་ཐལ་བར་འཇུག་རོ། །དང་པོ་བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་བར་ནི་མེད་པ་ན། རྟོགས་པ་འདྲ་
ཡོད་པར་མི་རིགས་སོ། །འཁོར་བ་འདི་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ལྟར། །བར་ཡང་ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་། རིག་བྱེད་འདི། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་ཐ་དད། ཅེས་
སོགས་སྐྱས་པ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བྱེ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ཉིད། རྟོ་ལུང་གི་བདག་
ཉིད་ལས་ཐ་དད་མིན་པ། རྟོས་ན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས། བྱ་
བའི་གཏུན་ཆོགས་འདི་ནི་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མས་མ་བྱུབ་པར།
ལུང་ཆད་མ་མེད་པས། དེ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐོའི། རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་རུ་
ནི་ཁྱོད་གྱི་འདོད་པ་དེ། མ་བྱུབ་ཉེ་ཆོ་ཐ་དད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། གཏུན་ཆོགས་དེ་
ནི་མ་བྱུབ་པ་ཉིད་རུ་འཇུག་པ་དང་། རྟོ་མའི་དོན་དང་དངོས་པོ་ཐ་དད་འདོད་པའི་
ཕྱིར། ལུང་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་དོན་གཅིག་མིན་པ་རྟོགས་པའི་སྐྱ། རྗེས་སུ་དཔག་
པར་ཡང་འདོད་པས། རྟོ་ཕྱིར་སྐྱ་བྱུང་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཞན་མིན། རྟོགས་
དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མ་མཐོང་བས། མཐོང་བའི་དོན་ལས་རྗེས་དཔག་
ཉིད། རྒྱ་མཚན་གང་ཕྱིར་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པར་བྱེད། རྟོ་ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་རུ་
མིན། རྗེས་དཔག་དང་སྐྱ་བྱུང་གཉིས་ཐ་དད་མིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་སྒྲིག་གུར་ཤེས་པའི་

རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མཐོང་བས་འབྲེལ་བ་བྲན་བ་ལ་སྟོས་བ་དང་བཅས་པའི་
ཕྱིར། རི་ལྷར་རྒྱུ་དཔོག་པའི་ཆད་མ་རང་ཉིད་བཞིན། ཆོས་ཀྱང་མཆོད་སྤྱོད་སོགས་
ཀྱི་བྱ་བས་བསྐྱབ་བ་ཡིན་ཀྱི་སྟོན་མེད་པར་བྱ་བས་གསལ་བར་མི་བྱེད་དེ། སྒྲ་ཡིས་
གསལ་བྱེད་སྤར་བཀག་བ་བཞིན་ནོ། རྩ་མཁན་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་
བུམ་བ་ལྟར། སྟོན་མེད་བ་བྱས་ཏེ་བྱང་བ་ཡང་མི་རྟག་བ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། སྟོན་དབྱང་
ཟེན་པའི་སྒྲ་བའི་བརྒྱུད་བ་སོགས་ཀྱང་བྱ་བའི་འབྲས་ལ། རྟག་བ་མིན་བ་ཉིད་དུ་
འདོད་དོ། བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན། འདོད་ཅིང་ཆགས་པའི་རྒྱས་
བྱང་པའི་འབྲས་བྱ་བཞིན་ལ། སྒྲ་བའི་བརྒྱུད་བ་ཞེས་བ་སོགས་དང་བྱོལ་སྤོང་གིས་མཆོད་
སྤྱོད་བྱ་བ་སོགས་ནི་འདྲིལ་རྟེན་ལས་མི་འདའ་བའི་བྱ་བ་ཡིས། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་འཛོལ་
པར་མི་རིགས་ཏེ། བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདོད་བ་ཡི། རྒྱ་མཆན་བྱ་བ་མི་འདོད་
བ་ལྟར། དེའི་ཕྱིར་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷག་བསྐལ་ཀྱི་མཐར་བྱེད་བ་ལས་
རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན། རང་གིས་སྒྲ་ཡིས་དབྱེད་པའི་རྒྱས་བ་མེད་
པས། གཤམ་གྱིས་ཟེར་བའི་རྒྱུ་ལྷང་བ་སྟེ་སྤྱོད་བྱ་བ་བརྒྱན་མས་བྱས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱུ་ལྷ་
འབྲང་བས་ཏེ་འདི་ལ་བརྟེན་ན། འཆི་མེད་ཉིད་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ཉེར་
ཞི་རིག་བྱེད་པའི་རིག་པའི་ཆད་མ་ཡོད་དོ་ཅེ་ན། མེད་དེ་འདི་འབྲའི་ཆོག་ནི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་པ་སྟེ། མི་རྟག་བ་ལ་རྟག་པར་སྒྲོ་བཏགས། རིག་བྱེད་ལས་འབྱུང་བའི་དོན་
གསུམ་མོ་སྟེ། ཤིས་བརྗོད་དང་། མཆོད་བསྟོད་དང་ཆོག་དག གང་ཕྱིར་དོན་ནི་
འདི་གསུམ་པོ་འདིས། ཐར་བ་ནི་ནམ་ཡང་འཛོལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན། གཤམ་ཏེ་

ཆོག་གི་སྒྲིང་པོ་ཉིད་ཡིན་པས། རིག་བྱེད་ནི་ཆད་མར་འདོད་ཅེ་ན། ཁོ་ན་ཅི་ཡང་
མི་ཤེས་པའི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་སོགས་པ་ཡང་། ཅི་ཡི་བྱིར་ན་ཆད་མ་མིན་ཏེ་ཡིན་
པར་ཐལ་ལོ། ཤེས་བརྗོད་སོགས་ལན་གསུམ་པོ་ནི་སྟོན་པར་བྱེད་པ། ཁོངས་པ་དང་
ཁྲབ་འཇུག་དང་བདེ་བྱེད་དེ་དབང་ལྷན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཉན་མོངས་པ་ལ་བདག་ཉིད་སྟོང་
པ་མཐོང་པས། ཁག་གི་བྱིར་ལྟ་བ་གསུམ་པོ་འདི་སྤང་བའི་རིགས། འདོད་པ་མེད་
ན་རི་ལྟར་འདི། སྐྱེ་དགུ་བདག་པོས་རང་གི་ཆ་མོ་ཡིན་པའི་འདོད་དགའ་མ་ལ་འདོད་ཆགས་
སྐྱེས་ཏེ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བྱེད། རྟེན་བཞིན་ཏེ་ཆོངས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
བ་ཡིན་ན་ལྟ་མོ་རྣམས་ལ། འཁྲོ་གཙོ་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེས་པོ་མཆོད་
སྟོན་ལ་པོས་ཤོག་ཅེས་ཅི་བྱིར་བརྗོད། འདི་ནི་སྐྱེ་དགུའི་བདག་པོ་ཆོངས་པ་རང་གི་ཁ་
ལས་སྐྱེས་ཤིང་། རྟེན་པོ་རང་བྱུང་རང་གི་བྱ་ཡིན་ན་དེའི་བྱ་མོ། རང་བྱུང་རང་གི་བྱ་མོ་
ཆོངས་པ་རང་གི་ཆ་མོ་འདོད་ལྟར་མ་ལ། སྟུང་པར་གྱུར་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རིགས་ཐམས་ཅད་ལས་བྱང་སྤོང་གི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་དེ་བཟང་བར་བསྟན་པ། འདི་
ལྟར་བྱུང་བ་འདི་བརྟག་པར་མི་བྱ། ཁག་གི་སྐྱེས་བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་གསང་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི། ཀྱུན་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། རྟེན་བརྗོད་ན་རང་བྱུང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་དགུ་
བདག་པོ་རང་གི་ནི་སྟོང་པ་འདི། འཁྲུལ་པར་གྱུར་པ་འདི་ལ་སྟོས་དང་། རང་གི་ཆ་
མོ་རྣམས་མཐོང་བ་དང་དེ་དག་གིས་ལྷན་ལ་རིག་པ་ལས། རྟོལ་སོང་བཞིན་ཏེ་གང་
ཞིག་ཆགས་སེམས་སྐྱེས་ནས། ལྷན་ནི་ཆགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་བརྗོད་པའི་འགྱུར་བ་འབྱུང་
བར་གྱུར་པ་ལས། ས་སོན་མི་གཙང་བ་ཤོར་བར་གྱུར་པ་འདི་ལྟར། མི་ནི་སེམས་

དང་ལྷན་པ་འགའ་ལ་ཡང་དེ་ལ། མི་སྡེ་བ་ཡིན་ན་འདི་ལྟ་བུ་བྱེད་དམ་ཅི། འདི་ནི་
ཁྱི་དང་བོང་བུ་དག་གི་ནི། སྦྱོད་པ་འཕགས་པས་སྤང་བའི་སྦྱོད་པ་ལ། ཁོངས་པ་
ཞེས་པའི་རང་བྱུང་གིས་དེ་ལྟར་སྦྱོད་པས་དེས་ན་སྦྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེས། རང་བྱུང་སྦྱོད་ཀྱི་
བདག་པོ་ཁྱི་དང་བོང་བུ་དེ་དག་དང་ནི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་
པ་ཡིན་པས་ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྦྱོད་པའི་སྤྲིག་པ་དག་སྤྲིག་སྟེ་སྤངས་ནས་མེ་ཡིས་ཤིང་
བསྐྱེགས་པ་བཞིན་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་ཡི་ཁྱད་པར་
ཀྱིས། སྤྲིག་པའི་ཉེས་པས་ངན་འགྲོར་དེ་མི་འགྲོའོ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཅན་གང་གིས་ཉོན་
མོངས་སྤྲིག་རྒྱས་པའི། རྒྱལས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་དེས་ནི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་
ལ། དེས་ནི་སྤྲིག་མ་ཉིད་ནས་སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་མི་འགྱུར། སྤྲིག་པ་བྱེད་པ་དེ་རྒྱ་འདོད་ཆགས་
སྤྲིག་པ་ཤེས་ལྷན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁྱེད་ཅག་ནི་མི་དགེ་པའི་ལམ་ལ་ཁྱེད་པས་སྦྱོང་
བར་བྱེད་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས། བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་ལ་བླམ་ཟེ་བསད་
པ་སྤྲིག་པ་སྦྱང་བ་སྦྱད་པས་ཀྱང་མི་གོས་ཞེས། སྦྱོང་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལས་ཉམས་
པར་གྱུར་ལ། བཞཞན་དག་གི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། ཁོངས་པ་དང་། ལ་
སྤྲིག་པ་ཁྱབ་འདུག་དང་། དབང་སྤྲུག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན། ཁྱོ་ཡིས་མཐོང་
བར་མི་འདོད་དེ། ཁོངས་པ་དང་ནི་ཅེ་གསུམ་ཅན་དབང་སྤྲུག་གཉིས། ལྟ་ཡི་བྱ་མོ་
ཐིག་ལེ་མཆོག་མར་ཀུན་ཏུ་ཆགས་ཕྱིར་དབང་སྤྲུག་གིས་གདོང་བ་བཞི་དང་། ཁོངས་པས་
གདོང་བ་ལྟ་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་དག་གིས་བལྟས་ཀྱང་ཚོམས་པ་མ་གྱུར་ཉོ་ཞེས་གྲགས་དང་། ཡང་དང་པོར་
དབང་སྤྲུག་ཆེན་པོས་ལྟ་བུ་མོ་ཐིག་ལེ་མཆོག་མ་གོར་བའི་ཁྱོ་བའི་མེས་མ་བསྤྲེགས་ན། ལྟ་མ་

ཡིན་གྱི་ཐོང་བྱིར་སྤྲོས་ཆེན་གྱི་སྤྲོད་དུ་མེ་ཡི་མཆོན་ཆ་གཡུགས་ཏེ་རི་ལྷར་བསྐྱེད་པ། དེ་
བཞིན་དུ་དབང་ཕྱུག་གི་ལག་པ་ན་ཐོད་པ་བརྩུང་ཏེ་སྤྱོད་པའི་བརྩུལ་ཞུགས་འཆང་བ་ན། ལྷ་ཡི་བུ་ཉི་
ཐུལ་གང་མོ་བགད་པས་དབང་ཕྱུག་གིས་སོ་ཕྱང་བར་བྱས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་དང་། །བཟང་མོ་ཞེས་པའི་
ཉི་སྐལ་མིག་བཙུམ་པས་དབང་ཕྱུག་གིས་མིག་ཕྱང་བར་བྱས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་དང་། །དབང་ཕྱུག་གིས་
ནི་ཆངས་པའི་དབུས་གྱི་མགོ་སེན་མོས་བཅད་ནས་བསང་པ་དང་ཆང་འཕྲངས་པ་དང་། ལྷ་མོ་
ལུ་མ་དང་ལོ་བརྒྱའི་བར་དུ་འདོད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ཅན། །དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་
ན་ཞེ་ན། །ཁོ་ན་དབང་ཕྱུག་དེ་ཡི་ལམ་གྱི་རྩིས་འབྲང་བ་ཐམས་ཅད། །རི་དྲགས་རྩོན་པ་དང་།
ཆང་འཆོང་མ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྤྲད་འཆོང་མ་བརྟེན་པ་རྣམས་རི་ལྷར་ན་དེ་ཉིད་མི་མཐོང་བར་
འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་བྱས་འཇུག་ཡིན་ན་སྤྲོ་གཅན་དང་། །ཅ་ཏུ་ར་དང་
དམུལ་བ་སོགས། །སྤྲིང་རྩེ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡི། །ཁོར་དང་སོག་དང་ཕྱལ་བར་བྱེད་
པ་རི་ལྟ་བུ་དང་། །གཞན་གྱི་ཁོར་དང་ཆུང་མ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། །ཆང་ལ་སྐྱེད་
པ་དང་གཞན་གྱི་སྤོག་ནི་གཙོད་པ་དག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བས་ལེགས་པར་འོངས་
གྱུར་ན། །རི་བྲགས་སུ་གནས་པའི་རྒྱན་མོ་ཤིན་ཏུ་འང་ཡིན་པ་སྟེ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་སོག་
གཙོད་པ། །ཁོར་འཕྲོག་པ་དང་། །ཆང་ལ་སྐྱེད་པ་དང་། །གཞན་སྤྲོ་ཆོག་སྤྲོ་བ་དང་། །གཞན་གྱི་བྱང་མེད་དང་
ཉལ་པོ་བྱེད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གྲོལ་བར་གྱུར་རོ། །སྤྱི་དགུ་བསྐྱུང་པ་ལ་གསལ་བའི་
ཕྱིར། །མི་ནི་ལྷ་ཡི་དབྱང་ཡིན་པ་ལ་ལྷ་མིན་ལྷ་ཡི་ཆེར་མ་དག་སྟེ། །དཔལ་མོ་ཡིན་པ་དག་
བསང་ཀྱང་སྤྱོད་ནི་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ནི་ལྷ་འོ་ཆོས་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །གལ་
ཏེ་ལྷ་མ་ཡིན་བསང་པ་དེ་ནི་ཆོས་བསྐྱུང་བར། །འདོད་པ་ཡིན་ན་ལོ་ན་ཅི་ཡི་

ཕྱིར། གཞན་སྡེ་པམ་བྱེད་ཀྱི་ཞོར་བུ་མན་ཏྱ་ཀ་འཕྲོག་པ་དང་རྒྱལ་པོ་དཔལ་པ་པའི་བྱད་མེད་
སྟོང་ཕྱག་བརྩ་བྱག་འཕྲོག་སྟེ་རྒྱ་བ་དང་རྒྱལ་པོ་བྱིས་པ་སྦྱོང་གི་གསེར་མདོག་མ་འཕྲོག་པ་དང་། །ལྟ་
མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་གཏོར་མ་གཡོ་སྐྱུ་ས་བསྐྱས་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ནམས་སྟོང་བར་མི་བྱེད་དེའི་
བྱིར་འདི་ནི་ཆོས་འདོད་པ་མིན་པར་གཞན་གྱི་ཞོར་དང་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པས་ཟེལ་བྱིས་མནན་
པལོ། །འགྲོ་བའི་དེ་ཉིད་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཉིད། །རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་དོར་བར་
འགྱུར་བ་སྟེ་ཆོ་བྱེད་ནས་འཆི་བ་བཞིན་བྱ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་ཡིན་པར་མཐོང་
བར་གྱུར་ན། །དེ་ནི་རི་ལྷར་ན་རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ལས་མི་རྟག་
པ་དེ་གཞན་ཏེ། །དམེར་ན་ས་དང་རྩ་མཁན་བཞིན་ཞེ་ན། །རྩ་མཁན་དང་ནི་ས་
བཞིན་བྱ། །དེ་ནི་མི་རྟག་པར་ནི་མཆོན་པར་བྱལོ། །སྤྱིར་ཆོས་མིན་དེ་འདོད་པ་མ་
ཡིན་པའས་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན། །ཆོས་མིན་དེ་བྱེད་པར་ནི་རི་ལྷར་འོས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་
འོས་ལ། །ཡང་ན་ལིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན། །མི་ཤེས་པའི་བྱིར་ན་བྱས་པ་
ཡིན། །གལ་ཏེ་པ་དང་། མ་དང་། བྱ་དང་། རྩོགས་སོགས་ལ་སྟེད་པས་འཇིག་རྟེན་སྦྱོང་ངོ་
ཞེ་ན། །སྟེད་པའི་བྲན་གཡོག་དུ་རི་ལྷར་འོས་ཏེ་མི་འོས་སོ། །སྟེད་པ་ནི་སྦྱང་རྩེ་ཡིན་ན་
ཞེ་ན་རང་སྤྱོགས་ཁོ་ན་ལ་སྟེད་པ་ནི་ཆགས་པ་ལས་སྦྱང་རྩེ་མིན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་
ནི། །སྐྱུ་མའི་རིག་སྤྱགས་བྱིས་སྟོངས་པར་སྟོང་ཅིའི་བྱིར་བྱེད། །བཅེ་བ་དང་སྦྱང་རྩེ་མི་མ་ཡོད་
ན་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་སོགས་བྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་ཅན། །ལྟ་མ་ཡིན་རྣམས་ལའང་ཅིས་
མི་བཅེ་སྟེ་བཅེ་བར་བྱ་འོས་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་མཐོང་བའི་བྱིར། །ཁོང་ཆོ་
ལ་དབྱ་ཡི་འདུ་ཤེས་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན་ཁྱུ་འཇུག་ནི། །ཆགས་པ་དང་། །ཞེ་སྤང་འབའ་ཞིག་

ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡི། བཅེ་བ་ཅན་དང་སྤྱིང་བཅེ་བ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་
ཉིད་འགྲོ་བའི་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་འཇིག་དག་གི་བྱེད་པ་སོའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་
སྒྲིབ་ནི། །རང་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ལ་བཅེ་བ་ལྟར། །གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ལ་བཅེ་
བ་དེ་ཅི་ལྟར་མེད་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་ནི་བྱུང་འཇུག་འདི་ཉིད་ཡིན་
པས། །འདི་ལས་ལྷག་པའི་མཆོག་གས་གཙོ་བོ་གཞན་མེད་ན། །འོ་ན་ཅི་ཕྱིར་རྩུང་མ་
མདངས་ལྡན་མ་བཅས་པས། །བྱུང་པ་གོས་ངན་ཅན་སྤྱིང་ཁུ་ཁུར་བར་བྱེད། །ཡང་
ན་དེ་ཡི་སྦྱོད་པ་མཐོང་ནས། རྒྱུ་དགུ་བྱེད་པ་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོ། །རང་གིས་ཐན་
ཏེ་བྱས་སམ་ཡང་ན་གཞན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ནའང་། །སྤྱིང་ཁུ་ཁུར་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་
བསྐྱེད་པ་དེ་ཅི་ལྟར་ཡིན། །མཆོད་འོས་པའི་དཀའ་ཕྱབ་ལྷག་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ་ཅི་
ན། །དཀའ་ཕྱབ་ཅན་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། །དམོད་པས་
འཇིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །འོ་ན་རང་ཉིད་འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་སོ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དེས་
ཅི་ཞིག་ཕན་པར་འགྱུར། དམོད་པའི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་མ་ཐར་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་འཇིགས་པ་སོགས་དང་འབྲེས་པའི། །བྱུང་འཇུག་གས་འཕྲོག་བྱེད་
གྱི་སྦྱོད་པ་འདི་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། །འཕགས་པ་མིན་པའི་སྦྱོད་པ་ངན་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་
ལྡན་པ། །འདོད་ཆགས་དང་། ཞེས་སྤང་། གཏི་ཐུག་གི་སྦྱོད་ངན་ཅན། དམན་པ་ཁོ་ནའི་ལས་བྱེད་པ་
དེ་ནི་རི་ལྟར་ན་སྒྲིབ་བྱ་མཆོག་ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། །འགྲོ་བ་མཉམ་མེད་འཕྲོག་པར་
བྱེད་པ་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་མཐུ་སྒྲོབས་ཡོད་ན། །ཅི་ཕྱིར་ན་ཕྱགས་ཅན་ནག་སོ་
ཡིས་དེད་པ་ན། །འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་ནས་ཕྱག་ཏུ་ཞུགས་སོ་ཞེས་གྲགས་པ་སྟེ། །དེ་ཡང་

ཤུགས་ཅན་ནག་པོས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་ནས། རྩོས་པ་ན་རྒྱལ་པོའི་བྲང་སྤྱང་མུ་
ཅུ་ཀྲུའི། ཉམ་ཁྲི་ཡི་འོག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་གལ་པ་ལྟར་པར་ན། རེད་ག་ཡུང་ནག་པོར་ལྟར་
པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། རྟེན་གྲོང་ཁྱེད་མང་པོར་གནས་པ་ན་
ཡང་། རྟེན་ནས་པར་རྒྱན་མོ་བཞིན་ཏུ་འཕྲོས་པ་དང་། གཤམ་ཏེ་སྤིང་གསུམ་ཐམས་
ཅད་དེས་བསྐྱེད་པ་ཟེར་བ་དེ་བཞེན་ན། ལྟ་མ་ཡིན་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ཙམ་འཛིགས། གཤང་
ཆོ་སྟེ་མ་ཡིན་ཀྱས་བྱེད་རྫོག་པའི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱི་མདས་པོག་ནས། རྟེན་འཇུག་འདི་ནི་
འཆི་བར་འཇུར་བའི་ཆོ། རྟེན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དང་། རྟེན་ཡི་སྟོབས་ཡུང་
གང་ཏུ་སྤྱང་། སྒྲུ་དང་གཡོ་ཡིས་ཆོངས་པར་བྱས་ཏེ། རྟེན་བ་དན་པའི་ལས་ལ་
སྒྱུར་བ་བྱས་ནས། སྒྲུ་མ་དང་གཉེན་ཉི་བསད་པའི་འཛིགས་པ་ཡིས། སྤིང་སྒྱུབ་
ཏུ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུ། རྟེན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱས་པ་ལ། རྟེན་པར་རང་ལ་
ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་པ་མེད་པས། གཤང་ཕྱིར་སྒྲིང་རྩི་མེད་པས་གཞན། རྟེན་པ་ཡི་ལས་
ལ་བསྒྱལ་བའི་དོན་ཏུ་སྤྱང་བར་ལྟར་གཞན་ཡང་འཇུག་ཀྱན་ལ་འབྲུག་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་
ཕྱིར་འཇུག་རང་གིས་རང་ཉིད་གསོད་པར་བྱེད། རྟེན་མ་ཟད་རང་ཉིད་ཡུང་སྟེ་མ་ཡིན་ཀྱས་བྱེད་གིས་
མདའ་རྒྱབ་ནས་ཤི་དགོས་བྱུང་བ་དེ་ཡང་རྩི་སྟེ་མ་ཡིན་གང་ཡང་ཅུང་ཞིག་དབང་བྱུག་དང་
ལྟན་པ་ཞེས་ས། གཤམ་ཏེ་འཇུག་འདི་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། རྟེན་ནི་མིང་ཙམ་ལས་
ཀྱན་ལས་འབྲུག་ཉིད་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ན་ཀྱན་ལ་འབྲུག་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་
དོར་བར་གྱིས་ཤིག། རྟེན་མ་ཟད་ས་ཡི་འོག་ཏུ་ཞུགས་ནས་ས་ཁྱེད་ཏུ་བཞེག་པ་ཟེར་བ་
དེ། ཀྱན་ལ་འབྲུག་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བྱང་། རྟེན་ཏེ་འོག་གི་ས་གཞི་བཞེགས་

པའི་དོན་འདི་དར་མ་གནས་ནའང་། །ཀུན་ལ་བྱས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་མི་མཛེས་སོ། །གལ་
ཉི་ལོག་ཉི་ལྷགས་ནས་ས་གཞི་གྲུ་ཏུ་འདེགས་ནས་འདྲིན་པར། །རྒྱས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་
བྲང་སྤྲོད་གི་དམོད་པ་ཡིས་འདེགས་པ་ན། །རང་རིགས་ཆང་མ་ས་ལོག་ཏུ་འཇུག་ནས་
འགོ་དགོས་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་ན། །ས་གཞི་འདྲིན་པར་མི་བྱེད་དི་ལྟ་བུ། །ཀུན་ལ་བྱས་ཅས་
པ་དེ་ལ་གྲུས་པ་མི་ཉམས་པ་ཞེས་པའི། །གང་ལ་དེ་ལྟའི་སྒོ་སྒྲོབས་ཡོད་ན། །བྱས་
འཇུག་དེ་ལ་གྲུས་པའི་བྱད་མེད་དག །ཚོ་ཉོན་ས་བཟུང་སྟེ་དགྲ་ཤོས་ཁྱེར་ཤོར་བ་ན་
ཁ་གནས་ཏུ་གདངས་ནས་ཏུ་དགོས་བྱུང་པ་དེ་དི་ལྟ་བུ། །དེ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཡིན་
གྱི། །རང་གི་མཛའ་བཤེས་དང་གཉེན་ཆེན་དང་བྱ་རྒྱུས་དང་། །བྱས་འཇུག་དེ་ལ་གྲུས་
པར་མཐོང་བར་འཁོར་གཡོག་ལ་སོགས་པ་གཞན། །ཀུན་ཀྱང་དབྱ་ཤོས་ཉམས་དམས་
པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྟོབ་པར་མ་རྒྱས་པ་དེ་དི་ལྟར་རེད། །འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲ་སྒྲོལ་ནི་རིགས་པ་
དང་མི་མཐུན་ཞིང་། །བྱ་བ་པའི་མཐའ་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕྲོག་བྱེད་དམ་བྱས་
འཇུག་འདི་ཡི་དངོས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་ཞིག་ནི་ལྟ་མཁས་ཀྱི་ངོ་བོ་
སྟེ། །དེ་ནི་ཞི་བ་གཅིག་བྱ་ཡིན་པར་གལ་ཉི་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། །དེ་ནི་གང་གིས་མཐོང་བ་ན་
ཞི་ཞིང་བྱལ་བ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དང་ཡང་སྤིང་བྱ། །འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་
པ་དང་། །ལྟ་མཁས་ཀྱི་ཞི་བ་འདི་ཡི་ཡོད་པ་མིན་མེད་པ་མ་ཡིན། །ཡོད་པ་མིན་པ་དང་
མེད་པ་མིན་པའང་སྟེ་གཉིས་ཀའང་མིན། །དེས་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། །ཡོད་མེད་མིན་ཕྱིར་དེ་ནི་མཆོག་གོ་ཞེས་ཟེར། །དང་པོ་ལྟ་མཁས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། །བསམ་
གཏན་གྱི་མིག་གིས་མཐོང་བྱ་ཡིན་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ན་འཁོར་བ་ལུས་མཛོན་པར་

འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་འཆི་བ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་མཆོག་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ས་སྟེང་གི་རོ་བོ་ཅན་གྱི་བྲབ་འཇུག་ནི་ཞི་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པ་བཅུ་ཡིན་ལ། དེ་འདིར་
གཏུག་པ་ཅན་འདུལ་བའི་བྲ་བ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉ་དང་། ལུས་སྤྲུལ་དང་། བག་པ་དང་། སེང་མགོ་
ཅན་དང་། མིུ་བྱང་དང་། ར་མོ་དང་། ར་མ་ན་དང་། བྲབ་འཇུག་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ཀལ་ཀའོ་ཅན་
དང་བཅུ་ཟེར་དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་མི་འགྲུབ་བོ་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། ཉ་དང་ལུས་སྤྲུལ་སོགས་རོ་
བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡིན་ན་ཡང་འཆི་བ་མེད་པ་མིན། །དེ་གཉིས་གཞན་
མིན་ཉིད་ནའང་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཞི་བ་ཉིད་མིན་པར་གཞན་བཞིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ནི་ལྷ་ཆས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་ཞི་བདག་ཉིད། །ཡིན་ནའང་ཉ་སོགས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་གཅིག་ནི་མ་ཞི་ན། །བྱད་མེད་འཕྱོར་མའང་བསྟགས་པར་འོས་ཏེ། །ལུས་
ཀྱི་བྱེད་ནི་གཞན་ལ་འཆོང་བ་དང་ལུས་ཀྱི་བྱེད་ནི་བདག་པོ་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར། །ཡོད་པ་
སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིས་ལྷ་ཆས་ཀྱི་རོ་བོ་དེ་བརྗོད་བྲ་མིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་བོད་གི་རུ་བཞིན་མཆོག་
ཅས་བྲ་བའང་རིགས་པ་མིན། །ཡོད་ན་མཆོག་ཏུ་རིགས་པར་འགྱུར་ལ། །རྒྱ་ཡིན་
པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་རིགས་པ་ཡིན། །མེད་ན་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པ་སྤངས་པ་ཡིན། །གཞན་
ཉིད་ཡིན་པའང་སྤངས་པ་བཞིན་སྤངས་པ་ཡིན། །དེའི་བྲབ་འཇུག་ནི་རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་
གཞན་ཡང་མིན་ཞིང་། །འཆི་མེད་ཡང་མ་ཡིན་ལ་སྒྲེ་བའང་མིན་པར་ཉ་སྤང་དབང་
ལྷག་རྒྱ་སོགས་ཡིན་པར་བཀག་པ་བཞིན་བྲབ་འཇུག་ཡང་དགག་པར་བྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གལ་ཏེ་
འཆི་མེད་ཅས་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་ན། །འདི་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ་རོ་ལ་སོགས་པ་
བཞིན། །གལ་ཏེ་འཆི་མེད་དེ་དངོས་པོ་མིན་ན། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་མཁའི་མེ་

ཏོག་བཞིན། ཡོད་པ་མིན་པ་དང་མེད་པ་མིན་པ་གཉིས་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་ལ་
གུང་པ་དང་རྩོ་བ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་མེད་པ་དེ། བྱམ་
པའམ་མི་ཡིན་ཡང་འཆི་བ་དང་བྱལ་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་མེད་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཡིན་
པར་རི་ལྟར་རིགས། བརྗོད་དུ་མེད་ཉིད་བདག་དང་ནི། འཕྲ་ན་དེ་མེད་ཡིན་
པས་བཀག་པ་ཉིད་ནོ། འཆི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཆི་མེད་ཡིན་ཞེ་ན། འཆི་མེད་མེད་
པའི་ཕྱིར་འཆི་མེད་མིན་ཞེས་བ་སྟེ། སྦྱོན་ན་མས་སྤྱིར་བཏགས་པ་ཡི། དེ་ཡི་
དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ན་རི་ལྟ་བུ། གྲོལ་འདོད་གྲོལ་བར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཁྱེད་གྱི་བྱལ་མཐའ་ཉམས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ལྟ་རྟེན་གྱི་རོ་བོར་བཏགས་པ་དེ་སྦྱབ་པར་
དཀའ་ན། དེ་ལ་དམིགས་པས་གྲོལ་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། དེ་ལ་ནལ་འབྱོར་གྱི་ཆོ་གཉེ་བར་
བསྟན་པ་ཡོད་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་རོལ་པོས་སྤྲས་པ་ཆངས་པ་དང་ནི་ནོར་
ལྟ་ཡིས། ལྷན་སྐྱེས་པའི་གསང་བའི་ཡི་གེ་མི་ཞེས་བྱ། ཆངས་པའི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་
ནི། ཡོད་དེ་ཡི་གེ་དེས་ཀྱང་ལ་བྱབ་པ་ཡིན། ཡི་གེ་དེ་ནི་ཆང་གསུམ་རིག་རོར་
གསལ་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བར་འགྱུར་བར་བསྟན། དང་པོའི་རྩ་ནི་
ཡི་གེ་ཅུ། དག་དང་སྟེང་སྟོབས་ས་མེས་བསྟན། ལས་དང་ནམ་མཁའ་ཉིད་
དག་ཀྱང་། ཡིད་བརྩལ་སྟེང་སྟོགས་མུ་དང་ལུན། བྱེད་པོའི་ཡི་གེ་མའི་མིང་
ཅན། སྟོག་དང་མུན་པ་གསུམ་ས་ཡིན། འགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྦྱད་པར་
བྱེད། གཉིད་ཆེན་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པའི་རྩུལ། འཕྲོ་དང་བསམ་གཏན་རྒྱང་འབྱང་
འཇུག། གཟུང་བར་བྱ་དང་བཟླ་པ་དང་། ཉིང་འདྲིན་ཞེས་བྱ་ནས་འབྱོར་

གྱི། ཡན་ལག་རྒྱག་རྒྱ་བརྒྱུད་པ་ཡིན། །དབང་པོ་ཀྱང་གྱི་ཤེས་པ་ནི། །ཡུལ་ལ་
གཡོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས། །ཡང་དག་བསྐྱུས་ལ་སློག་ལྟན་ནི། །ཡིད་ལ་བསམ་
གཏན་བྱ་བ་སྟེ། །གནས་དག་རྒྱ་ནི་སྤོང་ཞིང་བྱ། །ཡང་གཞན་གྱི་བསམ་བཞི་ཕྱོགས་སྔ་
འདི་ལྟར་དབང་པོ་དག་དང་དབང་དོན་དག་ཁྱས་སྤེལ་ཡན་ལག་བཞིན་བསྐྱུས་
ལ། །བྱ་བ་པས་ཡི་གེ་ཨྱི་བརྒྱུད་ན། །དེ་གྲུས་སྒྲིས་བྱ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བ་སྟེ།
མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་། །གཟུགས་སོགས་དོན་རྣམས། །རྩས་སྤེལ་གྱིས་ཡན་ལག་བསྐྱུས་པ་ལྟར་
བསྐྱུས་ནས། །ཡི་གེ་ཨྱི་ཆར་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱན་ན། །ཁྱབ་འཕྱག་ལ་གྲུས་པ་དེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བ་
སྟེ། །འདི་རྒྱུད་འཕྲོག་བྱེད་གྲུས་པས་གྲོལ་བར་ནི། །འཕྲོག་བྱེད་མཐོང་བས་མི་
རིགས་ཉིད། །རྣམ་རྟོག་མཆན་མ་དང་བཅས་ཕྱིར། །དཔེར་ན་འཕྲོག་བྱེད་
མཐོང་བ་བཞིན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་། །མཆན་མ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ནི། །སེམས་ཞི་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་རིགས་ཀྱི། །གང་རྣམ་རྟོག་མཆན་མ་དང་བཅས་པ་འཕྲིག་རྟོན་པའི་ཤེས་པ་དང་།
ཁྱད་པར་མེད་པ་དེ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཐར་བ་མི་ཐོབ་སྟེ། །དེ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་འཕྲོག་
བྱེད་མཐོང་ནས་གྲོལ་བའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས། །འདིར་སྤྲུལ་པ། །གྲོལ་བྱིར་རྣལ་འབྱོར་ལྟན་པ་ཡི། །མི་རྟོག་སྟོ་ཡང་གྲོལ་བར་མི་
འདོད་དེ། །དམིགས་པ་ལ་མཆན་མར་འཛིན་པའི་བྱིར་བརྟུན་པ་ཡིན་ན། །དངོས་པོ་ལ་
མཆན་མར་འཛིན་ཅིང་། །རྟོག་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན་པ་ལས་བདེན་པ་མིན་ཏེ། །མཆན་
འཛིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་སྟོས་ཅི་དགོས། །འདོད་ཆགས་སོགས་འཁོར་
བའི་རྩ་ལ་ཀྱན་རྒྱ་སྟོད་པའི་བྱིར། །ཁོངས་པ་དང་ཁྱབ་འཕྱག་དང་དབང་སྤྲུག་སོགས་རྣམས་

ནི་ཐུགས་ཏེ་ཁྱོལ་སོང་ངི་ལྟ་བ་བཞིན། དེ་ཁོན་ཉིད་རིག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་ནོ་དེ་རྣམས་ནི་རི་བྲགས་པ་དང་། རྫོན་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་བཞིན་ནོ། །གཞན་ལ་བདེན་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ནི་བརྟན་
པའམ། རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་ཏེ་ཐར་བ་ཐོབ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་
ཡིས། ཆོས་ནི་བསྤངས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། ཆངས་སོགས་དེ་ལ་འདི་ནི་རང་གི་
སྐྱབ་པའམ་གཞན་ལ་བརྟན་པ་གཉི་ག་མེད། ཆངས་སོགས་འདི་ག་རྟེན་ཀྱན་ཀྱང་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱུ་ཉིད་བྱ། བསྐྱེད་པ་དང་སོ་ཆགས་པ་ནས་རིམ་བ་བཞིན། འདི་ག་རྟེན་བྱེད་པོར་བྲགས་པའི་
ཆངས་པའི་མིང་ལ། རང་བྱུང་དང་། ཆངས་པ་དང་། རྐྱེད་ཀྱའི་བདག་པོ་དང་། བརྒྱའི་སྐྱེས་གནས་ཅན་
དང་། གདོང་བཞི་པ་དང་། མེས་པོ་དང་། གསེར་གྱི་སྤྱང་པོ་ཅན་ཏེ་བདུན་བྱུང་ངོ་ཞེས་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
གཏམ་མང་སོ། རྐྱེད་ཀྱའི་བདག་པོ་བྱུང་ནས་འདི་ག་རྟེན་གྱི་མ་བརྒྱད་བསྐྱེད་དོ། དེ་ནས་ཉི་མའི་མས་ནི་
ལྷ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་དོ། སྤྱིན་བྱེད་མའི་མས་ནི་ལྷ་མ་ཡིན་བསྐྱེད་དོ། མའི་མས་ནི་མི་རྣམས་སོ། ལྷའི་
མས་ནི་སྤྱི་རྣམས་སོ། རྣམ་མཁའ་ལྡིང་གི་མས་ནི་རྣམ་མཁའ་ལྡིང་རྣམས་སོ། ཆངས་པའི་ཁ་ནས་ནི་
བྲམ་ཟེ་རྣམས་སོ། དབྱང་བ་ལས་ནི་རྒྱལ་རིགས་སོ། བྲང་ལས་ནི་རྩེའུ་རིགས་སོ། རྣང་མཐིལ་ལས་
ནི་དཔངས་རིགས་རྣམས་སོ། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། ཁ་ཅིག་གིས་ཁྲལ་འཇུག་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་
དབང་ཐུག་གིས་བྲམ་བ་སོགས་སོ་སོ་ལ་ལོ་རྒྱུས་མང་དུ་སྦྱོལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པ་
དང་ཐ་མི་དད་པ། ཁྲང་གི་ཆོག་ལ་བདེན་པའམ། མི་བདེན་པར་ནི་བརྟག་པར་
བྱལོ། དེ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱོན་མེད་དོ་ཅེ་ན། ཁོན་ཆངས་པས་ཆངས་པ་
བསད་པར་བཤད་པ་ངི་ལྟ་བུ། གཅིག་ཉིད་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བཀག་པའི་

ཕྱིར། གཅིག་ཉིད་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །འདི་དག་གི་དངོས་པོ་གཅིག་ཡིན་ལ། ཆངས་
པ་དང་། ལུབ་འཇུག་དང་། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདི་དག་གཅིག་
ཡིན་ན། གསལ་བས་མཆོད་སྒྲིབ་བྱེད་པའི་དུས་སུ། དབང་ཕྱུག་སྒྲིབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པོ་འོང་
བ་ན། གང་མོ་འོར་བ་དང་མིག་བཅུམ་པས་དབང་ཕྱུག་གིས་རྒྱལ་བྱི་སོ་སྤྱང་བ་དང་། སྐལ་ཅན་གྱི་མིག་
སྤྱང་བར་བྱས་པ་ན། ལྷ་རྣམས་ཁོས་ཏེ་རང་བཞིན་ངན་པ་འདི་གང་ལས་སྤྱེས་པ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད་པ་ན།
ཆངས་པས་གདོང་གཅིག་སྤྲུལ་ཏེ། འདིའི་སྤྱེ་བ་ངས་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྲུལ་པ་ན། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་
ཁོས་ཏེ། ཆངས་པའི་མགོ་དེ་སེན་མོས་བཅད་དོ་ཞེས་གྲགས་པས། རི་ལྟར་ན་ཆངས་པས་ཆངས་པ་
བསད་པ་ཡིན། དེ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་བསད་པའོ་ཞེ་ན། འོན་དུས་རིང་པོར་སྤྲིག་པ་དག་པའི་བརྟུལ་
ཞུགས་སྒྲོན་པ་ཟེར་བ་དེ་རི་ལྟར་ཡིན། དེས་ན་བདག་གཅིག་ལས་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་མི་རིགས་
པས། གསུམ་ཉིད་དུ་ཡང་རི་ལྟར་འབྱུར། །དེ་ཡང་འདི་ནི་རང་གི་སྤྱུག་བསྐལ་སོ། །འདི་ནི་
སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱལོ། །འདི་ནི་སྤྱུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །འདི་ནི་སྤྱུག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ལས་
སོ། །ཞེས་པ་སོགས་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱལ་མོངས་པར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ། །སྤྱུག་བསྐལ་དེ་
ཉེ་བར་ཞི་བའི་གཏམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད། །རིག་བྱེད་ལས་རྣལ་འབྱོར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་
ནི། །འཁོར་བ་རྩོག་ཅིང་ཐར་པའི་རྒྱ་ཉེ་བར་དེ་བསྟན་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །འདི་དག་
ཆོས་བསྐྱང་བར་ནི་རུས་པ་ཡི། །རེ་ཞིག་འཆེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་བདེན་པར་སྦྱ་མི་
རུས་ཤིང་། །དེའི་སྦྱབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །འཁོར་སྦོལ་གཞན་
དག་འཁོར་བའི་སྤྱུག་ཀུན་ཉེ་བར་ཞི་བར་གྱུར་པ་ལ་བྲིད་པར་མི་རུས་སོ། །དཔེ་རི་ལྟར་ན་
གཤམ་སར་རང་ཉིད་སྤྱང་བ་གྱུར་ཟེན་བ་དེས། །གཞན་དག་འདྲིན་པར་མི་རུས་

སོ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་རྟོག་པའི་ང་བས་བཏགས་པ་ཡི། །ཆངས་པས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་བ་
འཇུག་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་། དབང་ཕྱག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཟེར་བའི་ལོག་པའི་གཏན་ཆོགས་
གསུམ་པོ་ལ། །རིགས་སམ་མི་རིགས་དབྱེད་པར་བྱས་ནས་ནི། །གསུམ་པོ་འདི་
ནི་གཏང་བའི་རིགས་སོ། །འཛིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་བྱེད་པ་བདེ་བྱེད་སོགས་
ནི། །རིགས་པ་མིན་པས་སྤར་སྤྲས་སོ། །བྱེད་པོ་ཡིན་པར་བདེན་པ་ཉིད་ན། །འདི་
དག་གིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན། །རེ་ཞིག་བདག་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར། །དེ་ཡིས་
བྱས་པར་མི་འདོད་དོ། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ནི་དབང་ཕྱག་དེས་མ་བསྐྱེད། །ཆོས་དང་
ཆོས་མིན་དེའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་བྱིར་ད་ལྟ་བཞིན། །གལ་ཏེ་འདི་དག་བྱེད་པོས་
བྱས་པ་ཡིན། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་ལས་གྱིས་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་ན། །ཆོས་དང་ཆོས་
མིན་གྱི་ལས་དང་ལས་བྱ་བ་དེ་དག་གིས། །རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་
སོགས་མྱོང་བ་ཇི་ལྟར་འཇུག། །ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཉེར་
དམིགས་པའི། །མཐོ་རིས་དང་དན་སོང་སོགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་འཇུག་
པས། །དེས་ན་ལུས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་ནི། །དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པ་
ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་ལུས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ལུས། །རྒྱ་སྟོན་བྱས་
པ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བྱ། །དེ་ལ་ཡང་བདེ་བ་དང་སོགས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་
བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། །ཆེ་རབས་ཐོག་མེད་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་བསམགས་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་
བྱིར། །དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་བཞིན་དབང་ཕྱག་གིས་བྱས་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་
དབང་ཕྱག་གི་དབང་ཕྱག་དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བྱས་སོ་ཤེ་ན། །གང་འཛིག་

ཉེན་ན་ཕུན་སུམ་ཆོག་པ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བྱས་པ་མྱེ། ལུང་ལས། སྤྱིན་
 སོགས་ཀྱིས་ནི། མོངས་སྤྱོད་དང་། མཐོངས་དང་། བྱང་གྲོལ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་འབྲུང་བ་
 དང་། གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་གི་དབང་ཕྱག་ཀྱང་། བསོད་ནམས་ཀྱིས་བྱས་པར་འདོད་ན། དབང་ཕྱག་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་གཞན་དབང་བྱ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱག་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བསོད་
 ནམས་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དབང་ཕྱག་གི་དབང་ཕྱག་མིན་པར་
 འགྱུར། །གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་གི་དབང་ཕྱག་ནི། ཁྲོ་བྱར་བྱུང་བ་གྱུར་པ་འདོད་ན་
 བྱི། །དེས་ན་དབང་ཕྱག་གཞན་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །དབང་ཕྱག་དབང་ཕྱག་
 མིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་ནི་རང་བྱུང་ཡིན་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་སོ་
 ཞེ་ན། འོན་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབང་ཕྱག་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་དབང་ཕྱག་ཤེས་
 པ་དངོས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། །དེས་ན་དབང་ཕྱག་དེས་བྱས་པའི་འགྲོ་བ་ནམས། །རྒྱ་ཡི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །བྱིན་པ་གི་དངོས་སོ་ཀྱན་ཀྱང་སེམས་དང་ལྡན་པར་
 འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་དེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན། །འགྲོ་བ་སྤྲ་སོགས་
 ཉེ་སྤྲ་བ་དང་། མཚོད་པར་བྱ་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་། དབང་བྱ་གྱུར་པ་དང་། གར་
 ཡང་ཕྱིན་པ་དང་། འདོད་དགྲུང་ལྡན་པ་དང་། དག་འཕགས་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱང་
 དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་དགོས་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་ཕྱག་འགྲོ་བའི་
 རྒྱ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དགེ་སྤྲིག་གི་ལས་བྱེད་པ་སོ་དབང་ཕྱག་ཡིན་ཞེ་ན། །སྤྲིག་ལས་བྱས་པ་
 ན་དབང་ཕྱག་དེ་ཡང་དཔུལ་བ་དག་ཏུ་འཆོད་པར་འགྱུར་ལ། །དབང་ཕྱག་དེ་འཆོད་པ་མིན་
 ཞིང་སེམས་ཅན་གཞན་དག་འཆོད་པ་ཡིན་ན་བྱི། །དབང་ཕྱག་ལས་བྱས་པ་ནི་ཉམས་པ་

ལས་མ་བྱས་པ་གཞན་དང་འབྲད་པར་འགྱུར་ཞིང་། བར་པ་ཐོབ་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་
ཏེ། འབང་ལྷག་རྟག་ཏུ་སྟུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པའི་བྱིར། འདི་ཡི་སྟུག་བསྐལ་
ནི་དུས་ནས་ཡང་ག་ལ་ཞི་སྟེ། མི་ནི་རྟག་ཏུ་འབར་བར་གྱུར་བ་ཡི་དཔུས་སྟེ། ཁོ་བ་མ་
ཞི་བ་མཐོང་བ་བཞིན། འབང་ལྷག་གཅིག་ཕུ་སྟེ་ཆོགས་མིན་ཞེ་ན་ནི། འབས་བྱ་
སྟེ་ཆོགས་ངེ་ལྟ་བུ། འདྲོད་པ་ཡིན་པས་སྟེ་ཆོགས་ཡིན་ནི་ཞེ་ན་འང་། འབང་ལྷག་
གཅིག་ཕུ་ཡིན་ན་འབས་བྱ་རྣམས་ཀྱང་སྟེ་ཆོགས་པ་མི་རིགས་སོ། འབང་ལྷག་དེ་རྟག་པ་
ཡིན་པ་དང་ཆ་མེད་པ་དང་སྒ་བ་དང་། འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ་དང་གཅིག་ཕུ་ཉིད་
ཡིན་པ་དང་། ཀྱུན་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ལོ། འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉམས་
ཤིང་། ཆ་ཤས་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སྒ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཡོད་ཉིད་ཀྱང་མིན་ནོ། ཀྱུན་ལ་བྱབ་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཆོག་འདི་དག་ལས་མཚར་བ་
ནི་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་བླ་བས་འདིགས་པ་ཡི། བདེ་
བ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའི་བྱེད་འགྲོ་དང་། བྱི་མར་ཞིབ་མོ་བཞིན་ཏུ་པན་ཚུན་འཐག་ཅིང་
གཙོད་པ་དང་འབིགས་པ་ལ་སོགས་པའི། སྟུག་བསྐལ་གྱིས་གཟིར་བའི་དབྱལ་བ་
དང་། མི་རྣམས་སྟེ་རྒྱ་ནང་འཆི་དག་དང་། སྟུག་བསྐལ་བྱག་ཏུ་འག་པོའི་མ་
བཏོད་ནས། འདི་དག་མཐོང་བས་དགའ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་ལ་དྲག་པོ་
ཞེས། མིང་དོན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་ཁྲིལ་ཆོག་མཛད་པའོ། ཆོགས་ཞེན་
གྱིས་འདི་ན་པ་ཅན་གང་ལ་ནོར་དང་ལྡན་པ་དང་། བཀའ་གྱི་སྒྲོང་ལ་བརྟེན་པའི་འཆོ་
བཅས་དགེ་བ་ཅན་དང་། ཆོས་མིན་ཅན་འགའ་ནི་གོ་འཕང་མཐོ་པོ་ལ་གནས་པ་དང་།

ལྷན། དབང་ཕྱག་སྦྱོང་པར་གསལ་བ་ཡིན། ཡོན་ཏན་ཅན་དང་ནོར་དང་ལྷན་པ་
ནམས་ཆེ་མུང་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་ངན་པར་སྦྱོང་ནམས་ཆེ་རིང་དང་། དབུ་མ་པོངས་
ལ་སྦྱོན་པ་གཏོང་བ་དང་ལྷན་པ་དབུ་མ་པོ་མཐོང་བས་ན། དན་པ་འདི་དག་ནི་དབང་ཕྱག་
གིས་བྱས་པ་གསལ་བ་ཡིན། རམས་ཅད་དབང་ཕྱག་ཡིན་ན་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་པ་
ཡང་བདེ་བ་དང་ལྷན་ལ། ཉེ་ལ་གྲས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དང་། དབང་ཕྱག་
གི་བཀས་ནི་བསོད་ནམས་ཅན། དག་ཀྱང་ཅི་ཕྱིར་སྤྲིག་པ་མི་བྱེད། དཔེ་སྤྲིག་སྣ་
ཆོགས་ཀྱི་ལས་ལ་མི་ཤེས་པས། རྒྱ་བ་སྣ་ཆོགས་ལ། བདེ་སྤྱག་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བ་དེ་རྒྱ་
ནི་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སྣ་ཆོགས་ཉིད་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན། འདིག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་བྱེད་པ་པོར་
ཆངས་པ་ནི་མིན་པར། མི་རིགས་པའི་ཚུལ་སྟོན་ཏུ་བསྟན་པ་བཞིན། གཤམ་ཏེ་ཆངས་
པ་བྱེད་པོར་ཡིན་པར་བདེན་ན་ཡང་། ཉེ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྱས་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་
ཏུ། སྣ་ཆོགས་བྱེད་པོ་བྱུང་འཇུག་མིན། ཤི་བའི་རྒྱུད་ལས་བསྟན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་
མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ནི། དང་པོར་རྣལ་འབྱོར་བས་སེམས་ནི་མཉམ་བཞག་པས། རྫོ་
ཡི་དབང་པོའི་སྟོ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱམས་ལ། ཡིད་ལ་སྤྲ་བ་རྟག་པ་ཤི་བ་ལ་རྫོ་
གཞག་རྟེ་དམིགས་པར་བྱ་རྟེ། འདི་ལྟར་ཡི་གེ་ཨི་ཆར་གསུམ་བསྟོམས་ཏེ། སྦྱིང་ལ་
བསྟན་བཅོས་ལས་བསྟན་པ་བཞིན་གཞུངས་ཀྱིས་བཞུང་བར་བྱས་པ་རྟེ། ཁ་ལ་སོགས་པའི་
གཞུགས་ལ་གོམས་པར་བྱ་ཞིང་། ཉེ་ལྟར་བྱས་པས་དབང་ཕྱག་གས་བདེ་བྱེད་མཉེས་ཏེ་
བསམ་གཏན་གྱི་མིག་གིས་མཐོང་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས། ཁྱོལ་བར་འགྱུར་བེར་བ་འདི་མི་
བདེན་པ་ཁོ་ནའོ། ཅི་སྤྱིད་ཏུ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། ཉེ་སྤྱིད་ཏུ་ཁྱོལ་

བར་འགྱུར་བར་མི་རིགས་ཏེ། ཡིད་ཤེས་འབྱུང་ཕྱིར་རི་ལྟར་སྤར་དབང་སྤྱུག་མཐོང་
ཡང་། ཁྲོལ་བར་མ་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །དབང་སྤྱུག་ལ་གྲས་པ་དེ་ཁྲོལ་འགྱུར་
བར། མི་རིགས་ཏེ་བདེ་བྱེད་མཐོང་བ་ཡང་། །དམིགས་ལ་གནས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། །དཔེར་ན་ཤིང་དང་རྩོ་སོགས་ཆོགས་པའི་མཐོ་ཡོར་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །འཇིག་
རྟེན་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་རྩུ་ནི་དབང་སྤྱུག་ཡིན་པར་འདོད་ན། །དེ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
བཅོས་སྲུ་མེད། །དེས་ན་སྤྱུག་བསྐལ་ལས་ཁྲོལ་ཏེ་མཐར་འགྲོ་བར་ཡོད་པ་མི་སྤྱིད་
དེ། །སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་རྩུ་དབང་སྤྱུག་རྟག་པ་དེ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་དབང་སྤྱུག་རྩུར་སྤྱི་བའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ནས་ཡང་། །སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་མཐར་ཁྲོལ་བ་ཡོད་
པ་མིན་ནོ། །འདིས་ནི་ལྟག་མའང་དགག་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། །ཆངས་པ་དང་བྱུང་
འཇུག་བདག་ཏུ་སྤྱོད་བ་ལ། །མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་དབང་སྤྱུག་སོགས་
སྤྱ། །བདགས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་སྤྱུག་སྤྱ་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལོར་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ཁོ་བོའི་སྒོ་
ནི་དགའ་བར་མི་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་བྲམ་ཟེ་ཞེས་པ་དེ་མི་ལས་སྤྱོད་བ་གཞན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། ཁྱི་
དང་མག་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ། །གཞན་མིན་ན་ནི་དམངས་རིགས་ཀྱང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འགྱུར་
རོ། །གཞན་ཡང་སྤོང་གྱི་དུས་ཆེན་བསྐལ་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདས་པར་གྱུར་པ་
དང་། །བྱུང་མེད་ཀྱི་སེམས་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བ། །དེའི་ཕྱིར་བྲམ་ཟེ་
ཞེས་བྱའི་རིགས་དག་པ། །འགའ་ཡང་གང་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁོ་
རྩུས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་སྟེ་རྩལ་དང་རྩལ་གྱི་སྟེ་དག་དང་། །དེ་བཞིན་ཐོས་
པའི་རྩ་ཅན་དག །ངང་སྤོང་ཆེན་པོ་གོ་ཏེ་མ། །བྲན་སོང་དང་ཉལ་སོར་བྱས་པའི་

མངལ་ནས་སྒྲིལ། གཞུང་ནི་ཚུལ་པར་བྱེད་རྩལ་པ་ཡི། ཀྲུ་ཞེས་པའི་བྲམ་ཟེའི་
 བྲང་སྟོང་དེ་ཡང་། བྲལ་པ་ཆེན་པོ་ཀྲུ་ཡིས། གཏོལ་པ་མོ་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་
 བ་བྲས་པ་ལས་སྒྲིལ་པ་དང་། ཡང་ཉ་པ་ཡི་ནི་བྲ་མོ་ལ། པ་ནི་མཆོག་འགོ་ཞེས་བྲ་
 བས། ཉལ་པ་བྲས་པ་ལས་སྒྲིལ་པའི་བྲང་སྟོང་གྲིང་ལམ་སྒྲིལ་པ་ཟེར་བ། རྟེ་ཡང་བྲམ་
 ཟེ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་དོ། བྲམ་ཟེའི་བྲང་སྟོང་འདིག་རྟེན་གྲགས། ཐོས་པ་མང་
 ཞིང་རིག་བྱེད་འདོན་པར་བྱེད་རྩལ་པ། རྟེ་ཡང་བྲང་སྟོང་རུ་ཞེས་བྲ་པའི་མ། འདྲ་
 འགོར་སྒྲིལ་པའི་རི་དྲགས་ཡིན། སྟོམ་དང་དེ་བཞིན་རས་བལ་ཅན་ཞེས་
 པའང་། དམངས་རིགས་ཀྱི་བྲ་ཡིན་པ་ཡང་བྲམ་ཟེར་གྲགས་སོ། ཁྲ་པའི་བརྟུང་བ་
 ཡང་འཕྱངས་ནས། འདིག་རྟེན་ནི་བྲང་སྟོང་ཆེན་པོ་ཞེས་པར་གྲགས། འདིག་
 རྟེན་དུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གྲགས་པ་ལྟར་པ། བྲམ་ཟེ་ལུང་ལུ་ཞེས་བྲ་བ། ཤིན་ཏུ་ཐོས་པ་
 མང་པོ་ཅན་དེ་ཡང་གཏོལ་པའི་རིགས་སུ་ལྟར་པ། ལུང་མ་ཞེས་བྲ་བ་ལས་སྒྲིལ་
 པ་དང་། ལུང་རམ་ཤིང་པའི་བྲ་མོ་ལས་སྒྲིལ་པའི། བྲང་སྟོང་བྲང་སྟོང་ཀ་རྩ་
 ཡང་། ཀ་རྩ་ཡ་ཡི་རིགས་དང་བཅས་པ་ལས། སྒྲིལ་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་
 བྱེད། བྲང་སྟོང་ཀ་བི་ཇ་ལ་ཞེས་པ་ཡང་། བྲང་སྟོང་དབང་བྱེད་ཆེན་པོ་
 ཡིས། གཏོལ་པའི་བྲ་མོ་བྲང་བ་མོ་ལ་ནི། ཉལ་པོར་བྲས་པ་ལས་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ཞེས་
 ཐོས། ཞ་གསྟ་དང་དབང་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། བྲམ་པའི་ནང་ནས་སྒྲིལ་སོ་ཞེས་
 ཐོས། བྲམ་པའང་བྲམ་པའི་ནང་ནས་སྒྲིལ། རྟེ་བཞིན་གཙང་སྒྲིལ་ནི་ཚུ་ལས་
 སྒྲིལ་ཤིང་། པར་ཁྲའི་འདབ་མ་ལས་སྒྲིལ་པ་ཤེས་རབ་ལྟར་ཞེས་པ་དང་། ཀ་པ་ཏུ་ནི་

ཐལ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། མགོ་ལ་ཐོད་པ་ཅན་ཉིད་ནི། ཐོད་པ་ལས་ནི་སྐྱེས་སོ་
ཞེས་ཟེར། །འབབ་སྟེགས་སུ་རྒྱ་ཡིས་ཁྲུས་བྱས་པས་སྒྲིག་པ་དག་པ་འཁྲུལ། །དགེ་བ་
སོགས་ཉེ་ཆོང་བྱེད་པ་དག །བསོད་ནམས་བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་ཉམས་ཤིང་། དགེ་ཆོགས་
འཆོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཉེས་པ་བསྟན་པ་གསུམ་སོ་འདི་ལ་མཐོང་བས་ན། །གང་ཕྱིར་
གསུམ་འདི་གཏོང་བའི་རིགས་སོ། །འདིས་ནི་སྒྲིག་པ་དག་མི་འགྱུར་རོ། །སྒྲིག་པ་
ལ་མ་རེག་པའི་ཕྱིར་དང་དག་པར་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དག་པར་མ་བསྒོས་པའི་ཕྱིར་
དང་བག་ཆགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། །ལུས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དང་
བསོད་ནམས་དགེ་བ་རྒྱས་བཟུང་མེད་པ་ལྟར་སྒྲིག་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །པད་སྟིང་ལས་རྒྱུད་
པ་ལྟར་བ་དང་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི། །རྒྱས་ནི་སྒྲིག་པ་འདག་པར་མི་འགྱུར། །རེག་བྱའི་
ཕྱིར་རམ་བསྒོ་བྱའི་ཕྱིར། །བྲིམ་ཀྱི་ངན་སྒྲུགས་ཀྱི་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཐོན་མི་དགེ་བ་སྟོན་པའི་འབྲས་བྱ། མོང་བ་དང་། ཞ་ཕོ་
དང་། འོན་པ། །འབབ་སྟེགས་ཀྱི་རྒྱར་ཞུགས་པ་དང་ཁྲུས་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིག་པ་ཟད་པར་
འགྱུར་ན། །འབབ་སྟེ་སོགས་སུ་ཁྲུས་བྱས་པ་ནམས། །མོང་བ་དང་། འོན་པ་དང་། ཞ་པ་
སོགས་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཉེ་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་བྱས་པ་
ལས་ནམས་ཟད་པའང་མ་ཡིན་པས། །སྒྲིག་པ་ཟད་པ་འགའ་ཡང་ཟད་པར་འགྱུར་
བ་མེད་ལ། །ཁྲུས་བྱས་པས་ནང་གི་བདག་ཉིད་སྒྲིག་པ་མི་འདག་ཅེས། །བསྟན་པ་
ཡོད་པས་དག་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བརྟུན། །གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གཞན་ལས་ནི་གང་
ཟག་གི་རྒྱུད་གཞན་དུ། །སྒྲིག་པ་འཕོ་བ་མིན་པར་བརྟུང་། །སྒྲིག་པ་ནི་ལུས་ཅན་

མིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་འདྲོད་ཆགས་དང་། ཁྱེ་སྤང་དང་གཉི་ལྷག་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
གཞན་དུ་མི་འཕོ་བ་བཞིན། གཞན་ཡང་དེའི་ཆོ་དང་བསོད་ནམས་སོགས་ཀྱང་རྩེ་སྤངས་
པར་ནི། མི་རིགས་ཞེས་ནི་ངེས་པར་གཤམ་པར་བྱ། རྟེན་དག་ནི་སེམས་དང་མཆོངས་
པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་སྤང་དུ་མེད་པ་
བཞིན་ནོ། གཞན་ཡང་མེ་འབར་བ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མཆོངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤི་བ་
ནི། ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་སོགས་དང་། དབང་སྤྲུག་ཆེན་པོ་དང་། ཆོགས་བདག་དང་། རྩབ་
འཇུག་གི་འཛིག་རྟེན་དུ་འགྲོ་བར། བསྟན་པའི་ལྷགས་ངན་གསུམ་ལས་མཐོང་
བ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྤང་བར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མེར་མཆོང་བ་དང་རྩ་
ལ་སྤེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཆངས་པ་ཡི། འཛིག་རྟེན་སོགས་སྤྲུལ་པ་འཕྲོལ་རྒྱུ་མ་
ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྲོག་ལ་རང་གིས་གཞོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེ་མ་ལེབ་
སོགས་མེ་ཡི་ནང་དུ་མཆོང་བར་མཐོང་བ་བཞིན། བཟའ་བ་དང་བཅུང་བ་སྤངས་པ་
ཡིས། མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་མི་འདྲོད་དེ། བཀྲེས་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་ཟས་མ་ཐོས་པས་བཀྲེས་སྒྲོམ་གྱིས་གདུངས་པ་བཞིན་དཔེར་ན་ནད་ཀྱིས་
དབང་གིས་ཟ་མ་ཐོང་བའོ། ཟས་མ་རྟེན་ནས་ཟ་འདྲོད་ཡོད་ཀྱང་ཟ་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ལོ། ཟས་མ་ཐོས་
པ་སོགས་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་། ཟ་མ་ཟ་བ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་བསོད་
ནམས་སྤྲུལ་འགྱུར་བའང་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་སྤྲིག་པ་སྤངས་པས་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་བཞིན་ཞེ་
ན། བདེན་པ་དང་ཆངས་སྤྱོད་སོགས་སྤངས་པས་བསོད་ནམས་མིན་པ་ཐོབ་པའོ། འོན་ཏེ་
འཆོ་བ་སོགས་སྤངས་པས་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་ལྟར། ཁ་ཟས་སྤངས་པས་བསོད་ནམས་ཐོབ་པ་གཉིས་

གང་ཡིན་གཏན་ཆིགས་འདི། །མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཟས་
སྤངས་པ་བསོད་ནམས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཆོས་མཐུན་གྱི་ཁ་ཟས་ཟ་བའི་བྱ་བ་དེ་ལ་སྤིག་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དགེ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིས། །སྤིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་
པ་བཞིན་ཟས་ལ་སྤྱོད་པས་སྒྲིག་གནས་བ་དང་། །ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། །གལ་ཏེ་ཟས་
ཆོས་པ་ཐམས་ཅད་སྤིག་ཏུ་འགྱུར་ན། །འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དེར་འགྱུར་རོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས།
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤང་བའི་ཅལ་དང་། །སྤྱིན་ཆེན་པོ་དང་། །ལང་ཀར་གཤེགས་བ་དང་། །སེར་མོའི་སྤེང་
བའི་མདོ་སོགས་ལས་ཤིག་ཟ་བ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །ཉན་ཐོས་ལས་རང་གི་ཆེད་
དུ། །སེམས་ཅན་དེ་བསད་པ་མཛོང་བ་མེད། །ཐོས་པ་ཡང་མེད། །དོགས་པ་ཡང་མེད་པ་སྟེ་མཐའ་
གསུམ་དག་པའི་ཤ་གང་དག །ཐོས་ཀྱང་སྤིག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། །ལུས་ཀྱི་དྲངས་
མ་སོགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་མའི་ཟས་ལ་སྤིག་པ་མེད་པ་བཞིན། །གང་
ཡང་ཤ་ནི་ཐོས་པ་ཡིས། །སྤིག་པའི་རྒྱར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། །བཀྲེས་པ་བསྐྱོག་པའི་
རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །མ་བྱིན་པ་མ་སྤངས་ཤིང་རང་ལ་བྱིན་པའི་ཟས་སྟོམ་ཟ་བ་བཞིན་
ལོ། །ཤ་ནི་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་མི་བཟའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །མི་ཟ་ཞེ་ན་རང་གི་ལུས་
འདི་ལ་ཡང་རྟོགས་ཤིང་དཔྱོད་པར་བྱ་སྟེ། །ས་བོན་དང་ནི་བརྟན་པར་བྱེད་པ། །མི་
གཙང་བ་ལ་མི་གཙང་བ་ཁོ་ནའི་རང་བཞིན་སྤྱད་སེན་མོ་སོགས་ནས། །ཤ་དང་། །རྒྱས་བ་དང་།
ཁག་དང་། །རུས་པ་སོགས་ནས། །མཆེན་པ་དང་། །སྟོ་བ་དང་། །རྒྱ་མ་སོགས་ནས་མི་གཙང་བའི་སྤྱིན་
བྱ་བཞིན། །མི་གཙང་བའི་ཁྱ་བ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། །ཉ་ཤ་སོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་
སྤང་དོ་ཅི་ན། །ཁར་དང་འོ་མ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། །མི་གཙང་ཁོ་ནར་ཡིན་པ་འདི་

ནི་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན། ཤ་ཟ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སློག་གཅོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་
 ཡི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷགས་པ་དང་། རྩ་དང་། རྩམ་པ་དང་། སྤྱོ་སློགས་ཐོགས་
 པས་གསོད་པ་སློགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ནི། མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་
 མཚན་ཅམ་གྱི་རྟོག་པར་བྱེད་ན་སྟོན་མང་པོ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཡང་མང་
 ཉུང་འངལ་བ་དང་ལྷེ་ཡང་ལྷ་བའི་སྤང་ལ་གཡོ་བྱེད་པ་དང་། ཇང་ཁེ་གཞན་མམ་གྱིས་ཉོ་
 བར་འདོད་པ་དེ་དག་མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་མཉམ་ཞིང་། གཞན་ལ་གནོད་པའི་འཆོ་བར་
 བྱེད་པ་པོས་ནོར་ནི་རྟེན་པ་དེ་ཡང་སྤྲིག་པའོ། གང་ཡང་སྤྲིག་པར་བྱེད་པ་དག་ལས་
 ནི། སྟོན་ནི་གཉིས་གྱིས་ལྷག་པ་ན། ཉོ་བ་པོ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་བར་འདོད། ཇི་
 བཞིན་དུ་ཆགས་སེམས་གྱིས་བྱད་མེད་ལ་བདག་པོ་གཞན་ན། འདོད་པའི་ཁ་ཟས་
 སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་མ་དད་པར་སྟེ་བའི་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་གནས་སུ་སྐལ་པར་
 ལུག་པའི་བྱད་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག གང་དག་དགོས་པའི་ཆོས་དེ་ཆོག་དུག་
 ལས་ལྷག་པ་སྟོན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་པ་ལ་སྟོང་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་
 ཆོགས་འདོམས་ཕྱིར་ཉི་ཉི་རི། ཇག་གསོས་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་ནི། ཆོས་མ་
 ཡིན་པ་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཀྱུན་དགའ་ར་བ་དང་ཁོན་པའི་རྩིང་ན། ཇིར་ནི་
 ལུས་ཅན་གྱི་བར་གྱུར་ན། ལས་དེ་བྱེད་པའི་སྟེ་མཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལ་སྤྲིག་
 པའི་སྟོན་འདི་ཡོད་པར་འགྱུར། གསང་བྱ་ཡོད་པས་གསོད་པ་པོ་ཡོད་ཀྱི། གང་
 ཕྱིར་གསང་བྱ་མེད་ན་གསོད་པོ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཇིས་ན་གསང་བྱ་གསོད་པ་

1 འཆོ་བྱེད་ནོར་ནི་རྟེན་པ་དེའི། ཆ་བ་དང་རང་འགྲེལ་རྟོག་གི་འབར་བ། ཤེ་ཅིན་དཔེ་བསྟར་མ། ༡༠༠༡

གཉིས་ཀྱི་ལ། རྟིག་པ་མཉམ་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར། མཐོང་དང་ཐོས་དང་
བསྐྱམས་པ་དང་། རེག་དང་ངན་པ་ཉིད་དང་ནི། ཤལ་ས་བྱས་ནའང་ཆོས་
མིན་འབྲེལ། འདི་ལྟ་བུར་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཉི་མ་
དང་། སྦྱོང་བའི་རྒྱ་ཡི་ས་དག་དང་། སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་མི་བདག་རྣམས། རྟེ་
རྣམས་རྟིག་པའི་བྱེད་པོ་ཉིད། ཁོས་བྱེད་པ་ཡི་ལྟར་བྱས་ན། ཟས་ཀྱི་བྱ་བའང་
མི་རིགས་ཏེ། གང་ཕྱིར་སྦྱོན་ནི་གཉིས་འབྱུང་བ། མ་ཐོས་པ་ལ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཐོས་ལས་སྟོག་ཆགས་སྦྱོང་འགྱུར་ཞིང་། རྟེ་དག་སྤར་དུ་འབྱུང་བར་
འགྱུར། སྦྱོང་པ་ཉམས་གྱུར་མ་ཐོས་ན། མ་སྦྱོང་སྦྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། གལ་
ཏེ་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱི། སྦྱོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་མི་འདོད་ན། ཁོ་ན་གཞན་གྱིས་
བསད་པར་གྱུར་པ་ཡི། རྟིག་པ་དེ་སྦྱོང་བ་པོ་ལ་གལ་འོང་། གང་ཕྱིར་མི་རྟིག་
གནས་མི་སྦྱིན། རེས་ན་རྟིག་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། རྟེ་ལྟར། མཐོང་དང་ཐོས་དང་དོགས་པ་
ཡིས། གང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་ཤེས་པའི། འག་དེ་དེ་ཡིས་བཟའ་མི་བྱ། རྟེ་ལས་གཞན་གང་ཡིན་དེས་
བཟའ། རྟེ་ཆགས་ཆོལ་དང་གསོད་པ་དང་། སྦྱིང་རྩེ་མེད་པའི་བསམ་སྤངས་ནས། འག་ནི་ཐོས་པར་གྱུར་
ན་ཡང་། སྦྱོན་བཅས་མ་ཡིན་ཟས་མཆོག་བཞིན། ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ཕྱིར་ཤ་སྟགས་རྩེས་
གནང་བ། སྦྱོན་མེད་པར་ནི་གཞུང་བར་བྱ། གཞན་ཡང་ཤ་བ་བ་ཅས་ནི་སྦྱོན་དང་
བཅས་པ་མིན་ཏེ། རྟེ་ཆེ་སྟོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཏིག་མ་བྱའི་
སྦྱོ་སྟགས་དང་། འབྲས་དང་རྒྱ་ཡི་དགོས་པ་བཞིན། སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ལུས་ལ་སྦྱག་
བསྐྱེད་ལ་སྦྱེད་ནས་ཤ་ཐོས་ན་སྦྱོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་གྱི། ཟ་བའི་དུས་ན་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ཤ་ལ་སེམས་

མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་ཆགས་ནི་ཀུན་རྟོག་ལས་བྱུང་ཕྱིར། །ཤ་ཐོས་དེ་ཡི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན། །ཤ་དེ་མ་ཐོས་པ་ལའང་འདྲོད་ཆགས་དེ་འབྱུང་སྟེ། །ཅ་ཟན་བ་
ལང་ལ་སོགས་བཞིན། །སེམས་མེད་པ་ཡི་བརྟན་པ་ལྷོན་གིང་སོགས་
ལའང་། །སེམས་ནི་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་བྱེད་པའི། །འདྲོད་ཆགས་དང་། །ཞེ་སྤང་དང་། །གཏི་
ལུག་གི་ཉེས་པའི་ཅ་བ་བསྟན་པ་གསུམ་སྟེ། །ལྷོད་པ་ལ་མཐོང་བས་ན། །གསུམ་པོ་
འདི་ནི་སྤང་བའི་རིགས། །ལྷོན་གིང་ནི་སེམས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། །དབང་སོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
མི་ལ་སོགས་བཞིན་ཞེས། །འགའ་ཞིག་ཟེར་ཡང་ལྷོན་གིང་སེམས་དང་བཅས་པ་མིན་
ཏེ། །མངལ་ལས་སྦྱེས་པ་སོགས་སྦྱེ་གནས་བཞིར་ནི་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དང་། །རྟ་རེ་སོགས་
ཀྱིས་དགྲིལ་དུ་བཅད་ཀྱང་མི་བཟོད་པའི་ཚོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །པག་གུའི་དུམ་ལ་
བཞིན་དུ་བེམས་པོ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྟོག་ཆགས་རྐང་པ་བརྒྱ་པ་ལྟར། །ཉི་མའི་འོད་
ཀྱིས་རིག་ན་འཁུམས་པར་འགྱུར་བས་ན། །སྟན་ས་མ་ག་དང་ཐལ་སྟུར་
ནི། །སེམས་དང་བཅས་པར་འདྲོད་དོ་ཅེ་ན། །མི་ཡིས་རིག་པའི་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་
དང་། །སྒྲ་ལ་མཆོལ་གྱི་བྱེ་མས་སྟགས་པ་ཡིས། །འཁུམ་པར་འགྱུར་བའི་བྱུང་པར་དེ་
དག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། །གཏན་ཆོགས་འདི་ནི་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན། །ནད་གསོ་བའི་རུས་
པ་ཡོད་པས་གིང་རྣམས་ནི། །སེམས་དང་བཅས་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། །ཁང་ལ་
སོགས་པ་རུས་པ་ཉམས་པ་དག་རྒྱ་རྒྱུན་འདུས་པའི་བྱུང་པར་ཀྱིས་སྒྲ་ལྟོག་པ་ཡོད་པར་
མཐོང་བས་ཐེ་ཆོམ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་མཐུན་པ་ལས་སྦྱེས་པ་འཕེལ་བ་སྟེ། །རི་ལྟར་རྟེན་
དང་། །གཞོན་རུ་དང་། །རྒན་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྟ་དག་འཕེལ་བ་བཞིན། །ལྷོན་གིང་ཡང་། །ལྷ་

གུ་དང་། རྫོང་བྱ་དང་། རྫོང་པོ་དང་། ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། མེ་ཉྱག་སོགས། རིམ་གྱིས་འཕེལ་བར་
འགྱུར་བ་དང་། །དྲག་གིང་སོགས་ལས་སྤང་བའི་སེམས་སོགས་ཀྱང་དུས་དང་ལྡན་པར་སྦྱེ་
བའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་དགུན་གྱི་དུས་སུ་གིང་ནམས་གཉིད་ལོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། དབྱར་
གྱི་དུས་སུ་ནི་ལོ་འདབ་རྒྱས་ཏེ་སྦྱོ་བ་ལྟ་བུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་སེམས་ཡོད་པའི་རྟ་དང་
བ་ལང་སོགས་ནི་དབྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྦྱེ་བ་དང་། །ཁྱི་ནི་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་སྦྱེ་བ་སོགས་བཞིན་དུ་
འདོད་དོཞེན། །ལྟོག་པ་དང་བྱ་རུ་དང་བེ་རྒྱུ་ཡ་དང་། །རིན་ཆེན་དང་གསེར་གྱི་ལྷག་
གུ་སོགས་གྱིས་ཏེ་འབྲུག་གི་སྤྱོད་སྟོན་པ་ན་སྦྱེ་བ་དང་སྤྱོད་སྟོན་པ་ཡང་སྤྱོད་ལས་སྦྱེ་ཡང་སེམས་
བ་ཅན་མིན་པར་བཞིན། །ཤིང་རྩམས་སེམས་དང་བཅས་པར་ནི། །འདི་ལྟར་མ་ངེས་
པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ལ་ནི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། །སྤང་བའི་སེམས་ཞེས་
བྱའང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས། །དེད་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་གཏན་ནས་
མི་འབྲུབ་སྟེ། །ལྟོག་པ་སོགས་གྱིས་མ་ངེས་ཉིད། །སེམས་ཅན་རྩམས་ཀྱི་ཆོས་དང་
ཆོས་མིན་སོགས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས། །རྩ་བ་བྱས་བས་བདེ་སྤྱག་སྤྱོད་ཆོགས་འབྱུང་བ་ནི་དུས་
དང་དུས་སུ་སྦྱེ་བ་སྟེ་དཔེར་ན། །དཔྱལ་བ་དང་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལས་བཟང་རན་བྱས་པ་
བདག་པོར་གྱུར་པ་ལས། །ཁམ་ཆོན་ཆ་སྤྱོད་ཆོགས་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་སོགས་འབྱུང་བ་
བཞིན་ནོ། །ཡང་དབྱོད་པ་པའི་ཁོ་ལ་བ་གཞན་གྱིས་སྦྱས་པ་ནི། །འདི་ལྟར། མཆོད་སྦྱིན་དང་། །བྱུང་སྟོང་
བསད་པ་དང་། །དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉོ་ཞིང་བཅོང་བའི་ལམ་གསུམ་ངི་རྩ་བ་བཞིན་དོན་དང་
ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། །ཆངས་པས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྟོན་དབྱེད་བཞིན། །འདས་
པ་དང་མ་འོངས་པ་མཁྱེན་པ་པོ། །ཆངས་པ་དེས་བསྟན་པའི་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་

ན། །ཚངས་པས་སྤྲོས་པ་ཞེས་བྱའི་ལམ་གསུམ་སོ་སྤྲོན་དབྱེད་སོགས་བཞིན། བདེན་པའི་དོན་
ཅན་ཡིན་པའི་གཏན་ཚིགས་དག་མ་ངེས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། །འཛིག་ཉེན་གསུམ་གྱི་སྦྱེད་པ་སོ་ཞེས་པའི་
སྦྱེད་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་སྤྲོས་པ་ནི། །ཉིས་པར་བརྟགས་པར་བསྐྱབས་པའི་
ཕྱིར། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་འདི་ནི་མ་ངེས་སོ། །དཔེ་འདི་ལྟར་འགའ་ཞིག་ནི་དོན་
རིམ་ལྟར་བཞིན་མཐོང་བ་ཡིས་བཤད་པ་ཡོད་ལ། །འགའ་ཞིག་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་རིམ་ལྟར་
བཞིན་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཁ་ལང་རྗེ་འཇམ་གནག་རྗེ་ཡིས་བཤད་པ་དང་སྦྱོན་པས་བཤད་
པའི་ཚིགས་རྣམས་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དེ་རིམ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་དོན་རིམ་བཞིན་མིན་པར་
ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །དུས་ཅུང་ཟད་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་གནས་ཚུལ་སྤྲོན་ཆོགས་ཤེས་
པ་ཉིད་ནི། །ཡི་དྲགས་དང་། སྤྲོན་སོ་དང་། གཞོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད། །དེ་
ཡིས་སྤྲོས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པ་མིན། །དེ་ཕྱིར་གཏན་ཚིགས་འདི་ལྟ་བུ་
ཆོད་མས་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན། །ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཆོས་སོགས་དང་ཅུང་ཟད་འདྲ་བ་
སོགས་འདི་ལ་གང་ཡོད་པ། །དེ་ཉིད་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འང་ཡོད་ཅེས་པ་ངེས་པར་
མི་བྱ་སྟེ། །དཔེར་ན་ངེས་འགའ་ཤིང་གི་སྤྲོན་བྱའི་རྗེས་ལ་ཡང་ཡི་གའི་ཚུལ་འབྱུང་སྤྲོད་པ་
ལྟར། །སྤྲོན་སོ་དག་གི་དག་ལས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་འགའ་ཞིག་མཐོང་བར་སྤྲོད་པ་
ཡིན། །རིམ་ལྟར་གཅང་སྤྲོད་པོའི་ནང་། །རིན་ཆེན་འགའ་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ་བརྟགས་
མཁས་པས་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ན་དེ་གང་ནས་བྱུང་མི་ཤེས་པ། །རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་དེ་ཡི་ནང་
སོགས་ཞི་བའི་མཐུ། །ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་དེའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། །ཡང་
འདི་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་དང་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་

མོག་ཆགས་ལ་འཆེ་བ་དང་། ཆང་འཐུང་བ་དང་། བརྒྱན་དུ་སྤྲོ་བ་སོགས་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའི་ལྟ་
བ་གསུམ་བསྟན་བ་ཡི་ནང་ལ། །རབ་རྒྱ་མཐོང་བའང་དེ་དང་འབྲ་བ་སྟེ། །དཔེར་ན་བྱིས་
མང་པོའི་སྤང་མདོ་ནས་རྒྱག་སྤྱད་བྱས་པའི་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་ལས། །གསེར་ལ་སོགས་པའི་
རིན་ཆེན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་མེད་རྩེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་
ཡིས། །རིགས་སམ་མི་རིགས་མ་དབྱེད་པར། །སྟོ་ནི་ཆད་མིན་གྱི་ཕུང་གཞན་གྱིས་
ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། །ཕུང་ཙམ་གཞན་དག་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྲ་བའི་ཕྱིར་གང་ཟག་རིགས་
གསུམ་སྟེ། །ཕུང་གཞན་མཐོང་བ་ན། །འདི་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་སྟུམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་བྲ་བའི་སྟོ་ཅན་ཞིག་དང་།
ཕུང་གཅིག་ལ་ཞེན་ཅིང་གཞན་ལ་སྤང་བའི་སྟོ་ཅན་ཞིག་དང་། ཕུང་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་སམ་མི་རིགས་
རྟོག་དཔྱད་གང་ཡང་མེད་པའི་སྟོ་ཅན་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། །དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་བྲ་བ་དང་། ཕུང་ལ་བྱིན་ཅི་
ལོག་རྒྱ་སྤང་བ་ལྟ་བ་གཉིས་ནི། །རྩེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་ལས་གཞན་གྱིས་རིགས་སམ། །མི་རིགས་
དཔྱད་བྱས་པ་མིན་ནོ། །རྩི་ལྟར་རྩ་ཁྲུང་ཆེན་པོ་བཀལ་བར་འདོད་པ། །དག་གིས་གཟིངས་
དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་གཏང་བར་
བྱ་བ་གང་ཡིན་ན་ཡང་། །རྩེས་སུ་དཔག་པའི་རིགས་པ་གཟུང་བར་རིགས་སོ། །གཞན་
གྱི་དག་སྤྲོ་ཙམ་གྱི་རྩེས་སུ་འབྲང་བར་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཉིད་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རྩེས་སུ་
འགོ་བར་བྱེད་པའི། །དམུས་ཡོང་གཡང་ས་ལས་བཀལ་བ་དགའ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པ་གསུམ་
གྱི་དགྱིལ་འཁོར་འདིར། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་ནམས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་བར་
འཁོར་བ་ཡིན། །དེས་ན་ཁྱིད་མཁན་སོགས་དང་རྟོན་དབྱུག་པ་མེད་པའི་དམུས་ཡོང་
དག་ནི། །ཉམ་ངའི་གཡང་སའི་ལམ་དུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། །ཕུང་ཆེག་གི་སྤྲོ་ཙམ་

གཙོ་བོར་བྱེད་ནས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་རྣམས། །ཉག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བས་བསྐྱས་ནས་ངན་སོང་
གི་གཡང་སར་ལྷུང་བར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟུར་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི་
དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་མཐུན་མེད། ཅས་པ་དེའི་ལན་དུ་འདིར་ཀུན་མཐུན་ཞེས་བྱའི་སྤྱི་འདི་
ཡང་། །ཡུལ་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་སྟེ། །ཁེང་གའི་
སྤྱི་ཡང་ལ་ལ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བཏགས་པ་ནི་བདེན་ལ། །ཁ་ཅིག་ཉི་ཤེས་བཏགས་
པ་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར། སེར་སྤྱོད་དང་། གཞེགས་ཟན་སོགས་ལ་ཀུན་མཐུན་ཟེར་བ་ནི། བཏགས་པ་ཙམ་
སོ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་པའི་སྤྱོད་དང་དེས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྤྱུལ་
པའི་སྤྱོད་དག་ནི། །ང་ལ་ཕུང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མི་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་མ་
བྱུང་བ་དེས་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་ཁམས་དང་། འཁྲོ་བ་དང་། སྟེ་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བ་སྟེ། །དེས་ན་སྟེས་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་བྱུང་བ་དང་མ་
ངས་པ་དང་། དཔེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རི་ལྟ་བུ་ན་ཁྱེད་ཀྱིས་ཟེར་
བ་ལྟར་བཙོམ་ལྟར་འདས་ནི། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མིན་པར་འདོད་པ་དང་། །བདེ་
བྱེད་དམ་དབང་ལྷག་དང་བྱུང་འཇུག་གས་སེད་མེད་ཀྱི་བྱ་དང་སོགས་པ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་དག་
གིས། །ཤེས་པ་དེ་ལྟར་བཙོམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་མཐུན་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། །རི་ལྟར་བྱུང་འཇུག་
དང་བདེ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྤྱེད་པ་པོ་དང་། སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་
སོགས་ཤེས་པ་ལྟར། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེ་བདེན་པར་ཡིན་པར་འདོད་ན། །དེ་དག་
གིས་ཤེས་པ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་བརྟུན་པ་ཡིན་པ་ལྟར། །སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་རྩི་མ་
མེད་པའི་མིག་གིས་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་འདི་ལྟར་ཆངས་པ་སོགས་ཀྱིས་

ཤེས་པ་དེ་བརྟུན་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དེས་སངས་རྒྱུ་ནི་སྤྲེལ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ། རྟོག་ཤེས་ཉིད་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི། རྟག་ཕྱིར་མཛེ་ནི་མི་སོགས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས། རྟག་ཆོགས་འདི་ནི་མ་ངེས་ཉིད་དོ། ཁོ་ན་རེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ནི་རུང་ཞིག་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་མི་ཤེས་སོ། ཤེ་ན་འོ་ན་སྤྱབ་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་གང་ཞིག་མ་མཐུན། ཤེས་རྒྱུ་པས་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་མོ་ཞི་ན། དེ་ནི་མཐུན་པ་ཁོ་ན་སྟེ། སྤྱིག་པ་ལས་སྤྱིག་ཅིང་དགེ་ལ་འཇུག་པ་ནི། མཐོ་རིས་ལྟ་དང་མི་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ལོ། ཞེས་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་བྱུང་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་འཛིན་ཏེ། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་འདི་ཉིད་ལས་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་ལམ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་དུ་བྱིན་ཀྱང་མི་རིགས་ཞེས། རྟག་ཏེ་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་འབྱུང་ན། སྤྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན། དེ་ཡི་ལན་ཡང་རྒྱས་པར་སྤྲེལ་བྱིན་ཏོ་སངས་རྒྱུ་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། སངས་རྒྱུ་པའི་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་པའི་གསུང་རབ་བཅས་ཆང་མ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་སྒོ་དང་སྤྱོད་ཕྱགས་བྱས་ཏེ་སྤྲེལ་ཀྱང་། རང་གཞན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་གཏན་ལ་དབབ་པར་འདྲ་བ་ཡིན། དཔྱད་པ་ཅན་སོགས་རང་ཉིད་ལ་མ་ངེས་ཉིད་དེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་དང་ལྟན་པས། རྟོན་གསུམ་པོ་སྟན་འཕྱིན་པར་འདྲ་བས། རྟོན་མེད་གཅེར་བྱུང་རྒྱ་བ་ལྟར་གཞན་ལ་སྤྲེལ་པའི་སྟོན་

ཐམས་ཅད་བདག་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས། །བསྐྱབ་བྱའི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་
པའི་བྱིར་དང་། །དཔེ་ཡང་ནི་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དབུ་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས་དབྱེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་
འཇུག་པའི་མཆན་འགྲེལ་བ་སྟེ་ལེའུ་དབུ་པའོ། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པ་བསྟན་པའི་ལེའུ།

ཕྱི་གཅེར་བྱུང་རྒྱུ་བ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱབ་པ་སངས་རྒྱུ་བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ། །ལུང་དུ་མ་བསྟན་
པའི་དངོས་པོ་བརྩུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་ཀུན་མཁྱེན་མིན་ནོ། །ཞིས་
གང་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ནི་གསེར་དང་སོར་གཏུབ་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྗོད་པར་མི་རྩལ་པ་སོགས་
གཅེར་བྱ་པའི་གཞུང་གྲེད་པ་སོ་ལྟ་མཆོག་སོགས་ཀྱི་མ་ངེས་སོ། །དེ་ཡང་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྩུ་བཞི་མཁྱེན་ཡང་། ཉན་པ་སོ་སྟོ་དམན་པ་ནམས་ལ་དེ་བསྟན་པ་མི་
རིགས་པར་དགོངས་ནས་བསྟན་པར་མ་མཛད་པ་དེས་ན། བཙེམ་ལྡན་འདས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་
ཉིད་དུ་ལེགས་པར་གྱུབ་པའོ། །ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བརྗོད་པའི་བྱིར་ཏེ། །འཁོར་བའི་
ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་ཡང་མ་རིག་ཅིང་། །དེའི་རྒྱ་ཡང་རབ་ཏུ་མཤེས་པའི་བྱིར་ཐམས་ཅན་
མཁྱེན་པ་མིན་ཟེར་བ་ལ། །དེ་བྱིར་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གྱུབ་སྟེ། །འཁོར་བའི་ཐོག་མཐའ་མ་
རིག་པ་ནི་རིག་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་། །དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་
མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་རོ་དང་། སི་དང་། རེག་བྱ་བཞིན་ནོ། །མངོས་
མ་བསད་པ་མཤེས་པ་དང་། དེ་མ་སྤྱབས་པའི་བྱིར་ཟེར་བ་ཡང་རང་དགར་ཏེ་གཤམ་ཏེ་སྤྱབ་པའི་
མཐུས་ཐམས་ཅད་རྩལ་པ་ཡིན་ན། །ཞེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མུ་ངན་ལས་ཅི་སྟེ་འདའ་
བར་མི་འགྱུར། །བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅན་སོ་སོའི་ལས་ལ་དགོངས་ཏེ། །བཏང་སྟོམས་སུ་
མཛད་པ་ལས་མ་མཁྱེན་པ་ནི་མིན་ནོ། །མུ་སྟེགས་ནམས་ཀྱིས་ཞག་བདུན་ན། །ཁོར་

དང་ཕྱག་དོག་དག་གི་ཕྱིར། །མངོས་མ་བདག་གིས་བསད་དོ་ཞེས། །རང་
ཉིད་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །རི་ལྷར་ཐག་པ་ཆད་ཐུར་ནས། །ཤིང་གཤོང་
ས་ལ་ལྷུང་བ་ནི། །རྒྱལ་བཅས་སྒྲེ་བོའི་འཁོར་མཐོང་ནས། །དེ་དག་ངོ་མཚར་
ཆེ་བར་ཐུར། །མངོན་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སྦྱོབ་པས་གཞན་དུ་དེ་མ་
བསྟུར། །སྤ་ལ་ཅན་གྲོང་དུ་བསོད་སྟོམས་སུ་བྲགས་པ་ན་ལྷུང་བཟེད་སྟོང་བ་རྩེར་བྱོན་པ་
ནི། །སེམས་ཅན་དོན་གྱི་བྱ་བའི་མཛད་པ་སྟེ། །ཀུང་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུད་
ལས་རྒྱལ་ཟིན་པས། །བདུད་གྱི་བར་ཆད་གྱི་ལས་ནི་དེ་ན་མེད་ན་ཡང་། །བསོད་ནམས་
གྱི་ཚོགས་ལེགས་པར་བསགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའང་ལྷུང་བཟེད་སྟོང་བཞིན་བྱོན་པ་མཛུལ་བས་
སེམས་བྲུས་པ་བསལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་ཚོགས་བཅས་དཔའ་བོ་རྣམས་ནི། །ཉིན་
དེར་ནི་བསོད་སྟོམས་ཆད་པར་ཐུར་པས། །སེམས་ནི་བྲུས་པར་མ་མཐོང་བའི་
ཆེ་སྟེའི་བྱ། །མང་པོ་བྱང་རྩལ་དུ་ངེས་པར་འཐུར་བའི་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། །རྟ་
ཆས་རུལ་པ་གསོལ་བ་ནི། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཅན་སྟོག་གོགས་གྱིས་ཟིན་པས། །དུད་འགྲོར་
སྦྱིས་པའི་རྟ་ལྷ་བརྒྱའི་རྟ་ཆས་དབྱར་རྩེ་བ་གསུམ་རིང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་
དང་བཅས་པས་བཞེས་པ་དེའི་བསོད་ནམས་དང་། །རྟ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཉི་མའི་
སྒྲིང་པོའི་སྒྲེ་བ། །རྟ་ཅང་ཤེས་གཅིག་ཡོད་པར་དེའི་མཐུས་རྟ་ལྷ་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོན་གྱི་སྒྲེ་བ་རྩེས་
སུ་བྲན་ཅིང་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་མངོན་དུ་ཐུར་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྩེས་སུ་བཟུང་བས། །ཆེ་
འཕོས་ཏེ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་སྦྱིས་ཏེ་རིམ་བཞིན་རྩེན་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་མཆོག་དུ་འཛང་རྒྱ་བར་
ངེས་པར་ཐུར་ཏོ། །སྤང་ཆེན་དུལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་གདུལ་

བའི་ཕྱིར། །བཅོམ་ལྷན་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་གཤེགས་པ་ཡིན། །ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་མི་མཁྱེན་པ་མིན། །ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་ནི་སྦྱོགས་དོ་འཕངས་པ། །དེ་ཡང་
འགྲོ་བ་གཞན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་བ་སྦྱེས་ཏེ་ཐར་པའི་ས་བོན་འཛོག་པ་ནས་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་པན་གདགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཡང་གཞན་གྱི་གཞོན་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡི། །ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
དུ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ཡང་སྦྱིས་བྱ་ལྟ་བུ་བརྟེན་པའི་དོ། །ཆེན་པོ་ལྷས་སྦྱིན་གྱིས་ནི་
འཕངས་པར་གྱུར་པ་ནི། །གཞོན་སྦྱིན་ཀིམ་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཞོན་པར་
དོགས་པས་དེ་མཐོང་ནས། །རང་གི་ལྷས་ལ་བབེད་པར་བྱས་པས་དེ་ཡི་རྒྱད་ཀྱི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་རྫོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། །དེའི་རྒྱུན་གྱིས་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ནམས་དང་
ནི། །སྤོང་ཕྲག་དག་ནི་བརྒྱ་སྟེང་གྱིས། །དད་པའི་དབང་པོ་སོགས་ཐོབ་པར་གྱུར་
ནས། །སྤིང་པ་འཁོར་བ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་གྱུར་པ་དང་། །ལྷས་སྦྱིན་འདི་ཉིད་ཁྱིམ་ན་
གནས་པར་གྱུར་ནི། །འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་སྟོབས་འཕྲོར་དང་ལྷན་ཞིང་། །འཁོར་
དང་སྟོབས་ནི་རྒྱ་ཆེར་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས། །ང་ཡི་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཉམས་པར་བྱེད་
པར་འགྱུར་ལ། །ཁྲོ་སྒྲིམ་ངན་པ་ཅན་འདི་ནི་ཁྲིམ་མེད་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བྱས་པ་ན། །ང་ཡི་
བསྟན་པ་ལ་གཞོན་པ་ཅི་ཡང་བྱེད་པར་མི་རུས་པ། །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་གཟིགས་ནས་
ནི། །ལྷས་སྦྱིན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མ་བཞོག་གོ། །ཆོ་འཕྲུལ་དག་ནི་མཐོང་འགྱུར་
ཞིང་། །ཆོས་ནི་ཐོས་པར་གྱུར་ནས་འདི། །བསོད་ནམས་སོག་པར་གཟིགས་
གྱུར་ནས། །རྒྱ་སྐར་བབང་པོ་བཞག་པ་ཡིན། །

དབུ་མའི་སྒྲིང་པོའི་མཆན་འགྲེལ།

དབུ་མའི་སྒྲིང་པོ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་གྱུབ་པར་བསྟན་
པའི་མཆན་གྱི་འགྲེལ་པ་སྟེ་ལེའུ་བཙུ་པའོ། །

བསྟོད་པ་དང་མཆན་བསྟན་པའི་ལེའུ།

ཕྱ ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་ཡང་གིན་ཏུ་སྒྲོངས་པར་གྱུར་པ། བྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བའི་
ཕྱིང་བ་རྒྱག་ཏུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་རྒྱུད་འཁྲུགས་པར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལས། །དངོས་
པོ་དང་དངོས་མེད་པ་གཉིས་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བའི་ལྟ་བ་རྣམས་པར་
དག་པ་ལ། །སྐལ་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་བཀྱི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། །འཛིག་རྟེན་
འདིར་ལྟ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་མན་བདེ་སྦྱབ་པ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གཉིས་
ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཁང་གིས་འཛིག་རྟེན་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ནི། །འཛིག་རྟེན་ལས་གིན་ཏུ་འདས་པར་གྱུར་གྲང་སྟོན་པར་
མཛད་པ། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་པ་ལས་མཐེན་པ་དེ་ལ་སྟོ་
གསུམ་གྱུས་པས་འབྲུད་དོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་
དབུ་མ་ཡི། །སྤྱིང་པོ་མདོར་བསྟུན་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན། །བསྟན་བཅོས་འདི་ནི་སྟོ་གསུམ་
དང་ལྷན་པས་མདོ་སྟེ་དུ་མ་ཡི་བཛྲོད་བྱའི། །གཟུགས་བརྟན་ལ་བསྟ་བའི་མེ་ལོང་ལྟ་
བུ་ཡིན། །

དབུ་མའི་སྤྱིང་པོ་ལས་བསྟོད་པ་དང་མཆན་བསྟན་པའི་ལེའུ་མཆན་གྱི་
འབྲེལ་བ་སྟེ་བཙུ་གཅིག་པའོ། །

དབུ་མའི་སྤྱིང་པོ་ཆིག་ལེའུ་བྱས་པ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་ཏུ་གར་གྱི་སྟོབ་

དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱས་ཏེ་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གཞིར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་
པོ་དྲེ་པི་ཀ་ར་མར་མེ་མཛད་སྤྱི་དཔལ་རྣམས་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲན་ནས་དང་། བཀ་ཆོ་
ལ་རྩ་བ་དག་སྤོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྐྱར་ཅིང་ཁྲུས་ཏེ་གཏན་པ་ཕབ་
པའོ། །

ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྐྱར་འཛིན་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྤྲན་ཁྲོད་ཀྱིས་
བསྐྱར་འབྱར་གྱི་ལུང་རྒྱན་ཡོད་པ་གཅིག་ལས་ཐོག་མར་ལུང་ཞིག་ཐོབ་ན་དང་། འཕགས་ལུལ་གྱི་སློབ་
དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་པའི་བསྐྱར་བཅས་འདི་ལ། རང་འགྲེལ་
རྟོག་གི་འབར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། མཆན་འགྲེལ་ཞིག་ཐོན་རྗེས་སྤེལ་རྒྱ་བྱུང་ན། དབུ་མ་རང་རྒྱད་གོང་ལོག་
གཉིས་ཆར་གྱི་གཞུང་ལ། འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་སུབ་ཆེ། བསྐྱར་པ་ལ་ཕན་བར་འབྱུང་
རྒྱར་དགོངས་པས། དེ་ལུགས་རྒྱས་ན་ཅི་བྲག་གིས་ཤོག་གསུངས་པར། དག་དབང་ཀུན་དགའ་དབང་ལྷག་
རང་ལོ་༡༣ ཟླ་མོད་གྲུས་བཀྱར་ཁྲུས་ཏེ། ཐོག་མར་ཡིག་ཆའི་ཆ་རྒྱུན་གྲུབ་རྗེས། བཤད་གྲུའི་ཆེད་ཐེ་ཕན་
ཕྱིན་ནས། བད་གནར་དང་། ཀྱང་པ་རྩལ་ཆག་ཤོར་བའི་ནད་ངལ་གསོ་བའི་གོ་སྐྱབས་དང་བསྐྱར་། ཅི་རུས་
གང་ཤེས་ཁྲིས་རིམ་བཞིན། ཉེ་གནས་བཟུལ་ཤིས་དོན་འབྱུང་གིས། ཀམ་ལུ་ཤར་ནང་སྤྲུགས་པ་དང་། དེ་
རྗེས་ ༡༠༠༥ ལྷན་བཤད་གྲུར་རྩེད་དག་བཅས་དང་བསྐྱར་འཕྲི་བྱས་ཏེ། རང་སློབ་དམ་ཆོས་བཟང་
པོས་རྩེད་བཏོན་ཏེ། དག་བཅས་དང་ཐོད་དཔའི་གཞུགས་སུ་བསྐྱེད་ནས་སྤེལ་བར། བསྐྱར་པ་རྒྱས་པའི་
རྒྱར་གྱུར་ཅིག ། ། སུ་མ་མཁྱེད་ལོ། །

ཚོང་སར་མཁན་ཆེན་ཀུན་དགའ་དབང་ལུག་གི་གསུང་འབྱུང་།

འཕགས་ལྷ་ལ་ཚོང་སར་བཤད་ལུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བོས།

ཀུན་དབང་གསུང་འབྱུང་ལྷ་སྒྲིག་ཁང་།

ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་བོས་ཚུམ་སྒྲིག་ཁང་།

ཟ࿳་ལོ་ 2015 ལོར།

དཔར་གཞི་དང་ལོ་བསྒྲིགས།

ཟ࿳་ལོ་ 2016 ལོར།

དཔར་ཐེངས་དང་ལོ་བཏབ།

དེབ་ཆད།

14.3cm / 20.6cm

ཡིག་གཞུགས།

Monlam Unicode 3.1